**Федерація органічного руху України**

*Серія «Нормативне регулювання»*
*Книга 4*

# *ДОВІДНИК СТАНДАРТІВ.* Національна органічна програма сільського господарства Сполучених Штатів Америки

ФЕДЕРАЦІЯ ОРГАНІЧНОГО РУХУ УКРАЇНИ

**Львів 2014**

**УДК (73)631.155(035)**
**ББК 40я2**
**Д 58**

*Відповідальний за випуск: к.е.н.* ***Євген Милованов***

За редакцією: к.е.н. **Євгена Милованова,**
д.е.н. **Івана Кириленка, Тараса Васюти, Юлії Ємець,**
**Тетяни Лазарь, Андрія Коняшина,**
**Володимира Ніщети, Миколи Поєдинка**

**Д 58** **ДОВІДНИК СТАНДАРТІВ.** Національна органічна програма сільського господарства Сполучених Штатів Америки. – Львів: Видавнича компанія «АРС», 2014. – 268 с.
**ISBN 978-966-2739-33-6**

Даний Довідник є продовженням реалізації ініціативи Федерації органічного руху України щодо видання основних світових нормативних документів стосовно регулювання органічного виробництва та маркування органічних продуктів.

Зважаючи на реальну перспективу розширення географії експорту своєї продукції на американський ринок, багато вітчизняних товаровиробників, які ведуть сертифіковане органічне агровиробництво за європейськими стандартами, розглядають можливість додаткової сертифікації свого виробництва згідно вимог Національної органічної програми (НОП) сільського господарства США.

Основні нормативні документи Міністерства сільського господарства США, які регулюють найрізноманітніші аспекти органічного виробництва, контролю та маркування у цій країні, ввійшли до даного Довідника стандартів НОП (книги 4 стандартів), виданого Федерацією органічного руху України.

Довідник рекомендується фермерам, іншим виробникам та переробникам сільськогосподарської продукції, інспекторам та сертифікаторам органічного виробництва, державним службовцям, науковцям та вченим, викладачам вищих і середніх навчальних закладів, студентам, аспірантам, споживачам, всім, хто прагне отримати повну інформацію щодо правил та вимог до виробництва та маркування органічної продукції у Сполучених Штатах Америки.

**УДК (73)631.155(035)**
**ББК 40я2**

***Видання здійснено за фінансової підтримки***

USAID ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ | Проект АгроІнвест

**ISBN 978-966-2739-33-6**

**© Федерація органічного руху України, 2014**
**© Д. Конюхов, худ. оформл., 2014**
**© ВК «АРС», макет, 2014**

## Передмова до Довідника органічних стандартів США

*З сивої давнини до нас дійшло українське прислів'я «Хто землі дає, тому й земля віддає». На превеликий жаль, десятки років у сільському господарстві України до цих слів відносились переважно як до народної творчості, не вдумуючись у справжню суть цієї мудрості. У землю кидали та лили і те, і інше, але, переважно, зовсім не те, чого вона дійсно потребувала. Мінеральні хімічні добрива, різноманітна отрута з усього світу не сприяли поліпшенню здоров'я землі. І вона почала хворіти і навіть помирати: маємо дуже часто неконтрольовану хімізацію села, деградацію славетних українських чорноземів, як і попереджав майже 120 років тому відомий український аграрій Іван Овсінський[1]. Невтішним фактом є те, що вміст гумусу в ґрунті більшості областей України зменшується, а життєдіяльність мікроорганізмів на мільйонах гектарів майже припинилась. Звичними в Україні, як і в інших країнах світу, стали випадки масових отруєнь, погіршення стану здоров'я людей від споживання харчових продуктів, вироблених з застосуванням згаданих індустріальних технологій.*

*Ще раніше з подібною ситуацією зіштовхнулись жителі США та ЄС, однак там спрацювали, на щастя, традиційні ринкові принципи: попит на високоякісну, безпечну продукцію задовольняється завдяки пропозиції органічної продукції тисяч місцевих фермерів. Доволі високими темпами розвивається так зване органічне агровиробництво та, відповідно, ринок сертифікованих органічних продуктів. Розвиток цього сектору економіки нині охопив майже всі країни світу. За визначенням Міжнародної Федерації органічного сільськогосподарського руху (IFOAM), "Органічне сільське господарство - виробнича система, що підтримує здоров'я ґрунтів, екосистем і людей. Воно залежить від екологічних процесів, біологічної різноманітності та природних циклів, характерних для місцевих умов, при цьому заборонено використання шкідливих ресурсів, які спричиняють несприятливі наслідки. Органічне сільське господарство поєднує в собі традиції, нововведення та науку з метою покращення стану навколишнього середовища*

[1]Овсінський І. Є. До кращого врожаю. – Львів: Федерація органічного руху України, ЛА «Піраміда», 2009. – 196 с. (Бібліотека журналу "ORGANIC UA"Серія «Вітчизняна думка», книга 3).

*та сприяння розвитку справедливих взаємовідносин і належного рівня життя для всього вищезазначеного".*

*Міжнародна органічна спільнота визнає, що органічне сільське господарство ґрунтується на чотирьох основних принципах: здоров'я; екології; справедливості та турботи.*

*Дотримуючись цих принципів, мільйони фермерів світу органічно господарюють на площі понад 37,5 млн.га! Їх продукція користується все зростаючим попитом в різних куточках планети. При цьому найбільшою країною споживання є Сполучені Штати Америки, де цей показник вже перевищує 30 млрд. дол.США на рік. Останнім часом відмічаються досить високі темпи (понад 50%) зростання як виробництва, так і споживання органічної продукції в країнах колишнього СРСР, в т.ч. в Україні. Зростає всебічний інтерес до цього сектору.*

*Саме тому, з метою ліпшого обміну досвідом країн-сусідів у сфері органічного агровиробництва, сертифікації, розвитку ринків органічної продукції та їх підтримки з боку державних органів, після успіху в 2008 р. Першої Міжнародної конференції «Розвиток органічного сектору в Центральній/Східній Європі і країнах Середньої Азії» у Києві, Федерацією органічного руху України, спільно з німецькими та місцевими колегами, було проведено наступні конференції у 2009 р. у Тбілісі (Грузія), у 2010 р. в Астані (Казахстан), у 2012 р. в Ізмірі (Туреччина). Продовженням згаданої серії конференцій у 2015 р. є наступна (Київська) П'ята Міжнародна конференція «Розвиток органічного сектору в Центральній/Східній Європі і країнах Центральної Азії», яка покликана сприяти подальшій активізації виробничих та маркетингових планів агровиробників Регіону, а також все вибагливіших споживачів нашої країни. Адже тенденції розвитку споживання в Україні мають немало спільного з американськими, де на органічні продукти харчування в середньому кожен громадянин витрачає близько 100 дол.США на рік. Постійна позитивна динаміка цього показника у значній мірі обумовлена наявністю відповідного законодавства, яке успішно регулює функціонування не лише органічного виробництва, але і всього сектору. При цьому, для забезпечення безпеки харчування своїх громадян, для врахування нових вимог сучасності, Сполучені Штати модернізують, постійно оновлюють та вдосконалюють своє законодавство.*

*Правила гри, стандарти, що регулювали б органічне виробництва, переробку, маркування та обіг органічних продуктів, розроблялись впродовж 1990-х років. 21 жовтня 2002 р. Міністерство сільського господарства США офіційно затвердило Національну Органічну Програму (НОП).*

*Останнім часом, зважаючи на реальну перспективу розширення географії експорту своєї продукції на американський ринок, багато вітчизняних товаровиробників, що ведуть сертифіковане органічне агровиробництво за європейськими стандартами, розглядають можливість додаткової сертифікації свого виробництва згідно вимог НОП.*

*Саме тому Федерацією органічного руху України, на численні прохання активних членів Федерації, які цікавляться особливостями вимог щодо виробництва та обігу органічної продукції у Сполучених Штатах Америки, підготовлено до друку українською мовою даний Довідник, куди увійшли основні нормативні документи Міністерства сільського господарства США, які було опубліковано станом на липень 2014 р. і які регулюють найрізноманітніші аспекти органічного виробництва, контролю та маркування цій країні.*

*Без сумніву, цей Довідник стане у нагоді зростаючому числу українців, особливо зараз, після вступу в дію Закону України «Про виробництво та обіг органічної сільськогосподарської продукції та сировини».*

*Книга четверта з Серії «Нормативне регулювання» (як і попередні три, видані у 2008, 2010 та 2013 роках відповідно) рекомендується для вивчення та використання в роботі активним членами Федерації органічного руху України, фермерами, іншими агровиробникми, переробниками сільськогосподарської продукції, працівниками сертифікуючих органів, державними службовцями, юристами, економістами, дослідниками, студентами, аспірантами, викладачами, небайдужими до власного здоров'я споживачами, всіма, хто серйозно та професійно цікавиться темою органічного агровиробництва та органічної продукції.*

**к.е.н. Милованов Є.В.,**
**Голова Правління Федерації органічного руху України**

# ВИЗНАЧЕННЯ – ПРЕАМБУЛА

## Огляд Національної органічної програми

### Підрозділ А – Визначення

**Опис регламенту**

Цей підрозділ містить визначення термінів, які вживаються у даній частині регламенту. Мета визначень – забезпечити більш точне дотримання нормативних вимог через краще розуміння ключових термінів.

Там, де виникала така необхідність, ми вносили зміни до термінів та визначень, перенесених з проекту регламенту, узгоджуючи їх з формулюваннями, вживаними в остаточній редакції цього регламенту. Задля більшої ясності ми переглянули визначення наступних слів: суб'єкт, виробничий стандарт, інертний інгредієнт, переробка, допуск. Визначення наступних термінів були вилучені, оскільки такі терміни не вживаються в остаточній редакції регламенту або були визнані непотрібними: акредитована лабораторія, прогнозовані середні загальнонаціональні показники, система органічного виробництва та обробки. До нас надійшли коментарі щодо деяких з цих видалених визначень. Ми не розглядаємо тут ці коментарі, оскільки відповідні визначення були видалені.

**Визначення – зміни на основі коментарів**

Цей підрозділ дещо відрізняється від проекту регламенту, а саме:

(1) Багато коментаторів пропонували внести зміни до визначення "виключених методів". Серед коментарів були прохання вжити більш звичний термін "генетично модифіковані організми (ГМО)"; включити у визначення продукцію, отриману з застосуванням виключених методів/ГМО; більш точно відтворити визначення, прийняте Колегією з національних стандартів органічної продукції (далі Колегія), додавши до визначення, що міститься у цьому документі, видалення та подвоєння гену, введення чужорідного гену та зміну розташування гену; додати твердження, що виключені методи є забороненими згідно з Законом і регламентами, які містяться у цій частині; змінити формулювання у посиланні на "рекомбінантну

ДНК” та уточнити, що визначення виключених методів стосується лише “зумисного використання”.

Ми погодилися з деякими коментарями та внесли відповідні зміни до визначень. Зокрема, ми додали до переліку виключених методів такі методи як видалення гену, подвоєння гену, зміну розташування генів та введення чужорідних генів, оскільки вони містяться в оригінальному визначенні Колегії. Таким чином визначення буде краще узгоджуватися з рекомендаціями Колегії. Ми також посилаємося на технологію рекомбінантних ДНК, що технічно є більш точним, ніж запропоноване посилання на рекомбінантну ДНК як “метод”.

Ми не погодилися з коментарями, у яких пропонувалося додати до визначення продукцію, отриману з використанням виключених методів. Ці стандарти акцентують увагу і базуються на технологічних процесах, а не на продукції. Ми, зокрема, структурували положення за виключеними методами, посилаючися саме на використання методів. Включення до визначення продукції, отриманої з використанням виключених методів, суперечило б такому підходу до органічних стандартів як до системи, яка базується на процесах. З цієї ж причини ми зберегли термін “виключені методи”, щоб підкреслити підхід, в основі якого лежать застосовувані технологічні процеси.

Ми відхилили коментарі з проханням додати до визначення заборону виключених методів, а також ті, у яких пропонувалося додати згадку про “зумисне використання” виключених методів. В остаточній редакції регламенту міститься та роз’яснюється заборона використання виключених методів у системах органічного виробництва. Питання заборони належним чином розглядаються у відповідних положеннях регламенту, зокрема, у відділі 205.105, а не у визначеннях. Аналогічно, хоча ми визнаємо, що може існувати суттєва різниця між зумисним і незусмисним застосуванням виключених методів, зокрема, якщо згадати таке явище як дрейф, та це питання найкращим чином розглядається в розділах регламенту, які регулюють застосування виключених методів, а не у визначеннях. Нове визначення “виключених методів” виглядає наступним чином:

“Ряд методів, які застосовуються для генетичної модифікації організмів або впливу на їх ріст і розвиток способами, які є неможли-

вими в природних умовах або процесах і не вважаються сумісними з органічним виробництвом. До таких методів відноситься злиття клітин, мікро- та макрокапсулювання, а також генна інженерія (в тому числі видалення гену, подвоєння гену, введення чужорідного гену та зміна розташування генів за допомогою технології рекомбінантних ДНК). До таких методів не відноситься традиційне розведення, кон'югація, ферментація, схрещування, екстракорпоральне запліднення або вирощування живих тканин".

(2) Багато коментаторів заперечували проти визначення "компосту" в проекті регламенту, оскільки згідно з таким визначенням компост повинен бути вироблений на підприємстві, яке відповідає виробничим стандартам Служби охорони природних ресурсів (СОПР) для підприємства з виробництва компосту. Ми погоджуємося з цими коментаторами і вилучили вимогу щодо відповідності виробничим стандартам СОПР. Проте, остаточна редакція регламенту містить нові вимоги до виробництва компосту, які включені у визначення. Згідно з остаточною редакцією, компост повинен бути виготовлений з використанням процесу, який сполучає рослинні й тваринні матеріали з первинним співвідношенням C:N між 25:1 і 40:1. Окрім цього, виробники, які використовують для компостування бункери або статичні купи з примусовою аерацією, повинні витримувати матеріали, що компостуються, за температури 55˚ – 77˚C (131˚–170˚F) протягом 3 днів. Виробники, які використовують компостні ряди з природною аерацією, повинні витримувати матеріали що компостуються, за температури 55˚ – 77˚C протягом 15 днів, і за цей час матеріали слід перевертати щонайменше п'ять разів. В остаточній редакції ми розробили вимоги для виробництва дозволеного компостованого матеріалу, об'єднавши стандарти, якими користується Агентство з охорони навколишнього середовища та Служба охорони природних ресурсів Міністерства сільського господарства США. Вимоги до співвідношення вуглецю й азоту (C:N) в матеріалах, що компостуються, відповідають вимогам виробничих стандартів Агентства з охорони навколишнього середовища для підприємства з виготовлення компосту. Вимоги щодо температури й часу для таких систем компостування як бункерна, статичні купи з примусовою аерацією та компостні ряди з природною аерацією, відповідають

вимогам Агентства з охорони навколишнього середовища згідно з 40 CFR 503 для переробки осаду стічних вод класу А. Окрім цього, Служба сільськогосподарського маркетингу (AMS) спільно зі Службою сільськогосподарських досліджень (ARS) при Міністерстві сільського господарства США переглянули ці вимоги до виробництва компосту. Дане питання більш детально розглядається у підрозділі С, "Рослинництво – зміни на основі коментарів".

(3) Як відзначали деякі коментатори, дозвіл на використання несільськогосподарських або синтетичних речовин в якості кормових добавок йде врозріз з визначенням "кормової добавки" у проекті регламенту. На думку цих коментаторів, визначення передбачає, що кормова добавка повинна сама по собі бути кормовим матеріалом, водночас запропоноване визначення терміну "корми" не включає несільськогосподарських або синтетичних речовин. Ці коментатори заявляли, що визначення "кормова добавка" слід переглянути та включити в нього несільськогосподарські або синтетичні речовини, в іншому разі такі речовини не будуть дозволеними. Погоджуючися з цими коментаторами, ми внесли виправлення у визначення "кормова добавка", яке тепер має вигляд "комбінація кормових поживних речовин, що додається до кормів для тварин з метою покращення харчового балансу або підвищення коефіцієнту корисної дії раціону в цілому". Один коментатор рекомендував змінити визначення "кормової добавки" на таке: "речовина, яка додається до кормів у мікрокількостях для задовольнення певних харчових потреб; тобто, необхідні поживні речовини у формі амінокислот, вітамінів та мінералів". Ми погоджуємося, що ця модифікація забезпечує більш точний опис "кормової добавки", і внесли цю зміну. Зміна визначень "доповнення до раціону" та "кормової добавки" далі обговорюється в пункті (4) "Виробництво продуктів тваринництва – зміни на основі коментарів".

(4) На думку одного коментатора, визначення терміну "фураж" неточно описує його як "речовину рослинного походження", отже він запропонував визначення "рослинний матеріал" як більш точне. Ми погоджуємося з цією пропозицією та внесли відповідні зміни.

(5) Як відзначали деякі коментатори, визначення терміну "мульча" передбачає, що усі матеріали для мульчування повинні бути

органічного походження або включені до Національного переліку. За твердженнями цих коментаторів, якщо саме це значення мається на увазі, то обмеження є занадто суворим. Вони рекомендували переглянути визначення в напрямку роз'яснення, що природні, але неорганічні матеріали рослинного і тваринного походження, якщо унеможливлено їх забруднення забороненими речовинами, можуть використовуватися як мульча без додавання їх до Національного переліку. Саме це й малося на увазі у проекті регламенту, отже ми змінили визначення для внесення ясності.

(6) За твердженнями багатьох коментаторів, визначення "органічної продукції" в остаточній редакції регламенту має вимагати від сертифікованих операторів охорони або захисту біорізноманіття. Як заявляли ці коментатори, охорона біорізноманіття є вимогою у багатьох чинних стандартах органічної сертифікації, в тому числі у керівних принципах Кодексу. Вони також відзначали, що Колегія з національних стандартів органічної продукції включила вимогу охорони біорізноманіття до свого визначення поняття "органічний". Загалом ми погоджуємося з думкою цих коментаторів, та віддаємо перевагу терміну "зберігати" перед терміном "охороняти", оскільки він відображає більш динамічний, інтерактивний зв'язок у часі між діяльністю та біорізноманіттям. Включене нами до остаточної редакції регламенту визначення органічного виробництва має наступний вигляд: "система виробництва, яка відповідає вимогам Закону та регламентів, що містяться у цій частині, з урахуванням особливостей місцевих умов шляхом комплексного застосування культурних, біологічних та механічних методів, що сприяють кругообігу ресурсів, підтримують екологічну рівновагу та зберігають біорізноманіття". Ми видалили з остаточного варіанту регламенту визначення "органічної системи виробництва та обробки".

(7) Деякі коментатори, серед них і Колегія, висловлювали занепокоєння тим, що запропоноване визначення "садивного матеріалу": "будь-яка рослина або рослинна тканина, в тому числі кореневища, паростки, листові або стеблові живці, корені або бульби, які використовуються для виробництва або розмноження рослин" є досить широким, щоб віднести до нього розсаду однорічних культур. Ми погоджуємося, що важливо відзначити, що розсада однорічних

культур не підпадає під визначення “садивний матеріал”, і внесли відповідні зміни до визначення. Визначення садивного матеріалу в остаточній редакції регламенту є наступним: “будь-яка рослина або рослинна тканина, окрім розсади однорічників, але в тому числі кореневища, паростки, листові чи стеблові живці, корені або бульби, які використовуються для виробництва або розмноження рослин”. В остаточній редакції регламенту збережено визначення “розсади однорічників” з проекту регламенту.

(8) Деякі коментатори рекомендували внести зміни до визначення терміну “переробка”, включивши до нього “дистиляцію” як дозволений метод. Ми погодилися з цим коментарем та додали дистиляцію як дозволений метод переробки.

(9) Рядом коментаторів рекомендовано включити до остаточної редакції регламенту визначення “технологічної добавки”, що узгоджується з визначенням, яке було запропоноване Колегією з національних стандартів органічної продукції та використовується Управлінням з контролю за харчовими продуктами та лікарськими засобами. Ми згодні з цими коментаторами і включили визначення технологічної добавки, ідентичне тому, яке використовує Управління з контролю за харчовими продуктами та лікарськими засобами та яке міститься у CFR Частина 101.100(a)(3)(II).

(10) Від багатьох коментаторів надійшло питання, чи термін “Програма органічної сертифікації штату” в проекті регламенту включає в себе програми штатів, які не пропонують послуг з сертифікації. Ці коментатори стверджували, що остаточний варіант регламенту повинен охоплювати всі органічні програми штатів, незалежно від того, чи діють вони як сертифікатори. Ми погоджуємося з цими коментаторами і внесли поправки до остаточного варіанту регламенту, включивши до нього термін “Органічна програма штату” з визначенням “програма штату, яка відповідає вимогам відділу 6506 Закону, затверджена Міністром і має на меті гарантувати, що продукція, призначена для продажу або маркування як вироблена органічно згідно з Законом, вироблена та оброблена з застосуванням органічних методів”. Термін “Органічна програма штату” стосується усіх подібних програм незалежно від того, чи пропонують вони послуги з сертифікації.

(11) Один коментатор відзначив, що визначення “дикоросів” стосується лише рослин або частин рослин, зібраних з “земельної площі”. Цей коментатор висловлював занепокоєння тим, що дане визначення перешкоджатиме сертифікації операторів, які займаються виробництвом аквакультури, наприклад, морських водоростей, та стверджував, що Закон про виробництво органічних харчових продуктів дозволяє сертифікацію подібних операторів. Ми погоджуємося з цим коментатором і змінили визначення, яке тепер стосується рослин або їх частин, зібраних з “ділянки”.

(12) На думку багатьох коментаторів, у методах управління родючістю ґрунту та забезпечення сільськогосподарських культур поживними речовинами не вистачає визначення “гною”. За твердженнями цих коментаторів, буде важко забезпечити виконання різних положень, що містяться у стандартах виробництва “гною” й “компосту”, за відсутності чітких визначень, які б дозволяли розрізняти ці два типи матеріалів. Ми погоджуємося з цими коментарями та додали визначення гною як “некомпостованих фекалій, сечі, інших екскрементів та підстилки худоби”.

(13) За твердженнями низки коментаторів, Національний перелік в остаточному варіанті регламенту повинен включати примітки щодо олій з вузьким інтервалом кипіння, відповідним чином обмежуючи їх використання згідно з рекоменаціями Колегії. Ми погоджуємося з цим коментарем, проте замість приміток ми включили у нове визначення олій з вузьким інтервалом кипіння їх характеристики, як рекомендовано Колегією. Олії з вузьким інтервалом кипіння визначаються як “нафтопродукти, переважно парафінових і нафтенових фракцій, з точкою кипіння 50% речовини при 10 мм рт. ст. у діапазоні 213˚ – 227˚C (415˚ – 440˚F).

(14) Багато коментаторів вважали, що остаточна редакція регламенту має містити визначення терміну “пасовище”, який описував би відношення між жуйними тваринами та землею, на якій вони пасуться. За твердженнями цих коментаторів, у визначенні “пасовища” по суті слід зазначити корм, яким воно забезпечує худобу, а також відзначити необхідність раціонального використання землі таким чином, щоб захищати природні ресурси, якими користується оператор. Ми згодні з цими коментаторами і додали визначення

“пасовище” – “земля, що використовується для випасання худоби, господарювання на якій здійснюється з метою забезпечення годівлі тварин та збереження або покращення ґрунту, водних і рослинних ресурсів”.

(15) На думку багатьох коментаторів, слід додати визначення терміну “розгалужене підприємство” з метою попередження змішування органічних та неорганічних товарів на підприємствах, які виробляють або обробляють товари обох типів. Ми згодні з цими коментарями і включили визначення “розгалужене підприємство” – “підприємство з виробництва або обробки як органічної, так і неорганічної сільськогосподарської продукції”.

**Визначення – запропоновані, але не внесені зміни**

Цей підрозділ містить терміни та їх визначення, збережені в тому самому вигляді, в якому вони були представлені у проекті регламенту, та щодо яких ми отримали наступні коментарі:

(1) Багато коментаторів мали заперечення щодо визначення “осаду стічних вод”, оскільки воно виключає попіл з установки для спалення осаду стічних вод, а також тверді частки та фільтрат, отримані в ході попередньої обробки побутових стічних вод на очисних станціях. Ми не змінили визначення “осаду стічних вод”, оскільки воно забезпечує найповніший перелік матеріалів, які коментатори хотіли заборонити. Визначення “осаду стічних вод” у проекті регламенту було сформульоване у відповідь на численні коментарі громадськості до першого проекту регламенту для національних органічних стандартів (62 Федеральний реєстр, №241), у яких рекомендувалося заборонити використання твердих біологічних відходів в органічному виробництві. Враховуючи ці коментарі у проекті регламенту, ми не використали термін “тверді біологічні відходи”, оскільки він не має нормативного визначення у Федеральному законодавстві. Під “твердими біологічними відходами” зазвичай мають на увазі “осад стічних вод”, який є нормативним терміном, введеним документом 40 CFR Частина 503. Ми взяли точне визначення з 40 CFR Частина 503, незважаючи на те, що в ньому не згадується зола, тверді частки або фільтрат, оскільки воно містить найточніший перелік типів матеріалів, згаданих у коментарях громадськості.

Хоча коментатори праві в тому, що цим визначенням не забороняється використання золи, твердих часток або фільтрату з очисних підприємств, заборона цих матеріалів присутня в іншій частині регламенту. Виробничими стандартами управління родючістю ґрунту та забезпечення сільськогосподарських культур поживними речовинами у відділі 205.203 запроваджено комплекс дозволених матеріалів та методів. Такими дозволеними матеріалами та методами є сівозміна, сидерати, рослинні та тваринні матеріали (в тому числі їх зола), несільськогосподарські природні матеріали, а також, за певних умов, низько- та високорозчинні мінеральні речовини та синтетичні матеріали, включені до Національного переліку. Зола, тверді частки або фільтрат від переробки осаду стічних вод не можуть бути включені до жодної з цих категорій, а отже, не можуть використовуватися в органічному виробництві. Ми зберегли визначення "осаду стічних вод", оскільки воно найбільш чітко передає широкий спектр присутніх на ринку засобів для покращення ґрунту, які могли б розглядатися на предмет можливості їх використання в органічному виробництві, проте використання яких чітко заборонене в остаточній редакції регламенту. Ми не додавали спецальної заборони використання осаду стічних вод, золи, твердих часток або фільтрату, оскільки використання цих матеріалів заборонене іншими положеннями виробничих стандартів.

(2) У проекті регламенту оператору з обробки органічної продукції заборонялося використання іонізуючого випромінювання для будь-яких цілей. Переважна більшість коментаторів погодилася з цією забороною і далі рекомендувала визначити термін "іонізуюче випромінювання" таким чином, щоб заборонити конкретні сфери його використання. Більшість коментаторів підтримали визначення, що ґрунтується на вимогах Управління з контролю за харчовими продуктами та лікарськими засобами у 21 CFR частина 179.26 щодо обробки або переробки харчових продуктів за допомогою іонізуючого випромінювання. Погоджуючися з забороною іонізуючого випромінювання, ці коментатори були схильні дозволити певні форми опромінювання, такі як використання рентгенівських променів для виявлення інорідних тіл, наприклад, каменів, що випадково попали в органічно оброблені харчові продукти. Інші ко-

ментатори рекомендували заборонити усі форми опромінення, в тому числі використання рентгенівських променів для діагностики, а також застосування окрім іонізуючого випромінювання також ультрафіолету і мікрохвиль. Ще одна група коментаторів стверджувала, що іонізуюче випромінювання є безпечним та ефективним методом обробки харчових продуктів, а отже не слід його забороняти в органічному обробленні.

Ми не доповнили остаточну редакцію регламенту визначенням "іонізуючого випромінювання", оскільки включили до регламенту конкретне посилання на заборону, зафіксовану в законодавстві. В остаточній редакції органічному підприємству з обробки забороняється застосування іонізуючого випромінювання, як зазначено у 21 CFR, частина 179.26. Це затверджені Управлінням з контролю за харчовими продуктами та лікарськими засобами способи використання іонізуючого випромінювання, які коментатори найчастіше рекомендували заборонити для обробки органічної продукції. Сюди входить застосування кобальту-60, цезію-137 та інших джерел випромінювання для боротьби з забрудненням мікроорганізмами, збудниками хвороб та шкідниками в харчових продуктах або для пригнічення у свіжих харчових продуктів таких фізіологічних процесів як проростання і дозрівання. На своєму засіданні в червні 2000 р. Колегія з національних стандартів органічної продукції рекомендувала заборонити застосування іонізуючого випромінювання для боротьби з забрудненням харчових продуктів мікроорганізмами, патогенами, паразитами і шкідниками, для консервації харчових продуктів або пригнічення фізіологічних процесів, таких як ріст або дозрівання. В остаточній редакції регламенту не забороняється використання рентгенівських променів на органічному підприємстві з обробки для цілей інспектування харчових продуктів, дозволених Управлінням з контролю за харчовими продуктами та лікарськими засобами. Заборона іонізуючого випромінювання в остаточній редакції регламенту ґрунтується лише на виборі споживачів, очевидному з приголомшливого числа коментарів громадськості, що органічні харчові продукти не повинні оброблятися таким чином.

(3) Деякі коментатори рекомендували включити до остаточної версії регламенту визначення термінів "харчові добавки", "методи

екстракції", "випадкова добавка" та "істотно видозмінювати". Однак ці терміни не вживаються в остаточній редакції регламенту і не потребують визначення.

**Визначення – роз'яснення**

Окрім огляду положень щодо визначень, які містилися у проекті регламенту, ми вирішили дати додаткові роз'яснення наступного положення остаточної редакції регламенту:

Ми були занепокоєні, що термін "суб'єкт держави/штату", значення якого включає як внутрішні, так і зарубіжні політичні підрозділи, може бути помилково сплутане з похідним від слова "штат", значення якого обмежується штатами[1] Сполучених Штатів Америки, їх територіями, округом Колумбія та Пуерто-Ріко. Щоб запобігти можливій плутанині щодо того, які положення цієї остаточної редакції регламенту стосуються штатів, а які – політичних підрозділів у ширшому розумінні, ми замінили термін "суб'єкт держави/штату" на термін "державний суб'єкт" зі збереженням визначення, що містить проект регламенту.

[1] слово'state' може перекладатися з англійської і як "держава", і як "штат" – прим. пер.

# 25. ЗАКОН 1990 РОКУ ПРО ВИРОБНИЦТВО ОРГАНІЧНИХ ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ

**[З поправками, внесеними Публічним законом 109-97, 10 листопада 2005 року]**

## Розділ XXI Закону 1990 р. щодо продовольства, сільського господарства, збереження природних ресурсів і торгівлі (Публічний закон 101-624)

## РОЗДІЛ XXI – ОРГАНІЧНА СЕРТИФІКАЦІЯ

**ВІДДІЛ 2101. [7 U.S.C. 6501 прим.] КОРОТКА НАЗВА РОЗДІЛУ.**

Цей розділ може згадуватися як "Закон 1990 року про виробництво органічних харчових продуктів".

**ВІДДІЛ 2102. [7 U.S.C. 6501] МЕТА.**

Мета цього розділу:

(1) запровадити національні стандарти, що регулюють реалізацію окремих сільськогосподарських продуктів як таких що вироблені з дотриманням органічних норм;

(2) переконати споживачів, що органічно вироблена продукція відповідає сталому стандарту; і

(3) сприяти внутрішній торгівлі свіжою та отриманою в результаті переробки харчовою продукцією, виробленою з дотриманням органічних стандартів.

**ВІДДІЛ 2103. [7 U.S.C. 6502] ВИЗНАЧЕННЯ.**

У цьому документі діють наступні визначення:

(1) **Сільськогосподарська продукція** – Терміном "сільськогосподарська продукція" позначається будь-який сільськогосподарський товар або продукт, як необроблений, так і перероблений, у тому числі товар або продукція тваринництва, що

реалізовується у Сполучених Штатах Америки для споживання людьми або худобою.

(2) **Рослинні пестициди** – Термін “рослинні пестициди” означає природні пестициди, отримані з рослин.

(3) **Сертифікатор** – “Сертифікатор” – головна виконавча посадова особа Штату або, для штатів, у яких передбачені вибори на рівні штату посадової особи, відповідальної виключно за адміністрування сільськогосподарської діяльності штату, така посадова особа та будь-яка особа (в тому числі приватні юридичні особи), акредитована Міністром в якості сертифікатора для сертифікації відповідно до цього документу фермерського господарства або підприємства з обробки як сертифікованої органічної ферми або підприємства з обробки.

(4) **Сертифіковане органічне фермерське господарство** – Термін “сертифіковане органічне фермерське господарство” означає ферму, її частину або територію, на якій виробляється сільськогосподарська продукція чи худоба, сертифіковану сертифікатором як таку що застосовує систему органічного сільськогосподарського виробництва, описану в цьому документі.

(5) **Сертифіковане органічне підприємство з обробки** – Термін “сертифіковане органічне підприємство з обробки” означає будь-яке підприємство з обробки або його частину, сертифіковану сертифікатором згідно з цим документом як підприємство, що діє в рамках системи органічної обробки, як описано в цьому документі.

(6) **Сільськогосподарський рік** – Термін “сільськогосподарський рік” означає звичайний вегетаційний період рослин, визначений Міністром.

(7) **Головна посадова особа штату** – Термін “головна посадова особа штату” означає головного представника виконавчої влади штату або, для штатів, у яких передбачені вибори посадової особи, відповідальної виключно за адміністрування сільськогосподарської діяльності штату, така посадова особа, що керує програмою органічної сертифікації згідно з цим документом.

(8) **Обробляти** – Термін “обробляти” означає продавати, переробляти або пакувати сільськогосподарську продукцію.

(9) **Обробник** – Термін “обробник” означає будь-яку особу, яка займається обробкою сільськогосподарської продукції, про-

те цей термін не включає в себе кінцевих роздрібних продавців сільськогосподарської продукції, які не займаються її переробкою.

(10) **Підприємство з обробки** – Термін “підприємство з обробки” означає будь-яке підприємство або його частину (окрім кінцевих роздрібних продавців сільськогосподарської продукції, які не займаються переробкою цієї продукції), яке:

(A)отримує або іншим чином здобуває сільськогосподарську продукцію; а також

(B) переробляє, пакує або зберігає таку продукцію.

(11) **Тварини** – Під терміном “тварини” мається на увазі будь-яка велика рогата худоба, вівці, кози, свині, свійська птиця, конячі для використання в якості харчових продуктів або у виробництві харчових продуктів, риба, що використовується як харчові продукти, дикі або одомашнені мисливсько-промислові тварини або інші нерослинні організми.

(12) **Національний перелік** – Термін “національний перелік” означає перелік дозволених та заборонених речовин, передбачений у відділі 2118.

(13) **Органічний план** – Термін “органічний план” означає план управління органічним агровиробництвом або діяльністю з обробки, який узгоджено виробником або обробником та сертифікатором, та який містить письмові плани щодо всіх аспектів агровиробництва або обробки, описаних у цьому розділі, в тому числі щодо сівозміни та інших методів, згідно з вимогами даного розділу.

(14) **Органічно вироблений** – Термін “органічно вироблений” означає сільськогосподарську продукцію, вироблену та оброблену згідно з вимогами цього розділу.

(15) **Суб’єкт** – Термін “суб’єкт” означає окрему особу, групу осіб, корпорацію, асоціацію, організацію, кооператив або іншу юридичну особу.

(16) **Пестицид** – Термін “пестицид” означає будь-яку речовину, яка, окремо чи в хімічній або іншій сполуці з однією або кількома речовинами, визначається як пестицид у Федеральному законі про інсектициди, фунгіциди і родентициди (7 U.S.C. 136 et seq.).

(17) **Переробка** – Термін “переробка” означає варіння, випікання, нагрівання, висушування, змішування, розмелювання, збивання,

сепарацію, екстрагування, нарізання, ферментацію, потрошіння, консервування, дегідратацію, заморожування або інші методи виробництва та включає в себе пакування і фасування харчових продуктів у бляшані контейнери, банки або іншу тару.

(18) **Виробник** – Терміном "виробник" позначається суб'єкт, який займається вирощуванням або виробництвом харчових продуктів чи кормів на комерційній основі.

(19) **Міністр** – Під терміном "Міністр" мається на увазі міністр сільського господарства США.

(20) **Програма органічної сертифікації штату** – Термін "Програма органічної сертифікації штату" стосується програми, яка відповідає вимогам відділу 2107, затверджена Міністром і створена з метою гарантувати, що продукцію, яка продається або маркується як "органічно вироблена" згідно з даним документом, було вироблено і оброблено з використанням органічних методів.

(21) **Синтетичний** – Термін "синтетичний" означає речовину, утворену або вироблену за допомогою хімічного процесу або процесу, який хімічно змінює речовину, екстраговану з природних рослинних, тваринних або мінеральних джерел; цей термін не застосовується до речовин, отриманих в результаті природних біологічних процесів.

## ВІДДІЛ 2104. [7 U.S.C. 6503] НАЦІОНАЛЬНА ПРОГРАМА ОРГАНІЧНОГО ВИРОБНИЦТВА.

(a) **Загальні положення** – Міністр розробляє програму органічної сертифікації виробників та обробників сільськогосподарської продукції, виробленої за допомогою органічних методів, зазначених у цьому розділі.

(b) **Програма штату** – Запроваджуючи програму згідно з пунктом (a), Міністр дасть кожному штату дозвіл на впровадження програми органічної сертифікації штату для виробників і обробників сільськогосподарської продукції, отриманої з використанням органічних методів відповідно до цього розділу.

(c) **Консультація** – У ході підготовки програми згідно з пунктом (a) та національного переліку згідно з відділом 2118 Міністр проводить консультації з Колегією з національних стандартів органічної продукції, створеною згідно з відділом 2119.

(d) **Сертифікація** – Міністр впроваджує програму, розроблену відповідно до пункту (а), через сертифікаторів. Такі сертифікатори можуть сертифікувати фермерське господарство або підприємство з обробки, яке відповідає вимогам цього документу та вимогам програми органічної сертифікації штату (за наявності) як органічно сертифіковане фермерське господарство або підприємство з обробки.

**ВІДДІЛ 2105. [7 U.S.C. 6504] НАЦІОНАЛЬНІ СТАНДАРТИ ОРГАНІЧНОГО ВИРОБНИЦТВА.**

Для продажу або маркування як органічно вироблена згідно з цим розділом, сільськогосподарська продукція

(1) повинна бути вироблена й оброблена без застосування синтетичних хімічних речовин, якщо у цьому розділі не зазначено інше;

(2) якщо у цьому розділі не зазначено інше та за винятком худоби, не повинна бути вирощена на землі, де протягом трьох років, що безпосередньо передують збиранню врожаю сільськогосподарської продукції, застосовувалися будь-які заборонені речовини, у тому числі синтетичні хімікалії; а також

(3) повинна бути вироблена та оброблена відповідно до органічного плану, узгодженого виробником і обробником такої продукції та сертифікатором.

**ВІДДІЛ 2106. [7 U.S.C. 6505] ВИМОГИ ЩОДО ВІДПОВІДНОСТІ.**

(а) **Вітчизняна продукція** –

(1) Загальні положення – Починаючи з 1 жовтня 1993 р. включно –

(A) Продаж або маркування суб’єктом сільськогосподарської продукції як виробленої згідно з органічними нормами можливі лише за умови, що цю продукцію було вироблено і оброблено з дотриманням даного розділу; а також

(B) Жоден суб’єкт не має права без дотримання вимог цього розділу маркувати сільськогосподарську продукцію або надавати іншу ринкову інформацію щодо сільськогосподарської продукції, якщо таке маркування або інформація безпосередньо чи опосередковано вказує на те, що цю продукцію вироблено і оброблено з застосуванням органічних методів.

(2) Стандарти і печатка Міністерства сільського господарства США – Згідно з параграфом (1), прикріплена етикетка або інша маркетингова інформація може вказувати на те, що сільськогосподарська продукція відповідає стандартам Міністерства сільського господарства США щодо органічного виробництва, і може включати печатку Міністерства сільського господарства.

(b) **Імпортована продукція** – Імпортована сільськогосподарська продукція може реалізовуватися або маркуватися як органічно вироблена, якщо Міністр визначить, що таку продукцію було вироблено й оброблено відповідно до програми органічної сертифікації, яка забезпечує гарантії та містить принципи виробництва такої продукції та її обробки, щонайменше еквівалентні вимогам даного розділу.

(c) **Виключення для харчових продуктів, отриманих в результаті переробки** – Пункт (a) не стосується сільськогосподарської продукції, яка

(1) містить не менше 50 відсотків ваги органічно вироблених інгредієнтів, окрім води та солі, якщо Міністром після консультацій з Колегією з національних стандартів органічної продукції та міністром охорони здоров'я і соціального забезпечення було прийняте рішення дозволити використання слова "органічний" на лицьовій частині етикетки такої продукції лише з метою опису органічних складників; або

(2) містить менше 50 відсотків ваги органічно вироблених інгредієнтів, окрім води та солі, якщо Міністром після консультацій з Колегією з національних стандартів органічної продукції та міністром охорони здоров'я і соціального забезпечення було прийняте рішення дозволити використання слова "органічний" в переліку інгредієнтів для опису складників, органічно вироблених відповідно до цього розділу.

(d) **Пільги для дрібних фермерів** – Пункт (a)(1) не застосовується до суб'єктів, чий річний обсяг продажу сільськогосподарської продукції не перевищує 5'000 доларів США.

**ВІДДІЛ 2107. [U.S.C. 6506] ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ.**

(a) **Загальні положення** – Програма, створена згідно з вимогами цього розділу, повинна:

(1) гарантувати, що сільськогосподарська продукція, призначена для продажу або маркування як органічно вироблена,

(A) виробляється лише на сертифікованими органічних фермерських господарствах та обробляється лише органічними сертифікованими обробницькими підприємствами відповідно до цього розділу; а також

(B) виробляється та обробляється відповідно до такої програми;

(2) вимагати від виробників і обробників, які бажають брати участь у такій програмі, розробки органічного плану згідно з відділом 2114;

(3) передбачати порядок оскарження виробниками і обробниками несприятливих рішень адміністративних органів згідно з цим документом;

(4) вимагати від кожного сертифікованого органічного фермерського господарства або кожного сертифікованого органічного підприємства з обробки щорічного надання Міністру, відповідній державній посадовій особі (за наявності) та сертифікатору інформації про те, що таке господарство або підприємство займалося виробництвом або обробкою сільськогосподарської продукції, що продавалася чи маркувалася як органічно вироблена, лише з дотриманням вимог цього розділу;

(5) забезпечити щорічну виїзну перевірку сертифікатором кожного фермерського господарства і підприємства з обробки, сертифікованих згідно з цим документом;

(6) вимагати періодичного проведення сертифікаторами аналізів сільськогосподарської продукції, виробленої у сертифікованих органічних фермерських господарствах і оброблених сертифікованими обробниками для перевірки на вміст у такій продукції пестицидів або інших неорганічних залишків чи отруйних речовин природного походження, а також вимагати від сертифікаторів повідомляти відповідні органи охорони здоров'я про будь-які порушення чинних законів щодо безпеки харчових продуктів, якщо їм стане відомо про такі порушення;

(7) забезпечити належний та адекватний порядок примусового виконання, визначений Міністром як необхідний і такий що відповідає цьому документу;

(8) забезпечувати захист від конфлікту інтересів відповідно до пункту 2116(h);

(9) забезпечити доступ громадськості до сертифікаційних документів та лабораторних аналізів, що стосуються сертифікації;

(10) забезпечити стягнення прийнятних внесків з виробників, сертифікаторів та обробників – учасників такої програми; а також

(11) вимагати дотримання інших положень і умов, визнаних Міністром за необхідні.

(b) **Дискреційні вимоги** – Програма органічної сертифікації, створена відповідно до цього документу, може:

(1) передбачати сертифікацію фермерського господарства або обробника в цілому чи окремих полів господарства або частин підприємства з обробки, якщо

(A) для фермерського господарства або поля – область, яка підлягає сертифікації, має чітко визначені межі та буферні зони, що відокремлюють землю, яка використовується з застосуванням органічних методів, від землі, яка обробляється за допомогою інших методів;

(B) оператори такого фермерського господарства або обробницького підприємства ведуть записи про всі органічні дії окремо від записів про іншу роботу та надають такі записи в будь-який час для перевірки Міністром, сертифікатором або відповідною державною посадовою особою; а також

(C) використовуються відповідні виробничі об’єкти, устаткування, агротехнічні прийоми та методи управління, які унеможливлюють змішування органічної та неорганічної продукції, проникнення заборонених хімічних або інших речовин на сертифіковану територію; а також

(2) надавати обґрунтовані звільнення від окремих вимог цього документу (окрім положень відділу 2112) для органічної сільськогосподарської продукції, виробленої у сертифікованих органічних фермерських господарствах, якщо такі господарства підпадають під дію федеральної програми екстреної боротьби зі шкідниками чи хворобами або аналогічної програми штату.

(c) **Морепродукти дикої природи.**

(1) **Загальні положення** – Незважаючи на вимогу відділу 2107(a)(1)(A), згідно з якою продукція повинна бути виробле-

на лише на сертифікованих органічних фермах, Міністр надає дозвіл сертифікувати та маркувати морепродукти дикої природи як органічні, публікуючи нормативні документи після відповідного офіційного повідомлення та можливості для зацікавлених кіл подати свої зауваження,.

(2) **Консультації та погодження** – Виконуючи параграф (1), Міністр повинен:

(A) проводити консультації з

(I) міністром торгівлі;

(II) Колегією з національних стандартів органічної продукції, створеною згідно з відділом 2119;

(III) виробниками, переробниками та продавцями; а також

(IV) іншими зацікавленими громадськими колами; та

(B) в максимальному обсязі, наскільки це можливо, враховувати унікальні риси підприємств США, які займаються збиранням і переробкою морепродуктів дикої природи.

(d) **Програма штату** – Програма органічної сертифікації штату, узгоджена згідно з цим документом, може містити додаткові настанови щодо виробництва чи обробки продукції, призначеної для продажу або маркування як органічно виробленої у цьому штаті, згідно з вимогами відділу 2108.

(e) **Джерела залучення коштів.**

(1) **Рахунок** – Кошти, отримані згідно з пунктом (a)(10) (в тому числі пеня за прострочені платежі та відсотки від інвестування коштів), надходять на рахунок, з якого списується вартість послуг, що надаються згідно з цим документом.

(2) **Використання** – Зібрані кошти знаходяться в розпорядженні Міністра, без застосування до них в подальшому обмежень фінансового року, та використовуються для оплати витрат Міністра на надання акредитаційних послуг згідно з цим документом.

## ВІДДІЛ 2108. [7 U.S.C. 6507] ПРОГРАМА ОРГАНІЧНОЇ СЕРТИФІКАЦІЇ ШТАТУ.

(a) **Загальні положення** – Головна посадова особа штату може підготувати й представити Міністру для затвердження план створення програми органічної сертифікації штату. Для затверджен-

ня Міністром, програма органічної сертифікації штату повинна відповідати вимогам цього розділу.

(b) **Додаткові вимоги.**

(1) **Повноваження** – Програма органічної сертифікації штату, створена згідно з пунктом (a), може містити більш суворі вимоги до органічної сертифікації фермерських господарств і підприємств з обробки та до виробництва й обробки сільськогосподарської продукції, призначеної для продажу або маркування як органічно виробленої згідно з цим документом, аніж вимоги, які містяться у програмі, розробленій Міністром.

(2) **Зміст** – Будь-які додаткові вимоги, висунуті згідно з пунктом (1), повинні

(A) сприяти досягненню цілей цього документу;

(B) не йти врозріз з цим документом;

(C) бути недискриманційними щодо сільськогосподарської продукції, отриманої з застосуванням органічних методів виробництва в інших штатах згідно з цим документом; а також

(D) вступати в силу лише після затвердження Міністром.

(c) **Перегляд та інші рішення.**

(1) **Подальший перегляд** – Міністр переглядає програми органічної сертифікації штатів щонайменше один раз на 5 років з дня затвердження таких програм.

(2) **Зміни в програмі** – Перед запровадженням будь-яких істот-них змін до програм, затверджених згідно з цим документом, головна посадова особа штату подає такі зміни Міністру на затвердження.

(3) **Термін затвердження** – Міністр виносить рішення щодо будь-якого плану, проекту змін до програми або перегляду програми не пізніше ніж за 6 місяців з дня отримання такого плану, пропозиції щодо внесення змін або ініціювання перегляду.

**ВІДДІЛ 2109. [7 U.S.C. 6508] ЗАБОРОНЕНІ У РОСЛИННИЦТВІ МЕТОДИ Й МАТЕРІАЛИ.**

(a) **Насіння, розсада і методи вирощування** – Для сертифікації фермерського господарства згідно з цим документом виробники в такому господарстві не повинні використовувати матеріали або за-

стосовувати до насіння та розсади методи, які суперечать чинній програмі органічної сертифікації чи не узгоджуються з нею.

(b) **Покращення ґрунту** – Для сертифікації фермерського господарства згідно з цим документом виробники в такому господарстві не повинні

(1) застосовувати будь-які добрива, що містять синтетичні інгредієнти, чи будь-які готові добрива, що містять матеріали, заборонені згідно з цим документом або чинною програмою органічної сертифікації даного штату; або

(2) використовувати як джерело азоту фосфор, вапно, поташ або будь-які матеріали, що не узгоджуються з чинною програмою органічної сертифікації.

(c) **Агротехніка** – Для сертифікації фермерського господарства згідно з цим розділом виробники в такому господарстві не повинні:

(1) застосовувати природні отруйні речовини, такі як миш'як або солі свинцю, що мають довготривалу дію і надовго залишаються в навколишньому середовищі, згідно з визначенням головної посадової особи штату або Міністра;

(2) використовувати пластикову мульчу, якщо така мульча не прибирається по завершенню кожного вегетаційного періоду чи збору врожаю; або

(3) застосовувати саджанці, оброблені будь-яким синтетичним або забороненим матеріалом.

**ВІДДІЛ 2110. [7 U.S.C. 6509] МЕТОДИ І МАТЕРІАЛИ, ЩО ВИКОРИСТОВУЮТЬСЯ У ТВАРИННИЦТВІ.**

(a) **Загальні положення** – Будь-яка худоба, призначена на забій та для продажу або маркування як органічно вироблена, повинна вирощуватися з дотриманням вимог цього розділу.

(b) **Маточне поголів'я** – Маточне поголів'я може бути придбане з будь-якого джерела, окрім тварин в останній третині вагітності.

(c) **Методи виробництва** – Для сертифікації фермерського господарства згідно з цим документом як органічної тваринницької ферми виробники в такому господарстві

(1) повинні вигодовувати худобу органічно виробленими кормами, які відповідають вимогам цього розділу;

(2) не повинні застосовувати наступні корми:

(A) пластикові гранули в якості грубих кормів;

(B) згодовування екскрементів; або

(C) кормові суміші, які містять сечовину; а також

(3) не повинні використовувати для такої худоби стимулятори росту та гормони, в тому числі антибіотики і синтетичні мікроелементи, які застосовуються для стимуляції росту або продуктивності тварин, ані шляхом імплантації чи згодовування, ані ін'єкційним шляхом.

(d) **Ветеринарне забезпечення.**

(1) **Заборонені методи** – Для сертифікації фермерського господарства згідно з цим документом як органічної тваринницької ферми виробники в такому господарстві не повинні:

(A) застосовувати субтерапевтичні дози антибіотиків;

(B) регулярно застосовувати синтетичні внутрішні протипаразитарні засоби; або

(C) давати лікувальні засоби, окрім вакцин, за відсутності хвороби.

(2) **Стандарти** – Колегія з національних стандартів органічної продукції надає Міністру рекомендації щодо стандартів догляду за худобою додатково до зазначених у пункті (1) з метою гарантування органічного виробництва такої худоби.

(e) **Додаткові настанови.**

(1) **Свійська птиця** – За винятком одноденних курчат уся свійська птиця, м'ясо або яйця якої призначені для продажу чи маркування як органічно вироблена продукція, повинна вирощуватися і оброблятися відповідно до цього документу до та під час реалізації такого м'яса або яєць.

(2) **Молочні тварини.**

(A) **Загальні положення** – Окрім зазначеного у пункті (B), молочні тварини, молоко і молочні продукти від яких призначені для продажу або маркування як органічно вироблені, повинні вирощуватися і оброблятися відповідно до цього документу протягом щонайменше 12 місяців безпосередньо перед реалізацією такого молока і молочних продуктів.

(B) **Перехідні принципи** – Зернові та фуражні культури, вирощені на землі, яку було включено в органічний план молочної ферми і яка третій рік обробляється з дотриманням органічних норм,

можуть споживатися молочними тваринами цієї ферми протягом 12-місячного терміну перед реалізацією органічного молока і молочних продуктів.

(f) **Ідентифікація поголів'я.**

(1) **Загальні положення** – Для сертифікації фермерського господарства згідно з цим розділом як органічної тваринницької ферми виробники в такому господарстві повинні належним чином вести детальну підтверджувану документацію, завдяки якій можна було б відслідкувати кожну тварину (для птахів – зграю) у зворотньому напрямку до цього фермерського господарства.

(2) **Записи.** – З метою виконання параграфу (1) кожен виробник повинен вести точні записи щодо кожної тварини (для птахів – щодо кожної зграї), в тому числі зазначати:

(A) кількість і джерела походження усіх лікувальних засобів, що призначалися; а також

(B) усі придбані та згодовані корми і кормові добавки.

(g) Сповіщення і коментарі громадськості. – Міністр проводить громадські слухання і розробляє детальний регламент для впровадження стандартів щодо продуктів тваринництва, встановлених згідно з цим розділом, в тому числі публікує його проект та отримує коментарі громадськості.

**ВІДДІЛ 2111. [7 U.S.C. 6510] ОБРОБКА**

(a) **Загальні положення** – Для сертифікації підприємства з обробки згідно з цим розділом жодна особа на такому підприємстві по відношенню до будь-якого продукту, що підпадає під дію даного розділу не повинна:

(1) додавати будь-який синтетичний інгредієнт, не включений до національного переліку, в ході переробки або будь-якої післяжнивної обробки продукції;

(2) додавати будь-який інгредієнт, про який відомо, що він містить нітрати, важкі метали або залишки токсичних речовин в кількості, що перевищує максимально допустимі рівні згідно з чинною програмою органічної сертифікації;

(3) додавати будь-які сульфіти, окрім виноробства, нітрати або нітріти;

(4) додавати будь-які інгредієнти, не вироблені органічно згідно з цим розділом і чинною програмою органічної сертифікації, за винятком випадків коли такі інгредієнти не включені до національного переліку і складають не більше 5 відсотків від загальної ваги кінцевого продукту (окрім солі та води);

(5) використовувати будь-які пакувальні матеріали, тару для зберігання або бункери, які містять синтетичні фунгіциди, консерванти або фуміганти;

(6) використовувати будь-які мішки або контейнери, які раніше контактували з будь-якою речовиною таким чином, що можуть вплинути на органічну якість даного продукту; або

(7) використовувати у такому продукті воду, що не відповідає усім вимогам Закону про безпечну питну воду.

(b) **М'ясо.** – Для органічної сертифікації фермерського господарства або підприємства з обробки згідно з цим документом виробники на такій фермі або працівники на такому підприємстві повинні забезпечити відсутність контакту органічно виробленого м'яса з неорганічно виробленим м'ясом.

**ВІДДІЛ 2112. [7 U.S.C. 6511] ДОДАТКОВІ ПРИНЦИПИ.**

(a) **Загальні положення** – Міністр, головна посадова особа штату і сертифікатор повинні застосовувати систему визначення залишків для перевірки продуктів, призначених для продажу або маркування як органічно вироблені згідно з цим розділом, з метою сприяння виконанню вимог цього розділу.

(b) **Переджнивна перевірка** – Міністр, чинна головна посадова особа штату або сертифікатор можуть вимагати переджнивної перевірки будь-якої культури, вирощеної на ґрунті, щодо якого існує підозра про його забруднення.

(c) **Перегляд відповідності.**

(1) **Інспектування** – Якщо Міністр, головна посадова особа штату або сертифікатор визначив, що сільськогосподарська продукція, призначена для продажу або маркування як органічно вироблена згідно з цим розділом, містить будь-які пестициди або інші неорганічні залишки чи заборонені природні речовини у кількостях, які можуть бути виявлені, Міністр, головна посадова особа шта-

ту або сертифікатор зобов'язаний провести розслідування, мета якого – визначити, чи мало місце порушення програми органічної сертифікації, та може вимагати від виробника або обробника такої продукції довести, що до цієї продукції не застосовувалася жодна заборонена речовина.

(2) **Вилучення органічного маркування** – Якщо, за винзначенням Міністра, головної посадової особи штату або сертифікатора, проведене відповідно до пункту (1) розслідування виявило, що залишок:

(A) є результатом навмисного застосування забороненої речовини; або

(B) присутній у кількості, що перевищує невідворотне залишкове забруднення навколишнього середовища, як встановлюється Міністром або головною посадовою особою штату після консультацій з відповідними державними екологічними відомствами;

така сільськогосподарська продукція не повинна реалізовуватися або маркуватися як органічно вироблена згідно з цим документом.

(d) **Вимоги до ведення документації** – Виробники, які керують сертифікованим органічним фермерським господарством або підприємством з обробки згідно з цим розділом, повинні вести облік і протягом п'яти років зберігати документацію стосовно сільськогосподарської продукції, призначеної для продажу або маркування як органічно виробленої згідно з цим розділом, в тому числі:

(1) детальну історію речовин, які вносилися на поля або додавалися до сільськогосподарської продукції; а також

(2) імена та адреси осіб, які вносили ці речовини, дати, норму та метод застосування таких речовин.

## ВІДДІЛ 2113. [7 U.S.C. 6512] ІНШІ МЕТОДИ ВИРОБНИЦТВА ТА ОБРОБКИ.

Якщо метод виробництва чи обробки не заборонений і не обмежений іншим чином згідно з цим розділом, такий метод є дозволеним, окрім випадків коли визначено, що такий метод суперечить чинній програмі органічної сертифікації.

**ВІДДІЛ 2114. [7 U.S.C. 6513] ОРГАНІЧНИЙ ПЛАН.**

(a) **Загальні положення** – Виробник або обробник, який бажає бути сертифікованим згідно з цим розділом, подає органічний план сертифікатору та в офіс програми органічної сертифікації штату (за наявності), і такий план розглядається сертифікатором, який визначає, чи відповідає він вимогам програм.

(b) **План рослинницького фермерського господарства.**

(1) **Родючість ґрунту** – Органічний план повинен містити заходи, спрямовані на покращення родючості ґрунту, в першу чергу через управління вмістом органічної речовини в ґрунті шляхом належної обробки, сівозміни та внесення добрив.

(2) **Внесення добрив.**

(A) **Включення в органічний план** – Органічний план повинен включати в себе положення і умови, які регулюють внесення добрив для вирощування певних культур.

(B) Внесення добрив. – Такий органічний план може передбачати внесення свіжого гною лише під

(I) культури на зелене добриво;

(II) багаторічні культури;

(III) культури, не призначені для споживання людьми; і

(IV) культури, призначені для споживання людьми, якщо збирання врожаю такої культури відбувається через прийнятний визначений сертифікатором період часу після останнього внесення свіжого гною, який гарантує безпечність такої культури, але цей період в жодному разі не повинен бути меншим ніж 60 днів після внесення.

(C) **Забруднення гноєм** – Такий органічний план повинен забороняти внесення свіжого гною під будь-яку культуру таким методом, що спричиняє суттєве забруднення води нітратами або бактеріями.

(c) **План для тваринницького господарства** – Органічний тваринницький план повинен містити положення, спрямовані на сприяння органічному виробництву продукції тваринництва відповідно до цілей цього розділу.

(d) **Змішане виробництво рослинної і тваринної продукції** – Органічний план може одночасно охоплювати вимоги до виробницт-

ва рослинної і тваринної продукції, сформульовані у пунктах (b) і (c), якщо обидва види діяльності провадяться одним виробником.

(e) **План обробки** – Органічний план обробки повинен містити положення, які б гарантували, що сільськогосподарська продукція, що продається або маркується як вироблена органічно, вироблена і оброблена відповідно до цілей цього документу.

(f) **Організація збирання дикоросів** – Органічний план збирання дикоросів повинен

(1) визначати площу, на якій буде провадитися збір дикоросів;

(2) включати трирічну історію використання цієї площі, що підтверджує незастосування на цій площі заборонених речовин;

(3) містити план збирання дикоросів, який гарантує, що таке збирання не матиме деструктивного впливу на довкілля та сприятиме росту та виробництву дикоросів; і

(4) включати положення про те, що виробник не застосовуватиме будь-яких заборонених речовин.

(g) **Обмеження змісту плану** – Органічний план не повинен включати методи виробництва чи обробки, які не узгоджуються з цим розділом.

**ВІДДІЛ 2115. [7 U.S.C. 6514] ПРОГРАМА АКРЕДИТАЦІЇ.**

(a) Загальні положення. – Міністр готує і впроваджує програму акредитації головної посадової особи штату та будь-якої приватної особи, яка відповідає вимогам цього розділу як сертифікатора для цілей здійснення сертифікації фермерського господарства або підприємства з обробки як сертифікованого органічного фермерського господарства або підприємства з обробки.

(b) **Вимоги.** – Для акредитації в якості сертифікатора згідно з цим розділом головна посадова особа штату або приватна особа повинна

(1) підготувати і подати Міністру заяву про акредитацію;

(2) бути компетентним у сфері методів органічного агровиробництва та обробки, за визначенням Міністра; і

(3) відповідати вимогам цього відділу та відділу 2116.

(c) **Тривалість призначення.** – Термін дії акредитації згідно з цим відділом не перевищує 5 років, визначається Міністром і може подовжуватися.

**ВІДДІЛ2116.[7U.S.C.6515]ВИМОГИДОСЕРТИФІКАТОРІВ.**

(a) **Здатність виконувати вимоги** – Для того щоб бути акредитованим як сертифікатор відповідно до відділу 2115, головна посадова особа штату або інша особа повинна бути спроможною в повній мірі виконувати чинну програму органічної сертифікації, створену відповідно до цього розділу.

(b) **Інспектори.** – Будь-який сертифікатор наймає достатню визначену Міністром кількість інспекторів для впровадження чинної програми органічної сертифікації, створеної відповідно до цього розділу.

(c) **Ведення документації.**

(1) **Зберігання документів** – Будь-який сертифікатор зобов'язаний зберігати усі документи, що стосуються його діяльності згідно з цим розділом протягом щонайменше 10 років.

(2) **Доступ для Міністра** – Будь-який сертифікатор зобов'язаний забезпечити представникам Міністра і головної посадової особи штату доступ до будь-яких документів, які стосуються діяльності сертифікатора згідно з цим розділом.

(3) **Передача документації** – Якщо приватна особа, яка була сертифікована згідно з цим розділом, розпускається чи втрачає акредитацію, всі документи або копії документів, які стосуються діяльності такої особи згідно з цим розділом, передаються Міністру і забезпечується доступ до них чинної головної посадової особи штату.

(d) **Згода.** – Будь-який сертифікатор укладає з Міністром угоду, згідно з якою такий сертифікатор

(1) погоджується виконувати положення даного розділу; а також

(2) погоджується з іншими положеннями та умовами, які визначає Міністр.

(e) **Згода приватного сертифікатора** – Додатково до угоди, укладення якої вимагає пункт (d), будь-який сертифікатор – приватна особа також

(1) погоджується забезпечувати непритягнення Міністра до відповідальності у випадку невиконання сертифікатором положень цього документу; а також

(2) забезпечує прийнятну заставу, розмір якої визначається Міністром, для захисту прав учасників чинної програми органічної сертифікації, створеної згідно з цим розділом.

(f) **Виконання програми** – Будь-який сертифікатор зобов'язаний в повній мірі виконувати положення та умови чинної програми органічної сертифікації, яка впроваджується згідно з цим розділом.

(g) **Конфіденційність** – За винятком зазначеного у пункті 2107(a)(9), будь-який сертифікатор забезпечує сувору конфіденційність щодо своїх клієнтів згідно з чинною програмою органічної сертифікації та не має права розголошувати третім сторонам (окрім Міністра та чинної головної посадової особи штату) будь-яку ділову інформацію щодо такого клієнта, отриману під час виконання положень даного розділу.

(h) **Конфлікт інтересів** – Сертифікатор не повинен

(1) інспектувати будь-яке підприємство, у якому він або його працівник має чи мав комерційний інтерес, включно з наданням консультаційних послуг;

(2) приймати від інспектованого підприємства будь-яку оплату, подарунки або послуги окрім передбаченої оплати; або

(3) надавати консультації щодо органічних методів або прийомів за винагороду, окрім оплати, передбаченої відповідною програмою.

(i) **Адміністратор** – Сертифікатор – приватна особа призначає фізичну особу для здійснення поточного управління діяльністю сертифікатора.

(j) **Втрата акредитації.**

(1) **Невідповідність** – Якщо Міністр або головна посадова особа штату (за наявності) дійде висновку, що сертифікатор неналежним чином виконує положення цього розділу, Міністр або чинна головна посадова особа штату може призупинити акредитацію такого сертифікатора.

(2) **Вплив на сертифіковані підприємства.** – Якщо акредитацію сертифікатора призупинено згідно з пунктом (1), Міністр або головна посадова особа штату негайно визначає, чи може бути збережна органічна сертифікація для агровиробників або підприємств з обробки, сертифікованих цим сертифікатором.

**ВІДДІЛ 2117. [7 U.S.C. 6516] ПАРТНЕРСЬКА ПЕРЕВІРКА СЕРТИФІКАТОРІВ.**

(a) **Партнерська перевірка** – Визначаючи можливість схвалення заяви про акредитацію, поданої згідно з відділом 2115, Міністр

бере до уваги звіт щодо такого заявника, підготований експертною групою, створеною згідно з пунктом (b).

(b) **Експертна група** Задля отримання допомоги в оцінюванні звернень згідно з відділом 2115 Міністр може створити експертну групу, яка складається як мінімум з трьох осіб, компетентних у сфері методів органічного агровиробництва та обробки, для оцінки головної посадової особи штату або приватної особи що звернулася з проханням про акредитацію її як сертифікатора згідно з цим розділом. Щонайменше два члени такої експертної групи не повинні бути працівниками Міністерства сільського господарства або чинного уряду штату.

**ВІДДІЛ 2118. [7 U.S.C. 6517] НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕРЕЛІК.**

(a) **Загальні положення** – Міністр складає національний перелік дозволених і заборонених речовин, який включається до стандартів органічного виробництва та обробки, прийнятих відповідно до цього розділу задля забезпечення можливості продажу і маркування таких продуктів як органічно вироблених згідно з цим розділом.

(b) **Вміст переліку** – Перелік, створений віповідно до пункту (a), повинен включати усі синтетичні речовини, дозволені згідно з пунктом (c)(1) та всі природні речовини, заборонені згідно з пунктом (c)(2), згруповані за їх використанням або застосуванням.

(c) **Принципи заборони або виключення.**

(1) **Виключення для заборонених речовин в органічному виробництві та обробці** – Національний перелік може дозволяти використання в органічному агровиробництві або обробці речовин, які загалом заборонені до використання згідно з цим документом, лише якщо

(A) Міністр після консультацій з міністром охорони здоров'я і соціального забезпечення та керівником Агентства з охорони навколишнього середовища дійшов висновку, що використання таких речовин

(I) не зашкодить здоров'ю людини або навколишньому середовищу;

(II) є необхідним для виробництва або обробки сільськогосподарської продукції через відсутність альтернативи цілком природного походження; а також

(III) узгоджується з принципами органічного агровиробництва та обробки;

(B) така речовина

(I) застосовується у виробництві та містить синтетичну діючу речовину, що відноситься до наступних категорій: сполуки міді та сірки; токсини бактеріального походження; феромони; мийні засоби, масляні емульсії, рибні емульсії, оброблене насіння, вітаміни та мінерали; протипаразитарні засоби для худоби, медикаменти і допоміжні засоби, що застосовуються у виробництві, в тому числі сітки, матеріали для захисту стовбурів дерев та герметики, пастки для комах, клейкі бар'єри, смугове покриття для захисту рослин та засоби для очищення обладнання; або

(II) використовується у виробництві та містить синтетичні інертні складники, які керівник Агентства з охорони навколишнього середовища не класифікує як інертні матеріали, які становлять токсикологічну небезпеку; а також

(C) Виключення для окремої речовини розробляється у порядку, описаному в пункті (d) .

(2) **Заборона використання певних природних речовин.** – Національний перелік може забороняти використання в органічному агровиробництві або обробці певних природних речовин, які інакше були б дозволені до використання згідно з цим розділом, лише якщо

(A) Міністр після консультацій з міністром охорони здоров'я і соціального забезпечення та керівником Агентства з охорони навколишнього середовища дійшов висновку, що використання таких речовин

(I) є шкідливим для здоров'я людини або навколишнього середовища; та

(II) йде врозріз з органічним агровиробництвом або обробкою та цілями цього розділу; а також якщо

(B) сформульована конкретна заборона в порядку, визначеному пунктом (d).

(d) **Порядок складання Національного переліку.**

(1) Загальні положення – Національний перелік, ухвалений Міністром, ґрунтується на проекті національного переліку чи проекті

змін до нього, запропонованому Колегією з національних стандартів органічної продукції.

(2) **Неможливість доповнень** – Міністр не може включати до Національного переліку винятки, які дозволяють використання окремих синтетичних речовин окрім тих, що містяться у проекті Національного переліку або проекті змін до Національного переліку.

(3) **Заборонені речовини** – Національний перелік в жодному разі не може містити речовину, пристуність якої в харчових продуктах заборонена рішенням федерального регулятивного органу.

(4) **Повідомлення і коментарі** – Перед ухваленням Національного переліку або перед внесенням будь-яких змін до нього Міністр публікує проект Національного переліку або проект змін до Національного переліку Федеральному реєстрі та очікує коментарів громадськості до цього проекту. Таке повідомлення повинне включати усі зміни до проекту переліку або до проекту змін згідно з рекомендаціями Міністра.

(5) **Опублікування національного переліку** – Після розгляду всіх отриманих коментарів щодо проекту національного переліку або проекту змін до національного переліку Міністр публікує у федеральному реєстрі остаточний варіант Національного переліку разом з розглядом отриманих коментарів.

(6) **Термінові клопотання щодо сільськогосподарської продукції, яка відсутня на ринку в органічній формі та складає менше 5 відсотків органічного готового продукту** – Міністр може створити термінові схеми внесення до національного переліку сільськогосподарської продукції, яка відсутня на ринку в органічній формі, на строк що не перевищує 12 місяців.

(e) **Положення про автоматичну втрату чинності** – Будь-яке виключення чи заборона, включені до Національного переліку, втрачають чинність, якщо питання виключення або заборони окремої речовини не було переглянуте Колегією з національних стандартів органічної продукції, як передбачено даним відділом, протягом 5 років з дати запровадження або перегляду такого виключення чи заборони, та поновлення Міністром цього виключення чи заборони.

**ВІДДІЛ 2119. [7 U.S.C. 6518] КОЛЕГІЯ З НАЦІОНАЛЬНИХ СТАНДАРТІВ ОРГАНІЧНОЇ ПРОДУКЦІЇ.**

(a) **Загальні положення** – Міністр створює Колегію з національних стандартів органічної продукції (згідно з законом про Федеральний консультативний комітет (5 U.S.C. Appl 2 et seq.)) (далі в цьому розділі "Колегія") для отримання допомоги у розробці стандартів щодо речовин які застосовуються в органічному виробництві, та консультацій з інших питань стосовно впровадження цього розділу.

(b) **Склад Колегії.** – Колегія складається з 15 членів, з яких:

(1) четверо – приватні особи, які володіють або керують органічним фермерським господарством;

(2) двоє – особи, які володіють або керують підприємством з обробки органічної сільськогосподарської продукції;

(3) один – особа, яка володіє або керує підприємством роздрібної торгівлі, значну частку товарів у якому складають органічні продукти;

(4) троє – спеціалісти у сфері охорони довкілля та збереження природних ресурсів;

(5) троє – особи, які представляють інтереси громадськості або груп споживачів;

(6) один – спеціаліст у галузі токсикології, екології або біохімії; та

(7) один – сертифікатор відповідно до відділу 2116.

(c) **Призначення** – Не пізніше ніж через 180 днів після вступу в силу цього документу, Міністр призначає членів Колегії згідно з параграфами (1) – (6) пункту (b) (а також згідно з пунктом (b)(7), після сертифікації таких осіб як сертифікаторів згідно з відділом 2116) з кандидатів, висунутих штатами, організаціями, які займаються органічною сертифікацією, та іншими зацікавленими особами й організаціями.

(d) **Термін** – Член Колегії залишається на службі протягом 5 років, окрім випадків коли Міністр робить перше призначення членів Колегії на інші строки для поступової зміни її складу. Член Колегії може залишатися на наступний термін лише якщо його перший термін призначення складав менше 5 років.

(e) **Засідання** – Міністр скликає перше засідання Колегії не пізніше ніж через 60 днів після призначення її членів та скликає наступні засідання на періодичній основі.

(f) **Оплата праці та відшкодування витрат** – Члени Колегії не отримують заробітної плати. За поїздки у відрядження у справах Колегії вони можуть отримувати компенсацію дорожніх витрат, у тому числі добових, як дозволено згідно з відділом 5703 розділу 5 Кодексу законів Сполучених Штатів Америки для осіб, які періодично знаходяться на державній службі.

(g) **Голова** – Колегія обирає Голову Колегії.

(h) **Кворум** – Більшість членів Колегії складає кворум для ведення справ.

(i) **Вирішальні голоси** – Дві третини голосів, поданих на засіданні Колегії, на якому присутній кворум, є вирішальною кількістю голосів при голосуванні щодо будь-якої пропозиції.

(j) **Інші положення та умови** – Міністр надає Колегії право наймати директора по персоналу і визначає штатний розклад Міністерства сільського господарства або дозволяє приймати на роботу персонал і може за наявності необхідних асигнувань на свій розсуд оплачувати необхідні витрати, які Колегія несе в ході виконання умов цього розділу.

(k) **Обов'язки Колегії.**

(1) **Загальні положення** – Колегія дає Міністру рекомендації щодо впровадження цього розділу.

(2) **Національний перелік** – Колегія готує проект Національного переліку або проект змін до Національного переліку для подачі Міністру відповідно до відділу 2118.

(3) **Групи технічних консультантів** – Колегія скликає групи технічних консультантів для експертної оцінки матеріалів, щодо яких розглядається питання про включення до Національного переліку. До таких груп можуть входити фахівці з агрономії, ентомології, медико-санітарних та інших відповідних дисциплін.

(4) **Спеціальний перегляд рослинних пестицидів** – Перед створенням Національного переліку Колегія перегляне усі рослинні пестициди, які використовуються в агровиробництві, та вирішить питання щодо їх включення до переліку заборонених природних речовин.

(5) **Аналіз на залишковий вміст у продуктах** – Колегія дає Міністру рекомендації щодо аналізу органічно виробленої сільсько-

господарської продукції на залишковий вміст окремих речовин, викликаний невідворотним залишковим забрудненням довкілля.

(6) **Програми екстреної обробки** – Колегія дає Міністру рекомендації щодо правил звільнення від виконання окремих вимог цього документу (окрім положень відділу 2112) стосовно сільськогосподарської продукції, виробленої у сертифікованих органічних фермерських підприємствах, якщо такі підприємства підпадають під дію федеральної програми екстреної боротьби зі шкідниками чи хворобами або аналогічної програми штату.

(l) **Вимоги** – В ході підготовки проекту Національного переліку або проекту змін до Національного переліку Колегія

(1) перегляне інформацію, що надійшла від Агентства з охорони навколишнього середовища, Національного інституту з вивчення санітарного стану навколишнього середовища та з інших відповідних джерел стосовно можливого негативного впливу на людину та довкілля речовин, які розглядаються на предмет включення до проекту Національного переліку;

(2) проведе роботу з виробниками речовин, щодо яких розглядається питання включення до проекту Національного переліку, для отримання повного переліку складників та визначення, чи містять ці речовини синтетичні інертні матеріали; а також

(3) подасть Міністру разом з проектом Національного переліку або проектом змін до Національного переліку результати оцінки Колегією та групою технічних консультантів усіх речовин, які розглядаються на предмет включення до Національного переліку.

(m) **Оцінка** – Оцінюючи речовини на предмет включення їх до проекту Національного переліку або проекту змін до Національного переліку, Колегія розглядає

(1) потенційну можливість шкідливої хімічної взаємодії таких речовин з іншими матеріалами, які застосовуються в системі органічного агровиробництва;

(2) токсичність і механізм дії речовини та продуктів її розпаду або будь-яких забруднювачів, а також їх стійкість та зони концентрації у довкіллі;

(3) імовірність забруднення довкілля в процесі виробництва, використання, неправильного використання або утилізації такої речовини;

(4) вплив речовини на здоров'я людини;

(5) вплив речовини на біологічні та хімічні процеси в агроекосистемі, в тому числі фізіологічний вплив речовини на ґрунтові організми (включно з індексом мінералізації та розчинністю ґрунту), сільськогосподарські культури та тварин;

(6) альтернативи даній речовині з огляду на сталу практику та наявність інших матеріалів; а також

(7) її сумісність з системою сталого сільського господарства.

(n) **Клопотання** – Колегія розробляє порядок подання суб'єктами клопотань щодо розгляду Колегією речовин на предмет включення їх до Національного переліку.

(o) **Конфіденційність** – Будь-яка конфіденційна ділова інформація, отримана Колегією в ході виконання цього відділу, не розголошується.

**ВІДДІЛ 2120. [7 U.S.C. 6519] ПОРУШЕННЯ РОЗДІЛУ.**

(a) **Неправильне використання маркування** – Будь-який суб'єкт, який свідомо продає або маркує продукт як органічний не у відповідності з цим документом, підлягає накладенню стягнення в рамках цивільно-правової відповідальності, сума якого не перевищує 10'000 доларів США.

(b) **Неправдива інформація** – Будь-який суб'єкт, який подає Міністру, головній посадовій особі штату або сертифікатору неправдиву інформацію згідно з цим документом, підпадає під дію положень відділу 1001 розділу 18 Кодексу законів США.

(c) **Неправочинність.**

(1) **Загальні положення** – Окрім зазначеного у параграфі (2), будь-яка особа, яка

(A) подає неправдиву інформацію;

(B) намагається отримати маркування про органічне походження сільськогосподарської продукції для певних продуктів, хоча знає або має знати, що їх було вироблено або оброблено без дотримання вимог цього розділу; або

(C) іншим чином порушує цілі чинної програми органічної сертифікації за визначенням Міністра;

після повідомлення та можливості висловитися на п'ятирічний термін з дати такого випадку втрачає можливість отримати сертифікацію

згідно з цим документом для будь-якого сільськогосподарського або обробницького підприємства, у яких такий суб'єкт має частку участі.

(2) **Виключення** – Незважаючи на параграф (1), Міністр може скоротити або скасувати термін неможливості отримати сертифікацію, про який йдеться в зазначеному параграфі, якщо Міністр дійшов висновку, що така зміна або скасування є в інтересах чинної програми органічної сертифікації, ухваленої згідно з цим документом.

(d) **Повідомлення про порушення** – Сертифікатор негайно повідомляє Міністра або головну посадову особу штату (за наявності) про будь-яке порушення цього розділу.

(e) **Порушення з боку сертифікатора** – Сертифікатор – приватна особа, яка порушує положення цього документу або неправдиво чи недбайливо сертифікує фермерське господарство чи підприємство з обробки, котре, як визначено Міністром або головною посадовою особою штату (за наявності), не задовольняє вимогам чинної програми органічної сертифікації як органічне підприємство, після повідомлення та можливості висловитися

(1) втрачає акредитацію в якості сертифікатора згідно з цим документом; і

(2) не має права бути акредитованим в якості сертифікатора згідно з цим документом протягом щонайменше трьох років з дати такого рішення.

(f) **Вплив інших законів** – Цей документ жодним чином не змінює ані повноважень Міністра згідно з Федеральним законом про контроль якості м'ясних продуктів (21 U.S.C. 601 et seq.), Законом про контроль якості продуктів птахівництва (21 U.S.C. 451 et sec.) і Законом про контроль якості яєць (21 U.S.C. 1031 et seq.) стосовно м'ясних продуктів, продукції птахівництва та яєць, ані повноважень міністра охорони здоров'я і соціального забезпечення згідно з Федеральним законом про харчові продукти, лікарські та косметичні засоби (21 U.S.C. 301 et seq.), ані повноважень керівника Агентства з охорони навколишнього середовища згідно з Федеральним законом про інсектициди, фунгіциди та родентициди (7 U.S.C. 136 et seq.).

**ВІДДІЛ 2121. [7 U.S.C. 6520] АДМІНІСТРАТИВНЕ ОСКАРЖЕННЯ.**

(a) **Прискорений порядок оскарження** – Міністр запроваджує прискорений порядок адміністративного оскарження, згідно з яким суб'єкти можуть оскаржувати дії Міністра, чинної головної посадової особи штату або сертифікатора згідно з цим розділом, які

(1) негативно впливають на такого суб'єкта; або

(2) суперечать програмі органічної сертифікації, створеній згідно з цим документом.

(b) **Оскарження остаточного рішення** – Остаточне рішення Міністра згідно з пунктом (a) може бути оскаржене в окружному суді за місцезнаходженням такого суб'єкта.

**ВІДДІЛ 2122 [7 U.S.C. 6521] УПРАВЛІННЯ.**

(a) **Регламенти** – Не пізніше ніж через 540 днів з дати вступу в силу цього документу Міністр публікує проект регламенту для впровадження даного розділу.

(b) **Сприяння штатам.**

(1) **Технічна та інша підтримка** – Міністр забезпечує технічну, адміністративну та інформаційну підтримку з метою сприяння штатам у впровадженні програми органічної сертифікації згідно з цим розділом.

(2) **Фінансова підтримка** – Міністр може надавати фінансову підтримку будь-якому штату, який займається впровадженням програми органічної сертифікації згідно з цим розділом.

ВІДДІЛ 2123 [7 U.S.C. 6522] ВИДІЛЕННЯ АСИГНУВАНЬ

Асигнування виділяються на кожен фінансовий рік в розмірах, необхідних для впровадження цього розділу.

# ЗАСТОСОВНІСТЬ – ПРЕАМБУЛА

## Підрозділ В – Застосовність

У цьому підрозділі дається огляд того, що саме підлягає сертифікації згідно з Національною органічною програмою (НОП); описуються пільги й виключення з сертифікації; розглядається використання терміну “органічний”; ведення обліку сертифікованими виробниками та підприємствами з обробки; а також речовини, методи і складники, дозволені та заборонені в органічному виробництві й обробці.

**Опис регламенту**

За винятком звільнених та виключених операторів, кожне підприємство з виробництва або обробки чи певна частина такого підприємства, яке виробляє або обробляє сільськогосподарські культури, худобу, продукцію тваринництва або іншу сільськогосподарську продукцію, призначену для продажу, маркування або представлення як “100% органічна”, “органічна” чи “виготовлена з органічного ... (з зазначенням інгредієнтів або груп(и) харчових продуктів)”, підлягає сертифікації. Сертифіковані оператори повинні задовольняти усім чинним вимогам даного регламенту.

Ця остаточна редакція регламенту набуває чинності через 60 днів з дати його опублікування у Федеральному реєстрі та повністю впроваджується через 18 місяців з дати набуття чинності. Через вісімнадцять місяців з дати набуття чинності цим документом виробництво й обробка усієї сільськогосподарської продукції, яка продається, маркується або представляється як “100% органічна”, “органічна” або “виготовлена з органічного...” має здійснюватися відповідно до цього регламенту. Немає необхідності змінювати маркування продуктів, які надійшли на ринок до дати набуття чинності цим документом. Печатка Міністерства сільського господарства США (далі Міністерство) не може стояти на будь-якій “100% органічній” або “органічній” продукції до спливання 18 місяців з дати набуття чинності остаточною редакцією регламенту.

Ми очікуємо, що сертифікатори та оператори, які займаються виробництвом і обробкою, після набуття чинності остаточною

редакцією регламенту будуть діяти максимально швидко, щоб розпочати роботу відповідно до національних органічних стандартів. Сертифікатори повинні розпочати сертифікацію органічних виробників та обробників згідно з державними стандартами після отримання акредитації від Адміністратора. Будь-який оператор з виробництва або обробки чи певна частина такого оператора, що вже була сертифікована сертифікатором на дату отримання сертифікатором акредитації згідно з цією частиною, вважається сертифікованим згідно з Законом до наступної річниці з дати сертифікації оператора. Ми обрали цей підхід, оскільки вважаємо, що такі сертифікатори на дату набуття чинності остаточної редакції регламенту доведуть своє право на акредитацію, сертифікуючи та подовжуючи сертифікацію своїх клієнтів у рамках національних стандартів. Ми також вважаємо, що даний підхід полегшить роботу сертифікованим підприємствам, які в іншому разі повинні були б двічі протягом 12-місячного терміну проходити процедуру сертифікації (до акредитації їх сертифікатора та після неї). Таке послаблення стосується лише підприємств, сертифікованих агентом, який отримає акредитацію протягом 18 місяців з дати набуття чинності остаточною редакцією регламенту.

Сертифікатори можуть звертатися за акредитацією в будь-який час з дати набуття чинності цим регламентом. Заяви розглядаються в порядку їх надходження. Сертифікатори, які звернулися за акредитацією в перші 6 місяців з дати набуття чинності остаточною редакцією регламенту та визначені Адміністратором як такі, що відповідають вимогам для акредитації, отримають повідомлення про свій статус приблизно через 12 місяців з дати набуття чинності остаточною версією регламенту. Такий підхід було обрано з оглядом на ринкову перевагу, якою могли б скористатися акредитовані сертифікатори, якби Міністерство сільського господарства не оголошувало акредитованих сертифікаторів одночасно.

**Звільнені та виключені оператори**

Цей регламент встановлює низку категорій звільнених або виключених операторів. Звільнений або виключений оператор не потребує сертифікації. Проте оператори, що кваліфікуються як звільнені або виключені, можуть пройти сертифікацію добровільно.

**Звільнені оператори**

(1) Від сертифікації звільняються оператори, які займаються виробництвом або обробкою, якщо їх валовий річний прибуток від продажу органічної продукції не перевищує 5.000 дол.США. Це виключення в першу чергу спрямоване на тих виробників, які реалізовують свою продукцію безпосередньо споживачам. Таким виробникам також дозволяється реалізовувати свою продукцію підприємствам роздрібної торгівлі харчовими продуктами для перепродажу споживачам. Це звільнення стосується не лише американських виробників. Проте, з практичної точки зору, ми не очікуємо масового використання звільнення іноземними виробниками, оскільки (1) продукція таких підприємств не може використовуватися як органічні складники продукції, отриманої в результаті переробки на іншому органічному підприємстві з обробки, а також (2) малоймовірно, що такі виробники будуть продавати свою продукцію безпосередньо споживачам у Сполучених Штатах.

Звільнений виробник або обробник повинен виконувати вимоги щодо маркування, викладені у відділі 205.310, та відповідні вимоги стосовно виробництва, які містяться у відділах 205.202 – 205.207. Вимоги до маркування, виробництва та обробки спрямовані на захист аутентичності органічно виробленої продукції.

(2) Підприємство роздрібної торгівлі харчовими продуктами, яке займається обробкою, але не переробкою органічно виробленої сільськогосподарської продукції, або частина такого підприємства звільняється від усіх вимог цього регламенту.

(3) Оператор, який займається обробкою лише сільськогосподарської продукції, у якій органічні інгредієнти складають менше 70% ваги готового продукту (окрім води та солі) або відповідна частина такого оператора звільняється від вимог цього регламенту, окрім вимог до ведення документації, що викладені у відділі 205.101(c); положень щодо запобігання контакту органічної продукції з забороненими речовинами, відділ 205.272; та вимог до маркування, що містяться у відділах 205.305 і 205.310. Вимоги щодо обліку забезпечують можливість документальної перевірки господарських операцій з органічною продукцією. Вимоги щодо запобігання контакту з забо-

роненими речовинами та вимоги до маркування спрямовані на захист аутентичності органічно виробленої продукції.

(4) Підприємство з обробки або частина такого підприємства, що використовує слово “органічний” лише в рекламній зоні етикетки, звільняється від вимог цього регламенту, окрім вимог до ведення документації, що викладені у відділі 205.101(c); положень щодо запобігання контакту органічної продукції з забороненими речовинами, відділ 205.272; та вимог до маркування, що містяться у відділах 205.305 і 205.310. Вимоги щодо обліку забезпечують можливість документальної перевірки господарських операцій з органічною продукцією. Вимоги щодо запобігання контакту з забороненими речовинами та вимоги до маркування спрямовані на захист аутентичності органічно виробленої продукції

Як відзначалося вище, звільнені оператори з обробки, які виробляють багатокомпонентну продукцію, повинні вести облік згідно з вимогами відділу 205.101(c). Такий облік має бути достатнім для того, щоб (1) довести, що складники, позначені як органічні, були органічно вироблені та оброблені, а також (2) перевірити кількість продукції, отриманої з таких складників. Відповідні документи необхідно зберігати протягом щонайменше трьох років, і оператори повинні у звичайний робочий час забезпечувати представникам Міністра та головній посадовій особі органічної програми штату доступ до перевірки та копіювання такої документації з метою визначення відповідності чинному законодавству.

**Виключені оператори**

(1) Підприємство з обробки або частина підприємства з обробки, що займається продажем органічної сільськогосподарської продукції з маркуванням “100% органічна”, “органічна” або “виготовлена з органічного...”, яка пакується або іншим чином поміщається в контейнер перед отриманням або придбанням її даним підприємством, залишається в цьому пакуванні або контейнері та не проходить іншої обробки під час її перебування у розпорядженні підприємства з обробки, звільняється від вимог, що містяться у даному регламенті, окрім положень про запобігання змішуванню та контакту органічної продукції з забороненими речовинами згідно з відділом 205.272. Ви-

моги щодо запобігання змішуванню та контакту органічної продукції з забороненими речовинами спрямовані на захист аутентичності органічно виробленої продукції.

Це виключення запобігає створенню зайвого бар'єру для обробників, які займаються неорганічною продукцією та бажають пропонувати в своєму асортименті органічну продукцію.

(2) Підприємство роздрібної торгівлі харчовими продуктами або частина такого підприємства, що займається переробкою на своїх потужностях сировини та готової харчової продукції з сертифікованої органічної сільськогосподарської продукції з маркуванням "100 % органічна", "органічна" або "виготовлена з органічного...", звільняється від вимог, що містяться у даному регламенті, окрім положень про запобігання контакту органічної продукції з забороненими речовинами згідно з відділом 205.272 та вимог до маркування згідно з відділом 205.310. Вимоги щодо запобігання змішуванню, контакту органічної продукції з забороненими речовинами та маркування спрямовані на захист аутентичності органічно виробленої продукції.

До виключених підприємств роздрібної торгівлі харчовими продуктами відносяться ресторани, магазини кулінарії, булочні-пекарні, гастрономи та будь-яка роздрібна торгова точка, у приміщенні якої є ресторан, магазин кулінарії, булочна, салатний бар або інші експрес-кав'ярні, що займаються реалізацією оброблених або приготованих сирих та готових харчових продуктів.

Безперечно, громадськість занепокоєна тим, як органічна продукція обробляється на підприємствах роздрібної торгівлі харчовими продуктами. На цьому етапі ми не вимагаємо сертифікації таких підприємств через брак одностайності щодо того, чи потрібна сертифікація підприємств роздрібної торгівлі харчовими продуктами, неодностайність у питаннях стандартів сертифікації підприємств роздрібної торгівлі та сумніви щодо здатності чинних сертифікаторів у повному обсязі забезпечити сертифікацію таких підприємств. Підприємства роздрібної торгівлі харчовими продуктами, які не підпадають під виключення згідно з Законом, можуть в майбутньому увійти у сферу дії регламенту згідно з Національною органічною програмою. Прийняттю такого регламенту передуватиме оприлюднення його проекту та можливість публічного обговорення.

Підприємство роздрібної торгівлі, незалежно від даного виключення та винятків, згаданих у визначеннях термінів “обробник” або “оператор/підприємство з обробки”, має право продавати, маркувати або надавати кон’юнктурну інформацію щодо продукції, лише якщо таку продукцію було вироблено та оброблено згідно з Законом і цим регламентом. Будь-яке підприємство роздрібної торгівлі, яке свідомо продає або маркує продукт як органічний не у відповідності з Законом та цим регламентом, підлягає накладенню адміністративного стягнення, розмір якого не може перевищувати 10’000 доларів США за кожне порушення згідно з даною програмою.

**Вимоги до ведення обліку сертифікованими операторами**

Сертифікований оператор зобов’язаний вести облік виробництва та обробки сільськогосподарської продукції, яка продається, маркується або представляється як “100% органічна”, “органічна” або “виготовлена з органічного...” в обсязі, достатньому для того щоб продемонструвати дотримання вимог Закону та регламенту. Такий облік повинен бути адаптований до конкретної діяльності, яку провадить сертифікований оператор, має в повній мірі, детально і зрозуміло відображати діяльність та операції сертифікованого оператора і забезпечувати можливість перевірки; документи слід зберігати щонайменше 5 років з дати їх видання; обсяг цих документів має бути достатнім, щоб продемонструвати дотримання вимог Закону та регламенту. Сертифіковані оператори повинні забезпечувати представникам Міністра, відповідній головній посадовій особі органічної програми штату і сертифікатору можливість доступу до такої документації для перевірки. Доступ до цієї документації надається у звичайний робочий час.

**Приблизний перелік документів**

Кожен звільнений, виключений та сертифікований оператор зобов’язаний вести облік, який підтверджує дотримання вимог Закону та відповідних регламентів, і який, на його думку, забезпечує можливість документальної перевірки операцій з продукцією в достатній мірі, щоб довести Міністру, відповідній головній посадовій особі органічної програми штату і сертифікатору, що звільнений, ви-

ключений або сертифікований оператор відповідає та відповідав вимогам Закону та регламенту.

До примірного переліку документів входять: заява про сертифікацію та пакет підтверджувальних документів до неї; органічний план та підтверджувальні документи; документація щодо закуплених матеріалів, у тому числі насіння, саджанців, худоби та речовин (добрив, пестицидів і ветеринарних біопрепаратів, які відповідають положенням підрозділу С); товарні чеки, товарно-транспортні накладні, квитанції та рахунки-фактури; польовий журнал (садіння, внесення добрив, агротехнічні заходи, збирання врожаю); відомості про зберігання (журнал складських приміщень, журнал обліку вмісту холодильника); книга обліку тваринницької ферми, в тому числі інформація про корми (товарні чеки, товарно-транспортні накладні, квитанції, рахунки-фактури, копії сертифікатів виробника сільськогосподарської продукції), племінна документація (календар, графік, записи, ветеринарні документи), документи на придбаних тварин (товарні чеки, товарно-транспортні накладні, квитанції, рахунки-фактури, копії сертифікатів виробника, ветеринарно-санітарна документація (календар, замітки, картотека, ветеринарні документи) та записи про вхідну продукцію (товарні чеки, письмові протоколи, ярлики); рахунок-фактура виробника; контракт виробника; товарно-транспортні накладні; паспорт угоди; сертифікат виробника; сертифікат обробника; квитанції зважування, розписки про одержання та ярлики; квитанції; товарні чеки; складський облік сировини; складський облік готової продукції; відомості щоденного обліку партій товарів; акти відновлення товарних якостей, усихання та утилізації; виробничі звіти та документи; звіти про відвантаження; вантажні маніфести (коносаменти, товарно-транспортні накладні); квитанції про оплату доставки та інші фактури; автомобільні вантажні відомості; угоди брокерів; декларації брокерів; складські розписки; акти огляду; акти перевірки залишкового вмісту; акти перевірки ґрунту й води; журнали грошових надходжень; загальні бухгалтерські книги та підтверджуючі документи; журнали продажу; журнали кредиторської заборгованості; журнали грошових виплат; рахунки-фактури, виписки, журнали, квитанції та чеки; звіти про продаж товару; гроссбухи; фінансові звіти; банківські

виписки; дані про депозити; анульовані чеки; корінці чеків; касові ордери; податкові декларації; бухгалтерські та інші робочі документи; угоди; контракти; замовлення; підтвердження замовлень та меморандуми продажу; дані в електронному вигляді; роздруківки з комп'ютера; а також підбірки інформації, зазначеної вище.

**Дозволені та заборонені речовини**

Сертифікований оператор повинен використовувати для виробництва й обробки сільськогосподарської продукції, призначеної для продажу, маркування або представлення як "100 % органічна", "органічна" або "виготовлена з органічного...", лише дозволені речовини, методи та складники, щоб забезпечити відповідність такої продукції Закону та регламентам Національної органічної програми. Забороняється використання у виробництві та обробці органічної сільськогосподарської продукції іонізуючого випромінювання, осаду стічних вод і виключених методів.

**Застосовність – зміни на основі коментарів**

Цей підрозділ дещо відрізняється від проекту, а саме:

(1) Порушення Закону або регламенту. – Ми внесли зміни у відділ 205.100, додавши новий параграф (с) щодо порушень Закону та цього регламенту. Низка коментаторів виступила за включення до остаточної версії регламенту опису санкцій, яких Міністерство сільського господарства вживатиме по відношенню до операторів або осіб, які порушують Національну органічну програму. Ми згодні, що регламент повинен включати положення щодо випадків порушення Закону та регламенту. Відповідно, ми додали у відділ 205.100 положення про неправильне використання маркування та положення про неправдиві твердження з відділу 2120 (7 U.S.C. 6519) Закону. Зокрема, згідно з параграфом 205.100(с), особи, які не дотримуються вимог Закону або цього регламенту щодо маркування, підлягають накладенню адміністративного стягнення, розмір якого не може перевищувати 10'000 доларів США за кожне порушення, а особи, які роблять неправдиві твердження згідно з Законом Міністру, відповідній головній посадовій особі штату або акредитованому сертифікатору, підпадають під дію положень відділу 1001

Розділу 18 Кодексу США. Положення цього Закону та регламенту застосовуються до всіх операторів або осіб, які продають, маркують або представляють свою сільськогосподарську продукцію як органічну.

(2) Заборона застосування виключених методів. Ми перемістили відділ 205.600 з підрозділу G, "Адміністративні положення", до підрозділу B, "Застосовність", та замінили параграф (d), який скеровував читача до відділу 205.301, новими параграфами (d) – (g). Цей відділ зі змінами, який тепер має номер 205.105, включає в себе усі положення, які раніше містив відділ 205.600.

Переважна більшість коментаторів активно підтримувала заборону використання виключених методів в органічному виробництві та обробці, але висловлювала занепокоєння фактом відсутності єдиного положення, яке забороняло б застосування виключених методів у всіх аспектах органічного виробництва й обробки. Щоб закрити так звані "лазівки" в забороні, коментатори висунули низку пропозицій щодо включення нових положень, які забороняли б застосування заборонених методів у конкретних аспектах органічного виробництва й обробки, котрі, на їхню думку, не були охоплені проектом регламенту. Інші коментатори вказували на суперечності в описі заборони застосування виключених методів у різних відділах, висловлюючи занепокоєння, що такі очевидні суперечності можуть заплутувати органічних операторів, сетифікаторів та споживачів.

Хоча ми прагнули заборонити застосування виключених методів у всіх аспектах органічного виробництва й обробки, імовірно, структура проекту регламенту не дозволила досягти повної ясності. Ми також розділяємо занепокоєння тим, що у спробі ідентифікувати всі аспекти органічного виробництва й обробки, у яких могло б мати місце застосування виключених методів, ми, можливо, незумисно пропустили деякі положення, що призвело до заплутування органічних операторів, сертифікаторів і споживачів та викликало сумніви щодо обсягу заборони використання виключених методів. Аналогічно, у тих випадках коли заборона виключених методів по-різному описується у різних відділах проекту регламенту, ми розділяємо занепокоєння тим, що ці суперечності можуть призвести до плутанини.

Отже, ми включили у відділ 205.105 нове положення, яке цілковито забороняє застосування виключених методів (а також іонізуючого випромінювання та осаду стічних вод). Це положення має частково спростувати думку, що на деякі сфери органічного виробництва можуть не розповсюджуватися положення проекту регламенту щодо заборони. Воно також дозволяє нам виключити з регламенту більшість окремих посилань на заборону застосування цих методів, таким чином унеможливлюючи потенційну плутанину там, де такі положення могли здаватися суперечливими. Такі зміни не скасовують заборону застосування відповідних методів. Фактично, мета нового положення – чітко дати зрозуміти, що застосування цих методів є забороненим у виробництві та обробці органічної продукції.

(3) Ветеринарні вакцини. Публікуючи проект регламенту, ми прагнули отримати коментарі громадськості щодо можливого впливу заборони застосування виключених методів на ветеринарні вакцини. Низка коментаторів висловила занепокоєння тим, що деякі надзвичайно важливі вакцини можуть існувати лише в формах, вироблених за допомогою виключених методів. Дехто пропонував заборонити використання ветеринарних вакцин, отриманих із застосуванням заборонених методів, та зробити тимчасовий виняток до затвердження в Національному переліку вакцин, виготовлених без застосування виключених методів. Інші коментатори висували пропозицію про цілковиту заборону використання ветеринарних вакцин, отриманих із застосуванням заборонених методів, без жодних винятків.

Ми дійшли висновку, що потенційний вплив на тваринництво заборони вакцин, виготовлених із застосуванням заборонених методів досі є невідомим. Ми не знаємо жодної життєво важливої ветеринарної вакцини, що існувала б лише в формі, виготовленій за допомогою виключених методів, але незрозуміло, чи виробники та сертифікатори відслідковують можливість використання таких вакцин. Схоже, міжнародний консенсус щодо використання в органічній системі виробництва ветеринарних вакцин, виготовлених із застосуванням виключених методів також відсутній, хоча існує прецедент відповідного звільнення.

Наприклад, регламентами Європейського Союзу дозволяється використання ветеринарних вакцин, отриманих із застосуванням виключених методів.

Ґрунтуючись на отриманих коментарях, та оскільки потенційний вплив заборони застосування виключених методів досі невідомий, у пункті 205.105(е) ми створили для Колегії з національних стандартів органічної продукції можливість робити одне дуже обмежене виключення, дозволяючи використання ветеринарних вакцин, виготовлених із застосуванням виключених методів, але лише за умови їх чіткого затвердження у Національному переліку. На нашу думку, питання використання ветеринарних вакцин потребує подальшого опрацювання, та найдоцільніше розглянути це питання в процесі підготовки Національного переліку, який підлягає обов'язковому рецензуванню з боку Колегії з національних стандартів органічної продукції та груп технічних консультантів. Ми вважаємо, що доцільно розглядати ветеринарні вакцини, вироблені із застосуванням виключених методів, у рамках перегляду Національного переліку. Ось чому положення структуроване таким чином, щоб вакцини, вироблені із застосуванням виключених методів, могли застосовуватися в органічному виробництві, лише якщо вони однозначно включені до Національного переліку. Ми не вважаємо за доцільне надавати широкомасштабне звільнення, як пропонували деякі коментатори, навіть якщо таке звільнення є тимчасовим.

Закон дозволяє застосування ветеринарних вакцин в органічному тваринництві. Проте, враховуючи загальну заборону застосування виключених методів, ми вважаємо, що не слід дозволяти використання ветеринарних вакцин, виготовлених із застосуванням заборонених методів, без детального розгляду таких матеріалів Колегією з національних стандартів органічної продукції та без чіткого рішення Колегії про їх відповідність критеріям для включення до Національного переліку. Саме з цієї причини ми не врахували відповідну пропозицію коментаторів, але забезпечили можливість перегляду цього вузького діапазону матеріалів, виготовлених із застосуванням виключених методів, у рамках перегляду Національного переліку.

Проте, важливо чітко відзначити, що це положення не відкриває можливості перегляду в індивідуальному порядку в контексті

Національного переліку кожного окремого випадку можливого застосування виключених методів; наразі ми також не пропонуємо розглядати питання щодо можливості включення до Національного переліку жодної конкретної вакцини. Заборона застосування виключених методів однаково стосується усіх етапів органічного виробництва й обробки. Ми лише реагуємо на коментарі, в яких говориться про можливу доцільність обмеженого винятку щодо ветеринарних вакцин, і забезпечуємо можливість зробити такий виняток після ґрунтовного розгляду та на основі рекомендацій Колегії з національних стандартів органічної продукції.

**Застосовність – запропоновані, але не внесені зміни**

Цей підрозділ містить терміни та їх визначення, що були збережені в тому самому вигляді, в якому вони були представлені у проекті регламенту, та щодо яких ми отримали наступні коментарі:

(1) Звільнення підприємств з обробки, які виробляють багатокомпонентну продукцію. За твердженнями деяких коментаторів, лише сертифіковані підприємства з обробки повинні мати право ідентифікувати складники багатокомпонентних продуктів як органічні. На думку таких коментаторів, якщо несертифікованим підприємствам з обробки дозволено ідентифікувати інгредієнти як органічні, навіть якщо твердження про органічність розміщене лише в рекламній зоні етикетки, це може вводити споживачів в оману. Ми не погоджуємося з такими твердженнями та зберегли положення проекту регламенту, що не вимагають сертифікації підприємства з обробки, якщо згадка про органічність складників міститься лише в рекламній зоні етикетки. Хоча підприємства з обробки, які розміщують згадку про органічність лише в рекламній зоні, звільняються від сертифікації, такі обробники повинні використовувати органічну продукцію сертифікованих операторів. Вони також зобов'язані запобігати контакту органічної продукції з забороненими речовинами згідно з відділом 205.272, дотримуватися вимог до маркування, викладених у відділах 205.305 і 205.310, та вести облік відповідно до пункту 205.101(c). На нашу думку, споживачі зрозуміють різницю між продукцією, яка має органічну природу, як зазначено в робочій зоні, тобто на задньому плані етикетки, та про-

дуктами, у яких один із складників ідентифіковано як органічний в рекламній зоні.

(2) Звільнення від сертифікації підприємств роздрібної торгівлі. Багато коментаторів заперечували проти положень пункту 205.101(b)(2), якими від сертифікації звільняються підприємства роздрібної торгівлі харчовими продуктами. За твердженнями цих коментаторів, від сертифікації слід звільняти лише кінцевих роздрібних продавців, які не займаються переробкою сільськогосподарської продукції. Велике занепокоєння громадськості викликає обробка органічної продукції на підприємствах роздрібної торгівлі харчовими продуктами. Наразі ми не вимагаємо сертифікації таких підприємств через брак одностайності щодо того, чи потрібна сертифікація підприємств роздрібної торгівлі харчовими продуктами, неодностайність у питаннях стандартів сертифікації підприємств роздрібної торгівлі та сумніви щодо здатності чинних сертифікаторів забезпечити сертифікацію таких підприємств у повному обсязі. Окрім цього, більшість чинних програм сертифікації не включає підприємства роздрібної торгівлі харчовими продуктами, і ми вважаємо, що наразі немає консенсусу, достатнього для такого істотного розширення обсягу сертифікації. Проте, оскільки деякі штати запровадили процедури сертифікації підприємств роздрібної торгівлі харчовими продуктами, ми проведемо оцінку їх досвіду та продовжимо роботу в напрямку досягнення одностайності у цьому питанні та запровадження положень щодо підприємств роздрібної торгівлі за Національною органічною програмою. Запровадженню будь-якої подібної зміни передуватиме оприлюднення її проекту і громадське обговорення. Виключення незвільнених підприємств роздрібної торгівлі харчовими продуктами з цієї остаточної редакції регламенту не перешкоджає штатам розробляти органічну програму для підприємств роздрібної торгівлі харчовими продуктами як складову частину органічної програми окремого штату. Проте цей, як і будь-який інший компонент органічної програми штату, підлягає індивідуальному розгляду Міністром.

(3) Поріг звільнення виробників. Деякі коментатори виступали за підвищення порогу звільнення виробників понад запропонований ліміт у 5’000 дол.США. Коментатори, що підтримують таке

звільнення, пропонували збільшити поріг для отримання права на звільнення до 75.000 дол. США. Інші коментатори стверджували, що сертифікації підлягають усі виробники, та виступали проти звільнення навіть незважаючи на те, що таке звільнення є вимогою Закону. Ці коментатори були занепокоєні питанням забезпечення аутентичності органічної продукції та відсутністю перевірок звільнених підприємств.

Ми не збільшили та не скасували поріг звільнення виробників у 5.000 дол. США, оскільки таке звільнення вимагається пунктом 2106(d) (7 U.S.C. 6505(d)) Закону. Наша мета – обмежити фінансовий тягар сертифікації на такі підприємства, але не звільнити їх від необхідності дотримання стандартів органічного виробництва й обробки. Відповідно, звільнені виробники та обробники зобов'язані виконувати чинні вимоги щодо органічного виробництва й обробки, які містяться у підрозділі С, та вимоги до маркування згідно з відділом 205.310.

Деякі коментатори, що виступали за перегляд порогу звільнення виробника, пропонували додати до Національної органічної програми положення, які обмежували б таких виробників, дозволяючи їм реалізовувати свою продукцію на фермерських ринках або з природорожніх лотків. Ми не погоджуємося з цією думкою. Хоча ми вважаємо, що більшість виробників, які підпадають під таке звільнення, дійсно є дрібними виробниками, які продають свою продукцію безпосередньо споживачам, не думаємо що певне обмеження можливостей реалізації буде в інтересах цих виробників.

У деяких коментарях пропонувалося замість звільнення запровадити оплату сертифікації по плаваючому тарифу в залежності від розміру підприємства чи обсягу продажу сільськогосподарської продукції. Національна органічна програма не передбачає оплати за сертифікацію. Сертифікатори можуть встановлювати плаваючі тарифи за умови, що такі тарифи є прийнятними та застосовуються послідовно і недискримінаційно.

Нарешті, деякі коментатори висловлювали занепокоєння тим, що звільненим підприємствам забороняється проходити сертифікацію. Це невірне тлумачення. Будь-яке підприємство з виробництва чи обробки, у тому числі звільнене, яке звернулося з заявою про

сертифікацію його як органічного оператора та відповідає вимогам органічної сертифікації, може бути сертифікованим.

(4) Звільнення підприємства з обробки. Багато коментаторів висловлювали свою незгоду з порогом звільнення для обробницьких підприємств у розмірі 5’000 дол.США. Ці коментатори запропонували вилучити з положення щодо умов звільнення словосполучення “або підприємств з обробки”. Аргументом було твердження, що звільнення обробників не є обов’язковим за Законом. Ми не погоджуємося з цими коментаторами та зберегли в остаточній редакції регламенту положення про звільнення підприємств з обробки. Згідно з Законом, право на звільнення мають “суб’єкти”, чий річний обсяг продажу сільськогосподарської продукції не перевищує 5’000 дол.США. Визначення “суб’єктів” у Законі стосується також і обробників. Отже, підприємства, чий валовий дохід складає не більше 5’000 дол.США, мають право на звільнення.

(5) Категорії прибутку, які дають право на звільнення. Деякі коментатори вважають, що право на звільнення повинні мати виробники/обробники, чий загальний обсяг продажу усієї сільськогосподарської продукції, а не лише органічної, складає 5.000 дол.США. На думку таких коментаторів, у нинішньому вигляді це положення є лазівкою для великих розгалужених операторів. Ми не погоджуємося з цими коментаторами і зберегли поріг звільнення для виробника/обробника в розмірі 5.000 дол. США від загального продажу органічної сільськогосподарської продукції. Ми не вважаємо, що існує значна кількість розгалужених операторів з валовим річним доходом від продажу органічної продукції лише 5.000 дол. США, що дає їм право на таке звільнення. Визначаючи поріг звільнення, Міністерство прагнуло запровадити максимальні законні пільги для дрібних виробників, у той же час встановлюючи ліміт, який мінімізував би імовірність неправильного маркування продукції.

(6) Обмеження винятків для обробників. За аргументацією багатьох коментаторів, брокери, дистриб’ютори, складські підприємства та перевізники не повинні користуватися винятковим правом звільнення від сертифікації. Ми не погоджуємося з цими коментаторами. Брокери, дистриб’ютори, складські підприємства та перевізники не змінюють продукції та, у багатьох випадках, до них не переходить

право власності на продукцію. Сертифікація таких обробників була б зайвим тягарем для галузі. Традиційно, дистриб'ютори та компанії-перевізники виключаються з вимог щодо сертифікації, запроваджених окремими штатами і приватними сертифікаторами.

(7) Вимоги щодо обліку для виключених операторів. Низка коментаторів доводила, що виключені оператори повинні дотримуватися тих самих вимог щодо обліку, які стосуються звільнених операторів. Деякі коментатори висловлювали занепокоєння неможливістю перевірити відповідність звільнених або виключених операторів чинним нормам та просили висунути додаткові вимоги щодо ведення обліку до звільнених і виключених операторів. Ми не погоджуємося з цими коментаторами і зберегли положення проекту регламенту щодо ведення обліку виключеними операторами. Враховуючи природу таких виключених операторів, серед яких, наприклад, є підприємства, які продають лише попередньо розфасовану органічну продукцію, ми вважаємо, що більш суворі вимоги щодо обліку будуть необґрунтованим тягарем.

(8) Обліковий тягар для дрібних сертифікованих операторів. Деякі коментатори піддавали сумніву спроможність дрібних сертифікованих операторів вести облік відповідно до положень відділу 205.103. На думку цих коментаторів, вимоги щодо обліку слід адаптовувати в залежності від розміру підприємства. Ми не вважаємо, що вимоги до ведення обліку, описані у відділі 205.103, конфліктують з пропозиціями коментаторів. У вимогах щодо обліку зазначено, що облік адаптується до конкретного бізнесу, який провадить сертифікований оператор, та має бути достатнім для демонстрації виконання вимог Закону та регламенту. Метою Міністерства було забезпечити можливість вибору кожним виробничим та обробницьким підприємством оптимальної для нього схеми ведення обліку, враховуючи складність та обсяг конкретного бізнесу. Ці положення забезпечують значну свободу для прийняття кожним підприємством з виробництва й обробки рішення щодо того, які дані є необхідними, щоб довести виконання таким підприємством вимог Закону та регламентів Національної органічної програми.

(9) Відкритий доступ до документації. Багато коментаторів просили про забезпечення широкому загалу повного доступу до

матеріалів будь-якого сертифікатора щодо органічних виробників і/або обробників. Інші коментатори висловлювали занепокоєння можливістю розголошення сертифікаторами конфіденційної ділової інформації та пропонували не переміщати з фізичного місцезнаходження оператора документи, які містять конфіденційну ділову інформацію.

Ми не змінювали цього положення. Вимоги до ведення обліку розроблялися з урахуванням необхідності забезпечити баланс між дотриманням права громадськості на поінформованість і правом оператора на збереження конфіденційної ділової інформації. Сертифікатори повинні мати доступ до певних матеріалів під час розгляду ними справи даного підприємства з метою визначення його відповідності Національній органічній програмі. Проте сертифікатори зобов'язані захищати конфіденційну ділову інформацію підприємства. Вимога забезпечити відкритий доступ до всіх матеріалів може піддати ризику конкурентне становище підприємства та покласти надмірний тягар на органічну галузь.

(10) Справедливість у трудових відносинах на органічних фермах. Багато коментаторів зверталися до офісу Національної органічної програми з проханням розробити стандарти справедливості в трудових відносинах і включити їх до остаточної редакції регламенту. Ми не врахували цих коментарів. Стандарти безпеки праці та працівників регулюються іншими законодавчими актами. Закон не надає повноважень для включення таких стандартів до цього регламенту. Проте регламент не забороняє сертифікаторам створювати поза межами органічної сертифікації окрему програму добровільної сертифікації, яка опікувалася б стандартами справедливості в трудових відносинах та нормами безпеки працівників.

(11) Маркування "перехідної органічної продукції". Деякі коментатори зверталися з проханням ухвалити положення про перехід підприємств на систему органічного виробництва та створити маркування "перехідної органічної продукції". Ми не включили до остаточної редакції регламенту положення про "перехідне органічне" маркування. Хоча багато коментаторів просили запровадити "перехідне органічне" маркування, наразі відсутній консенсус для запровадження даного стандарту. За таких умов незрозуміло, яку

ринкову цінність могло б мати таке маркування, і ми побоюємося, що введення такого маркування на нинішньому етапі могло б призвести до більшого заплутування споживачів, а не до більшої ясності.

**Застосовність – роз'яснення**

Роз'яснення надаються з наступних піднятих коментаторами питань:

(1) "Генетичний" дрейф. Багато коментаторів піднімали питання щодо дрейфу на органічні ферми продукції, до якої застосовувалися виключені методи. Ці коментатори висловлювали занепокоєння тим, що перенесення пилку з сусідніх ферм забруднюватиме культури органічних підприємств, а це може призвести до втрати органічними фермерами винагороди за свою органічну продукцію не з власної вини. На думку багатьох коментаторів, ми повинні застосувати регламент для того, щоб якимось чином перекласти цей тягар на постачальників технології, які продають продукцію, виготовлену з застосуванням виключених методів, або на неорганічні фермерські господарства, які таку продукцію використовують. Наприклад, за деякими пропозиціями, слід включити до регламенту вимогу до неорганічних підприємств, які вирощують генетично модифіковані різновиди рослин, насаджувати буферні смуги або вживати інших заходів для запобігання дрейфу на органічні ферми. Інші коментатори пропонували забезпечити право громадян подавати судові позови у випадку такого дрейфу.

(2) Хоча ми розуміємо занепокоєність коментаторів, запропоновані ними заходи виходять за межі Закону та даного регламенту. Закон регулює лише діяльність органічних операторів. Ми не можемо цим регламентом накладати обмеження, такі як вимога насаджувати буферні смуги або вживати інших заходів, на діяльність, яка знаходиться поза сферою дії цього Закону. Аналогічно, хоча громадяни можуть мати право подавати позов до суду за іншими законами, сам Закон не надає права подавати позов до федерального суду, і цим регламентом ми не можемо забезпечити такого права.

Дрейф від самого початку був складним питанням для органічних виробників. Органічні оператори завжди мали опікуватися можливістю дрейфу з сусідніх ферм, зокрема, дрейфу синтетичних

хімічних пестицидів. Зі збільшенням числа органічних ферм зростає також імовірність конфлікту між органічними та неорганічними господарствами.

Запобігання можливому контакту органічної продукції з іншими речовинами, не дозволеними в системі органічного виробництва, чи то з неорганічної частини розгалуженого підприємства, чи то з сусідніх ферм, завжди лежало на плечах органічних операторів. Органічний план повинен передбачати заходи, яких має вжити органічний оператор задля запобігання подібному незумисному контакту.

Розглядаючи питання дрейфу, важливо, зокрема, пам'ятати, що органічні стандарти ґрунтуються на процесі. Сертифікатори засвідчують здатність органічних операторів дотримуватися низки виробничих стандартів і методів, які відповідають вимогам Закону і регламентів. Цей регламент забороняє застосування виключених методів в органічному процесі. Одна лише присутність виявлюваної кількості речовини, що є результатом застосування виключених методів, не обов'язково складає факт порушення цього регламенту. Якщо органічний оператор не застосовував виключених методів і вживає належних заходів для уникнення контакту з продуктами виключених методів, як зазначено в його затвердженому органічному плані, незумисна присутність продуктів виключених методів не повинна впливати на статус органічного продукту або оператора.

Питання дрейфу пилку також не обмежуються сферою органічного сільського господарства. Наприклад, рослинницькі та насінницькі господарства повинні забезпечувати генетичну ідентичність сортів рослин, мінімізуючи перехресне запилення, яке може відбуватися через міграцію пилку рослин. Польові дрібномасштабні випробування генетично модифікованих рослин, що проводяться в рамках дослідницької роботи, включають в себе також різні ступені біологічного забруднення з метою обмеження можливості гену мігрувати до інших подібних рослин. У деяких ситуаціях федеральні регулятивні відомства можуть висувати певні вимоги до вирощування з метою обмеження міграції пилку. Фермери, які займаються вирощуванням сортів, що не є продуктом генної інженерії, можуть стикатися з такими труднощами, якщо

перехресне запилення генетично модифікованими видами вплине на ліквідність виробленої ними продукції. Таке обговорення у більш широких рамках спільноти сільгоспвиробників може сприяти виявленню нових підходів до вирішення цих питань. Проте, за визначенням, це знаходиться поза обсягом даного регламенту.

(2) Додаткові стандарти Національної органічної програми для окремих категорій продукції. Багато коментаторів зверталися з проханням про включення в остаточну редакцію регламенту стандартів сертифікації щодо бджільництва, тепличних господарств, грибівництва, водних тварин, кулінарних трав, кормів для кімнатних тварин та дрібних видів тварин (наприклад, кроликів). Національна органічна програма має на меті запровадити стандарти для тих категорій продукції, для яких це передбачено Законом. Протягом 18-місячного терміну впровадження офіс Національної органічної прогами планує опублікувати для обговорення стандарти сертифікації у сфері бджільництва, грибівництва, тепличного господарства та розведення водних тварин. Ці стандарти будуть ґрунтуватися на чинній остаточній редакції регламенту та міститимуть лише конкретні вимоги, дотримання яких необхідне для сертифікації таких спеціалізованих операторів.

Низку інших питань, які піднімали коментатори, вже включено до остаточної редакції регламенту. Наприклад, виробництво кормів для дрібних тварин регламентується вимогами до кормів для тварин у підрозділі C та вимогами до маркування у підрозділі D. Виробництво і використання кулінарних трав, у тому числі трав'яних чаїв, теж регламентується положеннями остаточної редакції регламенту. Ми не вважаємо за необхідне введення додаткових окремих норм для цих двох категорій.

Ми не відреагували на решту коментарів. Правила маркування кормів для хатніх тварин не увійшли до остаточної редакції регламенту, оскільки, перш ніж можна було б розпочати розгляд стандартів у цій категорії, знадобилися б масштабні консультації між Міністерством, Колегією та виробниками кормів.

(3) Стандарти щодо косметичних засобів, продуктів для догляду за тілом та БАДів. Деякі коментатори просили включити до остаточної редакції регламенту стандарти сертифікації косметич-

них засобів, продуктів для догляду за тілом і біологічно активних добавок (БАДів). Виробники та обробники сільськогосподарської продукції для подальшого використання у якості інгредієнтів косметичних засобів, засобів для догляду за тілом та БАДів можуть бути сертифіковані згідно з цим регламентом. Виробники та обробники таких складників можуть домогтися підвищення ринкової вартості їх продукції завдяки додатковим гарантіям, які дає сертифікація. Проте загальні питання маркування косметики, продуктів для догляду за тілом і БАДів виходять за межі цього регламенту.

(4) Продукція під власною торговою маркою. Багато коментаторів запитували про статус сертифікації так званої "продукції під власною торговою маркою". Продукція під власною торговою маркою випускається переробником по контракту з підприємством роздрібної торгівлі за технічними умовами продавця та надходить в реалізацію під торговою маркою продавця. На думку коментаторів, вимоги до сертифікації такої продукції у проекті регламенту були дещо нечіткими. Будь-яка продукція, маркована як "100 % органічна", "органічна" або "виготовлена з органічного..." має бути сертифікована незалежно від комерційних домовленостей, згідно з якими було вироблено даний продукт. При укладанні підприємством роздрібної торгівлі контракту на виробництво, пакування або маркування органічної продукції відповідальність за дотримання чинних норм органічного виробництва або обробки несе сертифікований виробник або обробник.

(5) Контроль з боку штату за звільненими та виключеними операторами. Багато коментаторів просили надати роз'яснення обов'язків штату домагатися виконання відповідних вимог звільненими та виключеними операторами. Національна органічна програма в повній мірі відповідає за контроль та примусове виконання програми, у тому числі контроль за звільненими та виключеними операторами, а також виявлення випадків шахрайства у маркуванні чи виявлення маркування, яке вводить в оману. Проте ми очікуємо, що штати забажають здійснювати контроль згідно з цим регламентом задля виявлення неправдивих тверджень і маркування, яке вводить в оману, та скеровувати подібні скарги до офісу Національної органічної програми. Штати, які мають затверджену органічну програму шта-

ту, що в тому числі регламентує діяльність, виключену згідно з Національною органічною програмою, зобов'язані домагатися реалізації цих положень.

(6) Продукція з нехарчових волокон у Національній органічній програмі. Деякі коментатори звернулися до офісу Національної органічної програми з проханням роз'яснити статус сертифікації таких волокон як бавовна й льон. В остаточній версії регламенту передбачена сертифікація органічно вироблених волокон, таких як бавовна й льон. Проте переробка цих волокон знаходиться поза сферою дії цього регламенту. Таким чином, продукція, до складу якої входять органічні волокна, може маркуватися лише як "виготовлена з органічного..." із зазначенням продукту; наприклад, бавовняна сорочка з маркуванням "виготовлена з органічної бавовни".

(7) Ведення обліку операторами – виробниками органічної та неорганічної продукції. За рекомендаціями деяких коментаторів, підприємства-виробники органічної та неорганічної сільськогосподарської продукції повинні вести облік органічної та неорганічної продукції окремо. Ці коментатори вважають, що у проекті регламенту відсутні належні вимоги щодо ведення окремого обліку. У пунктах 205.103(b)(1) і (b)(2) зазначено, що оператори, які займаються виробництвом як органічної, так і неорганічної сільськогосподарської продукції, повинні дотримуватися системи обліку, в якій органічна частина діяльності відділена від обліку іншої діяльності.

(8) Керівництво до Національної органічної програми. Деякі коментатори, зокрема, штати, відмічали, що проект регламенту містить декілька посилань на керівництво до програми як механізм подальшого роз'яснення окремих частин регламенту. Ці коментатори запитували, чи сертифікатори повинні розглядати інформацію, що міститься у керівництві, як обов'язкові до виконання вимоги. Керівництва до Національної органічної програми не можуть бути еквівалентними регламентам і не передбачені як такі. Національна органічна програма радше передбачає створення керівництва до програми на допомогу сертифікаторам у питаннях впровадження та сертифікації. Матеріали керівництва до програми будуть підбиратися відповідно до принципів органічного агровироб-

ництва кожного розділу остаточної редакції регламенту, а також міститимуть інформацію, яку сертифікатори повинні враховувати, ухвалюючи рішення щодо сертифікації, адже такі рішення мають бути об'єктивно сталими по всій країні. Використання керівництв до програми як основи для ухвалення сталих рішень щодо сертифікації є стандартною практикою в галузі; отже, в рамках Національної органічної програми було створено зразки керівництв до програми на основі роботи як великих, так і дрібних сертифікаторів. Оскільки Національна органічна програма передбачає взяття цих зразків за основу будь-якого практичного керівництва до програми, ми впевнені, що для більшості сертифікаторів таке керівництво, коли воно буде готове, буде знайомим та корисним. Окрім цього, ми скористаємося громадським обговоренням в рамках Програми для отримання від виробників та громадськості пропозицій щодо інформації, яку слід включити в керівництво до програми, та для обговорення першої редакції керівництва. Звичайно, якщо в ході створення керівництва до програми виявиться, що необхідно внести зміни до остаточної редакції регламенту Національної органічної програми, такі зміни будуть внесені після оприлюднення та обговорення їх проекту.

(9) Використання продукції виключених операторів у якості органічних інгредієнтів. Деякі коментатори відповіли на питання проекту регламенту, чи слід дозволяти обробникам ідентифікувати органічно вироблену продукцію, виготовлену виключеними операторами, як органічні складники. Згідно з проектом регламенту, всі інгредієнти у складі багатокомпонентного продукту, ідентифіковані як органічні, повинні бути вироблені або оброблені оператором, що був сертифікований акредитованим сертифікатором.

Коментатори підтримали це положення. На їхню думку, небезпека неправильного маркування переважає можливу фінансову вигоду виключених виробників. Ми поділяємо цю думку, отже зберегли заборону використання продукції, виготовленої виключеним виробником або обробником, в якості органічних інгредієнтів.

(10) Виключення підприємств з обробки, які випускають багатокомпонентну продукцію. Ми внесли зміни до абзацу 205.101(а)(3), замінивши "50%" на "70%", щоб привести це положення у відповідність з поправками у вимогах до маркування. Ми також

відредагували абзац 205.101(а)(4) для більшої ясності. Окрім цього, ми внесли поправки в абзаци 205.101(а)(3) та 205.101(а)(4), процитувавши вимоги до маркування з відділу 205.305. Ці поправки були зроблені з метою прояснити, що на підприємства з обробки, виключені згідно з цими пунктами, розповсюджуються вимоги до маркування, викладені у відділі 205.305.

(11) Виробництво й обробка відповідно до норм федерального законодавства. Ми внесли поправки у відділ 205.102, видаливши параграф (с). У цьому параграфі зазначалося, що будь-яка сільськогосподарська продукція, яка реалізовується, маркується або представляється як "100%" органічна, "органічна" або "виготовлена з органічного (зазначити органічний інгредієнт)", повинна бути виготовлена та оброблена з дотриманням вимог чинного федерального законодавства та відповідних регламентів. Ми вчинили так, оскільки це положення є ідентичним положенню відділу 2120(f) (7 U.S.C. 6519(f)) Закону. У Законі чітко зазначено, що всі оператори з виробництва й обробки зобов'язані дотримуватися вимог чинного федерального законодавства й відповідних регламентів. Отже, немає необхідності повторювати цю вимогу в регламенті.

(12) Іноземні претенденти. Ми видалили відділ 205.104, у якому йшлося про те, що відповідні частини цього регламенту, якщо не зазначено інше, однаково стосуються як вітчизняних, так і зарубіжних претендентів на акредитацію, акредитованих сертифікаторів, вітчизняних та іноземних претендентів на сертифікацію як органічних операторів з виробництва або обробки, і сертифікованих операторів з виробництва й обробки. Цей регламент в цілому однаково стосується усіх претендентів на акредитацію, акредитованих сертифікаторів, підприємств, які бажають отримати органічну сертифікацію, та сертифікованих органічних операторів. Отже ми дійшли висновку, що відділ 205.104 не потрібен.

# АКРЕДИТАЦІЯ – ПРЕАМБУЛА

## Підрозділ F – Акредитація сертифікаторів

У цьому підрозділі викладено вимоги до національної програми акредитації суб'єктів штату та приватних юридичних осіб у якості сертифікаторів для сертифікації вітчизняних або іноземних операторів – виробників чи обробників органічної продукції. Згідно з даним підрозділом Міністерство сільського господарства США визнає повноваження іноземних сертифікаторів на сертифікацію органічних виробників або підприємств з обробки, якщо (1) отримавши запит уряду відповідної держави, Міністерство визначить, що стандарти, згідно з якими такий сертифікатор був акредитований уповноваженою посадовою особою цієї держави, відповідають вимогам даної частини; або (2) іноземна уповноважена посадова особа, яка акредитувала сертифікатора, діяла згідно з договором про еквівалентність, укладеним між урядом Сполучених Штатів Америки та урядом відповідної держави.

Цей процес акредитації згідно з Національною органічною програмою (НОП) сприятиме визнанню виробленої у США органічної сільськогосподарської продукції як у самих Сполучених Штатах, так і в інших країнах. Вимоги до акредитації, що містяться у цьому регламенті, після оголошення першої групи акредитованих сертифікаторів замінять добровільну платну органічну програму оцінки, запроваджену Службою сільськогосподарського маркетингу (AMS) згідно з Законом про реалізацію сільськогосподарської продукції 1946 р. Ця програма оцінки засвідчує, що органічні сертифікатори штату та приватні органічні сертифікатори відповідають вимогам відповідного документу – Керівництва 65 Міжнародної організації зі стандартизації/Міжнародної електротехнічної комісії, "Загальні вимоги до органів, які керують системами сертифікації продукції" (Керівництво ISO 65)[1]. У Керівництві ISO 65 містяться загальні вимоги, яким має відповідати сертифікатор для його визнання компетентним і надійним. Програму оцінки було створено, щоб дати органічним сертифікаторам можливість за відсутності державної органічної про-

[1]http://www.ams.usda.gov/nop/NOP/standards/AccredPre.html#N_1_#N_1_

грами США відповідати вимогам Європейського Союзу (ЄС), які набули чинності 30 червня 1999 р. Ця програма забезпечує послідовну та об'єктивну роботу органічних сертифікаторів штатів і приватних органічних сертифікаторів у рамках систем сертифікації третіх сторін, сприяючи тим самим безперешкодному експорту органічної сільськогосподарської продукції США до ЄС. Керівництво ISO 65 застосовувалося як еталон для розробки програми акредитації, описаної у цій остаточній редакції норм. Акредитовані згідно з НОП сертифікатори, які дотримуються вимог Закону та даного регламенту, відповідають вимогам Керівництва ISO 65 або більш суворим вимогам; отже, органічна програма оцінки більше не потрібна.

Участь у НОП не заважає акредитованим сертифікаторам провадити іншу підприємницьку діяльність, у тому числі сертифікацію сільськогосподарської продукції, діяльності та методів відповідно до стандартів, які не претендують на органічність. Проте акредитованому сертифікатору заборонено здійснювати будь-які комерційні операції або провадити діяльність, що призвела б до порушення або конфлікту інтересів сертифікатора згідно з НОП.

**Опис регламенту**

Адміністратор акредитує компетентних вітчизняних або іноземних заявників у галузях рослинництва, тваринництва, дикоросів або обробки чи будь-якого поєднання зазначених сфер, тим самим уповноважуючи їх здійснювати сертифікацію вітчизняних або іноземних виробників чи підприємств з обробки як сертифікованих органічних операторів. Кандидати, які відповідають критеріям, отримують акредитацію на 5 років.

**Процедура подання заявки**

Сертифікатори звертаються до Адміністратора з заявкою на акредитацію для сертифікації виробників чи підприємств з обробки, які працюють з дотриманням вимог НОП. Заявка сертифікатора повинна містити основну ділову інформацію, зазначати кожну сферу діяльності, у якій заявник бажає бути акредитованим, та приблизну кількість операторів з виробництва чи обробки, яких заявник планує сертифікувати щорічно, а також включати перелік усіх штатів або

країн, у яких він наразі провадить сертифікацію виробників чи обробників і в яких планує провадити сертифікацію. Сертифікатори також повинні подавати кадрову інформацію, адміністративну інформацію, документи щодо конфлікту інтересів, чинної сертифікації та інші документи й інформацію, що демонструє їх компетентність у сфері методів органічного виробництва чи обробки, їх спроможність дотримуватися вимог програми органічної сертифікації та здатність впроваджувати цю програму, а також їх відповідність вимогам для отримання акредитації. Сертифікатори, які планують сертифікувати виробників чи підприємства з обробки у певному штаті відповідно до органічної програми цього штату, повинні довести свою здатність дотримуватися органічної програми штату.

Адміністративна інформація, надана заявником, повинна включати копії методики проведення сертифікації операторів, забезпечення відповідності сертифікованих ними операторів Закону та регламентам, дотримання вимог щодо обліку та забезпечення доступу громадськості до інформації про сертифікованих операторів. Методика сертифікації операторів включає в себе процес оцінки заявників сертифікатором, процес ухвалення рішень щодо сертифікації, видачі сертифікатів та забезпечення конфіденційності ділової інформації, наданої сертифікованим оператором. Методика забезпечення відповідності сертифікованих операторів повинна включати методи, що застосовуються для перегляду та вивчення сертифікованих операторів, відбору проб і визначення залишкового вмісту, а також повідомлень про порушення.

Кадрова інформація, яка подається разом із заявкою на акредитацію, повинна демонструвати залучення заявником кваліфікованого персоналу в кількості, достатній для дотримання вимог і впровадження програми органічної сертифікації. Сертифікатор також повинен надати докази того, що його контролюючі особи, працівники і підрядчики, відповідальні за проведення перевірок, здійснення аналізів та прийняття рішень, є достатньо компетентними у сфері методів органічного виробництва чи обробки, щоб успішно виконувати покладені на них обов’язки. Окрім цього заявник повинен засвідчити, що всі особи, які розглядають заявки на сертифікацію, проводять виїзні перевірки, переглядають сертифікаційні докумен-

ти, оцінюють відповідність вимогам для отримання сертифікації, роблять рекомендації стосовно сертифікації або приймають рішення щодо сертифікації, а також усі його контролюючі особи надали інформацію про наявний або потенційний конфлікт інтересів.

Заявники, які наразі сертифікують виробників чи обробників, повинні також подати перелік операторів, яких вони сертифікують. Для кожної сфери, у якій заявник бажає бути акредитованим, він повинен подати копії звітів про перевірку і документів про оцінювання відповідності вимогам для отримання сертифікації щонайменше для трьох операторів. Якщо протягом року до подання ним заявки заявник проходив будь-яку іншу акредитацію, він подає також результати цієї акредитації.

Сертифікаторам забороняється давати заявникам або операторам, які подали заявку на сертифікацію, поради або надавати консультаційні послуги, щодо подолання прохідного бар'єру для отримання сертифікації. Ця вимога не стосується загальнодоступних волонтерських освітніх програм, які сертифікатор організовує або підтримує.

Адміністратор розглядає тарифи, щоб упевнитися, що подана йому тарифна сітка застосовується послідовно і недискримінаційно. Адміністратор може поінформувати сертифікатора про те, що встановлені ним тарифи є надмірно високими, та вимагати від нього відповідного обґрунтування. Адміністратор проводить вивчення рівня тарифів, встановлених акредитованим сертифікатором, після отримання обґрунтованої скарги або за обставин, які є підставою для такого розслідування.

**Заява про згоду**

Після отримання заявки сертифікатора на акредитацію Адміністратор надсилає заяву про згоду на підпис особі, відповідальній за поточне управління діяльністю сертифікатора. Своїм підписом на цьому документі заявник підтверджує, що у разі отримання акредитації в якості сертифікатора згідно з цим підрозділом він зобов'язується виконувати вимоги Закону та відповідного регламенту. Акредитація можлива лише після підписання цієї заяви та повернення її Адміністратору.

Підписуючи заяву про згоду, заявник погоджується визнавати рішення щодо сертифікації, ухвалені іншим сертифікатором, акредитованим або визнаним Міністерством сільського господарства США згідно з розділом 205.500, а також утримуватися від неправдивих тверджень або заяв, які вводять в оману щодо стану його акредитації, програми акредитації Міністерства або щодо природи або якостей продукції, яка має маркування виробленої органічно. Окрім цього, підписуючи заяву про згоду, заявник погоджується сплачувати внески, встановлені Службою сільськогосподарського маркетингу, а також дотримуватися, впроваджувати і виконувати будь-які інші вимоги та умови, які Адміністратор вважає за необхідні. Підписуючи заяву про згоду, заявник також бере на себе зобов'язання (1) проводити щорічне оцінювання ефективності всіх осіб, які розглядають заявки на сертифікацію, проводити виїзні перевірки, розглядати сертифікаційні документи, оцінювати відповідність кваліфікаційним вимогам для отримання сертифікації, давати рекомендації або приймати рішення щодо сертифікації та вживати заходів для усунення недоліків у сертифікаційних послугах; і (2) організовувати щорічний плановий огляд своєї сертифікаційної діяльності власним персоналом, зовнішнім аудитором або консультантом, який має достатню кваліфікацію для проведення такого огляду, та вживати заходів для усунення будь-яких невідповідностей Закону і регламентам, що містяться у цій частині, якщо такі будуть виявлені в ході огляду.

Окрім цього сертифікатор – приватна особа погоджується забезпечувати непритягнення Міністра до відповідальності у випадку невиконання сертифікатором положень Закону та регламенту. Приватна особа – сертифікатор також погоджується забезпечити прийнятну заставу для захисту прав сертифікованих ним операторів. Розмір такої застави та відповідні умови визначає Адміністратор. Сертифікатор – приватна особа погоджується передати Адміністратору всі документи або копії документів, які стосуються його сертифікаційної діяльності, у разі його розпуску або втрати ним акредитації. Ця вимога щодо передачі документів не стосується об'єднання, продажу або іншого переходу права власності сертифікатора. Сертифікатор – приватна особа також погоджується забезпечувати доступ чинної головної посадової особи штату до такої документації.

**Акредитування**

Після отримання усієї необхідної інформації, в тому числі заяви про згоду, а також відповідної оплати Адміністратор визначає, чи відповідає заявник вимогам для акредитації. Визначення Адміністратора ґрунтується на розгляді наданої інформації та, якщо необхідно, інформації, отриманої в ході виїзної перевірки. Адміністратор надсилає заявнику письмове повідомлення про його акредитування. У повідомленні про акредитування зазначається обсяг акредитації, дата набуття чинності, будь-які умови або вимоги щодо виправлення дрібних невідповідностей, а також, для приватних сертифікаторів, обсяг і тип необхідної застастави.

Сертифікатори, які подали заявку на акредитацію, але не відповідають кваліфікаційним вимогам для отримання акредитації, отримують повідомлення про невідповідність з заначенням кожного пункту невідповідності, фактів, на яких ґрунтується такий висновок, і дати, до якої заявник повинен спростувати ці висновки або усунути невідповідність по кожному пункту та, якщо можливо, подати підтверджуючі документи по виправленню кожного пункту невідповідності, якщо таке виправлення можливе. Якщо заявник успішно спростував факт невідповідності або надав прийнятне підтвердження усунення невідповідностей, керівник НОП надсилає заявнику письмове повідомлення про усунення невідповідності та продовжує розгляд заявки. Якщо заявник не усунув невідповідності, не повідомив про усунення невідповідності до дати, зазначеної у повідомленні про невідповідність, не подав спростування до дати, зазначеної у повідомленні про невідповідність, або якщо його спростування виявилося безуспішним, керівник проекту надсилає заявнику письмове повідомлення про відмову в акредитації. Заявник, який отримав письмову відмову в акредитації, може в будь-який час повторно звернутися з заявкою на акредитацію або подати Адміністратору апеляцію щодо такої відмови у термін, зазначений у повідомленні про відмову в акредитації.

Після отримання акредитації сертифікатор може замовити печатку, розробити логотип або інший розпізнавальний знак для використання сертифікованими операторами – виробниками й обробниками. Проте сертифікатор не має права вимагати як умови для отриман-

ня сертифікації використання його печатки, логотипу або іншого розпізнавального знаку на будь-якій продукції, яка продається, маркується або представляється як органічна. Сертифікатор також не може вимагати дотримання будь-яких правил виробництва чи обробки окрім тих, дотримання яких вимагається Законом і регламентом як умови для використання його розпізнавального знаку. Проте сертифікатори, які сертифікують виробників або обробників сільськогосподарської продукції у штатах з більш суворими вимогами, затвердженими Адміністратором, зобов'язані вимагати дотримання цих вимог як умови використання такими операторами їх розпізнавального знаку.

**Виїзні атестації**

Один або декілька представників Адміністратора здійснюють виїзну атестацію кожного сертифікатора з метою вивчення його діяльності та оцінки дотримання вимог Закону й регламенту. Виїзна атестація включає в себе оцінку порядку проведення сертифікації даним сертифікатором, рішень, які він приймає, умов діяльності, системи адміністративного управління та сертифікованих ним операторів з виробницва чи обробки. Виїзна атестація претендента на акредитацію проводиться перед або у прийнятний строк після надсилання заявнику повідомлення про його акредитування. Сертифікаторам виставляються рахунки за кожну виїзну атестацію, проведену в зв'язку з первинною акредитацією, змінами в акредитації та поновленням акредитації. Міністерство сільського господарства США не виставляє сертифікаторам рахунків за ініційовані Міністерством атестації, які проводяться з метою перевірки дотримання вимог Закону та регламенту.

Як відзначено вище, сертифікатор може бути акредитований до проведення виїзної атестації. Якщо керівник програми за результатами атестації визначить, що акредитований сертифікатор не відповідає вимогам Закону або регламенту, керівник програми надсилає сертифікатору письмове повідомлення про невідповідність. Якщо сертифікатор не усунув невідповідність та не доповів про її усунення до дати, зазначеної у цьому повідомленні, Адміністратор розпочне процедуру тимчасового припинення або скасування акредитації.

Сертифікатор, чию акредитацію було тимчасово припинено, може в будь-який час, якщо у повідомленні про тимчасове припинення не зазначено інше, подати Міністру запит про поновлення акредитації. До запиту додаються докази виправлення невідповідності по кожному пункту та інформація про вжиті заходи для забезпечення сталої відповідності вимогам Закону й регламенту. Сертифікатор, чию акредитацію було скасовано, не має права бути акредитованим протягом щонайменше трьох років з дати відповідного рішення.

**Експертні групи**

Адміністратор створює експертну групу згідно з Федеральним законом про консультативний комітет (FACA) (5 U.S.C. App 2. et seq.). Експертна група складається як мінімум з трьох осіб та щорічно перевіряє додержання Національною органічною програмою процедур акредитації згідно з підрозділом F цього регламенту та Керівництва ISO/IEC 61[2], загальних вимог щодо оцінки й акредитації сертифікаторів/реєстраторів, і прийнятих НОП рішень щодо акредитації. Це здійснюється шляхом розгляду (1) процедур акредитації, (2) документів та звітів про виїзні перевірки і (3) документації про рішення щодо акредитації. Експертна група передає свої висновки у письмовій формі Керівнику НОП.

**Подовження акредитації**

Акредитований сертифікатор зобов'язаний щорічно, не пізніше річниці з дати його повідомлення про акредитацію, подавати Адміністратору наступні звіти й інформацію про сплату зборів: (1) повну і точну актуальну ділову інформацію, в тому числі про тарифи, а також інформацію, що засвідчує його компетентність у сфері органічного виробництва чи обробки та його здатність дотримуватися вимог цього регламенту; (2) підтверджувальну інформацію щодо бажаних змін у сферах акредитації; (3) інформацію про вжиті за минулий рік заходи, та про будь-які заходи, яких він планує вжити у наступному році для дотримання умов, зазначених в останньому повідомленні про акредитацію або про поновлення акредитації; (4)

[2] http://www.ams.usda.gov/AMSv1.0/nop#N_2_#N_2_

результати останньої оцінки його ефективності та щорічного перегляду програми, а також опис коректив, які були або будуть внесені у його роботу й методи за результатами оцінки ефективності та перегляду програми; і (5) інформацію про сплату зборів, запроваджених Службою сільськогосподарського маркетингу.

Сертифікатори інформують Адміністратора про свою діяльність з сертифікації, надаючи йому копії (1) будь-яких повідомлень про відмову в сертифікації, попереджень про невідповідність, повідомлень про усунення невідповідності, попереджень про запропоноване призупинення або скасування та повідомлень про призупинення або скасування сертифікації, а також (2) другого січня кожного року – перелік усіх операторів, сертифікованих за минулий рік, з зазначенням їх назв, адрес та номерів телефонів.

Протягом п'ятирічного терміну акредитації проводиться одна або декілька виїзних атестацій з метою визначити, чи відповідає акредитований сертифікатор вимогам Закону й регламенту. Міністерство запроваджує програму моніторингу відповідності акредитованого сертифікатора, згідно з якою протягом п'ятирічного терміну акредитації проводиться принаймні одна виїзна атестація кожного сертифікатора. Вибір сертифікаторів здійснюється випадковим чином. Міністерство частіше перевіряє більших та більш розгалужених сертифікаторів, тих, чиї клієнти реалізовують свою продукцію на міжнародному ринку, та сертифікаторів, у яких раніше виявлялися проблеми. Виїзна атестація сертифікаторів, чиї клієнти реалізовують свою продукцію на міжнародному ринку, проводиться щорічно згдіно з вимогою Керівництва ISO-61 щодо періодичного нагляду за акредитованими сертифікаторами. Міністерство також може проводити виїзні атестації в ході розслідування підозрюваних порушень Закону або регламенту та в рамках контролю після таких розслідувань. Подібні розслідування зазвичай проводяться у відповідь на подані Адміністратору скарги про імовірні порушення з боку сертифікатора. Виїзні перевірки відповідності можуть на розсуд Адміністратора проводитися з попереднім повідомленням або без нього. Міністерство не виставляє сертифікаторам рахунків за виїзні перевірки за ініціативою Міністерства, які проводяться з метою визначення відповідності Закону й регламенту.

Акредитований сертифікатор зобов'язаний надавати достатню інформацію суб'єктам, які бажають бути сертифікованими, забезпечуючи їм можливість відповідати чинним вимогам Закону й цього регламенту. Сертифікатор повинен дотримуватися суворої конфіденційності щодо своїх клієнтів і не розголошувати третім сторонам (за винятком Міністра або чинної головної посадової особи органічної програми штату чи їх повноважних представників) комерційної інформації будь-якого клієнта, отриманої в ході впровадження цього регламенту, будь-яким іншим чином окрім передбаченого цим регламентом. Сертифікатор зобов'язаний забезпечити доступ широкого загалу до (1) свідоцтв про сертифікацію, виданих за поточний рік і за три попередні календарні роки; (2) переліку сертифікованих ним за поточний рік та за 3 попередні роки виробників та обробників з зазначенням найменування оператора, типу/типів виробництва, продукції та дати набуття чинності сертифікацією; і (3) результатів лабораторних аналізів залишкового вмісту пестицидів та інших заборонених речовин, проведених за поточний рік та за 3 попередні календарні роки. Сертифікатор може оприлюднювати іншу ділову інформацію за умови письмової згоди відповідного виробника чи обробника. Така інформація оприлюднюється за кошти громадськості.

Акредитований сертифікатор зобов'язаний зберігати документацію протягом наступних термінів: (1) документи, отримані від кандидатів на сертифікацію та сертифікованих операторів, зберігаються щонайменше 5 років з дати їх отримання; (2) видані сертифікатором документи щодо кандидатів на сертифікацію та сертифікованих операторів, зберігаються щонайменше 10 років з дати їх видання; і (3) документи, видані або отримані сертифікатором відповідно до акредитаційних вимог, зберігаються принаймні 5 років з дати їх створення або отримання, за винятком документів, для яких діє вимога збергігання протягом щонайменше 10 років. До виданих сертифікатором документів щодо кандидатів на сертифікацію та сертифікованих операторів належать, наприклад, свідоцтва про сертифікацію, повідомлення про відмову в сертифікації, попередження про невідповідність, повідомлення про усунення невідповідності, попередження про запропоноване

припинення або скасування сертифікації, повідомлення про припинення або скасування сертифікації, листування з кандидатами та сертифікованими операторами, звіти про виїзні перевірки, документи про перевірку на залишковий вміст заборонених речовин, а також внутрішні робочі документи й службові записки стосовно кандидатів та сертифікованих операторів. До документів, виданих або отриманих сертифікатором згідно з акредитаційними вимогами належать, наприклад, керівництва; внутрішні нормативні документи (кадрові та адміністративні); документи про тренінги; щорічна оцінка ефективності й супроводжуючі документи; звіти щодо конфлікту інтересів і супроводжуючі документи; робочі документи, службові записки, листи й звіти стосовно щорічного перегляду програми; тарифи; річні звіти сертифікованих операторів; заявки та супроводжуючі матеріали, подані до НОП; кореспонденція, отримана з та надіслана до Міністерства сільського господарства США; а також подані Адміністратору річні звіти.

Сертифікатор зобов'язаний у звичайний робочий час забезпечувати доступ до всієї документації для перевірки та копіювання уповноваженим представникам Міністра і чинної головної посадової особи органічної програми штату. У разі розпуску сертифікатора чи втрати ним акредитації він зобов'язаний передати Адміністратору всі документи або копії документів, які стосуються його діяльності з сертифікації, а також забезпечити доступ до них чинній головній посадовій особі органічної програми штату. Ця вимога щодо передачі документів не стосується об'єднання, продажу або іншого переходу права власності сертифікатора.

Сертифікатори також зобов'язані попереджати конфлікти інтересів і вимагати щорічного звітування щодо конфлікту інтересів усіма особами, які розглядають заявки на сертифікацію, здійснюють виїзні перевірки, розглядають сертифікаційні документи, оцінюють відповідність вимогам для отримання сертифікації, роблять рекомендації або приймають рішення щодо сертифікації, та усіх контролюючих осіб сертифікатора. Положення про конфлікт інтересів стосуються найближчих родичів осіб, які зобов'язані подавати щорічний звіт щодо конфлікту інтересів. Сертифікатор не має права сертифікувати виробництво або підприємство з обробки,

якщо він сам або його контролюючі особи, в тому числі найближчі родичі такого сертифікатора, мають чи мали комерційний інтерес у цьому підприємстві, включно з наданням консультаційних послуг, протягом 12 місяців до подання цим підприємством заявки на сертифікацію. Сертифікатор може сертифікувати підприємство з виробництва чи обробки, якщо будь-який з його співробітників, інспекторів, підрядчиків і т. ін. та їх найближчі родичі мають або мали за попередні 12 місяців комерційний інтерес у підприємстві, яке звернулося з заявкою на сертифікацію. Проте такі особи не повинні брати участі у роботі, обговоренні та ухваленні рішень на будь-якому етапі процесу сертифікаціх та моніторингу суб'єкта, у якому вони мають або мали комерційний інтерес. Заборонено приймати від будь-якого інспектованого підприємства грошові суми, подарунки та будь-які послуги окрім офіційної оплати за встановленими тарифами. Проте сертифікатор – неприбуткова організація, яка користується податковими пільгами згідно з Податковим кодексом США або, для іноземних сертифікаторів, організація, яка має статус неприбуткової у своїй державі, може приймати від сертифікованих операторів допомогу у формі волонтерської праці. Сертифікаторам також забороняється давати поради або надавати консультаційні послуги підприємствам, які подали заявку на сертифікацію, або сертифікованим операторам, щодо подолання прохідного бар'єру для отримання сертифікації. Окрім цього, для запобігання конфлікту інтересів сертифікатор повинен забезпечити проведення виїзної перевірки та прийняття рішення щодо сертифікації підприємства різними особами.

Сертифікатор зобов'язаний переглянути заявку сертифікованого оператора на сертифікацію, якщо протягом 12 місяців з дати сертифікації такого оператора він визначив, що особа, яка брала участь у процесі сертифікації та підпадає під дію параграфа 205.501(c)(11)(ii), має або мала конфлікт інтересів, який стосується заявника. За необхідності сертифікатор повинен провести повторну виїзну перевірку. Усі витрати, пов'язані з переглядом заявки, у тому числі витрати на виїзну перевірку, несе сертифікатор. Якщо було визначено, що під час сертифікації мав місце конфлікт інтересів між заявником та особою, яка підпадає під дію параграфа 205.501(c)(11)(i),

сертифікатор повинен передати справу відповідного сертифікованого оператора іншому акредитованому сертифікатору для проведення повторної сертифікації. Сертифікатор також зобов'язаний відшкодувати оператору вартість повторної сертифікації.

Акредитований сертифікатор не має права виключити з участі у НОП або відмовити у користуванні перевагами, які дає НОП, будь-якій особі через дискримінацію за ознакою раси, кольору шкіри, національного походження, статі, релігії, віку, інвалідності, політичних поглядів, сексуальної орієнтації та громадянського стану. Акредитовані сертифікатори зобов'язані приймати заявки від усіх підприємств з виробництва чи обробки, які знаходяться у їх сфері дії, та сертифікувати усі підприємства, які задовольняють вимогам для отримання сертифікації, у межах своїх адміністративних можливостей, незважаючи на розмір або членство у будь-якій асоціації чи групі.

**Переакредитація**

Щоб не допустити недійсності акредитації, сертифікатор повинен подати заявку на переакредитацію щонайменше за 6 місяців до спливання п'ятирічного терміну з дати чинної акредитації або переакредитації. Адміністратор надсилає сертифікатору повідомлення про завершення терміну дії акредитації приблизно за 1 рік до спливання цього терміну. Термін дії акредитації сертифікаторів, які вчасно подали заявку на переакредитацію, не завершиться в процесі переакредитації. Акредитація сертифікаторів, які вчасно не звернулися за переакредитацією, завершується у належний строк, якщо вона не була подовжена до дати завершення терміну її дії. Сертифікатори, у яких завершився термін дії акредитації, не повинні провадити діяльність з сертифікації згідно з Законом та даним регламентом.

Після отримання річного звіту та належних внесків сертифікатора, а також результатів виїзної атестації, Адміністратор визначить, чи такий сертифікатор продовжує відповідати вимогам Закону й регламенту і чи слід подовжувати його акредитацію. Дійшовши висновку, що сертифікатор відповідає вимогам Закону й регламенту, Адміністратор видає повідомлення про переакредитацію. У повідомленні про переакредитацію зазначаються умови, які

сертифікатор повинен виконати, та термін, в який ці умови мають бути виконані. Акредитація подовжується на п'ять років. У разі встановлення невідповідності сертифікатора вимогам Закону й регламенту Адміністратор розпочне процедуру призупинення або скасування акредитації такого сертифікатора. Будь-який сертифікатор, стосовно якого розпочато процедуру призупинення або скасування акредитації, може продовжувати діяльність з сертифікації до прийняття рішення щодо тимчасового призупинення або скасування його акредитації.

**Внесення змін до акредитації**

Акредитований сертифікатор може у будь-який час звернутися з проханням про внесення змін до його акредитації. Заявка на внесення змін подається Адміністратору і повинна містити інформацію щодо бажаних змін в акредитації, повну і точну актуальну інформацію щодо поданої сертифікатором заявки і підтвердження його компетенції та кваліфікації, а також інформацію про сплату відповідних зборів.

**Акредитація – зміни на основі коментарів**

Цей підрозділ дещо відрізняється від проекту, а саме:

(1) Дорадчі та консультаційні послуги. Ми внесли зміни до параграфа 205.501(a)(11)(iv) з метою роз'яснення, що сертифікатори зобов'язані попереджувати конфлікт інтересів, не даючи порад і не надаючи консультаційних послуг підприємствам, які подали заявку на сертифікацію, та сертифікованим операторам щодо подолання прохідного бар'єру для отримання сертифікації. Ця поправка була внесена на прохання коментатора, який стверджував, що положення параграфа 205.501(a)(11)(iv) у проекті регламенту очевидно унеможливлює надання консультацій, проведення навчальних семінарів і тренінгів. Ми не мали наміру перешкоджати сертифікаторам в організації власними силами публікацій, проведенні конференцій, семінарів, інформаційних зустрічей, виїздів на підприємства/в поля, участь у яких є добровільною та відкритою для широкого загалу. Ці положення у їх оригінальному вигляді та зі змінами мають на меті заборонити сертифікаторам пояснювати заявникам і сертифікованим операторам, як подолати встановлений

сертифікатором прохідний бар'єр для отримання сертифікації. Буде виникати конфлікт інтересів, якщо сертифікатор роз'яснюватиме оператору, як забезпечити свою відповідність вимогам, оскільки в такому випадку втрачається неупередженість та об'єктивність сертифікатора, якщо порада або консультація виявилася неефективною для усунення невідповідності. Положення параграфа 205.501(a)(11)(iv) узгоджуються з Керівництвом ISO 61.

Для внесення більшої ясності у це положення ми також внесли зміни до параграфа 205.501(a)(16), додавши після слова "оплата" слова "за діяльність з сертифікації".

(2) Конфлікт інтересів – особи, які підпадають під дію цього положення. Ми внесли зміни до параграфа 205.501(a)(11)(v), обмеживши перелік осіб, які зобов'язані подавати щорічні звіти щодо конфлікту інтересів, особами, які розглядають заявки на сертифікацію, здійснюють виїзні перевірки, переглядають сертифікаційні документи, оцінюють відповідність сертифікаційним вимогам, роблять рекомендації або приймають рішення щодо сертифікації, а також контролюючими особами сертифікатора. Коментатор рекомендував внести зміни до параграфа 205.501(a)(11)(v), які б вказували, що він стосується осіб, безпосередньо пов'язаних з або тих що беруть участь у програмі сертифікації, а не всіх осіб, визначених у параграфі 205.504(a)(2). Параграф 205.504(a)(2) включає усіх співробітників, зайнятих у процесі сертифікації, в тому числі адміністративні кадри, інспекторів з сертифікації, членів будь-яких комітетів з сертифікації та оцінки, підрядчиків та всі контролюючі особи сертифікатора. Ми дійшли висновку, що немає необхідності у поданні щорічних звітів щодо конфлікту інтересів особами, які не беруть участі у процесі сертифікації та не є контролюючими особами сертифікатора. Параграф 205.501(a)(11)(v) з поправками розповсюджується на всіх осіб, які мають можливість впливати на рішення щодо сертифікації певного виробника чи обробника. Сертифікатори будуть використовувати подані звіти щодо конфлікту інтересів для виявлення осіб, які мають власні інтереси в підприємствах-заявниках та сертифікованих операторах, що може вплинути на неупередженість таких осіб.

(3) Звітування про надану сертифікацію. Ми внесли зміни до параграфа 205.501(a)(15)(ii) (раніше параграф 205.501(a)(14)(ii)), замінивши “щоквартально” на “другого січня кожного року”. На думку коментатора, вимога до сертифікаторів щоквартально повідомляти Адміністратора про сертифікованих ними операторів є обтяжливою. Коментатор звернувся з проханням внести відповідні поправки до параграфа 205.501(a)(14)(ii), згідно з якими звітування про сертифіковані підприємства здійснювалося б раз на півроку або раз на рік. Тепер параграфом 205.501(a)(14)(ii) від сертифікатора вимагається подання переліку 2 січня кожного року, з зазначенням назв, адрес та номерів телефонів кожного оператора, сертифікованого за минулий рік. Сертифікатори можуть виконувати цю вимогу, подаючи оновлений перелік виробників і обробників, оприлюднення якого вимагається згідно з параграфом 205.504(b)(5)(ii).

(4) Повідомлення інспектора. Ми додали новий параграф 205.501(a)(18), яким від сертифікатора вимагається надавати інспектору перед кожною виїзною перевіркою попередні звіти про виїзні перевірки, а також повідомляти інспектора про ухвалене сертифікатором рішення щодо надання або відмови у сертифікації підприємства, яке перевіряв інспектор. У такому повідомленні мають бути зазначені всі вимоги щодо усунення дрібних порушень. Ми додали цей параграф, оскільки погоджуємося з коментатором, що така інформація має надаватися інспектору, і тому що ці вимоги узгоджуються з Керівництвом ISO 61.

(5) Прийняття заявок. Ми додали новий параграф 205.501(a)(19), який зобов’язує сертифікатора приймати всі заявки на сертифікацію від виробників або обробників, які входять до його сфери дії, та сертифікувати усі підприємства, які задовольняють вимогам для отримання сертифікації, у межах своїх адміністративних можливостей, незважаючи на розмір або членство у будь-якій асоціації чи групі. Ми зробили це доповнення, оскільки погоджуємося з багатьма коментаторами, які звернулися з проханням зобов’язати сертифікатора сертифікувати усіх заявників, які задовольняють відповідним вимогам. Проте ми усвідомлюємо, що часом навантаження на сертифікатора чи розмір його клієнтської бази може змусити його відхилити заявку на сертифікацію, подану підприємством,

яке знаходиться в його сфері дії. Тому ми включили застереження “у межах своїх адміністративних можливостей”. Ми додали положення “незважаючи на розмір або членство у будь-якій асоціації чи групі” у відповідь на занепокоєння коментаторів питанням дискримінації при наданні сертифікаційних послуг. Це доповнення узгоджується з Керівництвом ISO 61.

(6) Відповідність органічній програмі штату. Ми додали новий параграф 205.501(а)(20), яким від сертифікатора вимагається довести свою спроможність дотримуватися органічної програми штату, щоб мати можливість провадити сертифікацію органічних операторів з виробництва чи обробки у даному штаті. Ця зміна, як відзначив коментатор від штату, є необхідною для роз’яснення, що для провадження сертифікації у певному штаті сертифікатор повинен бути спроможним дотримуватися вимог органічної програми цього штату.

(7) Оцінка ефективності. Ми внесли зміни до параграфа 205.501(а)(6), замінивши термін “атестація” на термін “оцінка” та розширивши обсяг дії цього пункту, який нині розповсюджується не лише на інспекторів, а й на осіб, які розглядають заявки на сертифікацію, здійснюють виїзні перевірки, розглядають сертифікаційні документи, оцінюють відповідність вимогам для отримання сертифікації, надають рекомендації щодо сертифікації або приймають рішення щодо сертифікації. Відповідні зміни також внесені до параграфа 205.510(а)(4). Окрім цього, ми внесли зміни до параграфа 205.510(а)(6), маючи на меті роз’яснити, що під недоліками, які мають бути виправлені, маються на увазі недоліки у сертифікаційних послугах. Ми замінили “атестацію” на “оцінку” на прохання коментатора від штату, який відзначив, що інспектори штатів зазвичай виконують інші обов’язки окрім інспектування органічних виробників або підприємств з обробки. Ми погоджуємося, що ця зміна допоможе відділити атестацію службовця з оглядом усієї його роботи в якості державного службовця штату від оцінки сертифікаційних послуг, які він надає в рамках НОП. Розширення обсягу дії від інспекторів до всіх учасників процесу сертифікації приводить регламент у відповідність з Керівництвом ISO 61. До параграфів 205.505(а)(3) і 205.510(а)(4) були внесені зміни для приведення формулювань у них у відповідність зі змінами, внесеними до параграфа 205.501(а)(6).

(8) Щорічний огляд програми. Ми внесли зміни до параграфа 205.501(a)(7), замінивши “оцінку” на “огляд” і “оцінки” на “огляди”. Коментатор запропонував змінити параграф 205.501(a)(7), замінивши вимогу щорічної оцінки програми на щорічний огляд діяльності в рамках програми. Ми погоджуємося, що “огляд” є більш підходящим терміном, ніж “оцінка”, оскільки оглядати значить вивчати, звітувати та виправляти, тоді як давати оцінку означає оцінювати. Проте ми не прийняли частину пропозиції коментатора щодо вилучення згадки про те, що огляд проводиться зовнішнім аудитором або консультантом, компетентним для проведення такого огляду. Ця пропозиція була нами відхилена тому, що в такому випадку огляд міг би проводити лише сертифікатор, і була б відсутня вимога щодо достатньої компетенції для проведення такого огляду. Інший коментатор хотів змінити цю вимогу на необхідність щорічного проведення оцінки якості системи інспектування. Ми не прийняли цієї пропозиції, оскільки вона може тлумачитися як така що звужує обсяг огляду від програми сертифікації в цілому до оцінки лише інспектування як компоненту програми сертифікації. Цей коментатор також вважав за потрібне обмежити проведення огляду лише сертифікатором без вимоги достатньої компетенції для проведення такого огляду. На нашу думку, звуження обсягу огляду не узгоджується з Керівництвом ISO 65. Окрім цього, воно йде врозріз і з нашим наміром запровадити щорічний огляд програми сертифікації в цілому. Ми також отримали коментар, що проведення огляду власним персоналом є порушенням Керівництва ISO 65. Ми не погоджуємося з цим коментатором. Згідно з Керівництвом ISO 65, сертифікатор повинен планово і систематично провадити періодичні внутрішні аудити. Були внесені зміни до параграфів 205.505(a)(4) і 205.510(a)(4) для приведення формулювань, що містяться у цих параграфах, у відповідність зі змінами, внесеними до параграфа 205.501(a)(7).

(9) Рішення щодо сертифікації. Ми додали новий параграф 205.501(a)(11)(vi), згідно з яким сертифікатор повинен забезпечити проведення виїзної перевірки та прийняття рішення щодо сертифікації оператора різними особами. Коментатори пропонували додати це положення до вимоги про недопущення сертифікатором конфлікту інтересів. Ми погоджуємося з цією пропозицією, оскільки

така вимога чітко відділяє інспектування органічного оператора від надання статусу сертифікованого оператора. Це доповнення також узгоджується з Керівництвом ISO 65, розділ 4.2(f), згідно з яким сертифікатор повинен забезпечити проведення виїзної перевірки та прийняття рішення щодо сертифікації оператора різними особами.

(10) Виявлення конфлікту інтересів. Ми додали новий параграф 205.501(a)(12), у якому розглядається ситуація існування конфлікту інтересів на момент сертифікації та виявлення його після сертифікації. Низка коментаторів пропонувала додати положення про те, що у разі виявлення конфлікту інтересів протягом 12 місяців з дати сертифікації сертифікатор зобов'язаний переглянути заявку та, за необхідності, провести повторну перевірку оператора. Ми погоджуємося з коментаторами, що питання конфлікту інтересів, який існував на момент сертифікації, але був виявлений після сертифікації, слід відзначити у регламенті. Відповідно, ми додали положення про те, що суб'єкт, акредитований як сертифікатор, зобов'язаний переглянути заявку сертифікованого оператора на сертифікацію і, за необхідності, провести повторну виїзну перевірку, якщо протягом 12 місяців з дати сертифікації оператора було визначено, що будь-яка особа, яка була учасником процесу сертифікації та підпадає під дію параграфа 205.501(a)(11)(ii), має або мала конфлікт інтересів за участю заявника. Оскільки сертифікатор відповідає за недопущення конфлікту інтересів, він зобов'язаний відшкодувати усі витрати, пов'язані з переглядом заявки, у тому числі вартість виїзної перевірки. Окрім цього, сертифікатор повинен передати сертифікованого оператора у ведення іншого акредитованого сертифікатора для проведення повторної сертифікації, якщо було встановлено, що будь-яка особа, що підпадає під дію параграфа 205.501(a)(11)(i), на момент проведення сертифікації заявника мала конфлікт інтересів за участю заявника. Оскільки сертифікатор відповідає за недопущення конфлікту інтересів, він зобов'язаний відшкодувати оператору всі витрати, пов'язані з повторною сертифікацією. Нумерацію параграфів 205.501(a)(12) – 205.501(a)(17) було відповідно змінено на 205.501(a)(13) – 205.501(a)(18).

(11) Фінансове забезпечення. Ми опублікували попереднє повідомлення щодо проекту регламенту з проханням надсила-

ти коментарі щодо фінансового забезпечення у номері Федерального Реєстру від 9 серпня 2000 р. Ми також опублікували пресреліз з повідомленням про публікацію у Федеральному Реєстрі від 9 серпня 2000 р. Численні коментатори висловили занепокоєння питанням прийнятного забезпечення, а саме, розміру такого забезпечення та його впливу на дрібних сертифікаторів. Деякі коментатори запропонували ввести визначення прийнятного забезпечення. Інші стверджували, що у Федеральному Реєстрі слід опублікувати формулу для визначення суми забезпечення. У проекті НОП від 13 березня 2000 р. зазначено, що розмір та умови прийнятного забезпечення належить визначити у наступних нормативних актах. У попередньому повідомленні від 9 серпня 2000 р. щодо проекту регламенту було запропоновано подавати коментарі щодо всіх аспектів прийнятного забезпечення і захисту прав учасників програми. Усім зацікавленим сторонам, зокрема, виробникам і обробникам органічної сільськогосподарської продукції, сертифікаторам, імпортерам та експортерам, міжнародному співтовариству та будь-яким іншим особам або групам пропонувалося надсилати свої коментарі. Було запропоновано шість запитань для стимулювання коментарів до повідомлення про проект регламенту. Віталися також коментарі з інших супутніх проблем. У попередньому повідомленні щодо проекту регламенту були сформульовані наступні запитання:

(1) Від яких ризиків або подій клієнт приватного сертифікатора міг би потребувати прийнятного забезпечення?

(2) Який фінансовий інструмент (інструменти) міг би надати прийнятне забезпечення для захисту клієнтів від цих подій?

(3) Яка сума забезпечення в доларах США могла б забезпечити належний захист клієнта приватного сертифікатора?

(4) Якими є витрати по фінансовим операціям з надання прийнятного забезпечення для приватних сертифікаторів, зокрема, дрібних?

(5) Чи ризики або події, зазначені у відповіді на запитання № 1, дійсно потребують грошової компенсації?

(6) Чи можливі ситуації, у яких прийнятне забезпечення не потрібне?

Проаналізувавши отримані коментарі, ми опублікуємо проект норм щодо прийнятної компенсації у Федеральному Реєстрі. Громадськості знову буде запропоновано надсилати коментарі. До проекту норм будуть включені проект регламенту, обґрунтування прийнятих рішень, аналіз витрат і вигод, вплив на дрібні підприємства та оцінка обсягу додаткової канцелярської роботи у зв'язку з регламентом.

(12) Використання розпізнавальних знаків. Ми внесли зміни до параграфа 205.501(b)(2) з метою прояснити, що всі сертифікатори (приватні та сертифікатори штатів), які займаються сертифікацією операторів з виробництва чи обробки у штатах з більш суворими вимогами, затвердженими Міністром, зобов'язані вимагати дотримання таких вимог як умови для використання такими операторами розпізнавальних знаків цих сертифікаторів. Численні коментатори заявляли, що вони бажали б, щоб Міністерство дозволило застосування приватними сертифікаторами більш високих стандартів виробництва. Дивіться також пункт 17 частини «Акредитація – запропоновані, але не внесені зміни». Ці зміни покликані чіткіше прояснити нашу позицію, що жоден сертифікатор (сертифікатор штату або приватний), не має права запроваджувати власні органічні стандарти або вимагати відповідності таким стандартам. Міністр затверджує органічну програму штату з більш суворими вимогами, а не вимоги сертифікатора штату. Дивіться також пункт 7 розділу «Акредитація – роз'яснення».

(13) Передача документів. З огляду на можливість об'єднання, продажу чи іншого переходу права власності, ми додали наприкінці параграфа 205.501(c)(3) наступне: "За умови, що така передача не стосується об'єднання, продажу чи іншого переходу права власності сертифікатора". Коментатори пропонували внести зміни до параграфа 205.501(c)(3), передбачивши передачу документів, зібраних з моменту акредитації, Міністру, його/її представнику, іншому акредитованому сертифікатору або головній посадовій особі органічної програми штату (у штатах, де існує така посада). Відзначалося також, що у цьому параграфі слід врахувати право сертифікатора приймати рішення про об'єднання або передачу документації іншому сертифікатору у разі втрати першим його акредитації. Згідно з

НОП, якщо сертифікатор розпускається або втрачає акредитацію, сертифіковані ним оператори можуть звертатися по сертифікацію до акредитованого сертифікатора за власним вибором. Відповідно, було б неправильно автоматично передавати всю документацію стосовно операторів іншому сертифікатору, як пропонували коментатори. Проте, аналізуючи коментарі, ми усвідомили, що необхідно додати положення щодо об'єднання, продажу або іншого переходу права власності сертифікатора; отже, ми внесли зміни до параграфа 205.501(c)(3). Формулювання у параграфі 205.505(b)(3) були узгоджені зі змінами параграфа 205.501(c)(3).

(14) Плата за інформацію. Ми внесли зміни до параграфа 205.504(b)(5), додавши після слова "використовував" слова "в тому числі оплату, розмір якої буде визначено". Ці зміни внесено у відповідь на питання, чи можна брати плату за оприлюднення інформації. Ми бажаємо забезпечити для сертифікаторів можливість брати прийнятну плату за час, необхідний для пошуку документів, їх копіювання і розгляд. Ми передбачаємо, що необхідність оплати за розгляд, найімовірніше, виникатиме, коли інформація, щодо якої надійшов запит, знаходиться у документах, які можуть містити конфіденційну ділову інформацію.

(15) Публічна інформація. Ми внесли зміни до параграфа 205.504(b)(5)(ii), додавши до публічної інформації продукцію, яка виробляється. Це доповнення є альтернативною відповіддю коментаторам, які пропонували включити цю інформацію до сертифікатів органічних операторів. Цю пропозицію було відхилено; дивіться пункт 4, Запропоновані, але не внесені зміни, у підрозділі Е, «Сертифікація». Це доповнення відповідає Керівництву ISO 61.

(16) Еквівалентність рішень щодо сертифікації та Заява про згоду. Ми внесли зміни до параграфів 205.501(a)(12) (перейменовано у 205.501(a)(13)) і 205.505(a)(1), видаливши слова "акредитований Міністерством сільського господарства США" і "як еквівалентне власному", та додавши наприкінці наступне: "акредитованим або визнаним Міністерством сільського господарства США згідно з розділом 205.500". Ми внесли цю зміну з метою прояснити, що положення стосується рішень щодо сертифікації, ухвалених як

вітчизняними, так і іноземними сертифікаторами, акредитованими або визнаними Міністерством відповідно до розділу 205.500.

Надійшло багато коментарів на підтримку параграфа 205.501(а)(12) у його первинному вигляді. Проте деякі коментатори не погоджувалися з тим, що сертифікаторам доведеться визнавати рішення інших сертифікаторів як еквівалентні власним рішенням. Ці коментатори бажали зберегти право і спроможність не ставити свою печатку на продукцію, яка на відповідає їх стандартам. Найкатегоричніший коментар був таким: "видалити параграф 205.501(а)(12) і параграф 205.505(а)(1). Вимагається "прийняття" з порушенням П'ятої поправки, такі вимоги не є необхідними для запровадження сталого стандарту та сприяння торгівлі".

Ми незгодні з коментаторами, які бажають внести зміни у параграфи 205.501(а)(12) і 205.505(а)(1). Ми також не погоджуємося з коментарем, що параграфи 205.501(а)(12) і 205.505(а)(1) вимагають прийняття з порушенням П'ятої поправки і не є необхідними для запровадження сталого стандарту та сприяння торгівлі. На нашу думку, для досягнення мети запровадження сталого стандарту і сприяння торгівлі життєво необхідно, щоб акредитований сертифікатор погоджувався з рішеннями щодо сертифікації, ухваленими іншим сертифікатором, акредитованим або визнаним Міністерством відповідно до розділу 205.500. Усі вітчизняні органічні оператори з виробництва чи обробки, окрім звільнених або виключених розділом 205.101, повинні бути сертифіковані відповідно до державних стандартів і стандартів штату (у штатах, які запровадили власні стандарти), затверджених Міністром. Усі вітчизняні сертифіковані оператори повинні бути сертифіковані сертифікатором, акредитованим Адміністратором. Жоден акредитований Міністерством сертифікатор, вітчизняний чи іноземний, не має права запроваджувати власні органічні стандарти або вимагати їх дотримання. Сертифікатори не зобов'язані мати розпізнавальні знаки для їх використання згідно з НОП. Проте, якщо сертифікатор збирається використовувати розпізнавальний знак згідно з НОП, використання такого знаку повинне бути добровільним і доступним для всіх клієнтів сертифікатора, сертифікованих в рамках НОП. Відповідно, ми не міняли вимогу, що сертифікатор приймає рішення щодо сертифікації,

ухвалені іншим сертифікатором, акредитованим Міністерством. Проте, як відзначено вище, ми внесли зміни до обох пунктів, вимагаючи від акредитованих Міністерством сертифікаторів визнання рішень щодо сертифікації, прийнятих іншим сертифікатором, акредитованим Міністерством відповідно до розділу 205.500.

(17) Акредитування. Ми внесли редакційні правки до розділу 205.506 відповідно до пропозиції замінити "надання акредитації" на "акредитування". У заголовку розділу 205.506 "Надання акредитації" було замінено на "Акредитування". Відповідні зміни у формулюваннях внесено до розділів 205.506(a) та 205.506(b). Ці зміни було внесено, оскільки згідно з НОП ми акредитуємо сертифікаторів, а не надаємо акредитацію.

(18) Усунення дрібних невідповідностей. Ми додали новий параграф 205.506(b)(3) про те, що у повідомленні про акредитування зазначаються будь-які умови або вимоги щодо усунення дрібних невідповідностей. Коментатори пропонували додати до параграфа 205.506(b) роз'яснення, що Адміністратор може акредитувати сертифікатора за умови вжиття заходів для усунення дрібних невідповідностей. У проекті норм ми розглядали акредитацію за умови усунення дрібних невідповідностей у параграфі 205.510(a)(3). Ми погоджуємося з коментаторами, що задля ясності це питання слід також згадати у розділі 205.506 стосовно акредитування. Відповідно, ми додали новий параграф 205.506(b)(3), як відзначено вище. Ми також зберегли положення параграфа 205.510(a)(3), яке вимагає щорічного звітування сертифікаторами щодо заходів, вжитих задля дотримання умов чинного повідомлення про акредитацію або повідомлення про переакредитацію. Колишній параграф 205.506(b)(3) тепер є параграфом 205.506(b)(4).

(19) Відмова в акредитації. Ми внесли зміни до розділу 205.507, додавши положення про невідповідності та їх усунення, які раніше були включені до розділу 205.665(a) та на які було перехресне посилання. Це перехресне посилання заплутало коментаторів: їм було незрозуміло, чи стосується параграф 205.665(a) тих, хто подав заявку на акредитацію, оскільки цей розділ безпосередньо не стосується заявників. Замість того, щоб окремо зазначити заявників у розділі 205.665, ми вважаємо за краще розглянути питання невідповідності


www. organic.com.ua

та її усунення у розділі 205.507. У параграфі (a) розділу 205.507 зі змінами відзначається, що у письмовому повідомленні про невідповідність описується кожен випадок невідповідності, факти, на яких ґрунтується висновок про невідповідність, та дата, до якої заявник повинен спростувати ці висновки або усунути невідповідність по кожному пункту та, якщо можливо, подати підтверджуючі документи по виправленню кожного пункту невідповідності, якщо таке виправлення можливе. Таке переопрацювання параграфу (a) також дозволило нам видалити параграф (b), оскільки його положення тепер висвітлюються у параграфі (a). У цьому розділі, у новому параграфі (b) також відзначається, що після усунення кожної невідповідності керівник програми надсилає заявнику письмове повідомлення про усунення невідповідності та продовжує розгляд заявки. Ми також роз'яснили право заявника на апеляцію, додавши формулювання "або подати апеляцію щодо такої відмови відповідно до розділу 205.681 у термін, зазначений у повідомленні про відмову в акредитації" наприкінці параграфу (c).

(20) Поновлення акредитації. Ми внесли зміни до параграфу 205.507(d), вилучивши вимогу про те, що сертифікатор, чию акредитацію було тимчасово припинено, повинен повторно подавати заявку на акредитацію відповідно до розділу 205.502. Замість цього ми записали, що сертифікатор може подати прохання про поновлення акредитації. Таке прохання може бути подане у будь-який час, якщо у повідомленні про тимчасове припинення не зазначено інше. У параграфі 205.507(d) зі змінами також відзначається, що прохання сертифікатора повинне супроводжуватися доказами виправлення кожного пункту невідповідності та заходів, вжитих для забезпечення сталої відповідності вимогам Закону й регламенту. Ми внесли такі зміни, оскільки, на відміну від відкликання, тимчасове припинення не скасовує акредитації сертифікатора. Відповідно, вимога повторно подавати заявку на акредитацію була б зайвою та обтяжливою для сертифікатора. Ця зміна узгоджується зі змінами у параграфах 205.662(f) і 205.665(g)(1), які було внесено на основі отриманих до параграфа 205.662(f) коментарів.

(21) Без права на акредитацію. Ми внесли зміни до параграфа 205.507(d), у третьому реченні видаливши словосполучення "при-

ватна особа”. Речення зі змінами тепер звучить наступним чином: “Сертифікатор, чию акредитацію було скасовано, не має права бути акредитованим протягом щонайменше трьох років з дати відповідного рішення.”. Низка коментаторів рекомендувала видалити згадку про “приватних осіб”, забезпечивши застосування однакових вимог до сертифікаторів – приватних осіб та сертифікаторів штату. Ми маємо на меті застосовувати однакові норми до приватних сертифікаторів та сертифікаторів штату. Відповідні зміни були внесені.

(22) Партнерська перевірка. Ми внесли зміни до розділу 205.509. Відповідно до вимог цього розділу зі змінами, Адміністратор створює експертну групу згідно з Федеральним законом про консультативний комітет (FACA) (5 U.S.C. App 2. et seq.). Експертна група складається як мінімум з трьох осіб та щорічно перевіряє дотримання Національною органічною програмою процедур акредитації згідно з підрозділом F цього регламенту та Керівництва ISO/IEC 61, загальних вимог щодо оцінки й акредитації сертифікаторів/реєстраторів, і прийнятих НОП рішень щодо акредитації. Це здійснюється шляхом розгляду процедур акредитації, документів та звітів про виїзні перевірки і документації про рішення щодо акредитації. Експертна група передає свої висновки у письмовій формі Керівнику НОП. Ми обрали цей підхід до партнерської перевірки як такий що враховує пропозиції коментаторів та необхідність забезпечення ефективної та своєчасної програми акредитації.

Багато коментаторів пропонували замінити початок першого речення розділу 205.509, “Адміністратор може створити”, на “Адміністратор створює” експертну групу для сприяння в оцінюванні кандидатів на акредитацію, внесення змін до акредитації та поновлення їх акредитації як сертифікаторів. Одним з найбільш частих коментарів, який надійшов також від Колегії з національних стандартів органічної продукції, було зауваження, що експерти повинні отримувати компенсацію за витрачений ними час та кошти. Багато коментаторів також вважають, що робота групи експертів має бути колегіальною. Деякі коментатори, що виступали за таку зміну, визнавали, що колегіальна робота може призводити до проблем у тих випадках, коли поширюється конфіденційна інформація, оскільки засідання груп, створених згідно з Федеральним законом про консультативний

комітет (FACA) (P.L. 92-463, 5 U.S.C. App.), є відкритими. Вони рекомендували створити групу FACA, але обмежити доступ громадськості при обговоренні конфіденційної ділової інформації згідно з 5 U.S.C. Відділ 522b(c)(4) Закону про гласність у системі керування.

Відповідно до пропозицій, розділ 205.509 передбачає створення групи експертів. Також згідно з пропозиціями, експерти – члени комітету FACA, отримують компенсацію витрат на відрядження та добових. Експерти також будуть працювати колегіально. Проте, ми не висували вимогу щодо колегіального розгляду кожного кандидата на акредитацію групою експертів, оскільки це створювало б додатковий адміністративний тягар для НОП. Наразі у США працюють 36 приватних сертифікаторів та 13 сертифікаторів штатів. Отже, за нашою оцінкою, Міністерство отримає біля 50 заявок на акредитацію у перший рік впровадження програми. Враховуючи потребу приймати рішення щодо акредитації вчасно та організовано, було б недоцільно скликати групу експертів для розгляду кожної кандитатури, перш ніж винести рішення про акредитацію. Проте, як відзначено вище, ми вписали положення про те, що група експертів щорічно перевіряє дотримання Національною органічною програмою процедур акредитації згідно з підрозділом F цього регламенту та Керівництва ISO/IEC 61, загальних вимог щодо оцінки й акредитації, та ратифікує рішення НОП щодо акредитації.

Ми також внесли зміни до параграфа 205.510(c)(3), видаливши посилання на звіти, які подає група експертів, приводячи цей пункт у відповідність з оновленим розділом 205.509.

(23) Завершення терміну дії акредитації. Ми додали новий параграф 205.510(c)(1), у якому передбачено, що Адміністратор надсилає сертифікатору повідомлення про завершення терміну дії акредитації приблизно за 1 рік до дати завершення терміну дії акредитації цього сертифікатора. За пропозицією коментатора, Міністерство має інформувати сертифікаторів принаймні за рік до завершення терміну дії їх акредитації. Ми внесли відповідні зміни, оскільки вважаємо, що повідомлення приблизно за 1 рік до завершення терміну сприятиме вчасному отриманню заявок на подовження акредитації. Ми змінили нумерацію параграфів 205.510(c)(1) і 205.510(c)(2), відповідно, на 205.510(c)(3) і 205.510(c)(3).

(24) Внесення змін до акредитації. Ми додали новий параграф 205.510(f), який передбачає можливість у будь-який час звернутися з проханням про внесення змін до акредитації. Заявка на внесення змін надсилається Адміністратору і повинна містити інформацію щодо бажаних змін в акредитації. У цій заявці також зазначається повна і точна актуальна інформація, яка подавалася згідно з розділом 205.503, «Інформація заявника», та розділом 205.504, «Підтвердження компетенції та кваліфікації». Заявник також зобов'язаний сплатити відповідні збори, як передбачено розділом 205.640. Ми додали цей новий розділ, оскільки погоджуємося з коментатором, який висловив занепокоєння недостатньою чіткістю положень регламенту в тому, що стосується подовження акредитації. Це доповнення узгоджується з параграфом 205.510(a)(2), який дозволяє сертифікаторам звертатися з проханням про внесення змін до їхньої акредитації одночасно з поданням Адміністратору щорічного звіту.

**Акредитація – запропоновані, але не внесені зміни**

Цей підрозділ містить формулювання регламенту, що були збережені в тому самому вигляді, в якому вони були представлені у проекті регламенту, та щодо яких ми отримали наступні коментарі:

(1) Акредитація Міністерством сільського господарства США. Як відзначав коментатор, Керівництво ISO/IEC 61 вимагає від Міністерства розгляду та акредитації сертифікаторів, але ця вимога відсутня у проекті регламенту. Коментатор ставив під сумнів міжнародне визнання Міністерства сільського господарства США як компетентного органу з акредитації. Деякі коментатори запропонували Міністерству надати сертифікаторам гарантії міжнародного визнання програми акредитації Міністерства сільського господарства США перед впровадженням остаточної редакції регламенту. На нашу думку, немає необхідності включати у цей документ детальні методи впровадження Міністерством власної програми акредитації. Міністерство розробило програми акредитації та сертифікації таким чином, щоб вони як мінімум відповідали міжнародним нормам або перевершували їх. Кожна держава буде самостійно ухвалювати рішення щодо визнання цієї програми акредитації. Відповідно, хоча ми не передбачаємо проблем зі визнанням нашої програми

акредитації, ми не можемо гарантувати відсутності таких проблем, як пропонують коментатори.

(2) Еквівалентність на рівні Європейського Співтовариства (ЄС). Коментатор звернувся з проханням підтвердити, що договір про визнання еквівалентності буде обговорюватися на рівні ЄС, оскільки законодавство ЄС запроваджує основні норми, в той час як акредитація сертифікаторів – завдання кожної держави-члена. Інший коментатор відзначив, що оскільки Швейцарія має такі самі норми, що й ЄС, еквівалентність, імовірно, забезпечувалася у тісному співробітництві з ЄС. Коментатор далі відзначив, що згідно з швейцарською та європейською практикою не лише органічна продукція, а й відповідні органи підлягають взаємному визнанню. Цей коментатор також заявив, що згідно з швейцарськими вимогами щодо імпорту, певному контролю підлягають також і посередники. Питання еквівалентності буде обговорюватися між США та установою іншої держави, яка прагне укласти договір про еквівалентність.

(3) Термін акредитації. Було запропоновано надавати акредитацію на чотирирічний термін з повним переглядом один раз на чотири роки та щорічними виїзними атестаціями у проміжні роки. Ми не погоджуємося з пропозицією замінити п’ятирічний термін на чотирирічний. Передбачений нами п’ятирічний термін узгоджується з Законом, у якому записано, що термін акредитації не повинен перевищувати п’яти років. Коментатор стверджує, що міжнародні норми вимагають повної переоцінки кожні 4 роки з щорічними виїзними атестаціями у проміжні роки. Згідно з розділом 3.5.1 Керівництва ISO 61, акредитаційна установа повинна мати задокументовану відповідну програму проведення періодичної атестації та переоцінки достатньо часто, щоб засвідчувати, що акредитований цією установою орган продовжує відповідати акредитаційним вимогам. На нашу думку, п’ятирічний термін акредитації є прийнятним. Ми також вважаємо, що п’ятирічний термін акредитації узгоджується з Керівництвом ISO 61, оскільки ми вимагаємо щорічної оцінки програми сертифікації; щорічного перегляду осіб, задіяних у процесі сертифікації, в тому числі інспекторів; щорічного звітування з поданням точної та актуальної інформації, яка стосується акредитації; а

також однієї або кількох виїзних атестацій протягом дії акредитації. Відповідно, ми не вносили запропонованої зміни.

(4) Акредитація приватними акредитаційними органами. Численні коментатори бажали додати до параграфа 205.500(c) формулювання, яке дозволяло б приватним акредитаційним органам акредитувати іноземних сертифікаторів. Наприклад, низка коментаторів запропонувала додати наступне положення: "Іноземний сертифікатор отримує акредитацію від приватного акредитаційного органу, визнаного Міністерством сільського господарства США, як визначено угодою про еквівалентність, укладеною між Міністерством та акредитаційним органом". Коментатори також бажали внесення поправок до параграфа 205.502(a), щоб визнавати акредитацію, надану згідно з приватними програмами акредитації.

Міністерство є акредитаційним органом, який проводить всі акредитації згідно з НОП. Міністерство не визнає неурядових акредитаційних органів. Міністерство визнає іноземних сертифікаторів, акредитованих урядом іншої держави, якщо Міністерством буде визначено, що стандарти уряду такої держави відповідають вимогам НОП, або якщо між США та урядом цієї держави укладено угоду про еквівалентність.

(5) Деякі коментатори бажали бачити більше конкретики у вимогах до акредитації. Наприклад, було рекомендовано включити до параграфу 205.501(a)(1) вимогу до інспекторів надати відомості щодо проходження певного курсу навчання або стажування, чи щодо поточного процесу навчання і/або ліцензування. Ще один коментатор запропонував запровадити як базовий критерій для відмови в акредитації відсутність належного досвіду. Інші пропонували додати визначення (1) "досвіду та підготовки, пов'язаної з методами органічного/сталого господарювання та їх впровадженням у фермерських господарствах і на переробних підприємствах", (2) "кадрів сертифікатора, які отримали належну підготовку" і (3) "прийнятного проміжку часу". І нарешті, один коментатор пропонував додати параметри ведення обліку та оцінювання. Служба сільськогосподарського маркетингу не вважає за необхідне висувати настільки детальні вимоги до акредитації, наскільки це запропоновано коментаторами. Мета – забезпечити сертифікаторам свободу ма-

невру, тим самим даючи їм можливість узгоджувати свою політику та методи з характером та обсягом діяльності, яку вони провадять. НОП готова відповідати на запитання та допомагати сертифікаторам задовольняти акредитаційним вимогам.

(6) Члени колегії, які працюють на громадських засадах. Деякі коментатори пропонували внести зміни до параграфа 205.501(a)(5), включивши посилання на комітети, та розширити поняття "достатній досвід", говорячи про "достатній баланс між інтересами та досвідом". Така поправка була запропонована для розмежування членів колегії, які приймають рішення, та тих, які працюють на громадських засадах. Проте мета параграфа 205.501(a)(5) – гарантувати, що особи, на яких сертифікатором покладені обов'язки проведення перевірок, здійснення аналізу та прийняття рішень, мають досвід у сфері методів органічного виробництва чи обробки, достатній для успішного виконання ними покладених на них обов'язків. Отже, ми не вносили запропонованих змін. Вказівки щодо конфлікту інтересів знаходяться у параграфі 205.501(a)(11).

(7) Конфіденційність. Згідно з твердженням одного коментатора, за законом штату Техас, департамент сільського господарства цього штату не може гарантувати своїм клієнтам конфіденційності. Відповідно, коментатор запропонував додати в кінець параграфа 205.501(a)(10) слова "або згідно з вимогами законодавства штату". Ми не внесли запропонованої зміни, оскільки Закон вимагає дотримання сертифікатором суворої конфіденційності по відношенню до своїх клієнтів у рамках НОП та нерозголошення ділової інформації, яка стосується таких клієнтів, отриманої в ході виконання Закону. Для того щоб отримати акредитацію згідно з НОП, сертифікатори повинні у повному обсязі задовольняти вимогам Закону та цього регламенту. Органічна програма штату, яка не узгоджується з Національною органічною програмою, затверджена не буде.

(8) Тарифи сертифікатора. Низка коментаторів пропонувала заборонити застосування формули роялті в тарифах сертифікаторів. Ми не маємо наміру регламентувати встановлення тарифів сертифікатором, окрім вимоги щодо прийнятності та недискримінаційності цих тарифів.

(9) Конфлікт інтересів. – Ми отримали численні коментарі про те, що параграф 205(501(a)(11)(i) є занадто суворим і зайвим, враховуючи положення параграфа 205.501(a)(11)(ii) щодо запобігання конфлікту інтересів. Дехто доводив, що ці положення стосовно конфлікту інтересів виходять за межі вимог ISO та будуть зайвим тягарем для сертифікаторів – членів певних об'єднань і суб'єктів, яких вони обслуговують. За їх пропозиціями, політика щодо конфлікту інтересів має забезпечувати організаціям-сертифікаторам, які працюють на основі членства, можливість продовжувати свою роботу. Один коментатор запропонував внести зміни до параграфа 205.501(a)(11), згідно з якими від членів колегії сертифікатора вимагалося б підписувати свідчення під присягою з переліком потенційних конфліктів інтересів, встановленням моментів, у яких рішення організації могли б бути на користь їм особисто, та усуватися від прийняття рішень, які були б на користь особисто їм. Цей коментатор запропонував внести зазначені зміни для розмежування членів колегії на тих, які приймають рішення, та тих, які працюють на громадських засадах.

Ми не вважаємо, що положення щодо конфлікту інтересів є занадто жорсткими. Вони дуже подібні до аналогічних положень інших програм Міністерства сільського господарства США, у яких має місце партнерство державних та приватних структур (наприклад, зернова інспекція). Сертифікатор та контролюючі його особи, в тому числі члени колегії, які працюють на громадських засадах, займають пости, які можуть впливати на працівників сертифікатора та осіб, з якими сертифікатор укладає договори на надання таких послуг як інспектування, відбір проб та визначення залишкового вмісту окремих речовин. Таким чином, ми залишаємося при думці, що уникнення подібних конфліктів інтересів є необхідним для збереження аутентичності процесу органічної сертифікації.

(10) Конфлікти інтересів та заборона сертифікації. Один з коментаторів пропонував поставити між параграфами 205.501(a)(11)(i) та 205.501(a)(11)(ii) сполучник "або". Ми не внесли запропонованої зміни, оскільки вимагається виконання вимог обох параграфів; вони не є взаємовиключними. Параграфом 205.501(a)(11)(i) сертифікація заявника забороняється, якщо сертифікатор

або його контролюючі особи мають або мали комерційний інтерес у кандидаті на сертифікацію, в тому числі безпосередній родинний інтерес, або надавали консультаційні послуги протягом 12 місяців, що передують поданню заявки на сертифікацію. Якщо сертифікатор і контролюючі його особи вільні від будь-якого конфлікту інтересів за участю кандидата на сертифікацію, сертифікація такого кандидата можлива, якщо від задовольняє відповідним вимогам. Проте параграф 205.501(a)(11)(ii) вимагає від сертифікатора відсторонення будь-якої особи (працівників та підрядчиків, які не підпадають під визначення "контролюючих осіб", у тому числі підрядчиків, які мають конфлікт інтересів, від роботи, обговорення та прийняття рішень на всіх етапах процесу сертифікації та моніторингу сертифікованого виробника чи обробника, у яких така особа мала комерційний інтерес, включно з безпосереднім родинним інтересом і наданням консультативних послуг, протягом 12 місяців, що передували поданню заявки на сертифікацію.

(11) Подарунки та внески. Коментатори рекомендували внести зміни до параграфа 205.501(a)(11)(iii), дозволивши неприбутковим організаціям приймати подарунки та внески від сертифікованих операторів до програм, безпосередньо не пов'язаних з діяльністю сертифікатора в галузі органічної сертифікації. Вони також бажали включити роз'яснення, що неприбуткові організації можуть приймати допомогу у формі волонтерської праці у програмах, безпосередньо не пов'язаних з діяльністю сертифікатора в галузі органічної сертифікації. Ми не внесли запропонованих змін. По-перше, прийняття подарунків та внесків призводило б до конфлікту інтересів та суперечило б Керівництву ISO 61. Сертифікатори повинні мати фінансову стабільність та ресурси для здійснення своїх сертифікаційних обов'язків, не покладаючися на подарунки та внески тих, кого вони обслуговують. По-друге, ми не додали запропонованого положення щодо волонтерської допомоги, оскільки у параграфі 205.501(a)(11)(iii) вже розглянуто питання прийняття неприбутковими організаціями волонтерської допомоги від сертифікованих операторів.

(12) Конфлікт інтересів – часові рамки. Коментатори пропонували збільшити часові рамки для виявлення конфлікту інтересів з 12

місяців до 24 місяців. Деякі з них також бажали поширити цей період на 2 наступні роки, за винятком осіб, які звільнилися або більше не знаходяться у договірних відносинах з сертифікатором.

Ми не погоджуємося з рекомендаціями щодо подовження терміну до подання заявки на сертифікацію, протягом якого повинен бути відсутній конфлікт інтересів, з двох наступних причин. По-перше, чинний проміжок часу узгоджується з аналогічними положеннями, які регулюють конфлікти інтересів державних службовців. По-друге, параграф 205.501(a)(11)(v) вимагає щорічного подання звіту для виявлення конфлікту інтересів усім персоналом, задіяним у процесі сертифікації, в тому числі адміністративними кадрами, інспекторами з сертифікації, членами будь-яких комітетів з сертифікації та оцінки, підрядчиками та всіма контролюючими особами сертифікатора. Ця вимога сприятиме дотриманню сертифікаторами вимог щодо запобігання конфлікту інтересів. Ми також залишаємося при думці, що більш тривалий термін заборони сильно скоротив би здатність більшості сертифікаторів дотримуватися вимоги Закону приймати на роботу достатньо компетентних осіб для впровадження чинної програми сертифікації. Отже ми не внесли рекомендованої зміни.

Немає необхідності у подовженні періоду виявлення конфлікту інтересів на 2 наступні роки після сертифікації. Сертифікаторам та їх контролюючим особоам, працівникам, інспекторам, підрядчикам та іншому персоналу у будь-який час поки вони пов’язані з сертифікатором заборонено розпочинати діяльність або вступати в зв’язки, що могли б призвести до конфлікту інтересів. Очікується, що всі співробітники, інспектори, підрядчики та інший персонал повідомлятимуть сертифікатора про будь-яку пропозицію щодо роботи, яку вони отримали та негайно не відхилили, поки зазначені особи пов’язані з сертифікатором. Від них також очікується повідомлення про будь-яку роботу, яку вони прагнуть отримати, та будь-яку домовленість щодо майбутнього працевлаштування з оператором, який подав заявку на органічну сертифікацію. У цьому випадку сертифікатор повинен буде відсторонити таку особу від роботи, обговорень і прийняття рішень на будь-якому етапі сертифікації або моніторгингу оператора, який запропонував працевлашування. Якщо сертифікатор або його контролююча особа отримала і негайно

не відхилила пропозицію щодо роботи, прагне отримати роботу або має з кандидатом на отримання сертифікації домовленість стосовно майбутнього працевлаштування, сертифікатор не має права приймати або розглядати відповідну заявку. Окрім цього, сертифікатори та контролюючі особи не мають права прагнути працевлаштування або домовлятися щодо майбутнього працевлаштування з оператором, поки вони пов'язані з сертифікатором, який здійснював сертифікацію цього оператора. Сертифікатори і контролюючі особи повинні розірвати зв'язок з сертифікатором, якщо така особа негайно не відмовилася від пропозиції щодо працевлаштування, яка надійшла від сертифікованого оператора. Відповідно, ми вирішили не включати до цієї остаточної редакції регламенту пост-сертифікаційного періоду заборони.

(13) Неправдиві твердження та дезінформація. Коментатор запитував, хто буде визначати, яке твердження щодо природи або якостей продукції, яка має маркування виробленої органічно, є дезінформацією. Цей самий коментатор рекомендував внести зміни до параграфа 205.501(а)(13), вилучивши заборону неправдивих тверджень та дезінформації щодо природи або якостей продукції, яка має маркування виробленої органічно.

Ми не погоджуємося з цією рекомендацією. Усі твердження щодо статусу акредитації, програми акредитації сертифікаторів Міністерством сільського господарства США та природи і якості продукції, яка має маркування органічно виробленої, підпадають під дію Закону. Відповідно, Міністерство буде визначати, яке твердження є дезінформацією. Ми вважаємо, що необхідні вимоги для недопущення поширення серед споживачів неточної або оманливої інформації щодо органічно виробленої продукції. Ми також вважаємо, що зміна, запропонована коментатором, зашкодила б цілям єдиної НОП, дозволяючи сертифікаторам робити твердження, що органічна продукція, вироблена операторами, яких вони сертифікували, краща, ніж продукція, вироблена операторами, яких сертифікували інші сертифікатори. Такі вимоги не забороняли б сертифікаторам поширювати фактичну інформацію серед споживачів, фермерів, переробників та інших зацікавлених кіл щодо властивостей органічних харчових продуктів та систем органічного виробництва, які можна перевірити.

Відповідно, ми не внесли рекомендованої зміни до параграфа, який зараз має номер 205.501(a)(14).

(14) Задоволення сертифікатором вимог, які вважаються необхідними. Коментатор рекомендував перемістити параграф 205.501(a)(17). Цей параграф вимагає від сертифікаторів дотримання і впровадження інших умов, які Міністр вважає за необхідні. Ця вимога узгоджується з відділом 6515(d)(2) Закону, який вимагає від сертифікатора укладання угоди з Міністром, згідно з якою цей сертифікатор погоджується на інші умови, які Міністр вважає необхідними. Відповідно, ми не прийняли рекомендацій коментатора. Ця вимога міститься у нинішньому параграфі 205.501(a)(21).

(15) Обмеження на використання маркування сертифікатора. Численні коментатори пропонували Міністерству дозволити застосування приватними сертифікаторами більш високих стандартів. Традиційним аргументом на користь дозволу запроваджувати більш високі стандарти було твердження, що практикам слід дозволити "підіймати планку", застосовуючи найекологічніші методи господарювання або переслідуючи інші цілі соціального розвитку та збереження довкілля. Деякі коментатори рекомендували замінити формулювання параграфа 205.501(b)(2) положеннями, які дозволяли б сертифікаторам укладати ліцензійні договори, технічні умови до яких чітко обумовлюють використання маркування сертифікатора.

Ми вважаємо, що пропозиції коментаторів не відповідають відділу 6501(2) Закону, у якому декларується мета Закону – переконати споживачів, що органічно вироблена продукція відповідає сталому національному стандарту. Ми вважаємо, що задля досягнення мети запровадження сталого стандарту та сприяння торгівлі надзвичайно важливо, щоб акредитований сертифікатор погоджувався з рішеннями щодо сертифікації, які були ухвалені іншим сертифікатором, акредитованим або визнаним Міністерством згідно з розділом 205.500. Усі органічні виробники та обробники окрім звільнених або тих, для яких діють винятки згідно з розділом 205.101, чи тих, які не підпадають під дію НОП (наприклад, виробники корму для собак), повинні бути сертифіковані відповідно до цих національних стандартів і, за на явності, відповідно до чинних стандартів штату, затверджених Міністром. Усі сертифіковані опе-

ратори повинні бути сертифіковані сертифікатором, акредитованим Міністром. Жоден акредитований сертифікатор не має права створювати свої власні органічні стандарти або вимагати їх дотримання. Акредитовані сертифікатори можуть створювати інші стандарти поза сферою дії НОП. Проте вони не мають права ані посилатися на такі стандарти як на органічні, ані вимагати від кандидатів на сертифікацію згідно з НОП або від операторів, сертифікованих згідно з НОП, дотримання таких стандартів як умови для отримання сертифікації згідно з НОП. Використання розпізнавального знаку сертифікатора повинне бути добровільним та доступним для всіх його клієнтів, сертифікованих згідно з НОП. Проте сертифікатор може позбавити сертифікованого оператора права використовувати його знак під час перевірки відповідності. Сертифікатор бере на себе повну відповідальність за подібні дії.

До національних стандартів, які запроваджуються цією остаточною редакцією, можуть вноситися зміни за необхідності створення більш жорстких національних стандартів. Будь-хто може запропонувати внесення змін до положень цього регламенту, подавши пропозицію керівнику НОП або голові Колегії з національних стандартів органічної продукції. Пропозиції щодо внесення змін, подані керівнику НОП, передаються на розгляд Колегії. Колегія розглядає пропозиції та дає рекомендації Міністру. За необхідності Колегія підготує проект змін. Такий проект змін буде опублікований для обговорення.

(16) Підтвердження кваліфікації та компетентності. За твердженням коментатора, розділ 205.504, у якому висвітлюється питання документації для підтвердження кваліфікації та компетентності, вимагає забагато канцелярської роботи. На нашу думку, обсяг канцелярської роботи відповідає поставленому завданню підтвердити відповідну кваліфікацію сертифікатора та його право на акредитацію для сертифікації органічних виробників і обробників згідно з НОП. Ми також вважаємо, що такий обсяг канцелярської роботи є необхідним для дотримання міжнародних норм стосовно визначення, чи має претендент достатню кваліфікацію для того, щоб бути акредитованим в якості сертифікатора.

(17) Порядок забезпечення громадського доступу до інформації. До параграфа 205.504(b)(5) надійшли суперечливі коментарі. Деякі коментатори вважали, що у документі не вистачає вимоги Закону про виробництво органічних харчових продуктів "забезпечувати громадський доступ до сертифікаційних документів та результатів лабораторних аналізів". Інші побоювалися, що буде розголошуватися забагато конфіденційної інформації.

Пунктом 2107(a)(9) Закону вимагається відкритий доступ до сертифікаційних документів та результатів лабораторних аналізів, які стосуються сертифікації. Отже, ми не погоджуємося з тими коментаторами, які просили про неоприлюднення таких документів. Ми також незгодні з коментаторами, які вважають, що вимоги щодо оприлюднення інформації є більш м'якими, ніж цього вимагає Закон. Параграф 205.504(b)(5) відповідає вимогам Закону, вимагаючи оприлюднення документів, які згадані у пункті 2107(a)(9) Закону. Цей розділ також дозволяє оприлюднення іншої ділової інформації за умови письмової згоди виробника чи обробника.

(18) Акредитація до проведення виїзної оцінки. Численні коментатори рекомендували вимагати відвідання підприємства до акредитації. Аргументуючи відвідання підприємства до акредитації, дехто цитував розділ 2.3.1 Керівництва ISO 61. У розділі 2.3.1 Керівництва ISO 61 говориться, що рішення щодо акредитації приймається на основі інформації, зібраної в процесі акредитації, та будь-якої іншої відповідної інформації. У розділі 3.3.2 Керівництва ISO 61 зазначено, що перед першим акредитуванням акредитаційний орган повинен засвідчити усю діяльність заявника за його місцезнаходженням за допомогою однієї або кількох оцінок чи аудитів, проведених заявником.

Ми не погоджуємося з коментаторами. За умовами цього регламенту, оцінка кваліфікованості та можливостей кандидата здійснюється шляхом ретельного розгляду заявки та супроводжуючих документів. Після такого розгляду перша виїзна оцінка проводиться до надсилання заявнику "повідомлення про акредитування" або в розумний термін після нього. Якщо в ході розгляду документів виникли сумніви щодо кваліфікації та можливостей кандадата і Міністр вважає це за потрібне, проводиться виїзна оцінка до акре-

дитування. Ми також запровадили вимогу щодо проведення виїзної оцінки після подання заявки на поновлення акредитації, але до такого поновлення.

За нашим задумом, дозвіл на перше акредитування до проведення виїзної оцінки має сприяти впровадженню НОП і дати новоствореним сертифікаторам можливість створити клієнтську базу, щоб довести, що вони здатні відповідати вимогам регламентів НОП. На нашу думку, це узгоджується з метою розділу 2.3.1 Керівництва ISO 61 та підпадає під формулювання "та будь-яку іншу відповідну інформацію". Відповідно, ми підтверджуємо нашу позицію, що акредитування без виїзної оцінки є доречним, необхідним для чинних сертифікаторів, яким, можливо, доведеться запровадити у своїй діяльності деякі зміни, щоб забезпечити дотримання вимог НОП, та необхідним у випадку новостворених сертифікаторів, яким доведеться створити клієнтську базу, щоб на практиці довести, що вони здатні відповідати вимогам регламентів НОП.

(19) Втрата права на акредитацію після її скасування. Згідно з параграфом 205.507(d), сертифікатор, чию акредитацію було скасовано, не має права бути акредитованим протягом щонайменше трьох років з дати відповідного рішення. На думку коментатора, трирічний термін без права на акредитацію є занадто довгим і фактично знищує сертифікатора. Коментатор запропонував встановити шести- або дванадцятимісячний термін як більш доцільний. Ми не погодилися з втратою права на акредитацію на шести- або дванадцятимісячний термін, оскільки Закон вимагає втрати права на акредитацію щонайменше на три роки після скасування акредитації.

(20) Кваліфікація експерта з проведення виїзної атестації. Коментатор рекомендував внести зміни до параграфу 205.508(a), зазначивши необхідну кваліфікацію експерта з проведення виїзної атестації. Ми не прийняли цю рекомендацію. Ми не вважаємо за потрібне зазначати необхідну кваліфікацію інспекторів з виїзної атестації у цьому регламенті. Усі співробітники Міністерства, які будуть здійснювати виїзну атестацію згідно з НОП, є аудиторами системи управління якістю, які пройшли підготовку згідно з визнаними на міжнародному рівні протоколами.

(21) Порядок подання скарг. Коментатор рекомендував додати до розділу 205.501 порядок подання скарг сертифікованими операторами щодо роботи сертифікатора або інспектора. Коментатор також рекомендував додати до розділу 205.510 порядок подання скарг громадськістю, якщо виникне підозра щодо невідповідності сертифікатора чинним нормам.

Ми не вважаємо за необхідне включення до цього регламенту порядку подання скарг. Усі зацікавлені сторони в будь-який час можуть подавати скарги акредитованому сертифікатору, головній посадовій особі органічної програми штату або Міністру. Ми дамо вказівки акредитованим сертифікаторам та головним посадовим особам органічної програми штатів щодо того, яку інформацію слід зібрати після отримання скарги. Головні посадові особи органічної програми штату додають до свого звернення щодо затвердження відповідної органічної програми штату інформацію щодо збору даних за скаргою. Сертифікатори включають деталі щодо збору інформації за скаргою та розслідування скарг, у яких фігурують сертифіковані оператори, до свого порядку розслідування та розгляду відповідності сертифікованих операторів (параграф 205.504(b)(2)). Сюди входить фіксація скарг і заходи, яких слід вжити у зв'язку з сертифікацією, а також документація стосовно подальшого контролю. Окрім цього, сертифікатори включають детальну інформацію щодо збору інформації за скаргою та розслідування скарг, у яких фігурують інспектори та інші працівники сертифікатора або персонал, який працює за контрактом, до своєї політики і методів підготовки, оцінки і нагляду за персоналом (параграф 205.504(a)(1)).

(22) Ведення обліку сертифікаторами. Як відзначав сертифікатор, вимога параграфа 205.510(b)(2) зберігати створені сертифікатором документи щодо операторів, які звертаються з заявками на сертифікацію, та сертифікованих операторів протягом 10 років є надмірною. Коментатор рекомендував встановити п'ятирічний термін зберігання. Ми не погодилися з п'ятирічним терміном зберігання документації, створеної сертифікатором щодо кандидатів на сертифікацію та сертифікованих операторів, оскільки Закон вимагає зберігання таких документів протягом 10 років.

(23) Переакредитація. Коментатор рекомендував внести зміни до параграфа 205.510(c)(1), вимагаючи переакредитації кожні 3 роки. Ми передбачаємо акредитацію щоп'ять років. Цей термін узгоджується з Законом, у якому записано, що термін акредитації не повинен перевищувати п'яти років. На думку коментатора, п'ятирічний термін не відповідає вимогам розділу 3.5.1 Керівництва ISO 61, який вимагає від акредитаційного органу наявності задокументованої програми проведення періодичної атестації та переоцінки достатньо часто, щоб засвідчувати, що акредитований цією установою орган продовжує відповідати акредитаційним вимогам, яка узгоджується з наданою акредитацією. На нашу думку, п'ятирічний термін акредитації є прийнятним. Ми також вважаємо, що п'ятирічний термін акредитації узгоджується з Керівництвом ISO 61, оскільки ми вимагаємо щорічної оцінки програми сертифікації; щорічного перегляду осіб, задіяних у процесі сертифікації, в тому числі інспекторів; щорічного звітування з поданням точної та актуальної інформації, яка стосується акредитації; а також однієї або кількох виїзних оцінок протягом дії акредитації. Отже ми не вносили запропонованої зміни. Наразі ця вимога міститься у параграфі 205.510(c)(2).

(24) Повідомлення про поновлення акредитації. Коментатор рекомендував внести зміни до параграфа 205.510(d), зазначивши термін, у який Адміністратор зобов'язаний повідомити заявника про поновлення його акредитації. Ми вважаємо, що немає необхідності регламентувати термін повідомлення заявника про поновлення його акредитації. Ми плануємо обробляти всі заявки на поновлення акредитації в порядку надходження, підтверджувати отримання кожної заявки та вести діалог з заявником після підтвердження отримання заявки на поновлення акредитації. Тривалість процесу поновлення буде в основному залежати від типу підприємства, яке звернулося з проханням про поновлення акредитації. Для мінімізації імовірності спливання терміну дії акредитації в процесі її поновлення ми (1) включили до регламенту положення про те, що Адміністратор надсилає акредитованому сертифікатору повідомлення про завершення терміну дії акредитації приблизно за 1 рік до цієї дати, (2) включили вимогу про те, що заявки на переакредитацію повинні

надходити щонайменше за 6 місяців до спливання п'ятирічного терміну з дати чинної акредитації, а також (3) передбачили, що термін дії акредитації сертифікаторів, які вчасно подали заявку на переакредитацію, не завершиться в процесі переакредитації. Отже ми не внесли до регламенту запропоновану зміну.

**Акредитація – роз'яснення**

Надаємо роз'яснення з наступних піднятих коментаторами питань:

(1) Акредитація іноземних сертифікаторів. Коментатор запропонував внести зміни до розділу 205.500, висуваючи умову наявності в іншій державі чинного уряду, в такому разі звернення ціє держави по акредитацію має відбуватися через уряд.

Міністерство приймає заявки на акредитацію для провадження сертифікації згідно з НОП від будь-якого приватного або державного суб'єкта й акредитує такого заявника за умови надання ним доказів задовольнення умов для акредитування. Міністерство акредитує сертифікаторів і приймає акредитацію іноземного сертифікатора, надану урядом його країни. Це розширює можливості сертифікаторів, не викликаючи плутанини та часткового дублювання документації. Ми також вважаємо, що такі вимоги сприяють міжнародній торгівлі.

(2) Схвалення штатом продукції з інших країн. Як відзначив коментатор, будь-який продукт, який містить посилання на органічні сільськогосподарські складники, що продається у Каліфорнії, знаходиться під юрисдикцією Органічної програми штату Каліфорнія, зокрема, підпадаючи під дію положень щодо обов'язкового виконання, інспектування та сертифікації. Далі коментатор стверджував, що у разі визнання будь-яких іноземних сертифікаторів вони також підпадають під дію суверенних прав штату Каліфорнія на захист законів штату Каліфорнія та на захист вимог до сільськогосподарської продукції, чинних у цьому штаті.

Органічна програма будь-якого штату підлягає затвердженню Міністром. Затвердження органічної програми штату можливе за умови, що штат погоджується погоджуватися з сертифікаційними рішеннями, які були ухвалені сертифікаторами, акредитованими або визнаними Міністерством згідно з розділом 205.500.

(3) Еквівалентність. За твердженням коментатора, Міністерство у розділі 205.500 має зазначити, що не існує альтернативних методів виробництва, які б сприяли досягненню поставленої Конгресом мети "запевнити споживачів, що органічно вироблена продукція відповідає сталому стандарту". Далі коментатор стверджував, що у випадку запровадження Міністерством принципу еквівалентності до регламенту слід внести зміни, які б забезпечували (1) недопустимість імпорту до ухвалення остаточного рішення, (2) недопустимість ухвалення остаточного рішення до публікації його проекту в Федеральному реєстрі та отримання коментарів громадськості, (3) аудит іноземної агенції та потужностей виробництва і (4) скасування акредитації за порушення. Коментатор також рекомендував перевіряти іноземних сертифікаторів з такою самою періодичністю, що й сертифікаторів штату.

Ми не погоджуємося з відсутністю альтернативних методів виробництва, які б запевняли споживачів, що органічно вироблена продукція відповідає сталому стандарту. Відповідно, ми будемо вести переговори з урядами інших держав щодо угод про еквівалентність. Остаточне укладення угоди про еквівалентність буде необхідною передумовою імпорту відповідної продукції до Сполучених Штатів та її продажу, маркування чи представлення як органічної. Угоди про еквівалентність будуть оприлюднені шляхом публікації повідомлення у Федеральному реєстрі та прес-релізі. Перевірка виробничих потужностей можлива. Іноземні сертифікатори, які отримують акредитацію Міністерства сільського господарства США, а не визнання Міністерством через свій уряд, повинні дотримуватися вимог НОП у повному обсязі та підпадають під дію тих самих положень, що й вітчизняні акредитовані сертифікатори.

(4) Оцінка еквівалентності. Коментатори запитували, як буде оцінюватися еквівалентність, і рекомендували ґрунтувати висновки щодо еквівалентності не на формальній перевірці, а на виявленні еквівалентності по суті та еквівалентної ефективності систем сертифікації.

Переговори щодо угоди про еквівалентність включатимуть в себе зустрічі представників урядів інших держав, які прагнуть визнання еквівалентності, з представниками Служби сільськогосподарського

маркетингу й Служби сільського господарства зарубіжних країн Міністерства сільського господарства США. Підтримку надаватиме Офіс торговельного представника США. Процес також включатиме розгляд документів і, можливо, одне або кілька виїзних оцінювань. Громадськість буде поінформовано про угоди щодо еквівалентності шляхом публікації повідомлення у Федеральному Реєстрі, а також прес-релізу.

(5) Підхід до сертифікаторів, які працюють більше ніж в одній державі. Деякі коментатори пропонували внести зміни до параграфа 205.500(c), додавши до нього положення для прояснення питання підходу до міжнародної діяльності іноземних або вітчизняних сертифікаторів, які працюють більше ніж в одній державі.

На наше переконання, запропоноване положення не є необхідним. Від акредитованих згідно з НОП сертифікаторів, як вітчизняних, так і іноземних, очікується повне дотримання вимог НОП незалежно від того, де вони працюють. Єдиним винятком може бути їх діяльність у країні, з якою Міністр уклав угоду щодо еквівалентності.

(6) Акредитація іноземних сертифікаторів. Коментатор запропонував внести поправки до параграфа 205.500(c), звільнивши іноземних кандидатів від необхідності бути акредитованими сертифікаторами згідно з програмою Міністерства сільського господарства США, якщо національна органічна програма країни-експортера відповідає міжнародним стандартам; наприклад, рекомендаціям Кодексу.

Ми передбачили акредитацію Міністерством сільського господарства США компетентних іноземних сертифікаторів, які звертаються з відповідною заявкою. Ми також передбачили визнання Міністерством акредитації іноземного сертифікатора для сертифікації органічних виробників або обробників, якщо воно визначить, на прохання уряду відповідної держави, що стандарти, за якими державний орган іншої країни акредитував іноземного сертифікатора, відповідають вимогам цієї частини. Окрім цього ми передбачили визнання Міністерством акредитації іноземного сертифікатора на сертифікацію органічних виробників або обробників, якщо іноземний державний орган, який акредитував іноземного сертифікатора, діяв у рамках угоди про еквівалентність, укладеної між США та іноземною державою. Проте, подібне визнання державних програм інших країн

не поширюється на міжнародні стандарти, такі як рекомендації Кодексу. В будь-якому випадку, ми визнаємо саме здатність державної програми певної країни відповідати американським стандартам.

(7) Штати з органічним статутом. Один коментатор відзначав, що не повинен отримувати акредитації штат, у якому запроваджено органічний статут або регламент, за яким не проводиться сертифікація органічних виробників чи обробників.

НОП вимагає затвердження Міністром органічної програми штату незалежно від того, чи має цей штат сертифікатора. Штат може мати власну органічну програму та не мати сертифікатора штату. В такому разі органічна програма штату затверджується Міністром. Штат може мати сертифікатора штату, та не мати власної органічної програми. В такому разі сертифікатор штату повинен подати заявку і отримати акредитацію для сертифікації органічних виробників і обробників. І нарешті, штат може мати і власну органічну програму, і власного сертифікатора. У цьому випадку органічна програма штату затверджується Міністром, а сертифікатор штату подає заявку і отримує акредитацію для сертифікації органічних виробників або підприємств з обробки.

(8) Недискримінаційні послуги. Коментатор бажав додати до параграфа 205.501(a) положення, яке б вимагало від сертифікаторів справедливого надання послуг. Ми не включили запропоноване доповнення до остаточної редакції регламенту, оскільки ця умова вже включена до параграфа 205.501(d).

(9) Оприлюднення інформації. Деякі коментатори пропонували внести зміни до параграфа 205.501(a)(10), додавши загальне виключення, яким дозволяється оприлюднювати будь-яку інформацію за згодою клієнта. Ми не включили запропонованого доповнення до остаточної редакції регламенту, оскільки у параграфі 205.504(b)(5)(iv) вже є положення про можливість оприлюднення іншої ділової інформації за умови письмової згоди відповідного виробника чи обробника.

(10) Використання терміну “сертифікований органічний”. Коментуючи параграф 205.501(b)(1), коментатор відзначав, що якщо на етикетці розміщено термін “сертифікований органічний”, за законом штату Мен необхідно вказати сертифікатора. Ми не вважаємо, що

вимоги параграфа 205.501(b)(1) можуть заважати сертифікованим операторам дотримуватися закону штату, який вимагає ідентифікації сертифікатора на продукції, яка продається, маркується або представляється як “сертифікована органічна”. Окрім цього, даний регламент не вимагає від сертифікованих операторів розміщення на етикетці слова “сертифікований”.

(11) Забезпечення непритягнення Міністра до відповідальності. Коментуючи вимоги параграфа 205.501(c)(1), коментатор відзначав, що сертифікатори представляють Міністерство сільського господарства США, та, схоже, не мають права зворотної вимоги. Інший коментатор запитував, що буде, якщо виявилося, що сертифікатор порушив Закон, але це порушення виникло внаслідок інформації або вказівки, отриманої від Міністерства.

Згідно з НОП, акредитовані сертифікатори зобов’язані дотримуватися та виконувати вимоги Закону і цього регламенту. У разі невиконання цього обов’язку вони несуть відповідальність за свої дії або бездіяльність. Ця умова не діє, якщо дія або бездіяльність мала місце за вказівкою Міністра.

(12) Самооцінка відповідності вимогам. Коментатор запропонував внести зміни до розділу 205.504, виклавши чіткі базові вимоги, які дали б сертифікатору можливість провести самооцінку та визначити власну відповідність цим вимогам. На думку коментатора, має існувати прийнятний базовий рівень досвіду та компетентності. Коментатор прагнув деталізації вимог щодо “підготовки” або “досвіду”, яким необхідно задовольняти для отримання акредитації. Цей коментатор також відзначив необхідність додати і розширити критерії для підготовки інспекторів та експертів.

Ми не бачимо необхідності у такій деталізації вимог до акредитації, як пропонує коментатор. Нашим наміром було забезпечення гнучкості для сертифікаторів, щоб вони могли узгоджувати свою політику та методи з характером та обсягом їх роботи. НОП готова відповідати на запитання і допомагати сертифікаторам задовольняти акредитаційним вимогам.

(13) Підтвердження досвіду та кваліфікації. За твердженнями коментаторів, у розділі 205.504 відсутні важливі елементи Керівництва ISO 61. Вони цитують вимоги щодо ведення реєстру

скарг і реєстру прецедентів та умов субпідряду, а також політики обліку документів або журналу обліку документів.

Сертифікатори надають сертифікацію, відмовляють у сертифікації та вживають примусових заходів по відношенню до сертифікованих ними операторів. Сертифікатори зобов'язані фіксувати усі подібні дії та повідомляти Адміністратора про такі дії. Сертифікатори можуть укладати договори з кваліфікованими спеціалістами на надання таких послуг як інспектування, відбір проб, визначення залишкового вмісту. Сертифікатори повинні подавати Адміністратору кадрову інформацію (про власний персонал та осіб, які працюють по договору) і відомості про адміністративну політику і методи. Ці документи подаються Адміністратору щорічно. Регламент також вимагає ведення обліку з дотриманням певних термінів зберігання документації. Усі ці фактори будуть враховуватися при наданні акредитації або відмові у ній. Ми вважаємо, що ці вимоги щонайменше відповідають принципам Керівництва ISO 65 або є більш суворими.

(14) Підтвердження кваліфікації персоналу. Коментатор запитував про періодичність оновлення кадрової інформації, що надається згідно з параграфом 205.504(а) та підтверджує кваліфікацію і компетентність персоналу. Розділ 205.510 вимагає від сертифікатора щорічного подання повної і точної оновленої інформації, зазначеної у розділі 205.504.

(15) Контролюючі особи. На думку коментатора, термін "контролюючі особи" у значенні, в якому його вжито у параграфі 205.504(а)(2), є занадто широким. Під це визначення, вважає він, підпадають усі, з ким співпрацюють відповідні суб'єкти.

Параграфом 205.504(а)(2) від сертифікатора вимагається надання інформації про всіх задіяних у сертифікації, включно з їх прізвищами та посадами. Цей параграф покликаний допомогти сертифікатору дотримуватися вимоги, ідентифікуючи категорії осіб, яких ця вимога стосується, в тому числі контролюючих осіб. До контролюючих осіб не належить кожен, з ким сертифікатор співпрацює. У підрозділі «Визначення» цієї остаточної редакції регламенту "контролююча особа" визначається як "будь-яка особа, яка є партнером, службовцем, директором, керівником, акціонером з пакетом акцій заявника

чи одержувача сертифікації або акредитації, які дають право голосу, 10 % або більше". Це визначення змінене не було.

(16) Незалежні інспектори. Коментатор рекомендував внести зміни до параграфа 205.504(a)(3)(l), які передбачали б залучення незалежних інспекторів. Ми не бачимо необхідності у такій додатковій зміні, оскільки ніщо в цьому регламенті не заважає сертифікатору укладати договори з незалежними третіми сторонами на надання послуг з інспектування.

(17) Відповідь заявнику, який подав заявку на акредитацію. Коментатор запропонував внести зміни до параграфа 205.506(a)(3) з метою запровадження терміну, в який Адміністратор повинен дати відповідь заявнику, що звернувся з проханням про акредитацію. Оскільки параграф 205.506(a)(3) визначає інформацію, яку Адміністратор повинен розглянути перед прийняттям рішення щодо акредитації, ми припускаємо, що коментатор бажає встановити граничний час, до спливання якого Адміністратор має підтвердити отримання заявки на акредитацію. Або коментатор прагне встановлення строку, у який Адміністратор повинен надати акредитацію чи відмовити у ній. Ми не бачимо необхідності регламентувати часові рамки повідомлення заявника про отримання його заявки або про його акредитацію чи відмову в акредитації. Ми плануємо обробляти всі заявки на поновлення акредитації в порядку надходження, підтверджувати отримання кожної заявки та вести діалог з заявником після підтвердження отримання заявки на акредитацію. Ми будемо працювати з кожним заявником для максимально швидкого завершення процесу акредитації. Проте неможливо встановити жорсткі часові рамки акредитування або відмови в акредитації через унікальність кожного заявника та його заявки на акредитацію.

(18) Тривалість акредитації та сертифікації. Коментатор запитав: "Як сертифікація може бути по суті безстроковою, тоді як акредитація обмежена у часі?" Питання коментатора не вказує на те, що він віддає перевагу більшій тривалості сертифікації чи акредитації. Коментатор правильно відзначає, що сертифікація та акредитація, які підлягають щорічній актуалізації, надаються на різний час. Закон обмежує тривалість акредитації п'ятирічним терміном, але не встановлює ліміту на термін сертифікації. Ми переконані, що ви-

мога до сертифікованого оператора щорічно подавати актуальну інформацію стосовно його органічного плану анулює необхідність встановлення терміну дії сертифікації.

(19) Відмова в акредитації. Коментуючи розділ 205.507, коментатор заявляв про необхідність визначити у регламенті, що буде з клієнтами сертифікатора, якщо він не отримає акредитацію з першої спроби.

Підрозділ 205.507(c) передбачає, що заявник, який отримав письмове повідомлення про відмову в акредитації, може в будь-який час повторно звернутися по акредитацію згідно з розділом 205.502. На виконання сертифікаційних вимог НОП виробники і підприємства з обробки, які планують продавати, маркувати або представляти свою продукцію як органічну, повинні отримати сертифікацію від акредитованого Міністерством сертифікатора до початку продажу, маркування або представлення своєї продукції як органічної. Якщо обраний виробником чи обробником сертифікатор не був акредитований Міністерством, виробник або обробник повинен подати заявку акредитованому Міністерством сертифікатору та бути сертифікованим згідно з НОП, перш ніж продавати, маркувати або представляти свою продукцію як органічну. Будь-який виробник чи обробник, який порушує цю вимогу, буде переслідуватися згідно з відділом 2120 Закону.

(20) Втрата акредитації після першої виїзної перевірки. Коментуючи розділ 205.508(b), коментатор висловив своє переконання, що акредитування до виїзної перевірки може спричинити проблеми, якщо сертифікатор не відповідає вимогам і згодом втрачає акредитацію. На нашу думку, проблеми будуть не більшими, ніж у будь-якій іншій ситуації, коли виникає необхідність анулювати акредитацію сертифікатора, в тому числі коли необхідно розпочати процедуру призупинення або скасування сертифікації одного чи кількох операторів, сертифікованих таким сертифікатором. Проте існує можливість, що не виникне потреби у призупиненні чи скасуванні сертифікації одного або кількох клієнтів такого сертифікатора лише через анулювання його акредитації. Оператор, сертифікований сертифікатором, який втратив свою акредитацію, повинен подати заявку іншому сертифікатору, якщо він збирається

продовжувати продаж, маркування або представлення своєї продукції як органічної.

(21) Заборона сертифікації після закінчення терміну дії акредитації. Коментатор відзначав, що “Міністерство сільського господарства США повинне дозволити сертифікаторам поширювати ці положення на закінчення терміну дії сертифікації сертифікованих операторів”. Коментатор посилається на положення параграфа 205.510(c)(1) (наразі параграф 205.510(c)(2)), згідно з яким сертифікатори, термін дії акредитації яких завершився, не повинні провадити сертифікаційну діяльність згідно з Законом і цим регламентом. Ми не прийняли пропозиції коментатора щодо поширення цієї заборони на операторів з виробництва й обробки, термін сертифікації яких завершився, оскільки сертифікація не має терміну дії.

(22) Завершення терміну дії акредитації. Численні коментатори пропонували нам внести зміни до параграфа 205.510(c)(1), додавши вимогу щорічного подання звітів та проведення “міні-візитів”. Ці коментатори посилалися на розділ 3.5.1 Керівництва ISO 61. Ми не вважаємо щорічні “міні-візити” необхідними для виконання вимог Керівництва ISO 61 або для забезпечення відповідності НОП. Протягом терміну дії акредитації проводиться одна чи дві виїзні перевірки. Річний звіт сертифікатора буде визначальним у прийнятті рішення щодо проведення чи непроведення виїзної перевірки. Заявка на внесення змін до сфери акредитації сертифікатора також буде приводом для проведення виїзної перевірки. Ця вимога міститься у параграфі 205.510(c)(2).

(23) Редагування та перегляд списків інспекторів. Коментуючи параграф 205.510(c)(1) (тепер параграф 205.510(c)(2), низка коментаторів відзначала, що оновлення і перегляд списків інспекторів слід проводити частіше ніж один раз на п’ять років. При цьому вони посилалися на Керівництво ISO 61, розділ 3.5.1.

Параграф 205.510(a)(1) вимагає від сертифікатора щорічного оновлення інформації, надання якої вимагає розділ 205.504. До неї входить інформація про інспекторів згідно з параграфами 205.504(a)(2) і 205.504(a)(3)(i).

1. Керівництво ISO/IEC 65 можна переглянути у Службі сільськогосподарського маркетингу Міністерства сільського господарства США за адресою: USDA-AMS, Transportation and Marketing Programs, Room 2945-South Building, 14th and Independence Ave., SW, Washington, DC, з 9:00 до 16:00 з понеділка по п'ятницю (окрім офіційних державних святкових днів). Копію можна отримати в Американському національному інституті стандартів за адресою: American National Standards Institute, 11 West 42d Street, New York, NY 10036; веб-сторінка: www.ansi.org; E-mail: ansionline@ansi.org; телефон: 212-642-4900; факс: 212-398-0023.

2. Керівництво ISO/IEC 61 можна переглянути у Службі сільськогосподарського маркетингу Міністерства сільського господарства США за адресою: USDA-AMS, Transportation and Marketing Programs, Room 2945-South Building, 14th and Independence Ave., SW, Washington, DC, з 9:00 до 16:00 з понеділка по п'ятницю (окрім офіційних державних святкових днів). Копію можна отримати в Американському національному інституті стандартів за адресою: American National Standards Institute, 11 West 42d Street, New York, NY 10036; веб-сторінка: www.ansi.org; E-mail: ansionline@ansi.org; телефон: 212-642-4900; факс: 212-398-0023.

# СЕРТИФІКАЦІЯ – ПРЕАМБУЛА

## Підрозділ Е – Сертифікація

У цьому підрозділі містяться вимоги до сертифікації виробників та підприємств з обробки як сертифікованих органічних операторів з виробництва чи обробки в рамках національної програми. Сертифікація буде проводитися акредитованими сертифікаторами.

## Опис регламенту

**Загальні вимоги**

Оператори з виробництва чи обробки, які прагнуть отримати або зберегти органічну сертифікацію, повинні дотримуватися вимог Закону та чинного регламенту щодо органічного виробництва й обробки. Такі підприємства зобов'язані запровадити, виконувати та щорічно переглядати план органічної системи виробництва чи обробки, який подається акредитованому сертифікатору. Вони повинні дозволяти проведення сертифікатором виїзних перевірок з повним доступом до потужностей виробника чи обробника, в тому числі в зони та будівлі, де виробляється чи обробляється несертифікована продукція, а також в офіси.

Згідно з підрозділом В, сертифіковані оператори зобов'язані вести облік процесу виробництва та обробки сільськогосподарської продукції, яка продається, маркується або представляється як "100% органічна", "органічна" або "виготовлена з органічного (з зазначенням інгредієнтів або груп(и) харчових продуктів)" в обсязі, достатньому для того, щоб продемонструвати дотримання вимог Закону та регламенту. Документи, які стосуються діяльності органічного оператора, слід зберігати щонайменше 5 років з дати їх видання. Сертифіковані оператори повинні забезпечувати представникам Міністра, чинній головній посадовій особі органічної програми штату і сертифікатору можливість доступу до такої документації у звичайний робочий час. Доступ до цієї документації надається для перевірки і копіювання з метою встановити дотримання вимог Закону та регламенту.

Сертифіковані оператори зобов'язані негайно повідомити сертифікатора про будь-яке використання чи застосування забороненої речовини на полі, виробничих потужностях, об'єкті, тваринах або продукції органічного оператора, в тому числі її потрапляння внаслідок дрейфу. Вони також зобов'язані негайно повідомляти сертифікатора про будь-які зміни у сертифікованого оператора чи в будь-якій частині сертифікованого оператора, які можуть вплинути на його відповідність вимогам Закону та регламенту.

**Процес сертифікації**

Для отримання сертифікації виробник або обробник подає заявку на сертифікацію акредитованому сертифікатору. Заявка повинна містити опис діяльності заявника, план системи органічного виробництва й обробки, інформацію щодо заявок на сертифікацію, які підприємство подавало раніше, та будь-яку іншу інформацію, необхідну для визначення відповідності вимогам Закону.

Заявники та сертифіковані оператори сплачують належні збори за тарифами сертифікатора. Заявник може у будь-який час відкликати свою заявку. Заявник, який відкликає свою заявку, зобов'язаний сплатити вартість послуг, наданих до моменту відкликання заявки.

Сертифікатор ухвалює рішення щодо прийняття заявки на сертифікацію від заявника. Сертифікатор зобов'язаний приймати всі заявки на сертифікацію від виробників або обробників, які входять до його сфер(и) акредитації, та сертифікувати усіх заявників, які задовольняють вимогам для отримання сертифікації, у межах своїх адміністративних можливостей. Іншими словами, сертифікатор може відмовитися приймати заявку на сертифікацію, якщо він не акредитований у відповідній сфері, або якщо у нього недостатньо ресурсів для проведення сертифікації. Проте сертифікатор не має права відмовити у прийнятті заявки на підставі раси, кольору шкіри, національності, статі, релігії, віку, інвалідності, політичних поглядів, сексуальної орієнтації та громадянського або сімейного стану.

Прийнявши заявку на сертифікацію, сертифікатор розглядає її, перевіряючи повноту поданої інформації та відповідність заявника чи його здатність відповідати вимогам чинного законодавства

щодо виробництва чи обробки. В ході такого розгляду сертифікатор перевіряє надання заявником документації, що підтверджує усунення невідповідностей, зазначених в отриманому ним раніше попередженні про невідповідність або повідомленні про відмову в сертифікації. Ми передбачаємо, що в подальшому сертифікатор також перегляне всі наявні в Міністерстві сільського господарства США (далі Міністерство) дані щодо підприємств з виробництва й обробки у пошуках інформації про заявника.

Ми плануємо використати дані, зібрані в сертифікаторів, для створення та ведення захищеної паролем бази даних в мережі Інтернет, доступ до якої будуть мати лише акредитовані сертифікатори та Міністерство. Ця база даних буде включати відомості щодо виробників і обробників, яким було надіслано попередження про невідповідність, повідомлення про виправлення невідповідності, відмову в сертифікації, сертифікацію, запропоноване призупинення чи скасування сетифікації, а також повідомлення про призупинення чи відкликання сертифікації. Сертифікатори використовуватимуть цю базу даних в мережі Інтернет в процесі розгляду заявок на сертифікацію. Ці дані не будуть доступні широкому загалу, оскільки в основному складатимуться з відомостей про поточні проблеми відповідності, які не підлягають розголошенню до ухвалення остаточного рішення.

Після завершення розгляду заявки, який проводиться у прийнятний період часу, сертифікатор повідомить заявника про свої висновки. Якщо в ході розгляду заявки було виявлено, що заявник, очевидно, відповідає чинним нормам щодо виробництва чи обробки, сертифікатор призначає виїзну перевірку виробничих потужностей заявника, мета якої – визначити, чи задовольняє заявник вимогам для отримання сертифікації. Перша виїзна перевірка проводиться у прийнятний період часу після того як було визначено, що заявник, очевидно, відповідає або може відповідати вимогам для отримання сертифікації. Першу перевірку дозволяється відкладати на строк до 6 місяців для проведення перевірки в такий час, коли існує можливість оглянути землю, виробничі потужності та спостерігати за діяльністю, яка демонструє відповідність або здатність відповідати чинним вимогам.

Сертифікатор здійснює виїзну перевірку кожного експлуатованого заявником виробничого підрозділу, виробничих потужностей та ділянок, на яких здійснюється виробництво чи обробка органічної продукції. Сертифікатори беруть за еталон вказівки щодо проведення перевірки, які містить документ Міжнародної організації зі стандартизації "Керівництво 10011-1, "Настанови щодо перевірки систем якості – Частина 1: Перевірка" (Керівництво ISO 10011-1).[1] Сертифікатор використовує виїзну перевірку, щоб визначити, чи схвалити заявку на сертифікацію, та для перевірки дотримання оператором вимог Закону й регламенту чи його здатності дотримуватися цих вимог. Сертифікатори проводять виїзні перевірки в присутності представника оператора, добре обізнаного з роботою підприємства. Окрім цього, виїзна перевірка проводиться тоді, коли існує можливість оглянути землю, виробничі потужності та спостерігати за діяльністю, яка демонструє відповідність або здатність оператора відповідати чинним вимогам до виробництва чи обробки.

Виїзна перевірка повинна засвідчити, що інформація, надана сертифікатору, точно відображає методи, які застосовуються чи мають застосовуватися заявником або сертифікованим оператором, а також що в роботі не використовувалися і не використовуються заборонені речовини. З метою такого контролю сертифікатори можуть відбирати і перевіряти проби ґрунту; води; відходів; рослинної тканини; а також зразки рослинної, тваринної та отриманої в результаті переробки продукції.

Інспектор проводить заключну бесіду з уповноваженим представником оператора, добре обізнаним щодо роботи інспектованого підприємства, з метою підтвердження точності та повноти результатів спостережень та інформації, зібраної в ході виїзної перевірки. Головна мета цієї заключної бесіди – представити результати спостережень керівництву підприємства таким чином, щоб забезпечити повне розуміння ними результатів перевірки. Представники підприємства не зобов'язані в ході заключної бесіди добровільно надавати будь-яку інформацію, але зобов'язані відповідати на поставлені запитання або на прохання інспектора надавати додаткову інформацію. В ході

[1]http://www.ams.usda.gov/AMSv1.0/nop#N_1_#N_1_

заключного інтерв'ю інспектор піднімає та обговорює будь-які відомі проблемні питання, враховуючи їх передбачувану значущість. Як правило, в ході заключної бесіди інспектор не надає підприємству рекомендацій щодо покращення. Проте сертифікатор може на свій розсуд вирішувати, в якому обсязі інспектору дозволяється обговорювати будь-які питання відповідності. Під час проведення перевірки інспектор видає уповноваженому представнику оператора розписку про одержання усіх взятих ним зразків та відібраних проб. Взяті інспектором зразки та проби не підлягають оплаті.

Сертифікатор у прийнятний строк надає проінспектованому оператору копію затвердженого сертифікатором звіту про виїзну перевірку, а також копію результатів аналізу зразків і проб, взятих інспектором.

**Повідомлення про схвалення**

Сертифікатор у прийнятний час після завершення першої виїзної перевірки розглядає звіт про виїзну перевірку, результати аналізів на вміст заборонених речовин та будь-яку надану заявником додаткову інформацію. Сертифікатор надає сертифікацію після того як визначить, що (1) підприємство заявника, в тому числі його органічний план та всі методи і діяльність, відповідають вимогам Закону й регламенту, і (2) заявник здатний працювати у відповідності зі своїм органічним планом.

Визначивши, що заявник відповідає або здатний відповідати чинним вимогам, сертифікатор надає сертифікацію та видає "сертифікат органічного оператора". Сертифікація може надаватися за умови усунення дрібних невідповідностей у визначений строк. У сертифікаті органічного оператора зазначається назва й адреса сертифікованого оператора; дата сертифікації; категорії органічної продукції, яку виробляє сертифікований оператор, в тому числі рослинна продукція, дикороси, тварини або продукція, отримана в результаті переробки; а також назва, адреса і номер телефона сертифікатора. Після отримання виробником чи обробником органічної сертифікації вона діє до відмови оператора від сертифікації або до її призупинення чи скасування сертифікатором, чинною головною посадовою особою органічної програми штату або Адміністратором.

**Відмова в сертифікації**

Якщо сертифікатор визначив, що заявник неспроможний дотримуватися або не дотримується вимог Закону, він видає заявнику письмове попередження про невідповідність. У такому попередженні про невідповідність описується кожен пункт невідповідності, факти, на яких ґрунтується попередження, і дата, до якої заявник повинен спростувати ці висновки або усунути невідповідність по кожному пункту. Заявник, який отримав попередження про невідповідність, може усунути невідповідність та у встановлений термін подати сертифікатору інформацію та документи, що підтверджують її усунення. Заявник також має право подати нову заявку іншому сертифікатору, додавши до неї попередження про невідповідність та інформацію про її усунення і документи, що підтверджують усунення невідповідності. Заявник також може до визначеної дати подати сертифікатору, який видав попередження про невідповідність, письмове спростування невідповідності, описаної у попередженні. Якщо невідповідність усунути неможливо, в одному документі дозволяється поєднувати "попередження про невідповідність" та "повідомлення про відмову в сертифікації".

Сертифікатор оцінює вжиті заявником заходи для усунення невідповідності та подані підтверджуючі документи або письмове спростування. За необхідності сертифікатор проводить контрольну виїзну перевірку виробничих потужностей заявника. Якщо вжиті заходи чи спростування є достатніми для подолання заявником порогу для отримання сертифікації, сертифікатор ухвалює рішення про його сертифікацію. Якщо вжитих заходів або спростування недостатньо для подолання заявником кваліфікаційного порогу для отримання сертифікації, сертифікатор видає заявнику письмове повідомлення про відмову в сертифікації. Сертифікатор також видає письмове повідомлення про відмову в сертифікації, якщо заявник не відреагував на попередження про невідповідність. У повідомленні про відмову в сертифікації зазначаються причини відмови та право заявника повторно подати заявку на сертифікацію, прохання про вирішення суперечки шляхом медіації або апеляцію.

Заявник, який отримав попередження про невідповідність або повідомлення про відмову в сертифікації, може в будь-який час по-

дати будь-якому сертифікатору нову заявку на сертифікацію. Якщо оператор подає нову заявку іншому сертифікатору, до заявки, за наявності, додається копія попередження про невідповідність або повідомлення про відмову в сертифікації. У заявці також описуються заходи, вжиті для усунення невідповідності, про яку йдеться у попередженні про невідповідність, та додається підтверджуюча документація. Отримавши таку заявку, сертифікатор вважає її новою заявкою та розпочинає новий процес розгляду заявки.

Сертифікатор має обмежене право відмовляти в сертифікації без попереднього повідомлення про невідповідність. Він може користуватися цим правом, якщо має підстави вважати, що заявник зумисно зробив неправдиве свідчення або іншим чином зумисно надав неправдиву інформацію про своє підприємство чи його відповідність вимогам для отримання сертифікації.

**Продовження дії сертифікації**

Сертифікований оператор зобов'язаний щорічно переглядати свій план органічного виробництва чи обробки та подавати оновлену інформацію сертифікатору і сплачувати сертифікаційні збори, для того щоб його сертифікація залишалася в силі. Актуальний органічний план повинен включати короткий документально підтверджений звіт з інформацією про відхилення від минулорічного плану, його зміни, модифікації або інші поправки. Актуальний органічний план повинен також включати заплановані на наступний рік доповнення до минулорічного плану і те, що планується з нього вилучити. Сертифікований оператор повинен коригувати описову інформацію про своє підприємство та іншу інформацію, яку сертифікатор вважає необхідною для визначення відповідності Закону й регламенту. Сертифікований оператор також зобов'язаний надавати актуальну інформацію про усунення дрібних невідповідностей, раніше ідентифікованих сертифікатором як такі, що потребують виправлення, щоб сертифікація залишалася в силі.

Після отримання оновленої інформації сертифікованого оператора сертифікатор у прийнятний термін організовує і проводить виїзну перевірку сертифікованого оператора. Якщо проведення сертифікатором щорічної виїзної перевірки після отримання

актуальної інформації від сертифікованого оператора неможливе, сертифікатор може залишити сертифікацію в силі та видати оновлений сертифікат органічного оператора на основі поданої інформації та останньої з виїзних перевірок, проведеної у попередні 12 місяців. Проте необхідно провести щорічну виїзну перевірку протягом перших 6 місяців з запланованої дати щорічного оновлення сертифікації оператора. Сертифікатори беруть за еталон вказівки щодо проведення перевірки, які містяться у Керівництві ISO 10011-11. Після завершення перевірки та розгляду оновленої інформації сертифікатор визначить, чи продовжує оператор відповідати вимогам Закону й регламенту. Якщо сертифікатор визначив, що оператор відповідає цим вимогам, сертифікація продовжує діяти. Якщо змінилася будь-яка інформація, що зазначається у сертифікаті органічного оператора, сертифікатор видає новий сертифікат органічного оператора. Якщо сертифікатор дійшов висновку, що оператор не відповідає вимогам Закону й регламенту, він видає письмове попередження про невідповідність згідно з розділом 205.662.

Окрім щорічних перевірок сертифікатор може проводити додаткові виїзні перевірки сертифікованих операторів, зайнятих у виробництві чи обробці органічної продукції, з метою визначення відповідності вимогам Закону та регламенту. Адміністратор або головна посадова особа органічної програми штату може також вимагатати від сертифікатора проведення додаткових перевірок з метою визначення відповідності вимогам Закону й регламенту. Додаткові перевірки можуть бути оголошені чи неоголошені та проводяться за необхідності для отримання інформації, потрібної, щоб визначити відповідність зазначеним вимогам.

Додаткові виїзні перевірки частіше проводяться тоді, коли є причини вважати, що сертифікований оператор працює з порушеннями однієї або кількох вимог Закону чи регламенту. Кожен сертифікатор самостійно розробляє політику проведення додаткових перевірок, ухвалює порядок їх проведення та вирішує питання виділення коштів на такі перевірки. Якщо сертифікатор зловживає правом проведення додаткових перевірок, це питання буде розглядатися Міністерством під час переакредитації такого сертифікатора та у випадку отримання скарг. Сертифіковані оператори – виробники й обробники мо-

жуть будь-коли подавати скарги Міністерству, якщо вважають, що сертифікатор зловживає своїм правом на проведення додаткових перевірок.

**Сертифікація після призупинення або скасування акредитації сертифікатора**

У разі скасування або призупинення Адміністратором акредитації сертифікатора сертифікованим операторам, на яких вплинуло таке рішення, доведеться подати заявку на сертифікацію іншому акредитованому сертифікатору. Сертифікація підприємства з виробництва чи обробки залишається в силі протягом такої передачі сертифікації. Сертифікований оператор може звернутися по сертифікацію до будь-якого компетентного сертифікатора, акредитованого Адміністратором. Для мінімізації тягаря, пов'язаного з необхідністю отримувати нову сертифікацію, Адміністратор передбачає передачу відповідних документів щодо цього оператора від попереднього до нового сертифікатора цього оператора.

Розпочавши процедуру призупинення чи скасування акредитації сертифікатора, або після призупинення чи скасування акредитації сертифікатора, Адміністратор може розпочати процедуру призупинення чи скасування сертифікації операторів, сертифікованих цим сертифікатором. Рішення Адміністратора про призупинення чи скасування сертифікації виробника чи обробника у світлі втрати акредитації його сертифікатором ухвалюється індивідуально у кожному випадку. У випадку таких дій сертифікатора як шахрайство, хабарництво або зговір, які змушують Адміністратора вважати, що клієнти цього сертифікатора не відповідають стандартам, запровадженим Законом або цим регламентом, може виникнути необхідність негайно розпочати процедуру призупинення або скасування сертифікації деяких або всіх його клієнтів. Позбавлення акредитації незалежно від його причини жодним чином не впливає на право клієнтів сертифікатора оскаржувати таке рішення. Сертифікація сертифікованого оператора залишається в силі до прийняття остаточного рішення у справі про призупинення чи скасування його акредитації.

Сертифікатор – приватна особа зобов'язаний надати прийнятне забезпечення для захисту прав сертифікованих ним операторів. Воно призначене для забезпечення виконання сертифікатором своїх договірних зобов'язань. Згідно з даним регламентом, конкретний розмір і тип забезпечення, яке надає приватний сертифікатор, визначатиме Міністерство. Ми передбачаємо, що розмір забезпечення буде залежати від кількості клієнтів, яких обслуговує сертифікатор, і очікуваних витрат на сертифікацію, які понесуть його клієнти у разі призупинення чи скасування його акредитації. Імовірно, таке забезпечення буде надаватися у формі грошових сум, банківських гарантій або іншого фінансового інструменту (наприклад, акредитива), регульованого аналогічно грошовим сумам чи банківським гарантіям, які надаються згідно з Законом про реалізацію сільськогосподарської продукції, яка швидко псується.

**Сертифікація – зміни на основі коментарів**

Цей підрозділ дещо відрізняється від проекту, а саме:

(1) Доступ на підприємства з виробництва й обробки. Ми внесли зміни до параграфа 205.400(c), замінивши "несертифіковані зони й об'єкти" на "несертифіковані потужності з виробництва чи обробки, об'єкти й офіси". Коментатор пропонував внести зміни до параграфа 205.400(c), які дозволяли б доступ лише на об'єкти, які мають відношення до фермерського господарства. На думку коментатора, вимогу параграфа 205.400(c) можна тлумачити як таку, що дає інспекторам доступ на об'єкти житлової нерухомості. Ми погоджуємося з коментатором, що необхідно забезпечити недоторканність житла. Проте, якщо сертифікований оператор провадить діяльність або зберігає документи на об'єкті житлової нерухомості, вважається, що він має там офіс. Необхідно забезпечити доступ для перегляду та копіювання документів, які зберігаються на такому об'єкті. Ми внесли відповідні зміни до параграфа 205.400(c), більш детально роз'яснюючи, у які зони та на які об'єкти забезпечується доступ при проведенні виїзної перевірки.

(2) Подання заявки на сертифікацію. Ми внесли зміни до першого параграфа розділу 205.401, у всіх випадках замінивши слово "прохання" на слово "заявка". Коментатор рекомендував внести зміни до

першого параграфа розділу 205.401, замінивши “прохання” на “заявку”. Ми прийняли цю рекомендацію, оскільки така зміна приводить формулювання першого параграфа у відповідність з заголовком та вимогами даного розділу.

(3) Перевірка усунення невідповідностей. Щоб узгодити параграф 205.402(a)(3) з параграфом 205.401(c), ми змінили формулювання у параграфі 205.402(a)(3), згідно з яким сертифікатор повинен пересвідчитися, що заявник, який раніше звертався до іншого сертифікатора й отримав відмову в сертифікації, подав документальне підтвердження усунення будь-яких невідповідностей, зазначених у повідомленні про відмову в сертифікації. Коментатор рекомендував внести зміни до параграфа 205.402(a)(3), додавши після словосполучення “попередження про невідповідність” словосполучення “або повідомлення про відмову в сертифікації”. Ми погодилися з пропозицією коментатора, оскільки вона узгоджується з вимогами параграфа 205.401(c). Параграфом 205.401(c) від кандидата на сертифікацію вимагається вказати назву сертифікатора (або назви сертифікаторів), до якого заявник раніше звертався по сертифікацію, рік або роки подання заявки та отриманий результат. Заявник також повинен включити, за наявності, копію будь-якого попередження про невідповідність або повідомлення відмову в сертифікації, виданого кандидату на сертифікацію. Слова “за наявності” були додані до цієї вимоги в остаточній редакції регламенту у відповідь на занепокоєння тим, що робити заявникам, які не можуть знайти або більше не мають копії такого отриманого раніше попередження про невідповідність чи повідомлення про відмову в сертифікації. Ми не бачимо нічого поганого у тому, щоб пом’якшити цю вимогу, оскільки заявник повинен виконувати решту вимог параграфа 205.401(c), в тому числі вимогу надати опис заходів, вжитих для усунення невідповідностей, зазначених у попередженні про невідповідність та повідомленні про відмову в сертифікації, а також докази такого усунення. Окрім цього, при розгляді заявки на сертифікацію сертифікатор буде користуватися базою даних Міністерства сільського господарства США.

(4) Вчасне повідомлення заявника. Ми внесли зміни до параграфа 205.402(b), пунктом (b)(1) вимагаючи від сертифікатора розгляду отриманої заявки з пакетом документів та інформування заявника про

свої висновки у прийнятний строк. Коментатор пропонував внести зміни до параграфа 205.402(b), яким від сертифікатора вимагається повідомити заявника про висновки, зроблені в результаті розгляду матеріалів заявки, поданої заявником. Зокрема, коментатор запропонував внести зміни до параграфа 205.402(b), додавши наприкінці фразу "своєчасно, для недопущення неналежного обробітку природного середовища, ідентифікованого в заявці як землі для органічного виробництва, якого можна уникнути".

Ми погоджуємося з необхідністю вчасного проведення сертифікації. Цьому є багато причин (наприклад, фінансові та договірні). Проте було б непрактично намагатися перелічити у цьому регламенті всі причини, з яких слід забезпечити вчасну сертифікацію. Отже, ми внесли до параграфа 205.402(b) зміни, як зазначено вище. Така поправка узгоджується з вимогою параграфа 205.402(a), що сертифікатор по отриманню заявки на сертифікацію, перегляду заявки на предмет її повноти, розглядає надані матеріали і на їх підставі визначає відповідність або здатність заявника відповідати вимогам для отримання сертифікації, та призначає виїзну перевірку. Вимога "по отриманню" обумовлює вчасний розгляд сертифікатором заявки на сертифікацію та надання відповіді заявнику.

(5) Виїзні перевірки. Ми внесли зміни до параграфа 205.403(a)(1), зазначивши, що перша і щорічні виїзні перевірки кожного виробничого підрозділу, потужностей та ділянок, експлуатованих оператором, стосується тих виробничих підрозділів, потужностей та ділянок, на яких ведеться виробництво чи обробка органічної продукції. Коментатор рекомендував внести до параграфа 205.403(a)(1) зміни, зазначивши, що виїзні перевірки кожного виробничого підрозділу, потужностей та ділянок стосуються лише тих виробничих підрозділів, потужностей та ділянок, на яких ведеться виробництво чи обробка органічної продукції. За твердженням коментатора, внесення такої зміни було необхідним, оскільки деякі роздрібні торговельні мережі сертифікують всі магазини незалежно від того, чи продається у них органічна продукція. Окрім цього, на думку коментатора, якщо на конкретному об'єкті не зберігається органічна продукція, сертифікатору слід дати можливість на свій розсуд коригувати вимогу щодо інспектування.

Ми виключили з сертифікації всі підприємства роздрібної торгівлі харчовими продуктами. Це виключення міститься у параграфі 205.101(b)(2). Таким чином, рекомендація коментатора не може застосовуватися до підприємств роздрібної торгівлі харчовими продуктами. Проте ми внесли рекомендовану зміну до параграфа 205.403(a)(1), оскільки він може застосовуватися до інших підприємств, які подають заявку на сертифікацію.

(6) Призначення першої виїзної перевірки. Ми внесли зміни до параграфа 205.403(b), забезпечивши можливість відкласти першу перевірку на строк до 6 місяців, щоб провести її в той період, коли можна оглянути землю і виробничі потужності, та спостерігати за діяльністю, яка демонструє відповідність або здатність відповідати чинним вимогам до органічного виробництва й обробки. На думку коментатора, якщо заявка отримана у січні для культури, яку висаджують у травні, необхідно буде відкласти перевірку до кінця травня або до червня, щоб оглянути культуру на полі. Коментатор далі стверджував, що альтернативою було б проведення першої перевірки перед посадкою, щоб виконати вимогу проведення перевірки "у прийнятний строк", а потім провести повторну перевірку під час вегетаційного періоду. Коментатор рекомендував внести зміни до параграфа 205.403(b), дозволивши сертифікатору відкладати першу виїзну перевірку до того часу, коли з'явиться можливість оглянути землю, виробничі потужності та спостерігати за діяльністю, яка демонструє відповідність або здатність відповідати чинним вимогам.

Ми погодилися з цією рекомендацією, оскільки можливі ситуації, у яких перенесення перевірки на більш пізній час буде взаємовигідним для сертифікатора і для інспектованого підприємства. Проте нагадуємо сертифікаторам, що підприємство може бути сертифіковане лише після того, як воно продемонструвало свою здатність дотримуватися вимог до виробництва й обробки органічної продукції, які містяться у підрозділі С цього регламенту. Відповідно, сертифікатори не повинні надмірно затримувати сертифікацію органічного підприємства з виробництва чи обробки, наполягаючи на проведенні перевірки лише коли підприємство зможе продемонструвати фактичну відповідність вимогам до органічного виробництва й обробки. Заявники, які вважають, що сертифікатор зловживає

своєю владою, відкладаючи проведення виїзної перевірки, можуть подати скаргу Адміністратору.

Ми також внесли зміни до другого речення параграфа 205.403(b), додавши слово “всі” та видаливши обидва посилання на “заявника”, щоб прояснити, що це положення стосується всіх виїзних перевірок.

(7) Заключна бесіда. Ми внесли зміни до параграфа 205.403(d), додавши вимогу проведення інспектором заключної бесіди з “уповноваженим представником оператора, добре обізнаним щодо роботи інспектованого підприємства”, а не просто з “уповноваженим представником інспектованого оператора”, як було записано у проекті регламенту. Ця поправка узгоджується з вимогою параграфа 205.403(b) про те, що виїзна перевірка проводиться в присутності добре обізнаного з роботою підприємства представника оператора.

Коментатор просив додати визначення “уповноваженого представника”. Інший коментатор рекомендував замінити термін “уповноважений представник” на термін “відповідальний співробітник”. Внесена нами зміна до параграфа 205.403(d) є відповіддю на обидва коментарі, оскільки прояснює питання кваліфікації уповноваженого представника.

За твердженням третього коментатора, вимагати проведення заключної бесіди недоцільно, адже часто перевага віддається попередній бесіді. Коментатор підкреслював необхідність пересвідчитися, що інспектор правильно зрозумів, що саме представляється. Цей коментатор також вважає, що у деяких випадках інспектор, імовірно, не повинен займатися певними проблемними питаннями, а залишити їх на розгляд сертифікатору. Коментатор рекомендував видалити вимогу проведення заключної бесіди взагалі або залишити можливість проведення заключної бесіди. Інший коментатор вважає, що проблемні питання часто виявляються та обговорюються з представником оператора в ході перевірки. На думку цього коментатора, вимога проведення заключної бесіди з повторним обговоренням проблемних питань є занадто конфронтаційною. Отже, він рекомендував замінити вимогу проведення заключної бесіди положенням про обмін інформацією, яке вимагало б від інспектора обговорення потреби в додатковій інформації та проблемних питань. Рекомендоване положення також давало б сертифікатору пра-

во надати заявнику перелік моментів, які викликали занепокоєння інспектора.

Хоча ми згодні, що формулювання параграфа 205.403(d) потребують прояснення, ми не погоджуємося, що заключна бесіда є непрактичною або занадто конфронтаційною. Мета заключної бесіди – дати інспектору можливість підтвердити точність та повноту спостережень, зроблених в ході виїзної перевірки, попросити надання додаткової інформації, необхідної, щоб встановити відповідність вимогам для отримання сертифікації, а також підняти й обговорити відомі проблемні питання. Проблемні питання, що можуть включати питання відповідності вимогам для отримання сертифікації, розглядаються в рамках наданих сертифікатором повноважень. Ще одна мета заключної бесіди – надати повноважному представнику інспектованого підприємства загальну інформацію про спостереження інспектора. Проведення таких заключних бесід вимагається згідно з Керівництвом ISO 10011-1. Отже, вимога проведення заключних бесід узгоджується зі стандартами ISO та нашими очікуваннями, як відзначено вище, що сертифікатори візьмуть за еталон вказівки щодо проведення перевірки, які містить Керівництво ISO 10011-1.

(8) Документи за результатами виїзної перевірки. Ми внесли зміни до параграфа 205.402(b), додавши вимоги надання сертифікатором заявнику (1) копії звіту за результатами кожної виїзної перевірки, схваленого сертифікатором, і (2) копії результатів перевірки зразків і проб, взятих інспектором. Ми також змінили розділ 205.403, додавши новий параграф (e), згідно з яким інспектор зобов'язаний видати уповноваженому представнику оператора розписку про одержання усіх взятих ним зразків та відібраних проб. Цей новий параграф також містить вимогу до сертифікатора надавати проінспектованому оператору копію звіту перевірки та результати тестів. Вимога до сертифікатора надавати проінспектованому оператору звіт за результатами виїзної перевірки узгоджується з Керівництвом ISO 65, розділ 11(b).

Низка коментаторів пропонувала внести зміни до розділу 205.403, додавши вимогу надання інспектором оператору копії звіту за результатами виїзної перевірки на заключній бесіді. Вони також рекомендували зобов'язати інспектора надавати оператору розписку


www. organic.com.ua

про взяті ним зразки і проби для тестів. Окрім цього коментатори рекомендували зобов'язати сертифікатора надавати оператору письмовий звіт за результатами перевірки взятих зразків і проб. Коментатор також рекомендував оплачувати оператору всі взяті зразки. Один з коментаторів рекомендував внести зміни до розділу 205.403, додавши вимогу запровадження протоколу заключної бесіди.

Ми погоджуємося, що необхідно надавати заявникам та сертифікованим операторам копію звіту за результатами виїзної перевірки, розписку за взяті зразки та копію результатів перевірки взятих зразків. Ми внесли відповідні зміни до параграфів 205.402(b) і 205.403, як зазначено вище.

Вимога запровадження протоколу для проведення заключної бесіди буде міститися у процедурах, які сертифікатор використовує для оцінки заявників на сертифікацію, прийняття рішень щодо сертифікації та видання свідоцтв про сертифікацію. НОП готова відповідати на питання і допомагати сертифікаторам у розробці цих процедур згідно з параграфом 205.504(b)(1). Відповідно, Служба сільськогосподарського маркетингу не включає протокол заключної бесіди до цього розділу, як пропонували коментатори. Служба сільськогосподарського маркетингу також не вимагає оплати сертифікатором заявнику вартості взятих зразків, оскільки така оплата стягувалась би з заявника як сплата за обробку його заявки на сертифікацію.

(9) Надання сертифікації. Ми змінили останнє речення параграфа 205.404(a), видаливши слово "обмеження" і замінивши його словами "вимоги усунути дрібні невідповідності у зазначений строк". Коментатор запропонував внести зміни до останнього речення параграфа 205.404(a), сформулювавши його у такому вигляді: "Документ про затвердження може включати обмеження чи вимоги як умову продовження дії сертифікації, в тому числі строк виконання вимоги". Інший коментатор просив додати визначення терміну "обмеження". Цей коментатор також рекомендував внести зміни до параграфа 205.404(a), роз'яснюючи значення терміну "обмеження" та вимагаючи від оператора вжиття заходів для ліквідації недоліків у визначений строк. Ми погоджуємося з коментаторами, що останнє речення розділу 205.404(a) потребувало подальшого роз'яснення. Ми також

погоджуємося, що регламент може вимагати вжиття заходів для ліквідації недоліків у визначений час. Відповідно, ми внесли зміни до параграфа 205.404(a), як зазначено вище. Сертифікатор визначатиме, чи порушення Закону й регламенту є незначним. Незначні невідповідності – це такі порушення, які самі по собі не становлять перешкоди для отримання чи продовження дії сертифікації органічного виробника чи обробника, який задовольняє решті вимог для отримання органічної сертифікації. Сертифікатор може на свій розсуд змінювати строк для усунення невідповідностей.

Ми також внесли редакційні правки до параграфа 205.404(a), узгоджуючи формулювання з пропозиціями, які надійшли до розділу 205.506. У заголовку розділу 205.404 ми замінили "Затвердження" на "Надання". У параграфі 205.404(a) ми замінили "затверджувати" на "надавати" та "затвердження" на "сертифікацію". Така зміна приводить формулювання розділу 205.404 у відповідність з розділом 4.6 Керівництва ISO 65, у якому розглядається надання сертифікації.

(10) Сплата зборів. Ми внесли зміни до вступного формулювання параграфа 205.406(a), додавши вимогу щорічної сплати сертифікатору зборів за сертифікацію для того щоб сертифікація продовжувала діяти. Коментатор рекомендував внести зміни до параграфа 205.404(c), додавши положення, згідно з яким несплата сертифікованим оператором сертифікатору зборів за сертифікацію може стати причиною призупинення або скасування сертифікації. Ми погоджуємося, що питанню сплати зборів необхідно приділити увагу, та не в параграфі 205.404(c), у якому розглядається тривалість сертифікації сертифікованого оператора. На нашу думку, більш доцільно розглядати питання сплати зборів за сертифікацію у розділі 205.406, присвяченому продовженню дії сертифікації. Відповідно, ми внесли зміни до параграфа 205.406(a), додавши вимогу щодо сплати зборів сертифікатору як умову продовження дії сертифікації. Це доповнення дозволить сертифікатору розпочати процедуру призупинення або скасування сертифікації будь-якого оператора за несплату зборів. Сертифікатор не зобов'язаний розпочинати процедуру призупинення або скасування сертифікації оператора за несплату зборів. Фактично, сертифікатори заохочуються до використання одного або кількох існуючих альтернативних варіантів для законного стягнення боргів.

(11) Відмова в сертифікації. Ми додали до розділу 205.405 положення про невідповідність та врегулювання, які перехресним посиланням включені до параграфа 205.662(a). Ми внесли ці зміни у відповідь на коментар, що даний регламент не забезпечує можливості слухання справи щодо відмови в сертифікації. Ми не погоджуємося з оцінкою коментатора, але внесли зміни до параграфа 205.405(a), щоб виключити можливу плутанину через перехресне посилання на параграф 205.662(a). Ми визначили, що параграф 205.662(a) може заплутувати заявників на сертифікацію, оскільки цей розділ конкретно не адресований заявникам.

Параграф 205.405(a) зі змінами вимагає видання письмового попередження про невідповідність, у якому зазначається кожна невідповідність, факти, на яких ґрунтується такий висновок, та дата, до якої слід спростувати чи усунути кожну невідповідність і подати підтверджувальні документи про кожне таке усунення, якщо воно можливе. У параграфі 205.405(b) міститься перелік можливостей заявника, в тому числі можливість виправити невідповідність або подати спростування у письмовій формі. Успішне виправлення чи спростування приведе до надання сертифікації. Якщо корективних заходів чи спростування недостатньо, щоб забезпечити дотримання заявником вимог для отримання сертифікації, сертифікатор видає письмове повідомлення про відмову в сертифікації. У цьому повідомленні зазначаються причини відмови та право заявника повторно подати прохання про вирішення суперечки шляхом медіації згідно з розділом 205.663 або подати апеляцію згідно з розділом 205.681.

(12) Спростування невідповідності. Ми внесли зміну до параграфа 205.405(b)(3), маючи на меті роз'яснити, що спростування невідповідності подається сертифікатору, який видав попередження про невідповідність. Ми внесли цю зміну у відповідь на питання коментатора, хто уповноважений розглядати письмове спростування.

(13) Усунення дрібних невідповідностей. Ми внесли зміни до параграфа 205.406(a), додавши новий параграф (3), який зобов'язує сертифікованого оператора включати до щорічного звіту актуальну інформацію про усунення дрібних невідповідностей, які раніше були визначені сертифікатором як такі, що потребують виправлен-

ня для продовження дії сертифікації. Коментатор рекомендував додати до параграфа 205.406(a) вимогу до сертифікованого оператора спрямувати свої зусилля на зняття обмежень, які були застосовані до його сертифікації згідно з параграфом 205.404(a). Ми погоджуємося з коментатором, що до щорічного звіту оператора слід включати актуальну інформацію стосовно дотримання сертифікованим оператором вимог сертифікатора щодо усунення дрібних невідповідностей. Ми внесли відповідні зміни до параграфа 205.406(a), як зазначено вище, та змінили номер параграфа (3) на (4). Сертифікатор визначає, чи є порушення Закону та регламенту незначним. Незначні невідповідності – це такі порушення, які самі по собі не становлять перешкоди для отримання чи продовження дії сертифікації органічного виробника чи обробника, який задовольняє решті вимог для отримання органічної сертифікації

(14) Призначення щорічних виїзних перевірок. Ми внесли зміни до параграфа 205.406(b), додавши положення про те, що у разі неможливості проведення сертифікатором щорічної виїзної перевірки після отримання від сертифікованого оператора оновленої інформації, сертифікатор може залишити сертифікацію в силі та видати новий сертифікат органічного оператора на основі поданої інформації та останньої з виїзних перевірок, які проводилися у попередні 12 місяців. Проте необхідно провести щорічну виїзну перевірку протягом перших 6 місяців з запланованої дати щорічного оновлення сертифікації органічного оператора.

Коментатор упевнений, що через вимогу проведення виїзної перевірки після отримання від сертифікованого оператора щорічного звіту з актуальною інформацією такі перевірки завжди мали б проводитися в ту саму пору року. Далі коментатор висловив переконання, що для того щоб уникнути проведення перевірки сертифікованих операторів двічі на рік, сертифікаторам доведеться призначати подання річного звіту на вегетаційний період, щоб забезпечити виконання вимоги вчасного проведення перевірки у період, коли є можливість спостерігати за звичайною виробничою діяльністю. За твердженням коментатора, сертифікаторам необхідно дати більше свободи для призначення перевірок і ведення програм сертифікації найбільш підходящим для них чином. Коментатор рекомендував

внести зміни до параграфа 205.406(b), додавши наприкінці фразу “або ґрунтувати рішення щодо відповідності вимогам для продовження дії сертифікації на результатах виїзної перевірки, проведеної у попередні 12 місяців”.

Ми погоджуємося з коментатором у тому, що сертифікаторам необхідно дати більше свободи у призначенні виїзних перевірок для максимального задовольнення портеб сертифікатора. Ми внесли відповідні зміни до параграфа 205.406(b), дозволивши продовження дії сертифікації та видачу нового сертифіката органічного оператора на основі поданої інформації та на результатах останньої з виїзних перевірок, проведеної у попередні 12 місяців. Сертифікатор зможе скористатися цією альтернативою, якщо пролонгацію призначено на період, у який неможливо провести щорічну виїзну перевірку після отримання актуальної інформації з тим щоб мати змогу оглянути землю, виробничі потужності та спостерігати за діяльністю, яка демонструє відповідність або здатність відповідати чинним вимогам. Ця зміна не впливає на вимогу параграфа 205.403(a)(1) щодо проведення сертифікатором щорічної виїзної перевірки кожного сертифікованого оператора. Окрім цього, щорічна виїзна перевірка проводиться протягом перших 6 місяців з запланованої дати щорічної пролонгації сертифікації оператора.

**Сертифікація – запропоновані, але не внесені зміни.**

Цей підрозділ містить формулювання регламенту, що були збережені в тому самому вигляді, в якому вони були представлені у проекті регламенту, та щодо яких ми отримали наступні коментарі:

(1) Кількість виїзних перевірок. Коментатор рекомендував внести зміни до параграфа 205.403(a)(1), додавши вимогу, що оператори-виробники повинні застосовувати до землі активне органічне управління протягом останнього року з трирічного перехідного періоду, і перед органічною сертифікацією слід провести дві виїзні перевірки.

Згідно з параграфом 205.403(a)(1), сертифікатор зобов’язаний провести першу виїзну перевірку кожного виробничого підрозділу, виробничих потужностей та ділянок, на яких здійснюється виробництво чи обробка органічної продукції, та які включені до

діяльності, на сертифікацію якої було подано заявку. Ця вимога не перешкоджає проведенню сертифікатором за необхідністю щорічних виїзних перевірок для встановлення відповідності заявника чинним вимогам для отримання сертифікації. Згідно з вимогами Закону, на відповідній земельній площі не допускається застосування заборонених речовин протягом щонайменше трьох років, які передують збиранню врожаю з цієї площі. Проте Закон не вимагає, щоб до цієї землі протягом зазначеного терміну застосовувалося активне органічне управління, і ми не вважаємо за необхідне запроваджувати таку вимогу у даному регламенті. Ця вимога в тому числі призвела б до необхідності якимось чином перевіряти, чи оператор веде активне органічне управління, що на практиці вимагало б прийняття рішення, аналогічного рішенню про сертифікацію, за рік до фактичного надання сертифікації та отримання підприємством можливості маркувати продукцію як сертифіковану органічну. Отже, ми не погоджуємося з рекомендацією коментатора, що підприємство повинне вести активне органічне управління протягом останнього року з трирічного перехідного періоду, що застосовується до земельних площ, і що необхідно буде проводити дві виїзних перевірки.

(2) Неоголошені перевірки. Коментатор рекомендував внести зміни до параграфа 205.403(а)(2)(iii), запроваджуючи додаткові перевірки без попередження шляхом визначення обставин, за яких необхідно проводити такі перевірки, чи шляхом встановлення мінімального відсотка неоголошених перевірок. За словами коментатора, 5% - це звичайна частка неоголошених перевірок від загального числа перевірок, прийнята сертифікаторами по всьому світу.

Розділ 205.403 вимагає проведення першої виїзної перевірки, щорічної виїзної перевірки та додаткових виїзних перевірок з метою визначити дотримання вимог Закону й регламенту, переконатися, що надана інформація відображає фактичний стан справ, та впевнитися, якщо необхідно, шляхом проведення аналізів, що підприємство не використовує заборонених речовин. Оскільки сертифіковані оператори дуже відрізняються один від одного, на нашу думку, буде краще, якщо потребу в додаткових виїзних перевірках визначатиме сертифікатор. Відповідно, ми відхилили пропозицію коментатора включити в регламент вимогу щодо проведення додаткових не-

оголошених перевірок, чи то шляхом визначення, за яких необхідно проводити такі перевірки, чи то шляхом встановлення мінімальної частки перевірок без попередження від загального числа перевірок.

(3) Вчасність розгляду інформації сертифікатором. Коментатор запропонував додати до параграфа 205.404(a) вимогу щодо розгляду сертифікатором у 60-денний термін, а не "у прийнятний строк", звіту за результатами виїзної перевірки, результатів аналізів на вміст заборонених речовин та будь-якої іншої інформації, наданої заявником.

Згідно з параграфом 205.404(a), сертифікатор повинен у прийнятний строк після завершення першої виїзної перевірки розглянути звіт про виїзну перевірку, результати аналізів на вміст заборонених речовин та будь-яку додаткову інформацію, надану заявником добровільно або на вимогу. Згідно з параграфом 205.504(b)(1), сертифікатор зобов'язаний подати копію процедур, які він використовує для оцінки заявників на сертифікацію, прийняття рішень щодо сертифікації та видання сертифікатів. Такі процедури та робота сертифікатора з вчасного прийняття рішень щодо сертифікації будуть розглядатися під час акредитації та переакредитації сертифікатора. Від сертифікаторів очікується прийняття вчасних рішень щодо сертифікації заявника та визначення, чи відповідає заявник вимогам Закону й регламенту. Заявники, які мають скарги щодо вчасності надання послуг, можуть скеровувати свої скарги Адміністратору. Відповідно, вчасне надання послуг буде в інтересах сертифікатора, оскільки такі скарги можуть вплинути на його переакредитацію чи продовження дії акредитації. Окрім цього, наша позиція узгоджується з думкою коментаторів, які виступали за певну свободу дій у визначенні "прийнятного" строку. Отже, ми не внесли запропонованої зміни до параграфа 205.404(a).

(4) Категорії органічних операторів. Ми отримали низку коментарів стосовно вимоги до сертифікатора видавати сертифікат органічного оператора, зазначаючи у ньому категорії органічної продукції, яку виробляє сертифікований оператор, такі як рослинна продукція, дикороси, тварини або продукція, отримана в результаті переробки. Один коментатор рекомендував внести зміни до параграфа 205.404(b)(3) щодо переробки, вимагаючи лише зазначати категорію переробницької галузі, а саме: переробка харчових

продуктів або переробка кормів. На думку цього коментатора, немає необхідності зазначати в сертифікаті кожен продукт. Зокрема, коментатор рекомендував внести зміни до параграфа 205.404(b)(3), додавши слова «загальні категорії» безпосередньо перед словами «продукції, отриманої в результаті переробки». Інший коментатор рекомендував внести зміни до параграфа 205.404(b)(3), запровадивши вимогу ідентифікувати сільськогосподарські культури та операції з переробки, що сертифікуються. Ще один коментатор запропонував внести зміни до розділу 205.404(b), додавши новий параграф, яким вимагалося б зазначати у сертифікаті кількість тварин кожного виду, які виробляються на сертифікованому підприємстві. Він також рекомендував додати параграф з вимогою вказувати у сертифікаті точне місцезнаходження кожного сертифікованого органічного поля та підприємства з обробки. Ми також отримали коментар на підтримку параграфа 205.404(b)(3) в оригінальному вигляді. Останній коментатор не підтримує пропозицію щодо зазначення кількості тварин або точного місцезнаходження полів.

Ми не погоджуємося з пропозиціями щодо зазначення в сертифікаті кожної сільськогосподарської культури, дикороса, виду тварин або готової продукції, яку виготовляє сертифікований оператор. Ми переконані, що достатньо зазначати категорії органічних операторів. Проте це не перешкоджає сертифікатору у співпраці з сертифікованим оператором включити до сертифікату перелік культур, тварин або продукції, отриманої в результаті переробки, виробництвом якої займається такий оператор. Таку інформацію завжди можна включити до сертифікату на прохання сертифікованого оператора. Ми також не погоджуємося з коментатором, який запропонував сертифікаторам зазначати кількість тварин кожного виду, вирощених сертифікованим оператором, і точне місцезнаходження кожного сертифікованого органічного поля та підприємства з обробки. Ми не вважаємо за необхідне зазначати кількість продукції, яку буде вироблено чи оброблено на сертифікованому підприємстві, а також не бачимо потреби вказувати місцезнаходження полів чи інших об’єктів сертифікованого оператора. Проте така інформація може бути включена в сертифікат на письмове прохання сертифікованого оператора. Оскільки на сертифікаті обов’язково зазначається назва,

адреса і номер телефону сертифікатора, такий сертифікат забезпечує зацікавлених осіб контактною інформацією, за якою вони можуть отримати загальнодоступну інформацію щодо сертифікованого оператора. Окрім цього, сертифікатор є першою ланкою, яка забезпечує відповідність органічній програмі, і до нього мають скеровуватися всі питання та занепокоєння з приводу сертифікованих операторів.

(5) Щорічне поновлення сертифікації. Численні коментатори пропонували внести зміни до параграфа 205.404(b)(2), вимагаючи зазначати на сертифікаті дату закінчення його терміну дії. Коментатори вважають, що термін дії сертифікації та термін дії сертифіката органічного оператора повинен складати один рік. Надійшли також пропозиції щодо внесення змін до параграфа 205.404(c) про те, що після отримання сертифікації органічним виробником чи підприємством з обробки така сертифікація продовжує діяти до дати закінчення терміну дії, зазначеної у сертифікаті, до відмови оператора від сертифікації або до її призупинення чи скасування сертифікатором, чинною посадовою особою органічної програми штату або Адміністратором. Деякі коментатори рекомендували додати новий параграф 205.406(e) про автоматичне призупинення сертифікації у разі ненадання сертифікованим оператором інформації згідно з параграфом 205.406(a) до дати закінчення терміну дії, зазначеної на сертифікаті органічного оператора.

Ми не погоджуємося з коментаторами, які пропонували запровадити щорічне поновлення сертифікації та щорічне закінчення терміну дії сертифікації органічного оператора і його сертифіката органічного оператора. Ми віддаємо перевагу безперервній сертифікації, оскільки дуже імовірно, що процес поновлення не завжди завершуватиметься до закінчення терміну дії сертифікації. Завершення строку сертифікації призводило б до закінчення сертифікації оператора. Навіть коротка перерва в органічному статусі підприємства може мати серйозні економічні наслідки. Ми також переконані, що немає потреби запроваджувати формальне завершення терміну дії, оскільки всі сертифіковані оператори зобов’язані щорічно оновлювати свій органічний план та подавати інформацію про будь-які зміни своєму сертифікатору. Ще важливіше те, що, на відміну від акредитації, завершення терміну дії та поновлення якої вимагається

за Законом, у Законі не говориться про завершення терміну дії чи поновлення сертифікації. Отже, ми вважаємо, що після того як підприємство з виробництва чи обробки було сертифіковане, воно залишається сертифікованим оператором до добровільної відмови від сертифікації або до її скасування згідно з чинними процедурами у зв'язку з порушенням вимог Закону або цього регламенту.

(6) Відмова в сертифікації. Коментатор рекомендував внести зміни до параграфа 205.405(e), встановивши обмеження у часі на повторне звернення по сертифікацію після відмови в сертифікації. Коментатором був запропонований трирічний строк. Ми не погоджуємося з цією рекомендацією, оскільки причинами відмови можуть бути різні невідповідності. Усунення невідповідностей потребуватиме різного часу в залежності від їх типу.

(7) Сертифікація виробника і обробника після призупинення або скасування акредитації сертифікатора. Декілька коментаторів пропонували внести зміни до розділу 205.406, додавши новий параграф (f). Зокрема, коментатори пропонували зобов'язати Міністерство сільського господарства США повідомляти сертифікованих операторів про призупинення чи скасування акредитації їх сертифікатора. Дехто з цих коментаторів пропонував також дозволити сертифікованим операторам такого сертифікатора продовжувати використовувати відповідне маркування до 12 місяців за умови, що ці оператори подали заявку на сертифікацію іншому акредитованому Міністерством сертифікатору у тримісячний термін після повідомлення про призупинення чи скасування акредитації їх сертифікатора. Інший коментатор пропонував зазначити у новому параграфі, що сертифіковані оператори, акредитацію сертифікатора яких було призупинено або скасовано, продовжують працювати як сертифіковані Міністерством, та дозволити їм використовувати відповідне маркування протягом не більше 12 місяців. Коментатор стверджував, що в цьому випадку сертифіковані оператори матимуть достатньо часу для отримання повторної сертифікації акредитованим сертифікатором та підготовки нових етикеток.

Ми не погоджуємося з цими рекомендаціями. Міністерство не проводить органічної сертифікації ні за яких обставин, в тому числі у разі добровільної відмови від акредитації, призупинення або

скасування акредитації сертифікатора. Оператори, сертифіковані сертифікатором, який втратив свою акредитацію або відмовився від неї, будуть поінформовані Міністерством та отримають можливість негайно звернутися з заявкою на сертифікацію до акредитованого Міністерством сертифікатора за їх вибором. Сертифіковані оператори не повинні ставити печатку або іншим чином ідентифікувати сертифікатора на своїй продукції після того, як він відмовився від акредитації, або якщо його акредитацію було скасовано. Сертифіковані оператори можуть використовувати органічну печатку Міністерства. У разі призупинення акредитації сертифікатора причини й термін такого призупинення будуть визначати, чи доведеться операторам, сертифікованим цим сертифікатором, звертатися по повторну сертифікацію до іншого сертифікатора або припинити використання печатки та іншого маркування такого сертифікатора на своїй продукції. Міністерство оголошує про призупинення або скасування акредитації сертифікатора, і в такому оголошенні буде зазначено статус операторів, які були сертифіковані цим сертифікатором.

**Сертифікація – роз'яснення**

Надаємо роз'яснення з наступних піднятих коментаторами питань:

(1) Ведення обліку. За словами коментатора, більшість комп'ютеризованих систем обліку, які використовують роздрібні та оптові підприємства, розраховані на зберігання даних протягом щонайбільше двох років; додати три додаткових роки буде надзвичайно дорого, оскільки для того, щоб виконати вимоги, знадобиться модифікація системи, додаткове обладнання й технічна підтримка. На думку коментатора, оскільки харчові продукти зазвичай реалізовуються та споживаються протягом кількох місяців (якщо не тижнів), скорочення терміну зберігання документів до двох років було б достатнім для забезпечення можливості відстежити будь-який продукт через торговельну мережу. Вимога зберігання документації протягом щонайменше 5 років з дати її створення, на яку посилався коментатор, міститься у параграфі 205.400(d).

Розділ 205.103 вимагає від сертифікованих операторів зберігати облікову документацію; адаптувати облік до конкретної діяльності, яку провадить сертифікований оператор, повністю відображати всю діяльність та операції сертифікованого оператора досить детально для того, щоб її можна було зрозуміти та перевірити, зберігати цю документацію протягом щонайменше 5 років з дати створення, і обсяг такої документації має бути достатнім для того, щоб продемонструвати дотримання вимог Закону та чинного регламенту; окрім цього сертифіковані оператори повинні забезпечувати представникам Міністра, чинній головній посадовій особі органічної програми штату і сертифікатору можливість доступу до такої документації у звичайний робочий час. У вимогах не зазначається, в якій формі (паперовій, електронній, на плівці) мають зберігатися ці документи. Отже, базу даних облікової документації, з дати створення якої минуло більше двох років, можна зберігати у будь-якій формі, в тому числі на електронному носії, що дасть можливість на вимогу відшукати потрібну інформацію.

(2) Оплата при поданні заявки. Коментатор рекомендував внести зміни до розділу 205.401, додавши новий параграф (e), який вимагав би від заявника на сертифікацію окрім подання необхідної інформації ще й оплати відповідних зборів сертифікатора.

У запропонованому формулюванні немає необхідності, оскільки вимога оплати відповідних зборів сертифікатора, що міститься у параграфі 205.400(e), є однією з обов'язкових умов для отримання сертифікації.

(3) Ідентифікація заявника. Посилаючись на параграф 205.401(c), коментатор стверджував, що заявник-корпорація може легко змінювати назву корпорації, щоб уникнути необхідності повідомляти про заявки, подані під попередньою назвою та відхилені. Коментатор далі стверджував, що у розпорядженні сертифікаторів має бути база даних, яка включала б назви та адреси місцезнаходження операторів, які отримали попередження про невідповідність, повідомлення про відмову в сертифікації або про призупинення чи скасування сертифікації.

Згідно з параграфом 205.401(b), заявник зобов'язаний зазначати у заявці наступне: ім'я особи, яка підготувала заявку; назву заявника,

адресу та номер телефону; а також, якщо заявник – корпорація, назву, адресу та номер телефону особи, уповноваженої діяти від імені заявника.

Як відзначається у преамбулі до проекту регламенту, ми плануємо використати дані, зібрані згідно з параграфом 205.501(а)(15), для створення та ведення двох баз даних в мережі Інтернет. Перша база даних в мережі Інтернет буде доступною широкому загалу й міститиме назви та інші відповідні дані сертифікованих операторів, які займаються виробництвом і обробкою органічної продукції. Друга база даних в мережі Інтернет буде захищена паролем і доступна лише для акредитованих сертифікаторів та для Міністерства. Ця друга база даних має містити дані щодо виробників та обробників, які отримали попередження про невідповідність, повідомлення про усунення невідповідності, відмову в сертифікації, сертифікацію, запропоноване призупинення чи скасування сертифікації та повідомлення про призупинення чи скасування сертифікації. Сертифікатори використовуватимуть другу базу даних в процесі розгляду заявки на сертифікацію.

(4) Відкликання заявки. На переконання низки коментаторів, якщо дозволити заявнику добровільно відкликати свою заявку, цей механізм буде використовуватися для уникнення відмови в сертифікації. Вони висловлювали занепокоєння тим, що добровільне відкликання до отримання відмови в сертифікації дозволить заявнику подати заявку іншому сертифікатору «з чистого аркуша».

Ми, як і раніше, вважаємо, що не слід зайвий раз таврувати операторів за те, що вони звернулися з заявкою на сертифікацію до того як підприємство було готове задовольнити всі вимоги для отримання сертифікації. Хоча деякі оператори можуть скористатися добровільним відкликанням заявки, щоб уникнути попередження про невідповідність чи повідомлення про відмову в сертифікації, це не повинно негативним чином впливати на Національну органічну програму, оскільки її сертифікатори відповідають за залучення до процесу сертифікації кваліфікованого персоналу та забезпечення відповідності заявника вимогам для отримання сертифікації. Окрім цього, згідно з параграфом 205.401(с), всі, хто подає заявку на сертифікацію, зобов’язані зазначити в заявці назви всіх

сертифікаторів, яким раніше вони подавали заявки, роки подання заявок та результати цих звернень.

(5) Виїзні перевірки. Згідно з параграфом 205.403(a)(2)(ii), Адміністратор або головна посадова особа органічної програми штату може вимагати проведення сертифікатором додаткових перевірок з метою визначення відповідності Закону та регламенту. Коментуючи це положення, коментатор запитав: "Хто керує виконанням цієї програми, посадові особи штату чи держави?"

Це Національна органічна програма під керівництвом Служби сільськогосподарського маркетингу Міністерства сільського господарства США. Штати можуть керувати виконанням своїх власних органічних програм. Проте кожна органічна програма штату затверджується Міністерством. Національні органічні стандарти та органічні стандарти штату згідно зі схваленою Міністерством органічною програмою штату є національними органічними стандартами для даного штату. Штат, за умови схвалення Міністерством його органічної програми, зобов'язаний забезпечувати виконання на своїй території як федеральних компонентів органічної програми, так і вимог відповідної органічної програми штату.

(6) Засвідчення інформації. Коментатор стверджував, що параграф 205.403(c) не є вичерпним. На його думку, перевірка в рамках органічної програми – це оцінка процесу, яка дається у порівнянні з всеосяжними стандартами, і як така потребує конкретних правил задля забезпечення впевненості в якості перевірки. Коментатор рекомендував внести зміни до параграфа 205.403(c), включивши до нього вимоги щодо мінімальних вимог до методів контролю.

У параграфі 205.403(c) визначено, що саме слід перевіряти в ході виїзної перевірки. Детальний процес перевірки сертифікатор викладає у своїх процедурах оцінки заявників на сертифікацію, прийняття рішень щодо сертифікації та видання сертифікатів, а також у процедурах, які сертифікатор використовує для розгляду та розслідування відповідності сертифікованих операторів вимогам Закону й регламенту. НОП готова відповідати на запитання та допомагати сертифікаторам виконувати вимоги щодо виїзних перевірок, в тому числі вимоги до засвідчення інформації.

(7) Повідомлення клієнтів про зміни у статусі сертифікації. Коментатор стверджував, що у регламенті не говориться, коли сертифікований органічний виробник повинен припинити використання органічної печатки або чи зобов'язані виробники повідомляти своїх клієнтів про зміни у статусі сертифікації.

Будь-який виробник або обробник, який планує продавати, маркувати або представляти свою продукцію як "100% органічну", "органічну" чи "вироблену з органічного...", повинен бути сертифікований, за винятком звільнених дрібних підприємств згідно з параграфом 205.10(a)(1) або підприємств, які не підпадають під дію НОП (виробники корму для собак). Лише підприємства, які отримали сертифікацію, можуть представлятися сертифікованими. Оператори, яким було відмовлено в сертифікації, не можуть представляти свою продукцію як "100% органічну", "органічну" чи "вироблену з органічного...". Оператори, чию сертифікацію було призупинено або скасовано, мають дотримуватися умов такого призупинення або скасування у тому що стосується маркування продукції, виробленої до призупинення чи скасування сертифікації. Жоден продукт, вироблений оператором після призупинення чи скасування сертифікації, не може продаватися, маркуватися або представлятися як "100% органічний", "органічний" чи "вироблений з органічного...".

Покупці органічної продукції можуть вимагати показати їм органічний сертифікат виробника чи обробника. Оператори, які втратили свій органічний статус, не зможуть отримати оновлений сертифікат. Покупці, у яких виникли питання щодо органічного статусу оператора, можуть також зв'язатися з сертифікатором, зазначеним у сертифікаті органічного оператора. Окрім цього, як говорилося раніше, ми плануємо використати дані, зібрані згідно з параграфом 205.501(a)(15), для створення та ведення доступної широкому загалу бази даних в мережі Інтернет, яка міститиме назви та інші відповідні дані сертифікованих операторів, які займаються виробництвом і обробкою органічної продукції.

(8) Продовження дії сертифікації. Деякі коментатори рекомендували внести зміни до розділу 205.406, запроваджуючи певні гарантії для виробників, сертифікованих сертифікатором, який не отримав акредитацію Міністерства. Вони стверджували, що у регламенті

слід чітко зазначити, що сертифікований органічний виробник матиме увесь 18-місячний термін впровадження з дати набуття чинності остаточною редакцією регламенту для того, щоб бути повторно сертифікованим, якщо його сертифікатор не отримає акредитацію. За словами одного з коментаторів, оскільки НОП передбачає, що процес акредитації триватиме 12 місяців, виробники будуть, фактично, мати 6 місяців на сертифікацію новим сертифікатором, якщо їх сертифікатор не отримає акредитацію.

Сертифікація згідно з НОП буде обов'язковою через 18 місяців з дати набуття чинності остаточною редакцією регламенту. Заявки на акредитацію розглядатимуться в порядку їх надходження. Приблизно через 12 місяців з дати набуття чинності остаточною редакцією регламенту буде оголошено про акредитацію сертифікаторів, які подали свої заявки у перші шість місяців з дати набуття чинності регламентом, а також про акредитацію тих, хто подав заявки пізніше, кого Служба сільськогосподарського маркетингу визнала такими що відповідають критеріям для отримання акредитації. Сертифікатори розпочнуть процес сертифікації органічних виробників та обробників згідно з національними стандартами після отримання акредитації Міністерства сільського господарства США. Всі оператори з виробництва й обробки, сертифіковані акредитованим сертифікатором, будуть вважатися сертифікованими відповідно до національних стандартів до річниці з дати сертифікації такого оператора. Цей період поступового запровадження діятиме лише для операторів, сертифікованих сертифікатором, який отримав акредитацію протягом 18 місяців з дати набуття чинності остаточною редакцією регламенту. Ми передбачаємо, що сертифікатори та підприємства з виробництва й обробки будуть діяти максимально швидко, прагнучи розпочати роботу згідно з національними органічними стандартами. Оператори, сертифіковані сертифікатором, який не подав заявку на акредитацію або не відповідає вимогам для отримання акредитації Міністерства згідно з НОП, повинні подати заявку та отримати сертифікацію від акредитованого Міністерством сертифікатора, перш ніж зможуть продавати, маркувати або представляти свою продукцію як органічну, і ця вимога починає діяти через 18 місяців з дати набуття чинності остаточною редакцією регламенту.

1. Документ “Керівництво ISO 10011-1” можна переглянути у Службі сільськогосподарського маркетингу Міністерства сільського господарства США за адресою: USDA-AMS, Transportation and Marketing Programs, Room 2945-South Building, 14th and Independence Ave., SW, Washington, DC, з 9:00 до 16:00 з понеділка по п’ятницю (окрім офіційних державних святкових днів). Копію можна отримати в Американському національному інституті стандартів за адресою: American National Standards Institute, 11 West 42d Street, New York, NY 10036; веб-сторінка: www.ansi.org; E-mail: ansionline@ansi.org; телефон: 212-642-4900; факс: 212-398-0023.

# ВИРОБНИЦТВО ТА ОБРОБКА – ПРЕАМБУЛА

## Підрозділ С – Вимоги до органічного рослинництва, тваринництва, збирання дикоросів та обробки органічної продукції

### Опис регламенту

**Загальні вимоги**

Цей підрозділ містить вимоги, виконання яких є обов'язковим для виробників та підприємств з обробки, які бажають продавати, маркувати або представляти сільськогосподарську продукцію як "100% органічну", "органічну" або "виготовлену з органічного (з зазначенням інгредієнтів або груп(и) харчових продуктів)". Органічний виробник або обробник зобов'язаний виконувати всі чинні вимоги підрозділу С. Будь-яка технологія виробництва, що запроваджується відповідно до цього підрозділу, повинна бути спрямована на збереження або покращення природних ресурсів підприємства, у тому числі якості ґрунту й води. Виробники та обробники, що продають, маркують або будь-яким чином представляють сільськогосподарську продукцію як органічну, для яких діє звільнення від сертифікації або виключення, повинні дотримуватися вимог цього підрозділу, за винятком вимоги створення плану органічного господарювання.

**Виробництво й обробка (загальні положення)**

Згідно з Законом 1990 року про виробництво органічних харчових продуктів (далі Закон), всі оператори, зайняті у рослинництві, збиранні дикоросів, тваринництві або обробці, які потребують сертифікації, подають план органічного господарювання своєму сертифікатору або, за наявності, органічній програмі штату. План органічного господарювання – це детальний опис того, яким чином оператор планує досягти, задокументувати і підтримувати відповідність усім чиннм положенням Закону і цього регламенту. Сертифікатор засвідчує, що запропонований органічний план відповідає вимогам підрозділу С, і будь-які наступні зміни, внесені виробником чи обробником до свого органічного плану, підлягають затвердженню сертифікатором.

План органічного господарювання (органічний план) – це платформа для спільної роботи виробника чи обробника і сертифікатора, мета якої – визначити шляхи досягнення і документального підтвердження відповідності вимогам сертифікації з урахуванням специфіки конкретного оператора. План органічного господарювання зобов'язує виробника чи обробника застосовувати ряд норм і методів, забезпечуючи відповідність оператора всім чинним вимогам регламенту. Акредитація дає сертифікатору право засвідчувати, що план органічного господарювання узгоджується з органічним стандартом. Обговорення, введення в дію та внесення змін до плану органічного господарювання має бути результатом обґрунтованого діалогу між сертифікатором і виробником чи обробником. В органічному плані враховуються унікальні риси кожного оператора.

План органічного господарювання складається з шести компонентів. По-перше, у плані описуються практичні методи і процедури, в тому числі частота їх застосування на сертифікованих підприємствах. По-друге, план має містити перелік і характеристику всіх речовин, які застосовуються у виробництві чи обробці, в тому числі відповідну документацію про наявність таких речовин на ринку. По-третє, у плані визначаються методи моніторингу, які будуть застосовуватися для підтвердження виконання органічного плану згідно з чинними вимогами. По-четверте, у плані роз'яснюється система ведення обліку, яка забезпечує можливість ідентифікувати органічну продукцію на її шляху від точки сертифікації до клієнта, який отримує право власності на товар. По-п'яте, у плані органічного господарювання описуються запроваджені практичні методи та встановлені фізичні перешкоди для запобігання змішуванню органічної та неорганічної продукції на підприємствах, які працюють з обома видами продукції, та для недопущення контакту органічних виробників і обробників та органічної продукції з забороненими речовинами. І нарешті, органічний план повинен містити додаткову інформацію, яку сертифікатор вважає необхідною для оцінки дотримання конкретним оператором вимог регламенту або чинних органічних норм штату. Виробники або обробники можуть подавати план, розроблений з урахуванням вимог інших програм держави, штату або місцевих норм, якщо він відповідає вимогам плану органічного господарювання.

Перший компонент плану органічного господарювання має текстовий або інший описовий формат; у ньому ідентифікуються практичні методи і процедури, які будуть застосовуватися та виконуватися, і частота їх застосування. Практичні методи – це фактичні методи виробництва й обробки, такі як спосіб внесення добрива, механічні та біологічні методи, які застосовуються для підготовки й комбінування інгредієнтів і пакування готової продукції, та заходи, які вживаються для захисту виробничого об'єкту від ураження шкідниками. Процедури – це протоколи, згідно з якими відбувається вибор відповідного методу й матеріалів для їх використання в ході органічного господарювання, такі як процедура пошуку на ринку органічно виробленого насіннєвого матеріалу. Процедури відображають процес прийняття рішень, які використовуються для впровадження плану органічного господарювання.

Положенням щодо надання інформації про частоту застосування практичних методів і процедур виробництва й обробки регламент вимагає включення до плану органічного господарювання графіку застосування, в тому числі інформації щодо часу і послідовності всієї діяльності з виробництва й обробки. Наприклад, до плану включається інформація про заплановану послідовність сівозміни, час застосування органічних матеріалів і час та місце аналізу ґрунтів. Говорячи про практичні методи тваринництва, можна описати планування черговості використання пасовищ або введення до раціону тварин мінеральних кормових добавок. Підприємство з обробки може зазначити заходи, спрямовані на пошук фермерів, які могли б виробляти дефіцитні органічні інгредієнти, та укладання угод з ними.

Другий елемент, який необхідно включити в план органічного господарювання – це інформація про застосування окремих речовин на землі, об'єктах або сільськогосподарській продукції. Ця вимога стосується як природних, так і штучних матеріалів, дозволених для використання у виробництві та обробці. Стосовно природних матеріалів, використання яких в органічному виробництві та обробці дозволяється з певними обмеженнями, в органічному плані слід детально зазначити, як застосування таких матеріалів узгоджуватиметься з відповідними обмеженнями. Наприклад, фермери, які вносять на поля гній, повинні зазначити в своєму органічному плані,

яким чином вони будуть запобігати забрудненню води гноєм. Виробники і обробники, чий вибір насіння і садивного матеріалу згідно з розділом 205.204 або сільськогосподарського складника згідно з розділом 205.301 обґрунтованй комерційною наявністю такої речовини, повинні включити відповідну документацію до свого плану органічного господарювання.

Третій елемент плану органічного господарювання – це опис методів, які застосовуються для оцінки його ефективності. Виробники та обробники відповідають за виявлення вимірюваних індикаторів, завдяки яким можна оцінити досягнення оператором поставлених цілей. Наприклад, досягнення виробничих цілей можна оцінити шляхом регулярного підрахунку об'єму або ваги продукції, проданої фермою, або кількості проданих обробником упаковок продукції. Індикатори, які можуть виявляти зміни якості або ефективності методів управління, можуть бути відносно простими, наприклад, результати стандартного аналізу ґрунту. Конкретні індикатори, які будуть застосовуватися для оцінки даного органічного плану, визначаються виробником або обробником після консультацій з сертифікатором. Отже, якщо план органічного господарювання передбачає збільшення вмісту органічних речовин у ґрунті на конкретному полі, до плану слід включити умову періодичного аналізу рівня органічних речовин у ґрунті. Якщо мета – покращення здоров'я стада тварин, у якості індикаторів можна використати періодичний підрахунок кількості соматичних клітин або спостереження за змінами у схемі народжуваності.

Четвертий елемент плану органічного господарювання – це опис адаптованої до конкретного підприємства системи ведення обліку, яка забезпечує можливість документальної перевірки господарських операцій з органічною продукцією. Ця система має дозволяти відслідкувати рух кожної сільськогосподарської культури чи дикороса від поля, ділянки ферми або площі, з якої цю продукцію було зібрано, через передачу права власності. Облік операцій у тваринництві повинен забезпечувати можливість відслідкувати кожну тварину від входу на органічне підприємство до виходу з нього. Обробник повинен забезпечувати можливість відслідкувати кожен продукт, який обробляється, продається, маркується або

представляється як органічний, від отримання його складників до продажу готового продукту.

П'ятий елемент, який слід включити до плану органічного господарювання, стосується розгалужених виробників чи підприємств з обробки. Згідно з цим положенням оператор, який випускає як органічну, так і неорганічну продукцію, зобов'язаний описати методи управління та фізичні бар'єри, запроваджені для запобігання змішуванню органічної та неорганічної продукції. Ця вимога спрямована на запобігання контакту органічної продукції, в тому числі тварин, органічних полів, складських потужностей і пакування, призначеного для органічної продукції, з забороненими речовинами.

Тут ми не наводимо конкретні вимоги щодо того, що має бути включене до плану органічного господарювання. Процес акредитації гарантує, що сертифікатори компетентні визначати, яка конкретна документація потрібна їм для розгляду та оцінки плану органічного господарювання оператора. Параграф 205.200(а)(6) дозволяє сертифікатору вимагати надання додаткової інформації, необхідної, щоб переконатися, що органічний план відповідає вимогам цього підрозділу. Враховуючи специфіку органічного виробництва й обробки, сертифікаторам слід дати право визначати необхідність отримання додаткової інформації для виконання ними своїх функцій.

**Рослинництво**

Управління будь-яким полем або частиною ферми, яка використовується для виробництва органічної рослинницької продукції, здійснюється згідно з вимогами розділів 205.203 – 205.206; не дозволяється застосовувати до нього заборонених речовин протягом щонайменше трьох років перед збиранням врожаю. Такі поля або частини ферми повинні мати чітко визначені межі та буферні зони, які запобігали б контакту землі чи врожаю з забороненими речовинами, застосованими на сусідніх землях.

Виробник органічної рослинницької продукції зобов'язаний керувати родючістю ґрунту, в тому числі методами обробітку та культивації, забезпечуючи збереження або покращення фізичного, хімічного і біологічного стану ґрунту та мінімізуючи ерозію ґрунту. Виробник повинен здійснювати управління вмістом органічної речо-

вини та родючістю ґрунту шляхом застосування сівозміни, покривних культур, а також матеріалів рослинного і тваринного походження. Виробник зобов'язаний вносити матеріали рослинного і тваринного походження для підтримання або покращення балансу органічних речовин у ґрунті, запобігаючи забрудненню рослин, ґрунту або води біогенними елементами, патогенними мікроорганізмами, важкими металами або залишками заборонених речовин. До матеріалів рослинного і тваринного походження відносится свіжий гній, компостовані рослинні і тваринні матеріали та некомпостовані рослинні матеріали. Свіжий гній перед внесенням необхідно компостувати або вносити під культури, не призначені для споживання людьми, або вносити в ґрунт не менше ніж за 90 днів до збирання врожаю їстівної продукції, яка не контактує з ґрунтом або часточками ґрунту, і не менше ніж за 120 днів до збирання врожаю їстівної продукції, яка контактує з ґрунтом або часточками ґрунту. Компостовані рослинні чи тваринні матеріали мають вироблятися з застосуванням процесу, у якому первинне співвідношення C:N знаходиться в межах 25:1 – 40:1, а температура досягає 55 – 77˚C (131 – 170 F). Виробники компосту, які використовують для компостування бункери або статичні купи з примусовою аерацією, повинні підтримувати температурний режим в цьому діапазоні протягом щонайменше 3 днів. Виробники компосту, які використовують компостні ряди з природною аерацією, повинні підтримувати зазначений вище температурний режим протягом щонайменше 15 днів, і за цей час матеріали слід перевертати п'ять разів.

Окрім застосування вищезазначених методів і матеріалів виробник може вносити поживні речовини або покращувачі ґрунту, включені до Національного переліку синтетичних речовин, дозволених для використання в рослинництві. Виробник може застосовувати малорозчинні мінеральні речовини. Високорозчинні мінеральні речовини дозволяється застосовувати лише згідно з примітками, які містить Національний перелік природних матеріалів, заборонених до використання у рослинництві. В органічному рослинництві дозволяється використовувати попіл необроблених рослинних або тваринних матеріалів, які не сполучалися з забороненими речовинами та не входять до Національного переліку природних матеріалів,

заборонених до використання в органічному рослинництві. Рослинні або тваринні матеріали, які були хімічно змінені в процесі виробництва, дозволяється застосовувати лише за умови їх включення до Національного переліку синтетичних речовин, дозволених до використання в органічному виробництві. Виробникам забороняється застосовувати добрива або компостовані рослинні і тваринні матеріали, які містять синтетичну речовину, не дозволену до використання в рослинництві згідно з Національним переліком, та осад стічних вод. Забороняється утилізувати пожнивні залишки шляхом спалювання, окрім випадків, коли спалювання може застосовуватися для стримування поширення хвороби або для стимуляції проростання насіння.

Виробники зобов'язані використовувати органічно вирощене насіння, розсаду однорічників і садивний матеріал. Виробникам дозволяється використовувати необроблене неорганічне насіння і садивний матеріал, якщо еквівалентні органічні різновиди відсутні на ринку, за винятком виробництва проростків для споживання в їжу. В останньому випадку має застосовуватися лише органічне насіння. Дозволяється використовувати насіння і садивний матеріал, оброблений речовинами, включеними до Національного переліку, за умови відсутності на ринку аналогічних органічно вироблених або необроблених матеріалів. Дозволяється використовувати неорганічно вироблену розсаду однорічників у разі шкоди, нанесеної невідворотною зупинкою діяльності підприємства, наприклад, пожежею, повінню або морозом. Садивний матеріал, який використовується для отримання врожаю багаторічників, дозволяється продавати як вироблений органічно садивний матеріал після його вирощування в рамках системи органічного господарювання протягом щонайменше одного року. Насіння, розсада однорічників та садивний матеріал, оброблений забороненими речовинами, дозволяється використовувати для отримання органічної продукції рослинництва, якщо таку речовину було застосовано згідно з вимогами державних фітосанітарних норм або аналогічних норм штату.

Виробник зобов'язаний застосовувати сівозміну, в тому числі, але не обмежуючися використанням дернини, покривних культур, зеленого добрива та проміжних культур. Мета застосування сівозміни в рамках діяльності окремого оператора – підтримувати

або покращувати вміст біомаси у ґрунті, забезпечувати ефективний контроль шкідників при вирощуванні багаторічників, сприяти усуненню дефіциту або надлишку біогенних елементів і контролювати ерозію ґрунту.

Виробник зобов'язаний застосовувати превентивні заходи для контролю шкідників, бур'яну та хвороб рослин, в тому числі, але не обмежуючися наступним: сівозміна, управління родючістю ґрунту та вмістом поживних речовин, санітарно-профілактичні заходи та агротехнічні прийоми, спрямовані на покращення здоров'я рослин. До таких агротехнічних прийомів відноситься вибір видів та різновидів рослин, що пристосовані до конкретних умов і мають опірність проти поширених у даній місцевості шкідників, бур'янів і хвороб. Механічні та біологічні методи, які не потребують використання синтетичних речовин, дозволяється застосовувати за необхідності для контролю поширення шкідників, бур'янів і хвороб. Контроль поширення шкідників включає в себе збільшення кількості чи внесення природних ворогів або паразитів комах-шкідників; створення умов для розповсюдження природних ворогів шкідників; контроль без застосування синтетичних речовин, за допомогою приманок, пасток і репелентів. До методів контролю поширення бур'янів відноситься мульчування матеріалами, які повністю біологічно розкладаються; скошування; випасання тварин; виполювання вручну та механічна культивація; застосування вогню, високих температур або електрики; а також пластик або інші синтетичні матеріали для мульчування, за умови їх прибирання з поля наприкінці вегетаційного періоду або після збору врожаю. Контроль хвороб може здійснюватися за допомогою прийомів, які дозволяють стримувати поширення хвороботворних організмів та шляхом застосування природних біологічних, рослинних або мінеральних речовин. Якщо цих прийомів недостатньо для запобігання або контролю поширення шкідників, бур'янів і хвороб, виробники мають право застосовувати біологічні чи рослинні речовини або синтетичні речовини, дозволені у Національному переліку, якщо умови застосування таких речовин внесені до плану органічного господарювання. Виробник не повинен застосовувати лісо- і пиломатеріали, оброблені миш'яком, його сполуками або іншими забороненими матеріалами для зведення нових споруд чи на

заміну, якщо такі лісо- або пиломатеріали контактують з ґрунтом або тваринами.

Дикороси, призначені для продажу, маркування або представлення як “100% органічні”, “органічні” чи “виготовлені з органічного (з зазначенням інгредієнтів або груп(и) харчових продуктів”, повинні бути зібрані з визначеної площі, на якій не застосовувалися заборонені речовини протягом трьох років, що безпосередньо передують збиранню дикоросів. Заготівля дикоросів не повинна шкодити довкіллю та має сприяти росту і виробництву дикоросів.

**Тваринництво**

Будь-які тварини, призначені для продажу, маркування або представлення як органічні, повинні утримуватися згідно з органічними нормами починаючи з останньої третини вагітності, за трьома наступними винятками. Птахи або продукція птахівництва, призначена для споживання в якості харчових продуктів, має походити від птахів, які утримувалися з дотриманням органічних норм починаючи принаймні з другого дня життя. Молоко або молочні продукти мають бути отримані від тварин, до яких постійно застосовувалися органічні норми, починаючи не пізніше ніж за один рік до виробництва такого молока, за винятком переводу всього окремого стада на органічні рейки. Протягом перших 9 місяців перехідного періоду виробник може згодовувати тваринам щонайменше 80% кормів, які є органічними або отриманими на землі, включеній до органічного плану, управління якою здійснюється з дотриманням вимог до органічного рослинництва. Протягом останніх трьох місяців перехідного періоду виробник повинен забезпечувати стадо кормами відповідно до розділу 205.237. Після переводу стада на органічне виробництво всі молочні тварини мають утримуватися відповідно до органічних норм з останньої третини вагітності. Племінне поголів’я може в будь-який час переводитися з неорганічного підприємства в органічне. При цьому, якщо переводяться вагітні тварини і планується органічне вирощування молодняка від народження, маточне поголів’я має бути доставлене в органічне господарство до останньої третини вагітності.

Якщо тварину було переміщено до органічного господарства згідно з цим розділом, а згодом переміщено до неорганічного, ані

така тварина, ані отримана від неї продукція не може продаватися, маркуватися або представлятися як органічна. Племінні або молочні тварини, до яких постійно, починаючи з останньої третини вагітності, не застосовувалися органічні методи господарювання, не можуть продаватися, маркуватися або представлятися як органічні тварини на забій. Органічне тваринницьке підприємство зобов'язане вести облік в обсязі, достатньому для ідентифікації усього органічно вирощеного поголів'я та всіх їстівних і неїстівних продуктів тваринництва, вироблених на даному підприємстві.

Окрім включених до Національного переліку природних і синтетичних речовин, які дозволяється використовувати в якості кормових добавок і доповнень до раціону, весь кормовий раціон тварин в органічному господарстві повинен бути органічним, в тому числі пасовища і фураж. Будь-яка частина кормового раціону, що піддається обробці, повинна відповідати вимогам до органічної обробки. Не дозволяється використання виробником ветеринарних препаратів, у тому числі гормонів, для стимулювання росту тварин, а також введення кормових добавок і доповнень до раціону в кількостях більших, ніж потрібно для відповідного росту і підтримання здоров'я тварин на кожному окремому етапі життя. Виробнику не дозволяється згодовувати тваринам, які вирощуються органічно, пластикові гранули в якості грубих кормів та кормові суміші, які містять залишки сечі та гною. Забороняється згодовувати ссавцям і птиці побічні продукти забою тварин та птиці. Виробник не повинен постачати корми для тварин, кормові добавки чи доповнення до раціону з порушенням Федерального закону про харчові продукти, лікарські та косметичні засоби.

Органічний оператор, який працює у тваринництві, зобов'язаний запроваджувати й підтримувати превентивні заходи, спрямовані на охорону здоров'я тварин. Виробник повинен відбирати види і типи тварин з урахуванням їх пристосованості до конкретних умов та стійкості до поширених хвороб і паразитів. Виробник зобов'язаний забезпечувати належний кормовий раціон, який включає вітаміни, мінерали, білки і/або амінокислоти, жирні кислоти, джерела енергії та, для жуйних тварин, клітковину. Виробник повинен забезпечувати належні умови утримання, випасання та санітарні умови для

мінімізації можливості появи і розповсюдження хвороб і паразитів. Тварини в органічних тваринницьких господарствах повинні утримуватися в умовах, які забезпечували б можливість фізичної активності, свободу пересування та зменшення стресу. Окрім цього, всі фізичні втручання, що застосовуються до органічних тварин, мають сприяти благополуччю тварин та проводитися з мінімізацією стресу і болю.

Працівник органічної тваринницької ферми зобов'язаний застосовувати вакцини та інші ветеринарні препарати за необхідністю для захисту благополуччя тварин, з якими він працює. Якщо профілактичних заходів та ветеринарних біологічних препаратів виявилося недостатньо для того, щоб запобігти хворобі, виробник може використовувати препарати, включені до Національного переліку синтетичних речовин, дозволених до використання у тваринницьких господарствах. Виробник не має права застосовувати синтетичні протипаразитарні препарати на маточному поголів'ї в останній третині вагітності або під час лактації, якщо потомство цих тварин призначене для продажу, маркування або представлення як органічно вироблене. Після застосування синтетичних протипаразитарних засобів на молочних тваринах виробник повинен витримати 90-денний термін, перш ніж продавати молоко або молочні продукти, виготовлені з молока таких тварин, як органічно вироблені. Кожне використання синтезованого препарату або протипаразитарного засобу повинне бути відзначене в плані органічного господарювання, затвердженому сертифікатором.

Працівник органічної тваринницької ферми не повинен застосовувати до тварин, які утримуються на такій фермі, антибіотиків, будь-яких синтезованих речовин, не включених до Національного переліку синтетичних речовин, дозволених до використання у тваринництві, або будь-якої речовини, до складу якої входить природна речовина, включена до Національного переліку природних речовин, заборонених до використання в органічному тваринництві. Виробник не повинен застосовувати будь-яких ветеринарних препаратів окрім вакцин за відсутності хвороби. В органічному тваринництві забороняється застосовувати гормони як стимулятори росту, а також в плановому порядку застосовувати синтетичні протипаразитарні засоби. Виробник не повинен застосовувати синтетичні протипаразитарні за-

соби до тварин, призначених на забій, а також застосовувати будь-який ветеринарний препарат з порушенням Федерального закону про харчові продукти, лікарські та косметичні засоби. Виробник не повинен утримуватися від лікування хворої тварини, щоб зберегти її органічний статус. Якщо методи, прийнятні в органічному виробництві, виявилися неефективними, необхідно застосувати всі відповідні лікувальні засоби та процедури для відновлення здоров'я тварини. Тварини, які отримують лікування забороненими матеріалами, повинні бути чітко ідентифіковані та не повинні продаватися, маркуватися або представлятися як органічні.

Виробник, зайнятий у тваринництві, зобов'язаний включити до свого органічного плану передбачені ним превентивні заходи для попередження захворювань, дозволені методи, які він буде застосовувати у разі виникнення хвороби, та власний протокол, за яким буде визначати, коли слід розпочати лікування хворої тварини препаратами, забороненими в органічному тваринництві. Ці стандарти не допускають ухвалення органічного плану, який передбачає прийнятний рівень хронічного захворювання або пропонує вирішувати питання, відправляючи хворих тварин на забій. План органічного господарювання повинен відображати підхід, спрямований на активну профілактику хвороб з застосуванням дозволених методів та матеріалів. Тварини, стан яких не відповідає такому підходу, мають отримувати відповідне лікування з втратою органічного статусу.

Працівник органічної тваринницької ферми повинен організувати та підтримувати умови утримання тварин, які забезпечували б здоров'я та природну поведінку тварин. Необхідно організувати доступ надвір, затінок, прихисток або приміщення, місце вигулу, свіже повітря та прямі сонячні промені в залежності від потреб конкретного виду тварин, фази продуктивного циклу, клімату та оточення. Сюди відноситься і доступ до пасовищ для жуйних тварин. Окрім цього виробник зобов'язаний забезпечити чисту суху підстилку, а також, якщо тварини зазвичай споживають підстилку, вона повинна відповідати чинним вимогам до органічних кормів. Виробник повинен організувати прихисток, конструкція якого забезпечувала б природні умови утримання, рівень комфорту та можливість фізичної активності, необхідної для конкретного виду. Прихисток також пови-

нен забезпечувати температурний режим, вентиляцію і циркуляцію повітря, придатну для даного виду, та мінімізувати імовірність отримання тваринами пошкоджень. Виробник може запроваджувати тимчасові обмеження для тварин (стійлове утримання або утримання у клітках і т.п.) у зв'язку з погодними умовами; фазою продуктивного циклу; існуванням ризику для здоров'я, безпеки або добробуту тварин; або загрозою для якості ґрунту чи води. Працівник органічної тваринницької ферми зобов'язаний організовувати прибирання та утилізацію гною, не допускаючи забруднення рослин, ґрунту і води біогенними елементами, важкими металами та хвороботворними мікроорганізмами, і оптимізуючи рециркуляцію поживних речовин.

**Обробка**

До сільськогосподарської продукції, призначеної для продажу, маркування або представлення як "100% органічна", "органічна" або "виготовлена з органічних інгредієнтів" можуть застосовуватися механічні або біологічні методи, спрямовані на уповільнення псування або підготовку сільськогосподарської продукції до реалізації. При виробництві багатокомпонентних продуктів переробки, які маркуються як "100% органічні", дозволяється використовувати лише повністю органічні складники згідно з параграфом (a) розділу 205.301. Речовини несільськогосподарського походження, дозволені до використання згідно з Національним переліком, та сільськогосподарська продукція, яка не має статусу органічної, може використовуватися в "органічній" та виготовленій з органічного..." продукції згідно з параграфами (b) і (c) розділу 205.301. Документацію щодо наявності на ринку кожної речовини, яку передбачається використовувати як неорганічний інгредієнт продуктів, маркованих як "органічні", необхідно зазначити у плані органічної обробки згідно з розділом 205.201.

Обробникам забороняється використовувати (1) іонізуюче випромінювання для обробки чи переробки харчових продуктів; (2) складники, вироблені з застосуванням заборонених методів; або (3) летючі синтетичні розчинники в отриманій в результаті переробки продукції або будь-якому інгредієнті, який продається, маркується або представляється як органічний, чи на такій продукції

або інгредієнті. Заборона іонізуючого випромінювання для обробки або переробки харчових продуктів обговорюється в розділі 205.105, “Застосовність”. Цей регламент не забороняє органічним обробникам використовувати дозволене Управлінням з контролю за харчовими продуктами та лікарськими засобами рентгенівське випромінювання для перевірки упакованих харчових продуктів з метою виявлення сторонніх предметів, які могли випадково потрапити до упакованого продукту.

Два параграфа стосовно виключених методів та іонізуючого випромінювання у розділі 205.270(c) проекту регламенту замінено на новий параграф (c)(1) з перехресним посиланням на ці методи у параграфах (e) та (f) розділу 205.105. У новому розділі 205.105 чітко зазначається, що обробники не повинні використовувати іонізуюче випромінювання і виключені методи для обробки органічної сільськогосподарської продукції та її інгредієнтів. Заборона використання летючих синтетичних розчинників, яка також міститься у параграфі (c) розділу 205.270, не стосується неорганічних інгредієнтів продукції, “зробленої з...”.

Відповідно до розділу 205.271, виробничі стандарти організації боротьби зі шкідниками на підприємстві вимагають від виробника або обробника вжиття заходів для боротьби зі шкідниками та попередження ураження ними. Профілактичні заходи, зазначені у параграфі (a), включають в себе знищення гнізд шкідників, джерел їжі та території розмноження; запобігання їх потраплянню на об’єкти підприємства з обробки; а також контроль таких параметрів як температура, світло, вологість, атмосфера та циркуляція повітря для запобігання розмноженню шкідників. Дозволені методи боротьби зі шкідниками, зазначені у параграфі (b), включають механічні або фізичні методи контролю, такі як пастки, світло або звук. Для контролю шкідників дозволяється використовувати приманки або репеленти, у яких застосовуються природні речовини. Дозволяється також використовувати приманки або репеленти, у яких застосовуються синтетичні речовини, дозволені згідно з Національним переліком. Дозволяється одночасно вживати заходи, спрямовані на профілактику та боротьбу зі шкідниками, зазначених у параграфах (a) і (b).

Якщо заходи, зазначені у параграфах (a) і (b), виявилися неефективними, параграф (c) зі змінами дозволяє обробникам застосовувати природні або синтетичні речовини згідно з Національним переліком. Якщо заходи і речовини, дозволені до використання згідно з параграфами (a), (b) і (c), виявилися неефективними, для боротьби з ураженням шкідниками можна застосовувати синтетичні речовини, не включені до Національного переліку. Згідно з новим параграфом (d), перед застосуванням такої речовини обробник і сертифікатор оператора повинні узгодити речовину, яка буде застосовуватися, заходи, яких оператор вживатиме для запобігання контакту з органічно виробленою продукцією та складниками, які знаходяться на підприємстві з обробки.

У цьому регламенті визнається, що окремі федеральні, місцеві закони чи регламенти та закони або регламенти штатів можуть вимагати застосування заборонених речовин перед або одночасно з застосуванням речовин, дозволених параграфами (b) і (c). Якщо така вимога має місце, даний регламент дозволяє обробнику, який зобов'язаний виконувати такі закони і регламенти, реалізовувати продукцію як органічно оброблену, за умови, що ця продукція не контактувала з застосованим засобом для боротьби зі шкідниками.

Ступінь поширення шкідників неможливо передбачити у момент подання сертифікованим оператором органічного плану та його затвердження сертифікатором. Обробник, який застосовує будь-яку природну чи синтетичну речовину для контролю шкідників на підприємстві, повинен внести зміни до свого органічного плану, зазначивши всі заходи, вжиті або заплановані, мета яких – запобігання контакту такої речовини з будь-яким органічно виробленим інгредієнтом або готовим продуктом.

Розділ 205.272 запроваджує додаткові виробничі стандарти, яких має дотримуватися органічне підприємство з обробки для запобігання змішуванню органічної та неорганічної продукції, а також для захисту органічної продукції від контакту з забороненими речовинами. При обробці органічної продукції органічний обробник не повинен використовувати пакувальні матеріали та складську тару або бункери, які містять синтетичні фунгіциди, консерванти або фуміганти. Оператор також не повинен використовувати або повтор-

но використовувати складську тару або бункер, який раніше контактував з будь-якою забороненою речовиною; повторне використання багаторазового контейнера або бункера можливе за умови його ретельного очищення, якщо відсутній ризик контакту заборонених матеріалів з органічною продукцією.

**Тимчасові відхилення**

У цьому підрозділі зазначено умови, за яких сертифіковані органічні оператори можуть отримувати дозвіл на тимчасове відхилення від положень щодо виробництва й обробки, які містяться у цьому підрозділі. Адміністратор може дозволяти тимчасове відхилення у зв'язку з (1) природними катаклізмами, які оголошує Міністр; (2) невідворотною зупинкою діяльності підприємства, спричиненою природними катаклізмами, такими як посуха, вітер, пожежа, повінь, надлишкова волога, град, торнадо або землетрус; або (3) дослідженням окремих методів чи факторів органічного виробництва й обробки. Головна посадова особа органічної програми штату або сертифікатор може рекомендувати Міністру запровадити тимчасове відхилення з ряду причин, в тому числі через невідворотне зупинення діяльності підприємства. В момент запровадження тимчасового відхилення Адміністратор визначає тривалість його дії та має право подовжувати термін дії такого відхилення, якщо вважатиме подовження необхідним. Тимчасові відхилення не можуть запроваджуватися з метою дозволити використання будь-якого методу, матеріалу або технологічного процесу, забороненого згідно з розділом 205.105.

У проекті регламенту випадково не була зазначена головна посадова особа органічної програми штату як така що має повноваження рекомендувати Адміністратору ввести тимчасове відхилення. Ми зазначили ці повноваження у параграфі (b) розділу 205.290.

Отримавши повідомлення Адміністратора про запровадження тимчасового відхилення сертифікатор зобов'язаний повідомити про це кожного сертифікованого ним виробника й обробника, яких може стосуватися це тимчасове відхилення. Наприклад, якщо через посуху виник сильний дефіцит органічно виробленого сіна, молочним фермам може бути дозволено замінити частину кормів тварин на неорганічне сіно, щоб не допустити знищення стада. Виробник

зобов'язаний вести облік, відображаючи джерело та кількість використаного неорганічного сіна та час, потрібний для повного переводу раціону тварин на органічні корми. Сертифікатор може вимагати внесення до наступного органічного плану заходів на випадок виникнення непередбачених обставин, щоб уникнути потреби в застосуванні неорганічних кормів у разі їх нестачі в майбутньому.

**Загальне – зміни на основі коментарів**

На основі коментарів до регламенту були внесені наступні зміни:

(1) Вимоги щодо збереження та покращення лише для виробників. Низка коментаторів запитувала, чи вимога проекту регламенту про те, що оператор зобов'язаний "зберігати або покращувати природні ресурси підприємства, в тому числі якість ґрунту й води", стосується і виробників, і обробників. Вони стверджували, що підприємства з обробки не інтегровані в природні системи в рівній мірі з виробниками. Отже, ці коментатори не розуміли, яким чином обробники можуть виконувати вимогу щодо "збереження і покращення".

Вимога щодо "збереження і покращення" стосується впливу виробника на базу природних ресурсів, яку він використовує, і як така не стосується операторів, зайнятих в обробці. Ми внесли зміни до розділу 205.200 остаточної редакції регламенту, зазначивши, що вимога щодо "збереження і покращення" стосується лише виробників.

(2) Методи управління та фізичні перешкоди для запобігання змішуванню. Численні коментатори, серед яких було багато сертифікаторів, відзначали, що запропоновані вимоги до плану органічного господарювання не відповідають завданню сертифікації оператора, який займається виробництвом як органічної, так і неорганічної продукції. Коментатори просили включити до остаточної редакції регламенту вимоги Закону про виробництво органічних харчових продуктів щодо сертифікації таких розгалужених операторів. Ці положення включають ведення окремого обліку органічної та неорганічної діяльності, а також вжиття заходів для запобігання змішуванню продукції та контакту органічної продукції з забороненими речовинами. Ми внесли зміни до положень стосовно плану органічного господарювання у параграфі 205.201(a)(5), вимагаючи більш суворої звітності щодо відокремлення органічної

і неорганічної продукції на розгалужених підприємствах. Внесені нами зміни включають введення термінології Закону про виробництво органічних харчових продуктів (“матеріально-технічна база”, “методи господарювання”) з метою створення чітких критеріїв, які дають виробникам, обробникам та сертифікаторам можливість дійти згоди щодо плану органічного господарювання, який захищає аутентичність органічної продукції.

(3) Наявність на ринку. Згідно з вимогами проекту регламенту, необроблена або отримана в результаті переробки сільськогосподарська продукція, яка продається, маркується або представляється як органічна, повинна містити щонайменше 95% органічно виробленої необробленої або переробленої сільськогосподарської продукції. Окрім цього, розділом 205.606 проекту регламенту дозволяється використовувати будь-яку сільськогосподарську продукцію, вироблену без дотримання органічних норм, у складі 5% неорганічних інгредієнтів сільськогосподарського продукту, який продається, маркується або представляється як органічний. Багато коментаторів заперечували проти цих положень та рекомендували дозволити використання неорганічної сільськогосподарської продукції лише за відсутності на ринку аналогічного продукту, виробленого з дотриманням органічних норм. Коментатори стверджували, що дозвіл на використання неорганічної сільськогосподарської продукції у складі 5% призведе до значного зменшення попиту на низку видів органічно виробленого товару, зокрема, на трави та спеції. Ці коментатори відзначали, що трави та спеції часто складають менше 5% інгредієнтів напівфабрикатів або продукції, отриманої в результаті переробки, і що органічні обробники автоматично шукатимуть менш дорогий неорганічний варіант. Вони також відзначали, що компонент, який входить до складу 5%, - це важливий ринок для багатьох продуктів, вироблених з органічної продукції тваринництва, наприклад, молочні продукти та побічні продукти виробництва м’яса, які зазвичай не реалізовуються безпосередньо споживачам. Коментатори відзначали, що переважна більшість чинних програм сертифікації, визначаючи, чи слід дозволити використання неорганічно виробленої сільськогосподарської продукції у складі 5% компонентів, застосовує критерій наявності на ринку. Коментатори цитували рекомендації

Колегії з національних стандартів органічної продукції про те, що у складі 5% компонентів необхідно використовувати органічну сільськогосподарську продукцію, окрім випадків, коли така продукція відсутня на ринку в органічній формі, та зверталися з проханням про включення до остаточної редакції регламенту критерію визначення наявності на ринку згідно з рекомендаціями Колегії.

Ми погоджуємося з коментаторами в тому, що віддання переваги органічно виробленій сільскогосподарській продукції, якщо така є на ринку, може піти на користь органічним виробникам, обробникам та споживачам. На нашу думку, вимога наявності на ринку буде для споживачів гарантією того, що готовий продукт, маркований як "органічний", містить максимально можливий відсоток органічних складників. Низка виробників може виграти від того, що ринок стимулюватиме постачання необхідних обробникам другорядних інгредієнтів, вироблених з дотриманням органічних норм. Ми визнаємо, що це положення висуває додаткові вимоги до обробників, які будуть зобов'язані встановити, чи наявні на ринку в органічній формі сільськогосподарські складники, які вони використовують у своїй діяльності. Колегія рекомендувала включити до остаточної редакції регламенту положення про наявність на ринку на основі настанов, створених проектом Органічної торгової асоціації США "Американскі органічні стандарти". З цих причин ми внесли зміни до остаточної редакції регламенту, додавши вимогу про те, що сільськогосподарський інгредієнт, що використовується в необробленому або отриманому в результаті переробки продукті, який маркується як органічний, повинен бути органічним, якщо такий інгредієнт наявний на ринку в органічній формі.

Визнаючи потенційні переваги застосування стандарту наявності на ринку до всіх сільськогосподарських інгредієнтів продукту, отриманого в результаті переробки, ми водночас занепокоєні тим, що виконання цього положення може стати надмірним тягарем для обробників. Хоча багато коментаторів стверджувало, що деякі чинні сертифікатори застосовують вимогу наявності на ринку, ми не маємо повної інформації щодо критеріїв, які використовують ці сертифікатори, а також не впевнені щодо існування консенсусу в органічній спільноті відносно критеріїв наявності на ринку. Окрім

цього, ми занепокоєні, тим, що стандарт вивиться неефективним, якщо не буде чітко прописаний та не буде тлумачитися і застосовуватися послідовно. Незгода між сертифікаторами щодо того, коли і за яких обставин інгредієнт вважається наявним на ринку, зведе нанівець наше прагнення створити справедливий і реалістичний стандарт.

Служба сільськогосподарського маркетингу звернулася з проханням надати додаткові коментарі та інформацію щодо розробки стандартів стосовно комерційної наявності органічно виробленої сільськогосподарської продукції для використання в отриманих в результаті переробки продуктах, маркованих як "органічні". На основі цих коментарів та інформації, а також можливих додаткових рекомендацій Колегії, Служба сільськогосподарського маркетингу розробить стандарт щодо наявності продукції на ринку для його застосування в ході впровадження остаточної редакції регламенту. Служба сільськогосподарського маркетингу має намір розробити стандарт щодо наявності продукції на ринку і включити його до остаточної редакції регламенту до початку акредитованими сертифікаторами діяльності з сертифікації. Такий підхід забезпечить органічних обробників та сертифікаторів стандартом, необхідним для включення до плану органічного господарювання міркувань щодо наявності інгредієнтів на ринку на момент початку застосування органічного стандарту, запровадженого Міністерством сільського господарства США. Зокрема, Служба сільськогосподарського маркетингу звертається з проханням надсилати коментарі та інформацію з наступних питань:

Які фактори, такі як кількість, якість, безперебійність постачання та ціна інгредієнта в різних постачальників, слід враховувати при визначенні наявності на ринку? Яке відносне значення повинен мати кожний з цих факторів, та за яких обставин це відносне значення може змінюватися?

Яка діяльність та документація в достатній мірі доводить, що обробник вжив відповідних та адекватних заходів для того щоб з'ясувати, чи наявний певний інгредієнт на ринку?

Як Служба сільськогосподарського маркетингу може забезпечити максимально послідовне застосування стандарту щодо наявності на ринку численними сертифікаторами?

Чи може потенційно негативна дія стандарту щодо наявності на ринку, така як відсутність впевненості щодо вартості та наявності головних інгредієнтів, впливати на розвиток ринків органічної продукції, отриманої в результаті переробки, або перешкоджати такому розвитку?

Як виробники виграють від ринкових стимулів збільшувати використання органічних інгредієнтів, які стануть результатом запровадження стандарту щодо наявності на ринку?

Чи буде відсутність стандарту щодо наявності на ринку фактором, який стримуватиме бажання обробників продукції, маркованої як "органічна", шукати додаткові органічні дрібні інгредієнти? Як це може вплинути на виробників дрібних інгредієнтів?

Служба сільськогосподарського маркетингу буде рада отримати будь-які нові або неопубліковані результати досліджень чи наявну інформацію, яка стосується стандарту щодо наявності на ринку. Особливо бажаним є отримання коментарів від установ, які наразі застосовують у своїй роботі положення щодо наявності на ринку. Служба сільськогосподарського маркетингу прийматиме коментарі з цього питання протягом 90 днів з дати опублікування остаточної редакції регламенту.

(4) Збереження біорізноманіття. Багато коментаторів рекомендували внести зміни до визначення органічного виробництва, включивши вимогу, що система органічного виробництва повинна сприяти або покращувати біологічне різноманіття (біорізноманіття). За твердженнями коментатора, ця вимога включена до визначення органічного виробництва, запропонованого Колегією з національних стандартів органічної продукції та Комісією Кодекс Аліментаріус. Ми погоджуємося з цими коментаторами і внесли зміни до визначення органічного виробництва, вимагаючи від виробника зберігати біорізноманіття на своєму підприємстві. Вимога "зберігати" означає, що виробник повинен запроваджувати методи виробництва, які зберігають біорізноманіття, та за можливості уникати будь-якої діяльності, що призводить до зменшення біорізноманіття. Положення щодо збереження біорізноманіття вимагає від виробника включення до свого органічного плану методів та прийомів, які сприятливо впливають на біорізноманіття на його підприємстві.

**Загальні положення – запропоновані, але не внесені зміни**

Цей підрозділ містить формулювання регламенту, що були збережені в тому самому вигляді, в якому вони були представлені у проекті регламенту, та щодо яких ми отримали наступні коментарі:

Надмірно суворий органічний план. Один органічний інспектор був занепокоєний тим фактом, що вимоги плану органічного господарювання є занадто суворими та будуть створювати додатковий паперовий тягар для виробників і обробників. Коментатор стверджував, що надмірна конкретика одних вимог (склад і джерело постачання кожної речовини, що використовується) разом з невизначеністю інших (вимагається проведення аналізу ґрунту і тканин, але не зазначається, як часто слід проводити такий аналіз), призведе до безладдя у співробітництві виробника або обробника і його сертифікатора. Коментатор висловлював занепокоєння з приводу того, що суворе додержання технічних умов, включених до органічного плану, ставитиме під загрозу здатність виробників та обробників провадити діяльність. Погоджуючися, що важливо забезпечити гнучкість при розробці плану органічного господарювання, коментатор стверджував, що виробники і обробники, а не сертифікатор, повинні відігравати провідну роль в управлінні своєю діяльністю. Інші коментатори висловлювали думку, що вимоги щодо органічного плану є занадто неоднозначними і перешкоджатимуть сертифікатору у його прагненні розглянути необхідну інформацію. Наприклад, торгова асоціація відзначила, що відсутність конкретних вимог щодо ведення обліку кормів для тварин, ветеринарних препаратів та діяльності з охорони здоров’я перешкоджатиме контролю відповідності.

Положення щодо плану органічного господарювання були однією з найбільш відредагованих частин проекту регламенту, і ми зберегли ці положення в остаточній редакції регламенту лише з невеликими змінами щодо розгалужених операторів. Ці положення забезпечують достатню свободу дій виробникам, обробникам і сертифікаторам для здійснення своїх обов’язків, визнаючи, що взаємна згода є передумовою для виконання ними своїх зобов’язань. Органічний план дає можливість виробникам і обробникам пропонувати, а сертифікаторам схвалювати методи та прийоми, характерні для окремого об’єкту та

підприємства, які задовольняють всі чинні вимоги органічної програми. Виробники та обробники зберігають право керувати своїми підприємствами так, як вони вважають за необхідне, але будь-які їх дії повинні бути схвалені сертифікатором. Щодо обліку, сертифікатори мають право вимагати надання додаткової інформації (наприклад, як відзначав коментатор, витягу з племінної книги), які вони вважають за необхідні, щоб оцінити відповідність регламенту.

За твердженням одного сертифікатора, вимога збереження або покращення природних ресурсів підприємства є достойною по суті, але досягнення її виглядає нереальним. Цей коментатор заявляв, що довгострокові наслідки плану органічного господарювання неможливо передбачити, і рекомендував запровадити вимогу до виробників "прагнути до" збереження або покращення природних ресурсів, які використовує підприємство. Ми не вносили зміни до цієї вимоги, оскільки переважна більшість коментаторів підтримала план органічного господарювання, в основу якого покладено принцип "збереження або покращення". Хороші ділові стосунки між виробником та його сертифікатором, в тому числі щорічне інспектування з одночасним переглядом плану органічного господарювання, дають можливість компенсувати непередбачувані та несприятливі умови.

**Рослинництво – зміни на основі коментарів**

На основі коментарів були внесені наступні зміни:

(1) Регулювання вмісту поживних речовин. Незмінною залишається основна вимога щодо виробничих стандартів регулювання родючості ґрунту і вмісту поживних речовин, а саме, що оранка, культивація та прийоми, спрямовані на регулювання вмісту поживних речовин повинні підтримувати або покращувати фізичний, хімічний та біологічний стан ґрунту і мінімізувати ерозію. Проект регламенту вимагав від виробників "бюджетувати" забезпечення рослин поживними речовинами шляхом належного використання гною або інших матеріалів тваринного і рослинного походження, високо- або малорозчинних мінеральних речовин, а також дозволяв застосовувати синтетичні покращувачі ґрунту. Багато коментаторів не погодилися з застосуванням терміну "бюджетувати", який вони вважали занадто обмежуючим для того щоб характеризувати регулювання вмісту по-

живних речовин в системі органічного виробництва. Ці коментатори рекомендували підкреслити у виробничому стандарті різноманітні методи, які можна використовувати в органічних системах для кругообігу поживних речовин протягом тривалого часу.

Ми погоджуємося з цими коментаторами і внесли зміни до остаточної редакції регламенту, вимагаючи від виробників регулювання вмісту поживних речовин і родючості ґрунту шляхом використання сівозміни та покривних культур на додачу до матеріалів рослинного і тваринного походження. Окрім цього, ми роз'яснили, що виробники можуть регулювати вміст поживних речовин для рослин і родючість ґрунту внесенням мінеральних речовин, застосовуючи їх з дотриманням умов, зазначених у Національному переліку. І нарешті, ми вилучили слово "відходи" з опису матеріалів рослинного і тваринного походження у варіанті проекту регламенту, щоб підкреслити важливе значення цих ресурсів в органічному регулюванні родючості ґрунту.

(2) Стандарти щодо компостування. Згідно з вимогою проекту регламенту, компостований матеріал, який використовується органічним оператором, повинен бути вироблений на підприємстві, яке відповідає виробничим стандартам Служби охорони природних ресурсів (СОПР). Хоча багато коментаторів погоджувалися з необхідністю контролю сировини та методів, які застосовуються для виробництва компосту, більшість стверджувала, що виробничий стандарт СОПР в даному випадку непридатний. На думку коментаторів, вимоги виробничого стандарту СОПР розроблялися не для органічних підприємств, і буде заборонено багато ефективних систем компостування, які наразі використовують органічні виробники. Наприклад, схвалення виробничого стандарту СОПР перешкоджатиме використанню виробниками нефермерських відходів як сировини для виготовлення компосту. Для виробництва компосту давно і успішно використовуються такі матеріали, як відходи виробництва харчових продуктів і листя, зібране під час прибирання тротуарів.

Коментатори також стверджували, що мінімально допустимі вимоги щодо конструкції, будови та роботи потужностей з виробництва компосту, які містяться у виробничому стандарті, підходять

для добровільних програм з розподілом витрат між учасниками, але є надмірними як обов'язкова вимога для отримання органічної сертифікації. Коментатори ставили під сумнів виправданість для виробників інвестицій часу і ресурсів, необхідних для забезпечення відповідності численним критеріям щодо конструкції та роботи, зазначеним у виробничому стандарті СОПР.

Ми погоджуємося з коментаторами, що, враховуючи різноманіття систем компостування, які охоплює національний органічний стандарт, вимога повного дотримання виробничого стандарту СОПР була б надмірною. Проте ми стверджуємо, що для впровадження Закону про виробництво органічних харчових продуктів потрібен суворий кількісний стандарт виробництва компосту. Закон містить значні обмеження щодо застосування свіжого гною, які відображаються у виробничих стандартах регулювання родючості ґрунтів та вмісту органіки в ґрунті. Ці обмеження стосуються свіжого гною і припиняють діяти, коли свіжі матеріали тваринного походження трансформуються в компостований матеріал. Органічний виробник, який використовує компостований матеріал із вмістом гною, повинен дотримуватися включених до його органічного плану положень щодо циркуляції поживних речовин та збереження ґрунту і води, але його не стосуються обмеження, які мають відношення до свіжого гною. Отже, виробникам, які мають намір застосовувати матеріали для поліпшення ґрунту, потрібні будуть чіткі критерії, які піддаються контролю, для того щоб відрізнити свіжий гній від компостованого матеріалу. В остаточній редакції регламенту ми розробили вимоги до виробництва дозволеного компостованого матеріалу, об'єднавши стандарти, які використовує Агентство з охорони навколишнього середовища та Служба охорони природних ресурсів Міністерства сільського господарства США. Вимоги до співвідношення вуглецю й азоту (C:N) в матеріалах, що компостуються, аналогічні вимогам виробничих стандартів Агентства з охорони навколишнього середовища для підприємства з виготовлення компосту. Вимоги щодо температури й часу для таких систем компостування як бункерна, статичні купи з примусовою аерацією та компостні ряди з природною аерацією, відповідають вимогам Агентства з охорони навколишнього середовища згідно з 40 CFR 503 для переробки осаду

стічних вод класу А. Окрім цього, вимоги до виробництва компосту були додатково розглянуті Службою сільськогосподарського маркетингу (AMS) спільно зі Службою сільськогосподарських досліджень (ARS) при Міністерстві сільського господарства США.

Першою умовою остаточної редакції регламенту для виробництва дозволеного компостованого матеріалу є вибір відповідної сировини. Найперший обов'язок виробника – знайти джерело сировини, яка використовується в системі компостування. Ця вимога гарантує, що в процес компостування будуть включені лише дозволені матеріали рослинного і тваринного походження, що вони не забруднені забороненими матеріалами, а також що вони вносяться у кількостях, які відповідають конструкції системи компостування. Сертифікатори визначатимуть придатність потенційної сировини для компостування значною мірою на власний розсуд і можуть вимагати проведення аналізу на вміст заборонених речовин, перш ніж дозволити використання такої сировини. Наприклад, сертифікатор може вимагати від виробника контролю матеріалів, які надходять з-поза меж ферми, таких як листя, зібране на вулицях, або органічні відходи з підприємств громадського харчування. Імовірно, потрібен буде контроль, щоб не допустити забруднення залишками заборонених речовин, таких як моторні оливи або важкі метали, або значними кількостями інертних матеріалів, наприклад, уламками скла, які можуть потрапляти до органічних відходів.

Остаточна редакція регламенту вимагає від виробника дотримання кількісних критеріїв при комбінуванні рослинних і тваринних матеріалів для компостування та організації виробництва компосту. При поєднанні сировини перед початком компостування виробники повинні забезпечити співвідношення вуглецю й азоту C:N в межах 25:1 – 40:1. Такий діапазон дозволяє комбінувати сировину в широких межах, на виході забезпечуючи високоякісний компост за умови належної організації його виробництва. Хоча дехто з коментаторів вважає занадто суворою вимогою зазначення в остаточній редакції регламенту конкретного співвідношення вуглецю й азоту, більше проблем виникне, якщо не зазначити діапазон цього співвідношення. Діапазон 25:1 – 40:1 забезпечує створення виробниками належних умов, за яких можна виконати інші вимоги виробничого стандарту з

мінімальним наглядом з боку виробника, зокрема, щодо часу й температури. Виробництво компосту при співвідношенні C:N меншому ніж 25:1 потребує набагато більше зусиль, оскільки співвідношення вуглецю й азоту зменшується, коли є загроза загнивання. При співвідношенні C:N, що перевищує 40:1, можна досягти мінімально необхідної температури, але на короткий час. В результаті готовий продукт буде недозрілим та бідним на азот. Від виробника не вимагається проводити фізичний аналіз кожного компоненту сировини, якщо він може довести надійність розрахунків. Наприклад, орієнтовний вміст вуглецю та азоту в окремих видах гною і рослинних матеріалах є загальновизнаним. Іншу сталу за складом сировину можна перевірити один раз, а надалі використовувати отриманий результат. Для виробництва органічного компосту дозволено використовувати такі системи компостування як бункерна, статичні купи з примусовою аерацією та компостні ряди з природною аерацією. Виробники, які застосовують бункерну систему або статичні купи з примусовою аерацією, повинні документально засвідчити, що в процесі компостування температура досягла 55 – 77˚C і трималася на цьому рівні протягом щонайменше трьох діб. Виробники, які застосовують компостні ряди з природною аерацією, повинні документально засвідчити, що в процесі компостування температура сягнула 55 – 77˚C (131 – 170 F) і залишалася на цьому рівні протягом принаймні 15 діб. У компостних рядах з природною аерацією матеріал що компостується слід перевертати щонайменше п’ять разів в процесі компостування. Ці вимоги до часу й температури покликані звести до мінімуму небезпеку, яку представляють збудники хвороб людини, зруйнувати збудників хвороб рослин і насіння бур’янів, а також забезпечити достатню стабілізацію біогенних елементів для їх наступного внесення в ґрунт.

В остаточній редакції регламенту відсутні положення щодо використання так званих “компостних чаїв”. Компостний чай отримують шляхом змішування компостованих рослинних і тваринних матеріалів з водою та концентрованою поживною речовиною, наприклад, мелясою. Завдяки вмісту вологи і поживної речовини в компості процвітає мікрофлора. Застосовується компостний чай у рідкій формі як засіб для захисту рослин від шкідників і хвороб. Склад

мікрофлори компостних чаїв важко встановити і контролювати, і ми занепокоєні тим, що застосування компостних чаїв може становити загрозу для здоров'я людей. У проекті регламенту компостні чаї не розглядалися. Національна органічна програма звернеться до Колегії з національних стандартів органічної продукції та науковців, які займаються дослідженнями в галузі сільського господарства, з проханням надати додаткову інформацію, перш ніж вирішити, чи слід заборонити використання цих матеріалів в органічному виробництві, чи ввести обмеження на їх використання.

Окрім управління родючістю ґрунту шляхом внесення свіжого гною та компостованих рослинних і тваринних матеріалів, виробник може застосовувати некомпостовані рослинні матеріали. Це матеріали, отримані виключно з рослин і оброблені виробником таким чином, що вони стали придатними для застосування у землеробстві. Наприклад, рослинні матеріали, розкладені та стабілізовані шляхом вермикомпостування, можуть використовуватися для покращення родючості ґрунту і для підживлення рослин.

(3) Високорозчинні мінеральні речовини. У проекті регламенту високорозчинні мінеральні речовини були виділені в окрему категорію поліпшувачів ґрунту, і їх застосування було дозволене за умови підтвердження потреби в них аналізом ґрунту і тканин рослин. Багато коментаторів заперечували проти загального дозволу на застосування цієї категорії речовин і були розчаровані, зокрема, відсутністю коментарів Колегії щодо двох з цих матеріалів: нітрату натрію (натрієвої селітри) і хлористого калію (калієвої селітри). Коментатори посилалися на потенційно шкідливий вплив цих високорозчинних солей на якість ґрунту і стверджували, що низка міжнародних програм органічної сертифікації суворо обмежує або забороняє їх застосування. Один сертифікатор рекомендував застосовувати до високорозчинних природних речовин такий самий підхід, як до аналогічних синтетичних матеріалів, таких як рибний гідролізат і гумінові кислоти, які входять до Національного переліку та до яких є коментарі Колегії.

На своєму засіданні у червні 2000 року Колегія рекомендувала НОП вилучити загальні посилання на високорозчинні мінеральні речовини з остаточної редакції регламенту і включити спеціальні

коментарі Колегії щодо подібних матеріалів. Ми схвалили цю рекомендацію, залишивши високорозчинні мінеральні речовини у виробничому стандарті управління родючістю ґрунту і вмістом біогенних речовин, але обмеживши їх використання умовами, які застосовуються до матеріалу, включеного до Національного переліку заборонених природних речовин. Згідно з цим підходом, заборонено використовувати високорозчинні мінеральні речовини жодним іншим чином окрім їх застосування у відповідності з коментарем Колегії з національних стандартів органічної продукції, доданим Міністром до Національного переліку. Ми видалили з проекту регламенту положення про те, що застосування речовини має бути "виправдане аналізом ґрунту і тканин рослин". Остаточна редакція регламенту містить два матеріали – нітрат натрію і хлористий калій – які можуть застосовуватися в органічному рослинництві з урахуванням коментарів Колегії.

Хоча "високорозчинні мінеральні речовини" не виділені в окрему категорію, як, наприклад, біогенні речовини, у проекті регламенту в цьому контексті згадуються нітрат натрію, хлорид калію (калієва селітра), лангбейніт (сульфат калію-магнію) та сульфат калію. На основі рекоменацій Колегії остаточна редакція регламенту забороняє застосування цих матеріалів; їх використання стане можливим лише якщо Колегія розробить відповідні рекомендації щодо умов їх застосування, а Міністр додасть ці матеріали до Національного переліку. НОП радо прийме подальші вказівки Колегії щодо цих матеріалів.

(4) Спалювання пожнивних залишків. Проект регламенту забороняв утилізацію пожнивних залишків рослин шляхом спалювання, окрім спалювання обрізаних пагонів багаторічних рослин для стримування поширення хвороби. Багато коментаторів підтримали принцип, на якому ґрунтується така заборона, але вважали запропоноване формулювання занадто суворим і таким, що унеможливлює застосування окремих корисних агротехнічних прийомів. Низка виробників стверджувала, що проект регламенту позбавляє їх можливості збирати і спалювати пожнивні залишки однорічників, уражених хворобою, що, на їх думку, є ефективним і корисним прийомом. Інші виробники говорили про використання ними спалювання як традиційного методу роботи з окремими сільськогосподарськими культурами або

дикоросами. Як видно з дозволу спалювати рослинні залишки для запобігання поширенню хвороб багаторічників, регламент не мав на меті заборону вибіркового застосування вогню в органічному виробництві. Ми погоджуємося з коментаторами в тому, що варто забезпечити більшу свободу дій у цьому питанні, тому внесли зміни до відповідного положення, дозволивши спалювати залишки однорічних і багаторічних рослин для боротьби з хворобами рослин або для стимулювання проростання насіння. Виробники повинні зазначати в органічному плані потребу в спалюванні та відповідні методи, і спалювання не дозволяється застосовувати виключно для прибирання пожнивних залишків з полів.

(5) Вимоги до органічного насіння для виробництва проростків. У проекті регламенту дозволялося використовувати насіння, вироблене без дотримання органічних норм, для всіх цілей, в тому числі для виробництва проростків, якщо сертифікатор погодився з виробником щодо відсутності на ринку органічно виробленого насіння. Хоча переважна більшість коментаторів підтримала такий підхід до насіння, яке використовується для посадки, вони практично одностайно стверджували, що недопустимо дозволяти використання неорганічно виробленого і обробленого насіння в органічному виробництві проростків. Коментатори посилалися на рекомендацію Колегії від червня 1994 року про те, що насіння, яке використовується для виробництва проростків для споживання в їжу, повинне бути вироблене з дотриманням органічних норм, і стверджували, що чинні стандарти сертифікації не дозволяють виключень в залежності від наявності чи відсутності сировини на ринку. Ми погоджуємося з цими коментаторами і внесли зміни до остаточної редакції регламенту, яка вимагає використання органічного насіння для виробництва проростків, призначених для споживання в їжу.

(6) Пом'якшення впливу біологічних, рослинних або синтетичних речовин. Проект регламенту містив вимогу до виробників, які застосували біологічну або рослинну речовину чи дозволену синтетичну речовину для контролю шкідників, бур'янів або хвороб, оцінювати та пом'якшувати вплив повторного застосування тієї самої або аналогічної речовини. Погоджуючися, що опірність шкідників та зміни у їх популяції є важливими аргументами, коментатори все ж

вважали, що ці питання знаходяться поза сферою впливу окремих операторів. Коментатори рекомендували НОП розробити принципи й методи вирішення питань опірності шкідників та змін у їх популяції, які стосувалися б усіх виробників. Ми погоджуємося з цими коментарями і видалили вимогу оцінювати та пом'якшувати вплив повторного застосування тих самих або аналогічних пестицидів, гербіцидів чи засобів для захисту рослин від хвороб. Остаточна редакція регламенту вимагає від виробників фіксувати застосування таких речовин у своїх органічних планах, які підлягають затвердженню сертифікатором.

(7) Заборона використання оброблених лісо- і пиломатеріалів. У проекті регламенту окремо не розглядалося питання заборони використання в органічному виробництві деревини, обробленої забороненими речовинами, такими як миш'як. Посилаючися на чітку заборону таких речовин у чинних органічних стандартах, багато коментаторів висловлювали своє переконання, що в остаточній редакції регламенту слід заборонити використання обробленої деревини. Окрім цього коментатори цитували рекомендації Колегії щодо заборони використання лісо- і пиломатеріалів, оброблених забороненими речовинами, для зведення нових споруд чи для ремонту, які набувають чинності з дати публікації остаточної редакції регламенту. Ми включили до виробничих стандартів контролю шкідників, бур'янів і хвороб рослин видозмінений варіант рекомендацій Колегії. Це положення забороняє використовувати лісо- і пиломатеріали, оброблені миш'яком чи іншими забороненими речовинами для зведення нових споруд чи на заміну, якщо ця деревина контактуватиме з виробничими об'єктами органічного оператора. Ми внесли цю зміну, маючи на меті роз'яснити, що заборона стосується деревини, яка в ході використання безпосередньо контактує з органічно виробленими і обробленими рослинами або тваринами, і не стосується використання в якості стовпів огорожі або будівельних матеріалів, ізольованих від виробництва. Заборона стосується деревини, що використовується в рослинництві, наприклад, для спорудження каркасу грядки, а також у тваринництві, приміром, для спорудження загону для опоросу свиноматок.

(8) Більш суворий органічний план щодо заготівлі дикоросів. На думку низки коментаторів, виробничі стандарти заготівлі дикоросів

є недостатньо наочними, а проект регламенту не забезпечує контролю операторів, які займаються дикоросами, аналогічного тому, що застосовується до операторів, зайнятих у рослинництві та тваринництві. Деякі коментатори вважали, що проект регламенту не вимагає від операторів, які займаються дикоросами, ведення діяльності згідно з затвердженим планом органічного господарювання. Ці коментатори пропонували запровадити вимогу введення до органічного плану операторів, які працюють з дикоросами, конкретних пунктів, наприклад, карт виробничої ділянки. Один коментатор рекомендував внести зміни до визначення "дикоросів", дозволивши збирати рослини у водному середовищі.

Ми внесли зміни до виробничого стандарту заготівлі дикоросів, більш чітко окресливши вимоги щодо відповідності. Виробники, які займаються дикоросами, зобов'язані дотримуватися тих самих вимог і умов до плану органічного господарювання, з урахуванням специфіки конкретного підприємства, як і їх колеги – виробники, зайняті у рослинництві та тваринництві. Заготівля дикоросів – це система виробництва, і така система повинна задовольняти загальну вимогу, що всі методи, включені до плану органічного господарювання, повинні зберігати або покращувати природні ресурси, якими користується оператор, в тому числі якість ґрунту і води. Ми внесли зміни до виробничого стандарту, підкресливши, що заготівля дикоросів прив'язана до певної території, та очікуємо, що сертифікатори включать до своїх вимог щодо плану органічного господарювання умову надання карти та меж відповідної території. І нарешті, ми змінили визначення "дикоросів", зазначивши, що їх заготівля проводиться на "ділянці", а не на "земельній ділянці", таким чином відкриваючи можливість сертифікації операторів, які займаються заготівлею водних рослин.

**Рослинництво – запропоновані, але не внесені зміни**

Цей підрозділ містить формулювання регламенту, що були збережені в тому самому вигляді, в якому вони були представлені у проекті регламенту, та щодо яких ми отримали наступні коментарі:

(1) Застосування свіжого гною. Виробничі стандарти управління родючістю ґрунту та вмістом біогенних елементів у тій формі, у якій

вони увійшли до проекту регламенту, дозволяли внесення свіжого гною під культури, не призначені для споживання людьми, та запроваджували обмеження щодо внесення його під культури, які споживаються в їжу людьми. Щодо культур, призначених для споживання людиною, проект регламенту вимагав дотримання 120-денного терміну між внесенням свіжого гною і збиранням врожаю рослин, їстівні частини яких мають безпосередній контакт з ґрунтом або часточками ґрунту, та 90-денного терміну для культур, їстівні частини яких не контактують з ґрунтом. Ці положення відповідали рекомендаціям Колегії, розробленим на засіданні у червні 1999 року. Виробничі стандарти також вимагали внесення свіжого гною таким способом, який дозволяє уникнути забруднення рослин, ґрунту і води біогенними речовинами, патогенними мікроорганізмами, важкими металами або залишками заборонених речовин.

Більшість коментаторів підтримала умови щодо внесення свіжого гною. Деякі коментатори заявляли, що завдяки цим вимогам досягається рівновага між перевагами від внесення свіжого гною в ґрунт, та ризиком для довкілля і здоров'я людини. На думку цих коментаторів, тривалі проміжки часу між внесенням гною і збиранням врожаю не будуть надмірним або невиправданим тягарем для органічних виробників. Колегія активно підтримувала відповідні положення проекту регламенту, підкреслюючи, що свіжий гній має істотні переваги перед іншими методами і матеріалами, які застосовуються для підвищення родючості, з огляду на регулювання вмісту поживних речовин, структуру ґрунту та біологічну активність. Інші коментатори стверджували, що ці положення узгоджуються з вимогами чинних органічних стандартів, та додавали, що обмеження є виправданими, оскільки відображають відповідальний підхід до організації виробництва.

З різних причин низка коментаторів висловила незгоду з запропонованими положеннями. Деякі коментатори посилалися на ризик для здоров'я людини, пов'язаний з хвороботворними мікроорганізмами, які знаходяться у свіжому гної, та стверджували, що запропоновані проміжки часу між внесенням гною та збиранням врожаю недостатньо захищають від такої небезпеки. Ці коментатори рекомендували НОП провести поглиблену оцінку ризиків, перш ніж визначати, які

проміжки часу між внесенням гною і збиранням врожаю будуть в достатній мірі захищати здоров'я людини. Деякі з цих коментаторів визначали методику оцінки ризиків та методи знищення патогенної мікрофлори, які застосовуються до переробки та використання осаду стічних вод як найбільш підходящі в даному випадку, та пропонували керуватися ними при проведенні додаткової роботи в цій області. З іншого боку, ряд коментаторів стверджував, що вимоги проекту регламенту є надмірними, оскільки перевищують вимогу витримувати 60-денний інтервал між внесенням гною і збиранням врожаю, запроваджену Законом про виробництво органічних харчових продуктів. Багато з цих коментаторів рекомендували не розділяти культури, їстівні частини яких безпосередньо контактують з ґрунтом чи часточками ґрунту, та тими, у яких такий контакт відсутній, і запровадити єдиний 60-денний інтервал між внесенням гною і збиранням врожаю для будь-якої культури, під яку вноситься свіжий гній. Деякі коментатори стверджували, що 120-денний інтервал дуже обмежує виробників, які працюють, наприклад, на північному сході, де вегетаційний період триває не набагато довше за цей інтервал. На думку інших коментаторів, виробничий стандарт не враховує окремих методів, таких як внесення свіжого гною на замерзлий ґрунт, що, на їхню думку, слід однозначно заборонити.

Відповідальність за застосування свіжого гною з урахуванням необхідності захисту здоров'я людини лежить на всіх виробниках, які застосовують такі матеріали, незалежно від того, чи є ці виробники органічними. Ми погоджуємося з коментаторами, які відзначали, що в Законі говориться про безпеку харчових продуктів у зв'язку з питаннями застосування гною, а отже, питання безпеки харчових продуктів слід відобразити у виробничому стандарті остаточної редакції регламенту щодо застосування свіжого гною. Деякі коментатори виступали за більш поглиблену оцінку ризиків або збільшення проміжку часу між внесенням гною і збиранням врожаю. Проте ми не внесли змін до положень щодо застосування свіжого гною.

Хоча спеціалісти з охорони здоров'я та інші коментатори відзначали існування потенційних ризиків для безпеки харчових продуктів у зв'язку з внесенням свіжого гною, наразі відсутній науково обґрунтований та узгоджений стандарт, який регулював би

застосування свіжого гною в рослинництві. Стандарт, що міститься в цьому регламенті, не є стандартом у сфері охорони здоров'я. Визначення безпечності харчових продуктів потребує застосування комплексної методики оцінки ризиків, в тому числі широких досліджень, партнерської перевірки та польових випробувань для підтвердження отриманих результатів. Єдиним схожим прикладом у нормотворчості США була розробка Агентством з охорони навколишнього середовища стандартів переробки і застосування осаду стічних вод, і на це знадобилися роки активної роботи. НОП не має аналогічних ресурсів для проведення всебічної оцінки ризиків і безпечності застосування свіжого гною під культури, призначені для споживання людьми. Ще більш проблематичною виглядає можливість делегувати сертифікаторам право визначати, яке застосування свіжого гною буде безпечним. Сертифікатор не може відповідати за створення федерального стандарту з безпеки харчових продуктів. Отже, стандарт, що міститься у цьому регламенті, є відображенням думки служби сільськогосподарського маркетингу та громадських коментарів, що це прийнятний стандарт, який узгоджується з чинними методами органічного виробництва, а також з рекомендаціями Колегії щодо органічного виробництва продовольчих сільськогосподарських культур. Якщо будуть проведені додаткові дослідження наслідків застосування свіжого гною або запроваджені відповідні федеральні норми безпечності харчових продуктів, Служба сільськогосподарського маркетингу забезпечить перегляд органічних виробничих стандартів з урахуванням у них новітніх стандартів продовольчої безпеки.

Ані врахування питання продовольчої безпеки у Законі, ані включення цього виробничого стандарту до остаточної редакції регламенту не повинне тлумачитися як таке що означає, що органічно вироблена сільськогосподарська продукція є більш безпечною, ніж продукція, вироблена без дотримання органічних норм. Міністерство неодноразово заявляло, що сертифікація стосується процесу, а не продукції, і як така не може використовуватися, щоб визначати різницю між органічною та неорганічною продукцією з огляду на продовольчу безпеку. Національні органічні стандарти щодо застосування гною не можуть бути використані для запровадження стандар-

ту продовольчої безпеки для сертифікованої продукції за відсутності єдиних федеральних норм, покликаних гарантувати безпечність усіх призначених для споживання людьми продовольчих культур, під які вносився свіжий гній. Мета, яка ставилася при створенні Закону – сертифікувати процес виробництва для цілей маркетингу й інформування споживачів.

Ми не вносили змін до виробничого стандарту у відповідь на коментарі про те, що вимога в остаточній редакції регламенту не повинна перевищувати вимогу дотримання 60-денного інтервалу, яка міститься у Законі. Закон чітко говорить, що проміжок часу повинен становити не менше 60 днів, і не перешкоджає запровадженню більш тривалого періоду очікування. Колегія активно підтримувала запропоновані 90-денний та 120-денний терміни, і переважна більшість коментаторів відзначала, що ці положення будуть прийнятними практично для всіх систем органічного рослинництва. Запроваджена у виробничому стандарті вимога внесення свіжого гною з пересторогами задля запобігання забрудненню рослин, ґрунту або води біогенними речовинами, патогенними мікроорганізмами, важкими металами або залишками заборонених речовин дає сертифікаторам можливість забороняти застосування окремих методів, які не відповідають цій вимозі. Маючи таку свободу дій, сертифікатори можуть забороняти такі методи як внесення гною на мерзлу землю або занадто близько до водойм, які, на думку багатьох коментаторів, недопустимі в органічному виробництві.

(2) Відсутність заборони застосування гною з неорганічних ферм. У проекті регламенту тваринні та рослинні матеріали ідентифікуються як важливі складові управління родючістю ґрунту і вмістом біогенних речовин, але відсутні ознаки, за якими можна розрізнити дозволені та заборонені джерела надходження таких матеріалів. Багато коментаторів заперечували проти цього положення, стверджуючи, що гній з неорганічних джерел може містити залишки заборонених речовин, в тому числі ветеринарних препаратів. На думку цих коментаторів, деякі з подібних залишків, наприклад, антибіотики, можуть зберігати активність протягом тривалого часу, а інші, такі як важкі метали, можуть накопичуватися на органічному підприємстві. За твердженнями коментаторів,

якщо одна або обидві зазначені вище умови матимуть місце, це ставитиме під сумнів усю діяльність органічного оператора. Багато виробників та сертифікаторів наголошували, що проект регламенту конфліктує з принципами Кодекс Аліментаріус, які забороняють застосування гною з великих спецалізованих тваринницьких господарств. Ці коментатори були занепокоєні тим, що відсутність обмеження застосування гною з неорганічних підприємств ставитиме їхню продукцію у невигідні конкурентні умови, зокрема, на європейському ринку. Підіймаючи це питання, більшість коментаторів пропонувала в остаточній редакції регламенту заборонити застосування гною з великих тваринницьких господарств або зазначити, що сертифікатори можуть регулювати його застосування, вимагаючи проведення аналізів на вміст заборонених речовин та вводячи певні обмеження.

Ми не змінювали положення остаточної редакції регламенту щодо застосування гною з неорганічних господарств. У багатьох дискусіях з цього питання протягом кількох років Колегія жодного разу не рекомендувала заборонити застосування гною з неорганічних підприємств. Чинні стандарти органічної сертифікації традиційно дозволяють застосування гною з неорганічних підприємств з відповідними пересторогами, і такий самий підхід застосовано в остаточній редакції регламенту. Згідно з регламентом, сертифікатор може вимагати проведення аналізу на вміст заборонених речовин, якщо існує обґрунтована підозра, що гній, свіжий чи у складі компосту, містить заборонені речовини у кількості, яка може порушувати органічну сталість оператора. Надання сертифікаторам права на власний розсуд вимагати перевірки на вміст заборонених речовин мінімізує ризик забруднення такими речовинами, та одночасно дає можливість зберегти важливий з екологічної точки зору метод утилізації органічних матеріалів з неорганічних підприємств. Окрім цього, остаточна редакція регламенту вимагає від виробників застосування гною і компосту зі збереженням або покращенням якості ґрунту та води, якими користується підприємство. Це положення забезпечує сертифікаторам додаткову можливість упевнитися, що застосування гною у будь-якій формі забезпечує захист природних ресурсів, які знаходяться у користуванні підприємства.

(3) Використання поля поперемінно для органічного і неорганічного виробництва. Деякі коментатори стверджували, що не слід дозволяти виробнику використовувати свої поля поперемінно для органічного і неорганічного виробництва. Ці коментатори були занепокоєні тим, що виробники можуть застосовувати заборонені речовини, дія яких триває роками, такі як ґрунтові фуміганти, та розпочинати збирання органічно вирощеної рослинної продукції через три роки. За їх словами, без заборони подібної ротації полів органічні виробники матимуть можливість ефективного застосування забороненої речовини у своєму господарстві.

Ми не вносили до остаточної редакції регламенту змін щодо заборони використання органічним оператором своїх полів поперемінно для органічного та неорганічного виробництва. Термін заборони застосування певних речовин згідно з параграфом 205.202(b) складає три роки. Ця заборона обмежує застосування забороненої речовини, а не її залишкову активність. Якщо Служба сільськогосподарського маркетингу отримає свідчення того, що подібна ротація полів загрожує компрометацією органічного виробництва, НОП і Колегія спільно розроблять відповідні стандарти для усунення такої загрози.

(4) Застосування речовин для обробки насіння, включених до Національного переліку. Виробничий стандарт щодо насіння і садивного матеріалу, запропонований у проекті регламенту, викликав широкий спектр коментарів, які, хоча в основному й позитивні, висвітлили потенційно руйнівний вплив на органічних виробників. Виробничий стандарт віддавав перевагу органічному насіннєвому і садивному матеріалу перед неорганічно виробленим, але не обробленим матеріалом, та неорганічно виробленому необробленому насінню і садивному матеріалу перед неорганічно виробленим насінням і садивним матеріалом, обробленим дозволеними синтетичними речовинами. Виробникам дозволялося використовувати насіннєвий і посадковий матеріал другого вибору, якщо вони могли довести своєму сертифікатору відсутність на ринку аналогічного різновиду, виробленого органічно. Більшість коментаторів схвалювала принцип вимагати використання органічного насіння та садивного матеріалу, і погоджувалася, що запропоновані умови є дієвими. На їх думку, такі положення спонукають постачальників насіннєвого

і садивного матеріалу забезпечувати органічний ринок відповідним матеріалом, водночас даючи виробнику, який чесно намагався, але не зміг знайти насіннєвий або садивний матеріал у потрібній формі, можливість продовжувати органічне виробництво. Більшість коментаторів відзначала, що такий підхід підтримує наявний ринок органічного насіннєвого і садивного матеріалу та сприяє його сталому розвитку.

Проте, низка коментаторів стверджувала, що виробничий стандарт щодо насіннєвого і садивного матеріалу є надмірно суворим та нереалістичним і негативно позначатиметься на органічних виробниках. Це призведе до суттєвого обмеження їх можливостей через відсутність насіння у дозволеній формі та через більшу вартість насіннєвого матеріалу, яка для деяких культур складає значну частину собівартості продукції. На думку цих коментаторів, трьох категорій насіннєвого та садивного матеріалу, дозволеного в порядку пріоритетності, недостатньо для надійного забезпечення виробників багатьма комерційними різновидами, які наразі існують. Коментатори також відзначали, що у проекті Національного переліку відсутні синтетичні речовини для обробки насіння, що взагалі виключає використання обробленого насіння в органічному агровиробництві. За їх словами, виробники часто покладаються на різновиди насіннєвого і садивного матеріалу, найбільш адаптовані до відповідних природних умов або до потреб ринку, і ці конкретні різновиди дуже часто будуть відсутні у необробленій формі. Висновок: такі вимоги змусять багатьох виробників відмовитися від цілого ряду перевірених різновидів насіннєвого і садивного матеріалу та, імовірно, взагалі згорнути органічне виробництво. Один коментатор вважає, що окреслені у проекті регламенту наміри застосовувати виробничий стандарт для стимулювання виробництва органічного насіннєвого і садивного матеріалу не узгоджуються з цілями Закону про виробництво органічних харчових продуктів.

Ми не вносили змін до виробничого стандарту щодо насіннєвого і садивного матеріалу у відповідь на такі коментарі, оскільки Законом забороняється використання синтетичних матеріалів, не включених до Національного переліку. Регламент не може дозволити виробникам використовувати синтетичні матеріали для обробки

насіння, які не були розглянуті, не отримали схвальні рекомендації Колегії та не були додані Міністром до Національного переліку. Виробничий стандарт спонукає виробників шукати насіннєвий і садивний матеріал, найбільш сумісний з органічним виробництвом, та забезпечує певні допуски у випадку відсутності на ринку пріоритетних форм. Оскільки до Національного переліку остаточної редакції регламенту не включено жодної синтетичної речовини для обробки насіння, громадяни можуть звертатися до Колегії з проханням про розгляд таких речовин. Окрім цього, виробничий стандарт спонукає виробників і постачальників насіннєвого і садивного матеріалу створювати природні матеріали для обробки, які були б придатні для використання в органічній системі та не потребували б включення до Національного переліку. Мета стимулювання виробництва органічно вирощеного насіння та заохочення досліджень у сфері органічних матеріалів для обробки насіння узгоджується з цілями Закону сприяти торгівлі органічно виробленими та обробленими харчовими продуктами. Ми розробили виробничий стандарт, прагнучи досягнення зазначених цілей та запобігаючи імовірному руйнівному впливу, який мали б занадто жорсткі вимоги щодо органічно виробленого насіннєвого і садивного матеріалу.

(5) Стандарт виробництва кленового сиропу. На думку багатьох коментаторів, у проекті регламенту не вистачає стандартів, які регулювали б діяльність операторів з виробництва й обробки кленового сиропу. Коментатори стверджували, що виробництво кленового сиропу – це значний обсяг діяльності для багатьох органічних виробників, і що відсутність в остаточній редакції регламенту виробничого стандарту для цієї сфери негативно позначиться на наявних ринках органічної продукції. Численні коментатори рекомендували включити до остаточної редакції регламенту виробничий стандарт щодо кленового сиропу з чинної програми сертифікації Американських органічних стандартів.

Ми не включили до регламенту стандарти виробництва та обробки кленового сиропу, оскільки остаточна редакція регламенту вже містить достатньо положень для сертифікації подібних операторів. Переглянувши чинні стандарти виробництва кленового сиропу, ми визначили, що вимоги до рослинництва, обробки, дозволених та забо-

ронених матеріалів, які містяться в остаточній редакції регламенту, а також список дозволених та заборонених матеріалів у Національному переліку, регулюють цю сферу виробництва аналогічним чином.

**Рослинництво – роз'яснення**

Надаємо роз'яснення з наступних піднятих коментаторами питань:

(1) Застосовність вимог щодо сівозміни до всіх операторів. На думку представника однієї органічної програми штату, вимоги щодо сівозміни, які містяться у проекті регламенту, є надмірно суворими для виробників, що працюють у регіонах, де обмежена кількість опадів та водних ресурсів або унікальні ґрунтові умови роблять непрактичним вирощування покривних культур. Цей коментатор відзначав, що сівозміна не застосовується в окремих, "напівбагаторічних", системах рослинництва у посушливих областях, наприклад, при вирощуванні алое вера, проте подібні системи задовольняють вимоги виробничого стандарту щодо сівозміни. Сертифікатор висловив аналогічне занепокоєння та запропонував внести зміни до виробничого стандарту щодо сівозміни, додавши перед списком дозволених методів роботи слова "може включати, але не обмежується наступним". На думку цього коментатора, умова "може включати" дає окремим виробникам більшу свободу дій, визнаючи, що не кожен дозволений метод рослинництва підходить для всіх операторів.

Ми залишили формулювання регламенту без змін, оскільки гнучкість вже забезпечується дозволом розробляти специфічні методи сівозміни для конкретних умов і площ, який було додано на прохання коментаторів. У регламенті було і є застереження "але не обмежуючись", яке дозволяє виробникам включати до свого органічного плану альтернативні методи виробництва. Окрім цього, у регламенті зазначено, що виробник зобов'язаний запроваджувати сівозміну з урахуванням умов конкретного оператора. Далі також зазначається, що сівозміна як компонент плану органічного господарювання має розглядатися в контексті природних умов, притаманних даній місцевості, в тому числі з урахуванням клімату, гідрологічних показників, ґрунтових умов та вирощуваних культур. Остаточна редакція регламенту вимагає запровадження сівозміни, але виробник

і сертифікатор визначатимуть культури, частоту та послідовність їх застосування у конкретній сівозміні. Сівозміна повинна задовольняти вимоги цього виробничого стандарту – зберігати або покращувати вміст органічних речовин у ґрунті, забезпечувати контроль шкідників, компенсувати дефіцит або надмірний вміст біогенних речовин та контролювати ерозію – і не зобов'язує використовувати якісь конкретні методи. Ми структурували цей та інші виробничі стандарти і вимоги плану органічного господарювання таким чином, щоб дати виробникам і сертифікаторам можливість розробляти органічні плани, адаптовані до різних природних умов та систем виробництва.

(2) Виключення розсади однорічників з садивного матеріалу. Згідно з проектом регламенту виробнику дозволялося використовувати неорганічно вироблений насіннєвий і садивний матеріал, якщо еквівалентний органічний матеріал відсутній на ринку. Низка коментаторів, у тому числі Колегія, висловила занепокоєння тим, що визначення садивного матеріалу "будь-яка рослина або рослинна тканина, в тому числі кореневища, паростки, листові або стеблові живці, корені або бульби, які використовуються для виробництва або розмноження рослин" є досить широким, щоб віднести до нього розсаду однорічних культур. Хоча багато коментаторів включно з Колегією підтримували застереження щодо наявності на ринку, вони були проти його поширення на розсаду однорічних рослин. Ми не планували включити розсаду однорічників до категорії садивного матеріалу; "розсада однорічників" окремо визначена як "рослина, яка вирощується з насіння та яка завершує свій життєвий цикл або дає врожай у той самий вегетаційний сезон або рік, коли посаджена". У відповідних виробничих стандартах проекту регламенту розсада однорічників виділена в окрему категорію. Від початку не дозволялося використовувати неорганічно вирощену розсаду однорічників через відсутність на ринку подібної органічної розсади. Така розсада може використовуватися лише в рамках тимчасового відхилення через невідворотну зупинку діяльності підприємства. Зростання ринку органічно виробленої розсади однорічників, на відміну від ринку насіння і садивного матеріалу, робить непотрібним положення щодо наявності товару на ринку. Ми зберегли цей підхід в остаточній редакції регламенту.

**Тваринництво – зміни на основі коментарів**

На основі коментарів були внесені наступні зміни:

(1) Конверсія цілого стада. Згідно з проектом регламенту, тварини повинні протягом одного року утримуватися з дотриманням органічних норм, перш ніж їх молоко або молочну продукцію можна буде маркувати як органічну. Згідно з вимогами до годівлі, виробники зобов'язані забезпечувати 100% органічний раціон тварин (за винятком речовин, дозволених згідно з Національним переліком для використання в якості харчових добавок та доповнень до раціону) протягом усього року. Численні виробники, споживачі, представники програм сертифікації окремих штатів та сертифікатори вважають, що вимога годівлі органічними кормами протягом цілого року створюватиме нездоланний бар'єр для дрібних і середніх молочних ферм, які бажають перейти на органічне виробництво. На думку цих коментаторів, додана вартість годівлі 100% органічними кормами протягом цілого року є економічно невигідною. Коментатори вважають, що положення щодо конверсії "нових надходжень" або "цілого стада" у чинних стандартах сертифікації є інструментом, який дозволяє неорганічним молочним фермам переходити до органічного виробництва. Коментатори також відзначали, що ці положення зазвичай дозволяють виробникам годувати тварин на 80% органічними або власноручно вирощеними кормами протягом перших 9 місяців перехідного періоду, а вимога дотримуватися 100% органічного раціону поширюється лише на три останніх місяці перехідного періоду. Деякі коментатори стверджували, що багато нині органічних молочних ферм скористалися цим положенням щодо переведення стада в органічну систему, і що стале зростання попиту на органічне молоко і молочні продукти свідчить про згоду споживачів з цим принципом.

На своєму засіданні у червні 2000 року Колегія ще раз повторила раніше запропонований принцип конверсії для підприємств, які одночасно переводять в органічну систему молочних тварин та землю, на якій ці тварини вирощуються. Колегія рекомендувала дозволити виробникам годувати все окреме стадо на 80% органічними кормами протягом перших 9 місяців останнього року переходу та на 100% органічними кормами протягом останніх 3 місяців. Наступна вимога

цих рекомендацій полягає в тому, що молочні тварини, ввезені на органічну молочну ферму, повинні органічно вирощуватися починаючи з останньої третини вагітності, з наступним винятком: корми, вироблені на землі, включеній до органічного плану, дозволяється згодовувати молодняку, за винятком останніх 12 місяців перед виробництвом молока.

Хоча переважна більшість коментаторів підтримала положення про конверсію цілого стада, проти нього виступила значна кількість громадян, сертифікаторів та представників органічних програм штатів. На думку деяких коментаторів, вимога годувати тварин 100% органічними кормами менше ніж протягом одного повного року не задовольнятиме очікувань споживачів по відношенню до органічної молочної ферми. Інші коментатори стверджували, що переведення цілого стада лише дає перевагу одному сегменту виробників перед іншим. На їхню думку, вимога годівлі тварин 100% органічними кормами протягом цілого року стимулюватиме ринки органічно виробленого сіна і зерна, таким чином винагороджуючи хорошу ротацію пропашних культур. Один сертифікатор висловив занепокоєння тим, що вимоги щодо конверсії створюватимуть перманентні пільги, і що розгалужені молочні ферми можуть постійно користатися цим положенням для переведення неорганічно вирощених тварин в органічну частину підприємства.

Остаточна редакція регламенту містить положення щодо конверсії цілого стада, дуже наближене до рекомендацій Колегії та чинних стандартів сертифікації. Згідно з вимогами остаточної редакції регламенту, все окреме молочне стадо повинне утримуватися згідно з органічними нормами протягом одного року до виробництва органічного молока. У перші 9 місяців цього року виробник зобов’язаний забезпечувати раціон тварин, що принаймні на 80% складається з органічних кормів або з кормів, вирощених на включеній до плану органічного господарювання землі, яка обробляється з дотриманням вимог до органічного рослинництва. Решта раціону тварин може бути вироблена без дотримання органічних норм, але не повинна містити заборонених речовин, у тому числі антибіотиків або гормонів. Виробник зобов’язаний годувати тварин 100% органічними кормами протягом останніх трьох

місяців перед виробництвом органічного молока. Виробник повинен дотримуватися вимог виробничого стандарту щодо здоров'я та умов утримання тварин протягом всього перехідного року. Після сертифікації молочної ферми тварини, які надходять до оператора, повинні вирощуватися органічно, починаючи з останньої третини вагітності. Ми не включили рекомендацію Колегії щодо дозволу годувати молодняк неорганічними кормами, за винятком останніх 12 місяців перед початком виробництва органічного молока. Постійний дозвіл на використання неорганічних кормів сертифікованим оператором шкодив би принципу, що конверсія цілого стада – це окрема разова подія.

Ми сподіваємося, що положення, якими доповнена остаточна редакція регламенту, розвіють занепокоєння коментаторів, котрі виступали проти принципу конверсії. Споживачі позитивно сприйняли молоко і молочні продукти з ферм, сертифікованих згідно з положеннями приватних програм щодо конверсії цілого стада, які в основі своїй є ідентичними відповідним положенням остаточної редакції регламенту. Хоча положення щодо конверсії може тимчасово знизити попит на органічні корми, воно спонукатиме тваринницькі підприємства самостійно забезпечувати себе органічними кормами. Це положення також стимулює самостійне вирощування ремонтних тварин, дозволяючи водночас ввозити тварин, які вирощувалися органічно з останньої третини вагітності. Таким чином забезпечується захист наявних ринків органічних телиць без дискримінації ферм закритого типу. І нарешті, положення щодо конверсії не може застосовуватися на постійній основі для введення неорганічно вирощених тварин в органічну систему. Це єдиноразова можливість для виробників, які співпрацюють з сертифікатором, скористатися стратегією конверсії для переводу в рамки органічної системи господарювання конкретного молочного стада разом з відповідними земельними ресурсами.

(2) Органічне вирощування тварин з останньої третини вагітності. Згідно з вимогою проекту регламенту, органічні племінні та молочні тварини на забій, які продаються, маркуються або представляються як органічні, мають з народження постійно вирощуватися з дотриманням органічних норм. На думку багатьох коментаторів, це зайве

послаблення порівняно з більшістю чинних органічних стандартів, які вимагають органічного вирощування усіх тварин на м'ясо, починаючи з останньої третини вагітності. Ці коментатори посилалися на рекомендацію Колегії від 1994 року про те, що всі тварини на забій повинні бути отримані від маточного поголів'я, яке утримувалося згідно з органічними нормами принаймні з останньої третини вагітності. Коментатори також рекомендували поширити положення щодо органічного утримання на останню третину вагітності тварини, щоб забезпечити відповідність вимогам параграфа 205.236(а)(4) щодо органічно вирощеного приплоду племінного поголів'я. Ми погоджуємося з представленим коментаторами аргументом і внесли зміни до остаточної редакції регламенту, вимагаючи органічного вирощування племінних або молочних тварин починаючи з останньої третини вагітності. Лише за цієї умови такі тварини можуть продаватися на забій як органічні.

(3) Перехідний період для неїстівної продукції тваринництва. Згідно з проектом регламенту, тварини повинні протягом щонайменше одного року вирощуватися як органічні, перш ніж неїстівну продукцію від них можна буде продавати як органічну. Низка коментаторів ставила під сумнів підставу для створення вимог щодо різного походження тварин в залежності від того, яку продукцію оператор планує випускати, їстівну чи неїстівну. Ці коментатори стверджували, що ані в Законі, ані в чинних стандартах сертифікації не передбачається можливість подібної диференціації. Вони запитували, чому в проекті регламенту запроваджується подібне положення за відсутності відповідної рекомендації Колегії. Ми погоджуємося, що запровадження окремих вимог щодо походження тварин, призначених для отримання від них неїстівної продукції, може призводити до плутанини. Ми змінили це положення в остаточній редакції регламенту: тепер неїстівна органічна продукція має бути отримана від тварин, органічно вирощених починаючи з останньої третини вагітності.

(4) Положення щодо кормових добавок і доповнень до раціону. Проект регламенту дозволяв застосування несільськогосподарської продукції та синтетичних речовин, включених до Національного переліку, в якості кормових добавок і доповнень до раціону. На

думку багатьох коментаторів, дозвіл на використання несільськогосподарських або синтетичних речовин в якості кормових добавок йде врозріз з визначенням "кормової добавки" у проекті регламенту. За визначенням, кормова добавка повинна сама по собі бути кормовим матеріалом; водночас запропоноване у проекті регламенту визначення терміну "корми" не включає несільськогосподарських або синтетичних речовин. Ці коментатори пропонували переглянути визначення "кормової добавки" та включити в нього несільськогосподарські чи синтетичні речовини, або взагалі вилучити цей термін з остаточної редакції регламенту. Управління з контролю за харчовими продуктами та лікарськими засобами рекомендувало внести зміни до визначень "кормова добавка" та "доповнення до раціону" і зазначити компоненти, введення яких до раціону тварин вимагається чинними виробничими стандартами охорони здоров'я тварин.

Ми внесли зміни у визначення "кормова добавка" в остаточній редакції регламенту, яке тепер має вигляд "комбінація кормових поживних речовин, що додається до кормів для тварин з метою покращення харчового балансу або підвищення коефіцієнту корисної дії раціону в цілому". Ми не врахували другу частину запропонованого визначення, у якій описується, яким чином кормова добавка може видаватися тваринам. Ми змінили визначення "доповнення до раціону" на таке: "речовина, яка додається до кормів у мікрокількостях для задовольнення певних харчових потреб; тобто, необхідні поживні речовини у формі амінокислот, вітамінів та мінералів". Визначення "кормової добавки" та "доповнення до раціону", які містилися у проекті регламенту, відповідали рекомендаціям Колегії. Хоча ми прагнули максимально впроваджувати рекомендації Колегії, ми погоджуємося з коментаторами в тому, що запропоновані визначення не узгоджувалися з рештою положень щодо годівлі тварин. Визначення, включені до остаточної редакції регламенту, відповідають поставленій Колегією меті чітко розмежувати корми, кормові добавки та доповнення до раціону, водночас роз'яснивши роль кожного з цих компонентів у раціоні органічних тварин. Ми також врахували рекомендацію Управління з контролю за харчовими продуктами та лікарськими засобами відзначити у виробничому стандарті охорони здоров'я тварин білки і/або амінокислоти, жирні кислоти, джерела

енергії та, для жуйних тварин, клітковину як обов'язкові складові частини кормового раціону. Завдяки цим доповненням виробничий стандарт охорони здоров'я тварин краще узгоджується з серією публікацій Національної ради з наукових досліджень щодо вимог до поживних речовин у годівлі тварин, на які ми посилалися у проекті регламенту як на основу для визначення вимог до кормів.

Багато коментаторів зверталися до положень проекту регламенту, які дозволяють або забороняють використання окремих матеріалів та їх категорій у годівлі тварин. Зокрема, деякі коментатори запитували, чи вважаються ферменти доповненням до раціону, а отже, є дозволеними. Один сертифікатор просив роз'яснити можливість застосування амінокислот в якості кормових добавок. На своєму засіданні у жовтні 1999 року Колегія обговорила підготовлений Технічною консультативною групою огляд застосування ферментів і амінокислот у годівлі тварин. Колегія визначила, що природні джерела ферментів існують, і слід дозволити їх використання в органічному виробництві. В ході обговорення природних джерел ферментів вони дійшли висновку, що ферменти, отримані з їстівних нетоксичних рослин та нехвороботворних бактерій або грибів, які не були піддані генетичній модифікації, слід дозволити як неорганічне доповнення до кормового раціону. На даній зустрічі Колегія не зайняла певної позиції щодо амінокислот, але відзначила, що в найближчому майбутньому повернеться до цього питання. На основі цих рекомендацій остаточна редакція регламенту дозволяє використання в якості неорганічних доповнень до раціону тварин природних ферментів, але не амінокислот. Оскільки Колегія дійшла висновку, що природні джерела ферментів існують і є прийнятними для органічного тваринництва, ферменти можуть бути дозволені в органічному тваринництві без необхідності додавати їх до Національного переліку. Деякі коментатори обговорювали питання добробуту тварин та переваги для довкілля, пов'язані з введенням амінокислот в корми, і виступали за те, щоб дозволити їх використання. Проте, за відсутності рекомендацій Колегії, що амінокислоти є природними або мають бути додані до Національного переліку як синтетичні, регламент не дозволяє їх застосування.

Коментатори запитували, чи буде дозволено додавати в корми сільськогосподарського походження несинтетичні, але несільськогосподарські речовини, такі як мелені черепашки молюсків. Згідно з рекомендаціями Колегії 1994 року, природні доповнення до раціону можуть походити з будь-яких джерел, за умови, що Національний перелік не класифікує таке доповнення як заборонену речовину природного походження. Ми погоджуємося з цією рекомендацією і внесли зміни до остаточної редакції регламенту, дозволивши використання таких матеріалів у якості доповнень до кормового раціону і кормових добавок. Єдиним додатковим обмеженням використання цих матеріалів є те, що будь-який корм, доповнення до кормового раціону і кормова добавка повинні застосовуватися з дотриманням вимог Федерального закону про харчові продукти, лікарські та косметичні засоби, як відзначено у параграфі 205.237(b)(6).

Згідно з рекомендаціями Колегії, жуйні тварини, які тимчасово знаходяться на стійловому утриманні, повинні мати доступ до сухого неподрібненого сіна. Хоча це була рекомендація Колегії, а не положення проекту регламенту, вона отримала відгуки деяких коментаторів. Більшість цих коментаторів стверджували, що такі умови є занадто суворими і можуть перешкоджати застосуванню багатьох підходящих фуражних продуктів. Один виробник молока відзначив, що така вимога не підходить для операторів, які змішують сіно з іншими кормами. Ми погоджуємося, що запропоноване Колегією формулювання є занадто директивним, і не включили його до остаточної редакції регламенту.

(5) Положення щодо стійлового утримання. Основою для визначення умов утримання тварин у проекті регламенту було міркування про здоров'я, харчові та поведінкові потреби окремих видів і типів тварин. У проекті регламенту також були визначені базові компоненти виробничого стандарту, в тому числі доступ до затінку, прихистку, зони вигулу, на свіже повітря та прямі сонячні промені. Водночас відзначалося, що конкретні рекомендації по видам тварин будуть розроблені з урахуванням майбутніх рекомендацій Колегії та коментарів громадськості. У проекті регламенту також були окреслені умови відносно добробуту тварин і захисту довкілля, за яких виробник може тимчасово утримувати тварин у стійлі.

Підтримуючи принципи, покладені в основу цього виробничого стандарту, переважна більшість коментаторів стверджувала, що ці положення були не досить чіткими і конкретними. Занепокоєння багатьох коментаторів викликало те, що проект регламенту належним чином не забезпечував доступу надвір для всіх тварин. Підтримуючи вимогу доступу до пасовищ для жуйних тварин, коментатори відзначали, що в остаточній редакції регламенту слід дати чітке визначення терміну "пасовище", щоб зробити це положення змістовним. Деякі коментатори, навпаки, підтримували менш прескриптивний підхід, прийнятий у проекті регламенту. У червні 2000 року Колегія значно розширила свої попередні рекомендації щодо умов утримання тварин.

За твердженнями багатьох коментаторів, необхідні умови утримання тварин не включають такого конкретного критерію як доступ на свіже повітря. Як відзначив один коментатор, вимога перебування тварин на прямому сонячному світлі може тлумачитися як необхідність мати вікна у приміщеннях, у яких утримуються тварини. Коментатори одностайно заявляли, що, за винятком тимчасового стійлового утримання, всі тварини будь-яких видів повинні мати доступ надвір. Коментатори також вважають, що вигул повинен відповідати видовим потребам тварин, наприклад, для птахів там мають бути "пилові калюжі", а жуйним тваринам вигул має забезпечувати значну частину раціону. Багато коментаторів, зокрема, виступали проти кормових майданчиків на вигулі. Колегія рекомендувала внести до остаточної редакції регламенту вимогу доступу всіх тварин на свіже повітря. У відповідь на ці коментарі ми переглянули положення регламенту та внесли вимогу про доступ на свіже повітря як необхідний елемент органічного тваринництва.

Окрім цього ми включили до остаточної редакції регламенту визначення терміну "пасовище". У цьому визначенні підкреслюється, що тваринницькі господарства повинні розпоряджатися своїми землями, забезпечуючи жуйних тварин кормами, та водночас захищаючи або покращуючи земельні, водні та рослинні ресурси оператора. Виробник зобов'язаний посіяти і вирощувати кормові рослини, які задовольняли б харчові вимоги тих видів тварин, які використовують дане пасовище.

Численні коментатори зверталися за роз'ясненнями щодо умов утримання окремих видів тварин, наприклад, утримання птиці у клітках та умови утримання телят на м'ясо. Застосування систем постійного утримання, в тому числі кліток для птиці та телят, несумісне з вимогою забезпечення доступу органічних тварин на свіже повітря і моціону відповідно до їх природних потреб. Час від часу виробники вимушені тимчасово утримувати тварин у стійлах або клітках, але таке періодичне утримання має бути виправдане згідно з переліком відповідних винятків, які містяться в остаточній редакції регламенту. Інші коментатори просили роз'яснити, чи дозволяється стійлове утримання тварин на м'ясо на заключному етапі відгодівлі, і якщо так, то як довго може тривати таке утримання. Коментатори, які виступали за дозвіл стійлового утримання на заключному етапі відгодівлі, найчастіше вважали, що для великої рогатої худоби цей період не повинен перевищувати 90 днів. В остаточній редакції регламенту не зазначається конкретний період, протягом якого велика рогата худоба та інші тварини можуть утримуватися в стійлі перед забоєм. Ми розробимо такі стандарти після отримання додаткових рекомендацій Колегії та коментарів громадськості.

Низка коментаторів запитувала, чи відповідні федеральні, місцеві норми або норми штатів будуть переважати над вимогою забезпечення доступу на свіже повітря. Ці коментатори мають інформацію про окружні постанови, якими забороняється вільне випасання тварин з метою захисту якості води. Органічні оператори повинні виконувати всі норми: федеральні, штату та місцеві. Водночас, щоб продавати, маркувати або представляти сільськогосподарську продукцію як "100% органічну", "органічну" або "виготовлену з органічного...", виробник чи обробник повинен виконувати всі чинні вимоги цього регламенту. Федеральні норми, норми штату або місцеві вимоги, які забороняють застосовувати методи, застосування яких вимагає даний регламент, або вимагають застосовувати заборонені цим регламентом методи, суттєво перешкоджатимуть органічній сертифікації товару, який знаходиться під дією таких норм.

(6) Заборона застосування протипаразитарних засобів під час лактації. Остаточна редакція регламенту дозволяє застосування синтетичних протипаразитарних засобів для племінного поголів'я за

умови, що ці засоби включені до Національного переліку, а обробка ними проводиться до останньої третини вагітності, якщо молодняк буде вирощуватися органічно. Багато коментаторів підтримали цей принцип, але були занепокоєні, що подібне формулювання дозволить виробникам застосовувати протипаразитарні засоби під час лактації, поки триває вигодовування молодняка. На думку цих коментаторів, такий дозвіл порушує мету даного положення, оскільки молодняк може отримати протипаразитарні засоби системної дії або їх залишки через молоко матері. Колегія рекомендувала заборонити застосування дозволених протипаразитарних синтетичних засобів під час лактації, коли триває вигодовування органічно вирощуваного молодняка. Ми погоджуємося з цими коментаторами і внесли зміни до остаточної редакції регламенту, забороняючи обробку маточного поголів'я тварин, які вирощуються з дотриманням органічних норм, дозволеними синтетичними протипаразитарними засобами протягом останньої третини вагітності та під час лактації.

**Тваринництво – запропоновані, але не внесені зміни**

Цей підрозділ містить формулювання регламенту, що були збережені в тому самому вигляді, в якому вони були представлені у проекті регламенту, та щодо яких ми отримали наступні коментарі:

(1) Заборона сертифікації великих спеціалізованих господарств. Багато коментаторів пропонували заборонити в остаточній редакції регламенту сертифікацію великих спеціалізованих тваринницьких господарств. За їх словами, великі господарства залежать від методів і матеріалів, які не узгоджуються з вимогами Закону або чітко заборонені Законом. Така заборона не включена до остаточної редакції регламенту, оскільки коментатори не дали чіткого визначення "великого спеціалізованого господарства", яке можна було б використати в регламенті. Щоб отримати сертифікацію, кожен органічний оператор незалежно від його розміру або інших характеристик зобов'язаний розробити план органічного господарювання, який узгоджується з даним регламентом, і дотримуватися цього плану.

(2) Правила вибору неорганічних кормів. Згідно з вимогами проекту регламенту, за винятком несільськогосподарської продукції та синтетичних речовин, які увійшли до Національного переліку, вироб-

ник повинен забезпечувати тварин повним кормовим раціоном, який складається з сільськогосподарських кормових продуктів, в тому числі пасовищ і фуражу, вироблених і оброблених органічно. Проект регламенту також включав вимоги щодо тимчасових відхилень, які, за дуже обмежених обставин і за згодою сертифікатора і Адміністратора, дозволяли б відступати від конкретних стандартів виробництва й обробки. У преамбулі проекту регламенту як приклад ситуації, в якій можливий дозвіл на тимчасове відхилення, описувалася надзвичайна ситуація, що привела до відсутності органічних сільськогосподарських кормів. Згідно з рекомендаціями багатьох коментаторів, остаточна редакція регламенту має вимагати від виробника, який отримав дозвіл на тимчасове відхилення за надзвичайної ситуації, яка призвела до відсутності органічних кормів, слідувати пріоритетному порядку вибору несертифікованих органічних кормів, запропонованому Колегією. Цей пріоритетний порядок вимагає від виробника отримувати сільськогосподарські корми з джерел, які максимально задовольняють стандартам органічної сертифікації. Коментатори стверджували, що дотримання порядку пріоритетності найкращим чином відповідатиме очікуванням споживачів, що органічно вирощені тварини отримували органічні корми, та буде стимулювати отримання сертифікації виробниками кормів для тварин.

Ми не включили до остаточної редакції регламенту рекомендований Колегією порядок пріоритетності на випадок надзвичайної ситуації з наявністю кормів, оскільки він був би занадто директивним і таким, який важко виконати в надзвичайній ситуації. Отримання дозволу на тимчасове відхилення безумовно звільняє виробника від положення, якого воно стосується, хоча такий виробник не має права застосовувати як альтернативний будь-який метод, матеріал або процедуру, заборонену згідно з розділом 205.105. Окрім цього, зараз сертифікованих органічних кормів на ринку значно більше, ніж у 1994 році, коли Колегія розробила свій порядок пріоритетності. Ми передбачаємо, що виробники, у яких виникли проблеми з постачанням органічних кормів сільськогосподарського походження, зможуть знайти на ринку інших постачальників для поповнення дефіциту, що виник.

(3) Заборона фізичних втручань. Згідно з вимогою проекту регламенту, фізичні втручання мають проводитися за необхідності, з метою сприяння благополуччю тварин, та з мінімізацією болю і стресу. Це положення було компонентом виробничого стандарту щодо охорони здоров'я, який вимагав від виробників запровадження і дотримання профілактичних заходів, спрямованих на охорону здоров'я тварин. У преамбулі ми відзначали відсутність серед попередніх коментаторів консенсусу щодо визнання конкретних фізичних втручань дозволеними або забороненими, та передбачали співпрацю з цього питання з виробниками, сертифікаторами і споживачами. Ми пропонували надавати коментарі щодо методики визначення стресу тварин, завдяки якій можна було б оцінити, чи узгоджуються конкретні втручання з умовами проекту регламенту.

Надійшла значна кількість коментарів як проти, так і на підтримку положення проекту регламенту щодо проведення фізичних втручань. Багато коментаторів виступали проти будь-якого дозволу на проведення фізичних втручань і доводили, що ця практика є жорстокою і такою, що ослабляє тварин. Ці коментатори стверджували, що змінами у виборі породи, щільності посадки тварин та умовах утримання можна досягти аналогічних результатів, не шкодячи тваринам. На їхню думку, адаптувавши свої системи виробництва таким чином, щоб сприяти фізичному і психологічному благополуччю тварин, виробники можуть уникнути необхідності проведення фізичних втручань. Зокрема, коментатори посилалися на обрізання дзьобів і припікання пазурів птиці як непотрібне через наявність альтернативних систем виробництва. Занепокоєння багатьох коментаторів було викликане тим, що допустимість фізичних втручань полегшить сертифікацію великих спеціалізованих тваринницьких ферм. Коментатори також відзначали, що проведення фізичних втручань не узгоджується з настановами Кодекс Аліментаріус, і виступали проти такого дозволу до завершення громадського обговорення цієї теми у належному порядку.

Численні коментатори заявляли, що, за можливості запровадження прийнятних принципів, дозвіл на проведення фізичних втручань буде благотворною і навіть необхідною умовою в органічному тваринництві. На переконання цих коментаторів, виробники прово-

дять фізичні втручання задля загального благополуччя зграї або стада, і що біль і стрес від втручання повинні порівнюватися з болем і стресом, який виникатиме у разі непроведення такого втручання. В якості прикладу ці коментатори говорили про травматичний вплив канібалізму птахів, яким не обрізали дзьоби, або про рани, завдані тваринами, яким не провели знерожування. За словами багатьох з цих коментаторів, запроваджуючи альтернативні методи виробництва, такі як селекційний відбір і щільність посадки, виробники можуть зменшити, але не ліквідувати потребу в проведенні фізичних втручань. Колегія підтримала відповідне положення в тій формі, в якій воно було представлене у проекті регламенту, заявивши, що воно відповідає вимогам забезпечення добробуту тварин, дозволяючи застосовувати методи, необхідні для належного господарювання.

Ми зберегли без змін запропоноване положення щодо фізичних втручань, не вдаючися в деталі та не визначаючи конкретні практики як дозволені чи заборонені. До нас не надійшло суттєво нових пропозицій щодо методів вимірювання стресу тварин, спричиненого фізичними втручаннями, отже ми не переглядали регламент в цьому напрямку. В остаточній редакції регламенту записано, що, за умови належного проведення в контексті загальної системи управління, окремі фізичні втручання є дозволеними. Регламент також визначає, що фізичне втручання як елемент профілактичної програми охорони здоров'я має йти на користь загальному фізичному і психологічному добробуту тварин, які є об'єктами такого втручання.

(4) Період очікування після застосування синтетичних протипаразитарних засобів на молочних тваринах. Проект регламенту запроваджував 90-денний термін очікування, перш ніж молоко, отримане від тварин, оброблених синтетичними протипаразитарними засобами, і молочні продукти з такого молока буде дозволено маркувати як органічні. Посилаючися на формулювання у преамбулі до проекту регламенту про те, що 90-денний період очікування відповідає "очікуванням споживачів щодо органічно вирощених тварин", виробник молока відзначав, що таке положення не бере до уваги міркування стосовно добробуту тварин та економічної ефективності. Коментатор вважає 90-денний період очікування примхою та проблематичним положенням, оскільки виробники коров'ячого мо-

лока будуть змушені скорочувати природний період сухостійності тварин або втрачати 30 днів виробництва органічного молока. За твердженням коментатора, оптимальний час очікування у даному випадку складає 60 днів, оскільки приблизно стільки триває природний період сухостійності молочних корів. При такому підході тварини, які потребують обробки, могли б отримувати дозволений синтетичний протипаразитарний засіб під час сухостійності, отже час очікування співпадав би з природним 60-денним періодом, коли у тварин відсутня лактація. Час очікування завершувався б перед народженням телят, і відразу після народження телят молоко можна було б знову продавати як органічне. Коментатор вважає, що 60-денний період очікування відповідатиме очікуванням споживачів щодо більш тривалого часу очікування після обробки дозволеними синтетичними протипаразитарними засобами, водночас не накладаючи зайвих обмежень на виробника.

В остаточній редакції регламенту ми зберегли 90-денний період очікування. Положення регламенту щодо обробки тварин дозволеними синтетичними протипаразитарними засобами відповідають рекомендованому Колегією у жовтні 1999 року 90-денному періоду очікування. Колегія має повноваження переглянути це питання і запропонувати на розгляд Міністру альтернативні рекомендації.

(5) Окреслення вимог щодо площі для стійлового утримання тварин. У проекті регламенту не запроваджувалися вимоги щодо площі для утримання тварин, але зазначалося, що виробник зобов'язаний піклуватися про здоров'я та враховувати природну поведінку тварин, яких він утримує. Деякі коментатори виступали за регламентування площ для утримання тварин, оскільки це були б єдині для всіх конкретні вимоги. За словами цих коментаторів, деякі чинні стандарти сертифікації включають в себе вимоги стосовно площ у стандартах щодо умов утримання тварин, і що подібний підхід підтримується також настановами Кодекс Аліментаріус. Не заперечуючи проти того, що вимоги щодо площ можуть бути ефективним інструментом сертифікації систем органічного тваринництва, ми не внесли відповідних положень до остаточної редакції регламенту. На нашу думку, для створення таких вимог необхідно буде отримати рекомендації Колегії та громадські коментарі. На засіданні у червні

2000 року Колегія погодилася, що наразі передчасно включати до остаточної редакції регламенту вимоги щодо площ для стійлового утримання тварин.

(6) Доступ до пасовищ чи пасовищне утримання. За твердженнями коментаторів, вимога проекту регламенту, що тварини повинні отримувати "доступ до пасовищ", не досить чітко характеризує відносини, які мають існувати між жуйними тваринами і землею, на якій вони пасуться. Багато з цих коментаторів рекомендували запровадити у регламенті вимогу "пасовищного утримання" жуйних тварин. Численні коментатори відзначали, шо в остаточній редакції регламенту слід більш чітко описати відносни між жуйними тваринами і пасовищами. Колегія висловила свою згоду з таким баченням і рекомендувала запровадити у регламенті вимогу "пасовищного утримання". Органічний виробник молока, навпаки, вважає, що не слід включати до регламенту єдине нормативне визначення пасовища. На думку цього коментатора, різноманіття вегетаційних сезонів, коливання природних умов, видів фуражу і трави неможливо охопити в одному визначенні, і сертифікатори повинні давати визначення пасовища в індивідуальному порядку. Цей коментатор також не погоджувався з вимогою "пасовищного утримання", відзначаючи, що випасання має бути одним з ряду компонентів збалансованого раціону тварин. Виділення пасовища як основи для утримання жуйних тварин призведе до порушення цього балансу та позбавить інших виробників доходів та переваг сівозміни, які вони отримують від вирощування кормів для тварин.

Ми зберегли вимогу "доступу до пасовища", оскільки термін "пасовищне утримання" є недосить чітким для того, щоб бути застосованим в остаточній редакції регламенту. Регламент включає визначення пасовища, а збережене положення щодо "доступу до пасовища" забезпечує виробників і сертифікаторів реалістичним стандартом, дотримання якого можна проконтролювати. НОП буде співпрацювати з Колегією в напрямку розробки додаткових рекомендацій щодо утримання жуйних тварин.

(7) Етап виробництва. Проект регламенту містив положення щодо тимчасового стійлового утримання, під час якого тварини не матимуть доступу надвір. Занепокоєння багатьох коментаторів ви-

кликала думка, що виправдання тимчасового стійлового утримання етапом виробництва може застосовуватися для недопущення тварин надвір під час природних етапів життя, в тому числі лактації. Коментатори різко заперечували проти такого положення і заявляли, що етап виробництва може застосовуватися в якості виправдання у дуже обмеженому числі випадків. За словами одного коментатора, наприклад, на молочній фермі можуть одночасно утримуватися сім чи вісім вікових груп тварин, і кожна вікова група потребує своїх умов утримання. Коментатор вважає, що за таких обставин слід дозволити виробнику тимчасово утримувати одну з цих вікових груп у приміщенні, щоб забезпечити максимальне використання ферми в цілому і наявного пасовища зокрема. На засіданні у червні 2000 року Колегія заявила, що дозвіл на тимчасове стійлове утримання має бути короткостроковою подією, такою як, наприклад, народження приплоду або заключний етап відгодовування тварин на м'ясо, і з переліку таких подій має чітко виключатися період лактації молочних тварин.

В остаточній редакції регламенту ми не змінювали положення про надання дозволу в залежності від етапу виробництва у відповідь на наведені вище коментарі. Колегія підтримала принцип надання дозволу в залежності від етапу виробництва, але не дала достатніх вказівок, які дозволяли б визначити умови, що можуть бути підставою для такого дозволу по відношенню до різних видів тварин. За відсутності більш чіткої основи ми не визначали жодних конкретних прикладів, які можуть бути або не бути виправданням для стійлового утримання тварин в залежності від етапу виробництва. Ми спільно з Колегією продовжимо вивчати питання конкретних умов, за яких окремі види тварин можуть тимчасово перебувати на стійловому утриманні для покращення їх добробуту.

В остаточній редакції регламенту під тимчасовим стійловим утриманням мається на увазі період, у який тварин не випускають надвір. Тривалість тимчасового стійлового утримання може бути різною в залежності від причин запровадження стійлового утримання, наприклад, в залежності від того, скільки триватиме непогода. Умови для запровадження тимчасового стійлового утримання тварин не впливають на право виробника обмежувати свободу пересування тварин при проведенні необхідних технологічних операцій. Напри-

клад, виробнику дозволяється обмежувати свободу пересування тварин під час доїння або за аналогічних обставин, таких як проведення лікування, коли мова йде про безпеку і добробут тварин і виробника.

**Обробка – зміни на основі коментарів**

На основі коментарів були внесені наступні зміни, а саме:

(1) Наявність на ринку. Багато коментаторів, у тому числі органічні обробники і сертифікатори, стверджували, що "наявність на ринку" слід включити як вимогу для 5% неорганічних інгредієнтів, які використовуються у продукції, маркованій як "органічна".

Ми згодні з цим і додали вимогу щодо наявності на ринку як частину органічного плану обробника у розділі 205.201. До 5% (окрім води та солі) продукту, маркованого як "органічний", можуть складати неорганічні сільськогосподарські інгредієнти. Проте, перш ніж використовувати неорганічні складники, обробники повинні документально засвідчити, що аналогічні органічні інгредієнти відсутні на ринку.

(2) Заборонені методи. Коментатори висловлювалися нечітко щодо того, в якій мірі слід заборонити застосування виключених методів та іонізуючого опромінювання. Для того щоб зробити цю заборону більш чіткою, ми перенесли положення про заборону методів обробки з розділу 205.270(c) проекту регламенту до розділу 205.105, "Застосовність", підрозділ B. Параграфи (c)(1) і (c)(2) проекту регламенту, у яких міститься перелік виключених методів та іонізуючого опромінювання, були об'єднані у параграф (c)(1), який містить перехресне посилання на новий розділ 205.105.

(3) Застосування хижих комах і паразитів. Параграф (b)(1) розділу 205.271 пропонує дозволити застосування хижих комах і паразитів для контролю шкідників на обробницьких підприємствах. Згідно з розділом 21 Кодексу законів США, відділ 110.35(c), "Раціональна організація виробництва", який розробило Управління з контролю за харчовими продуктами та лікарськими засобами, "не допускається присутність шкідників у будь-якій зоні харчопереробного підприємства". На думку деяких коментаторів, застосування комах-хижаків на обробницьких підприємствах забороняється постановою Управління з контролю за харчовими продуктами та лікарськими за-

собами. Інші коментатори стверджували, що згідно з цією постановою можна застосовувати комах-паразитів на окремих переробницьких підприємствах. Один коментатор стверджував, що постанова Управління у розділі 21 Кодексу законів США, частина 110.19, дозволяє виключення для окремих підприємств, які лише збирають, зберігають або займаються дистрибуцією необробленої сільськогосподарської продукції. Інший коментатор запропонував дозволити використання комах-хижаків, якщо цього не забороняє Управління.

Ми не маємо наміру суперечити вимогам Управління з контролю за харчовими продуктами та лікарськими засобами, і тому видалили проект параграфа (b)(1) з розділу 205.271. Застосування комах-шкідників у ряді органічних обробницьких підприємств та у складських приміщеннях регулює документ про Раціональну організацію виробництва Управління з контролю за харчовими продуктами та лікарськими засобами. Зміст параграфів (b)(2) і (b)(3) було змінено.

(4) Застосування приманок на основі синтетичних феромонів. Параграфом (b)(3) проекту регламенту дозволялося застосовувати несинтетичні приманки і репеленти. Деякі обробники і сертифікатори відзначали, що майже всі феромонні приманки є синтетичними речовинами. Оскільки феромонні приманки не контактують з продукцією на обробницьких підприємствах, коментатори пропонували дозволити їх застосування за умови, що ці синтетичні речовини включені до Національного переліку.

Ми згодні та додали “синтетичні речовини” до зміненого параграфа (b)(2) для використання в приманках і репеллентах. Синтетичні речовини, які застосовуються, повинні відповідати Національному переліку.

(5) Обмеження першого застосування синтетичних речовин речовинами, включеними до Національного переліку. Параграфом (c) проекту регламенту дозволялося застосовувати будь-яку синтетичну речовину для попередження чи контролю шкідників. На думку низки коментаторів і сертифікаторів, використання несинтетичних і синтетичних речовин має на початку бути обмежене речовинами, дозволеними у Національному переліку. Це означатиме, що речовини, застосування яких не дозволене у Національному переліку, не повинні

бути препаратами першого вибору для контролю або недопущення ураження шкідниками.

Ми погоджуємося з цими коментарями. Застосування у першу чергу дозволених речовин є базовим принципом органічного сільського господарства. Таким чином, якщо методи першого вибору згідно з параграфами (a) і (b) не дали бажаного результату у попередженні ураження або боротьбі зі шкідниками, обробникам дозволяється застосовувати згідно з виправленим параграфом (c) лише несинтетичні або синтетичні речовини, використання яких дозволене згідно з Національним переліком.

Ми видалили застереження, що речовину для контролю шкідників слід застосовувати за інструкцією, яка міститься на упаковці. Це зрозуміло само собою, і немає необхідності окремо зазначати це у регламенті.

Оскільки у параграфі (c) тепер ідеться лише про застосування дозволених згідно з Національним переліком речовин, ми додали новий параграф (d), який дозволяє застосування для попередження чи боротьби з ураженням шкідниками інших синтетичних речовин, в тому числі синтетичних речовин, які не входять до Національного переліку. Ці речовини можна застосовувати лише якщо методи, про які йдеться у параграфах (a), (b) і (c), виявилися неефективними. Перед застосуванням такої речовини обробник і його сертифікатор повинні дійти згоди щодо вибору синтетичної речовини, яка буде застосована, та щодо заходів, яких буде вжито для недопущення контакту цієї речовини з органічною продукцією та її складниками на підприємстві. Ми сподіваємося, що такої згоди можна дійти по телефону або через електронні засоби зв’язку.

Цей регламент не заміняє собою жодні санітарно-гігієнічні вимоги, ані федеральні, ані штату, ані місцеві. Ми визнаємо, що інспектори, які контролюють дотримання цих норм, можуть вимагати негайного вжиття заходів і застосування синтетичних речовин, не включених до Національного переліку, до або одночасно з застосуванням методів, зазначених у параграфах (b) і (c). Таким чином, для внесення ясності, ми додали новий параграф (f). Щоб гарантувати, що застосування відповідних речовин не порушить органічного статусу продукції, ми вимагаємо від обробника вжиття відповідних

заходів для недопущення контакту продукції з речовиною, яка застосовується для боротьби зі шкідниками.

(6) Недопущення контакту з забороненими речовинами. Коментатори рекомендували вимагати повного переміщення органічної продукції та пакувального матеріалу з об'єкту, на якому заборонені речовини застосовуються методом дрібнокрапельного обприскування або фумігації, та дозволяти повернення продукції й пакувальних матеріалів після періоду очікування, тривалість якого втричі перевищує період очікування, зазначений на упакуванні пестицида. Коментатори переконані, що таке переміщення і повернення має бути обов'язковим незалежно від типу органічної продукції або упакування.

Ми розуміємо стурбованість коментаторів. Проте їх рекомендації не підходять для будь-яких уражень шкідниками. На нашу думку, заходи, яких слід вжити для запобігання контакту з синтетичною речовиною, мають визначатися обробником і сертифікатором в індивідуальному порядку. Як зазначено вище, згідно з новим параграфом (d) розділу 205.271, обробник і сертифікатор мають дійти згоди щодо заходів з контролю і профілактики перед застосуванням синтетичної речовини. Ми переконані, що така згода сприятиме збереженню органічного статусу продукції. Застосування органічної речовини шляхом дрібнокрапельного обприскування або фумігації має ґрунтуватися, окрім іншого, на розташуванні шкідників на об'єкті по відношенню до органічної продукції; на ступені ураженості шкідниками; на речовині та методі її застосування; на стані органічно виробленої продукції або інгредієнта (необроблений, неупакований насипом, у бляшанках або інших контейнерах); а також на санітарно-гігієнічних вимогах органів влади, місцевих, штату або федеральних.

(7) Повторне застосування засобів для боротьби зі шкідниками. Один коментатор запропонував внести зміни до вимоги, що міститься у параграфі (e), про те, що органічний план обробника повинен включати "оцінку впливу повторного застосування" матеріалів для профілактики і боротьби зі шкідниками. На переконання коментатора, така вимога є надмірною і виходить за рамки того, чого можна очікувати від обробників. Коментатор зазначив, що органічний план обробника має включати "прийоми, які будуть застосовувати-

ся для мінімізації" негативних наслідків повторного використання матеріалів для боротьби зі шкідниками.

Ми погоджуємося, що "оцінка впливу повторного застосування" в органічному плані виробника є недоцільною вимогою. Проте ми незгодні, що слід вимагати включення до органічного плану "прийомів", які будуть застосовуватися для мінімізації впливу повторного використання матеріалів для боротьби зі шкідниками. На нашу думку, обробники повинні, уточнюючи органічний план, звітувати про застосування речовин для контролю або профілактики ураження шкідниками, особливо у разі застосування ними заборонених речовин. Уточнення має містити опис застосованих методів використання та заходів, вжитих для запобігання контакту застосованої речовини з органічною продукцією. Ми додали ці вимоги до нового параграфа (e). Параграф (e) розділу 205.271 проекту регламенту було видалено.

**Обробка – запропоновані, але не внесені зміни**

(1) Відхилення від технології обробки. Як відзначав коментатор, багато продуктів з трав екстрагується з органічно вирощених трав, але при екстрагуванні цих продуктів "можуть застосовуватися методи, що істотно відрізняються від методів, які використовуються у виробництві більш традиційних харчових продуктів". Для того щоб отримати маркування "органічних" інгредієнтів, такі речовини як трави, спеції, ароматизатори, барвники та інші подібні речовини повинні походити з сертифікованих органічних джерел та бути екстраговані без застосування заборонених речовин.

(2) Дозволені синтетичні речовини, які використовуються в пакувальних матеріалах та контейнерах для зберігання. Міністерство сільського господарства у своєму коментарі відзначає, що параграф 205.272(b)(1) забороняє застосування синтетичних фунгіцидів, консервантів або фумігантів у пакувальних матеріалах, контейнерах та бункерах для зберігання. Далі у коментарі зазначається, що було б непослідовним дозволяти використання заборонених речовин як складників продукції, отриманої в результаті переробки, але забороняти їх використання в якості консервантів або фумігантів у пакувальних матеріалах, контейнерах і бункерах для зберігання. Коментатор пропонував внести зміни до параграфа (b)(1) у розділі 205.605,

дозволивши застосування речовин, які входять до Національного переліку дозволених речовин, зокрема, діоксиду титану та озону, в пакувальних матеріалах і контейнерах або бункерах для зберігання.

Ми розуміємо занепокоєння коментатора. Проте відділ 6510(а)(5) Закону, зокрема, забороняє використання будь-яких пакувальних матеріалів, контейнерів для зберігання або бункерів, які містять синтетичні фунгіциди, консерванти або фуміганти.

(3) Додаткові заходи для попередження забруднення продукції. Низка коментаторів пропонувала внести зміни до параграфа (е) розділу 205.271, запровадивши вимогу до органічного обробника зазначати в своєму органічному плані заходи, яких він вживатиме для попередження контакту пестицидів з "пакувальним матеріалом". Пропонувалося запровадити цю вимогу на додачу до заходів, спрямованих на недопущення забруднення "будь-якого інгредієнта чи готової продукції" на обробницькому підприємстві.

Ми розуміємо цілі коментаторів. Проте, з причин, зазначених вище у відповідь на пропозицію коментаторів щодо обов'язкового переміщення продукції під час обробки приміщення від шкідників, на нашу думку, така вимога не повинна бути обов'язковою для всіх пакувальних матеріалів. Включення до плану обробки заходів, спрямованих на попередження забруднення пакувального матеріалу слід залишити на розсуд обробника і сертифікатора.

**Обробка – роз'яснення**

Надаємо роз'яснення з наступних піднятих коментаторами питань:

(1) Використання неорганічних інгредієнтів у продукції, отриманій в результаті переробки. Ми виправили параграф (с) розділу 205.270, роз'яснивши, що саме не слід застосовувати в або на органічно вироблених інгредієнтах і неорганічно вироблених інгредієнтах, які використовуються в органічній продукції, отриманій в результаті переробки. Заборона застосування іонізуючого випромінювання, виключених методів та летючих синтетичних розчинників стосується всіх органічно вироблених інгредієнтів. 5% неорганічних інгредієнтів у продукції, маркованій як "органічна", також підпадають під дію цього положення. При виготовленні

неорганічних складників продукції, маркованої як “виготовлена з органічних інгредієнтів” не дозволяється застосовувати іонізуюче випромінювання або виключені методи, але можливе застосування летючих синтетичних розчинників. При виготовленні та переробці неорганічних складників продукції, яка містить менше 70% органічно вироблених інгредієнтів, дозволяється використання іонізуючого випромінювання, виключених методів та синтетичних розчинників.

(2) Якість води, яка застосовується при переробці. Обробник запитував, чи звичайна питна вода, вміст хлору у якій знаходиться у межах дозволеного згідно з Законом про безпечну питну воду, є прийнятною для використання при переробці продукції, маркованої як “100% органічна”. Воду, яка відповідає вимогам Закону про безпечну питну воду, дозволяється використовувати при переробці будь-якої органічно виробленої продукції.

**Тимчасові відхилення – зміни на основі коментарів**

Додаткові причини для запровадження тимчасового відхилення. Декілька коментаторів з Міністерства сільського господарства США пропонували додати “посуху” до тексту регламенту як природне лихо, яке потребує тимчасового відступу від вимог регламенту.

Ми погоджуємося з цим коментарем і додали посуху до параграфа (а)(2) розділу 205.290 регламенту. Ми також зазначили град як природне лихо, яке вимагає тимчасового відступу. Як посуха, так і град згадуються у преамбулі проекту регламенту, але були випадково пропущені у самому тексті регламенту.

**Тимчасові відхилення – запропоновані, але не внесені зміни**

Дозвіл на тимчасове відхилення. За пропозицією деяких коментаторів, слід уповноважити головну посадову особу органічної програми штату дозволяти тимчасове відхилення через місцеві природні лиха, які можуть мати місце в окремому штаті. Ми не погоджуємося з цією пропозицією. Ми переконані, що для забезпечення послідовності право надавати дозвіл на тимчасове відхилення повинен мати лише Адміністратор. Головна посадова особа органічної програми штату та сертифікатори можуть рекомендувати Адміністратору надати дозвіл на тимчасове відхилення, посилаючися на місцеві умови. Ми зобов’язуємося швидко реагувати на такі рекомендації.

# МАРКУВАННЯ – ПРЕАМБУЛА

## Підрозділ D – Етикетки, маркування та рекламна інформація

Закон дозволяє продавати або маркувати сільськогосподарську продукцію як органічно вироблену, лише якщо таку продукцію було вироблено й оброблено згідно з положеннями Закону і даного регламенту. У цьому підрозділі сформульовані вимоги до маркування органічної сільськогосподарської продукції та продуктів, які містять органічні компоненти, в залежності від частки органічних складників у кінцевому продукті. Для кожної категорії маркування зазначено, які органічні терміни та посилання можна, і які не можна відображати на лицьовій частині етикетки, в зоні інформації, у переліку інгредієнтів та в інших зонах етикетки. Запроваджуються також вимоги до маркування органічних кормів, тари для транспортування та зберігання органічної продукції, а також до опису нефасованої органічної продукції у рекламній інформації, яка відображається чи розповсюджується на підприємстві роздрібної торгівлі. Встановлені обмеження щодо маркування органічної продукції виключеними операторами. І нарешті, у цьому підрозділі міститься зображення печатки Міністерства сільського господарства США та правила відображення печатки Міністерства, а також печаток, логотипів або інших ідентифікаторів відповідних сертифікаторів.

Мета цього документу – забезпечити послідовність маркування органічно виробленої сільськогосподарської продукції, таким чином допомагаючи споживачам у виборі органічної продукції та попереджуючи порушення у маркуванні. Ці положення стосуються маркування продукції як органічної та жодним чином не заміняють вимоги до маркування, які містяться в інших федеральних нормах щодо маркування. Управління з контролю за харчовими продуктами та лікарськими засобами (далі Управління) регулює розміщення інформації на упакуванні харчових продуктів частинами 1 і 101 розділу 21 Кодексу законів США. У частині 317 розділу 9 Кодексу законів США міститься регламент щодо впровадження Федерального закону про контроль якості м’ясних продуктів, Закону про контроль якості продуктів птахівництва та Закону про контроль якості

яєць Інспекції з безпеки харчових продуктів (FSIS) Міністерства сільського господарства США, якого необхідно дотримуватися при маркуванні м'ясних продуктів, птиці та яєць. Необхідно також дотримуватися регламенту Федеральної торгової комісії згідно з Законом про відображення істини на упаковці та в маркуванні товарів, 16 CFR, частина 500, і регламенту щодо алкоголю, тютюну і вогнепальної зброї (ATF) в рамках Закону про виробництво й реалізацію алкогольних напоїв, 27 CFR, частини 4, 5 і 7. При впровадженні вимог до маркування, зазначених у цьому підрозділі, необхідно уникати конфлікту з вимогами вищезгаданих та інших федеральних норм щодо маркування.

Хоча цей регламент не вимагає обов'язкового маркування органічної продукції як органічної, ми вважаємо, що виробники та обробники бажатимуть маркувати свою продукцію як органічну та відображати печатку Міністерства сільського господарства у межах дозволеного цим регламентом. Такі дії сприятимуть підвищенню ліквідності їх органічної продукції.

Згідно з Національною органічною програмою, приготування, пакування і маркування багатокомпонентної органічної продукції вважається обробкою. Вимоги до сертифікації обробників містяться у підрозділі С цього регламенту. Будь-які твердження, заяви або маркування з використанням терміну "органічний" або зображення печаток, що свідчать про сертифікацію, можливе лише з дотриманням вимог цього регламенту. До остаточної редакції регламенту внесено ряд істотних змін щодо маркування на основі коментарів до проекту регламенту. (1) Термін "органічний" не можна використовувати у назві сільськогосподарської продукції, якщо ним позначається інгредієнт, не вироблений органічно (наприклад, органічне шоколадне морозиво, якщо шоколадний ароматизатор не вироблений органічно). (2) Необхідно встановити відсутність на ринку в органічній формі складників органічної продукції, маркованої як "органічна", частка яких у такій продукції не перевищує 5% . (3) Тепер не обов'язково відображати вміст органічних компонентів "органічної" і "зробленої з..." продукції у відсотках. (4) Мінімальний вміст органічних інгредієнтів у продукції, "зробленій з...", збільшено з 50% до 70%. (5) Окрім переліку окремих інгредієнтів на етикетці

продукту, “зробленого з...”, дозволяється зазначати групу харчових продуктів (“зроблено з органічних фруктів”). (6) Було додано новий розділ стосовно маркування органічно вироблених кормів. (7) І нарешті, представлена нова печатка Міністерства сільського господарства США. Окрім цих змін ми внесли ще деякі зміни до тексту регламенту, маючи на меті забезпечити більшу ясність і послідовність. Ці зміни не вплинули на загальну мету регламенту.

Після того як обробник прийняв рішення реалізовувати продукцію як органічну або таку, що містить органічні інгредієнти, він зобов’язаний виконувати вимоги цього документу щодо використання, зображення та розміщення органічних тверджень і печаток, які свідчать про сертифікацію. Обробник, який займається виробництвом і маркуванням органічних компонентів і/або приготуванням багатокомпонентної продукції, що містить не менше 70% органічних інгредієнтів, повинен бути сертифікований як органічне підприємство з обробки. Обробник продукції, у якій частка органічних компонентів складає менше 70%, не зобов’язаний отримувати сертифікацію, окрім випадків, коли обробник фактично є виробником одного або кількох органічних інгредієнтів, які використовуються у продукції. Фасувальники, які купують у інших осіб сертифіковану органічну продукцію для подальшого перепакування і маркування, повинні бути сертифіковані як органічні оператори. Особи, які лише змінюють маркування на упакуванні органічної продукції, зобов’язані дотримуватися вимог щодо обліку, який підтверджував би, що придбана до перемаркування продукція дійсно була вироблена і оброблена з дотриманням органічних норм. Дистриб’ютори, які отримують і перевозять марковану продукцію, не підлягають сертифікації та не підпадають під дію вимог цього регламенту щодо маркування.

Багато коментаторів переймалися маркуванням “перехідної” продукції. Це питання обговорюється у підрозділі В, “Застосовність”. Закон і проект регламенту не передбачає маркування продукції, виробленої на етапі переходу від неорганічного до органічного виробництва, отже, даний регламент не містить вимоги щодо її маркування.

## Опис регламенту

**Загальні вимоги**

Загальний принцип маркування, застосований у цьому регламенті, є таким: чим вищий вміст органічних компонентів у продукті, тим більше згадок про це міститься на етикетці. Іншими словами, чим більше органічних інгредієнтів, тим помітніше може відображатися його органічна природа. Це узгоджується з положеннями Закону, яким запроваджено три категорії продукції в залежності від частки органічних інгредієнтів у ній, та базові вимоги до маркування для кожної категорії.

У розділі 205.300 міститься загальна інформація щодо застосування терміну "органічний" на етикетках та у маркетинговій інформації. Згідно з параграфом (а), термін "органічний" може використовуватися лише на етикетках і в рекламній інформації як означення до назви сільськогосподарської продукції та складників, сертифікованих як таких, що були вироблені й оброблені з дотриманням вимог цього регламенту. Термін "органічний" не може використовуватися на етикетці або в рекламі продукту будь-яким іншим чином окрім означення або ідентифікації органічно виробленого чи обробленого продукту або його складника. Харчову продукцію і складники, вироблені та оброблені без дотримання органічних норм, не дозволяється означати, описувати або ідентифікувати терміном "органічний" у жодному полі етикетки або в рекламі жодним чином, який би наводив на думку про органічну природу такої продукції.

Відділ 6519(b) Закону надає Міністру право розглядати використання терміну "органічний" у назві сільськогосподарської продукції та у найменуваннях компаній-виробників такої продукції. Хоча ми вважаємо, що термін "органічний" в контексті торговельної марки не обов'язково є посиланням на органічну природу продукту, а отже, не обов'язково є неправдивим або оманливим твердженням, ми збираємося контролювати застосування терміну в контексті маркування в цілому. Ми маємо намір проводити консультації з Федеральною торговою комісією та Управлінням з контролю за харчовими продуктами та лікарськими засобами щодо назв продуктів і компаній, які можуть зображати продукцію у фальшивому світлі, та в окремих випадках вживати відповідних заходів.

**Категорії за часткою органічної продукції**

Розділ 205.301 містить вимоги щодо вмісту органічної продукції та відповідного маркування згідно з цією програмою. Тип маркування і рекламної інформації, яку можна використовувати, та її розміщення у різних полях споживчої упаковки і в рекламі залежить від частки органічних складників у продукції. Така частка у відсотках – це фактична вага або об'єм рідини (окрім води та солі) органічних складників у продукті. Запроваджується чотири категорії за вмістом органічної продукції; 100% органічна; принаймні 95% органічних компонентів; 70% – 95% органічних компонентів; і менше 70% органічних складників.

**100% органічна продукція**

Цей регламент дозволяє описувати наступну продукцію як "100% органічну" на етикетках та в рекламі: (1) сільськогосподарську продукцію, яка складається з єдиного інгредієнта, наприклад, необроблені органічно вироблені фрукти або овочі, а також (2) продукцію, яка складається з двох або більше органічно вироблених інгредієнтів, за умови, що окремі інгредієнти самі є повністю органічними та виробленими без жодних неорганічних інгредієнтів або добавок. У продукції, маркованій як "100% органічна", дозволяється використовувати лише органічно вироблені технологічні добавки. За винятком описової фрази "100 відсотків" на лицьовій частині етикетки, вимоги до маркування "100% органічної" продукції ідентичні вимогам до маркування продукції яка містить не менше 95% органічних складників, викладеним у розділі 205.303.

**Органічна продукція**

Щонайменше 95% ваги продукції, що маркується або представляється як органічна (окрім води та солі), має складати органічно вироблена необроблена сільскогосподарська продукція або продукт, отриманий в результаті переробки. Органічні складники мають бути вироблені з застосуванням методів виробництва й обробки відповідно до підрозділу С. До 5% інгредієнтів можуть складати несільськогосподарські речовини (відповідно до Національного переліку), а також неорганічні сільськогосподарські продукти і

складники в невеликих кількостях (далі “дрібні інгредієнти”) (спеції, ароматизатори, барвники, олії, вітаміни, мінерали, додаткові поживні речовини, випадкові харчові добавки), у разі їх відсутності на ринку в органічній формі згідно з розділом 205.201. Неорганічні інгредієнти не повинні бути вироблені з застосуванням виключених методів, осаду стічних вод або іонізуючого випромінювання.

**Продукція, виготовлена з органічних інгредієнтів**

Для цілей маркування і реклами, третя категорія сільськогосподарської продукції – це багатокомпонентні продукти, які містять від 70 до 95% ваги або об’єму (окрім води та солі) органічних сільськогосподарських інгредієнтів. Органічні складники повинні бути вироблені з дотриманням вимог підрозділів C і G. Таку продукцію дозволяється маркувати або представляти як “зроблену з органічних (з зазначенням інгредієнтів або груп(и) харчової продукції)”. Під “зазначенням” ми маємо на увазі назву сільськогосподарського продукту (продуктів) або груп(и) харчової продукції, яка, власне, і є органічним інгредієнтом чи інгредієнтами. У фразі можна назвати до трьох органічно вироблених складників або груп продукції.

Якщо у фразі зазначається одна або декілька груп харчових продуктів, усі інгредієнти продукту, що належать до зазначеної на етикетці групи харчової продукції, повинні бути органічно виробленими. Для цілей такого маркування наступні групи харчової продукції можуть бути ідентифіковані на упакуванні продукту як вироблені органічно: боби, риба, фрукти, зерно, трави, м’ясо, горіхи, олії, птиця, насіння, спеції, підсолоджувачі та овочі. Окрім цього, продукцію, отриману в результаті переробки молока (масло, сир, йогурт, молоко, сметана і т.ін.) також можна ідентифікувати як групу “молочні продукти”. Наприклад, овочевий суп, виготовлений з 85% органічно виробленої та обробленої картоплі, помідорів, перцю, селери і цибулі, можна маркувати як “суп з органічною картоплею, помідорами і перцем” або “суп з органічними овочами”. В останньому прикладі суп не може містити неорганічних овочів. Для цілей цього документу помідори класифікуються за їх харчовим використанням як овочі.

Органічне маркування продукції у цій категорії можливе, лише якщо її неорганічні сільськогосподарські складники вироблені та

оброблені без застосування перших трьох заборонених речовин, зазначених у параграфі (f) розділу 205.301; проте вони можуть бути вироблені чи оброблені з застосуванням методів, заборонених параграфами (f)(4) – (f)(7).

Оскільки фраза “зроблені з органічних (з заначенням окремих інгредієнтів або груп(и) харчових продуктів)” є занадто довгою, у цій преамбулі відповідна продукція позначається як “зроблена з...” (“зроблений з”...). Вимоги до маркування продукції, “зробленої з...”, викладено у розділі 205.204.

**Продукція, що містить менше 70% органічних інгредієнтів**

Остання з категорій охоплює багатокомпонентні продукти, які містять менше 70% (ваги або об’єму рідини) органічних складників, окрім води та солі. Органічні інгредієнти повинні бути вироблені з дотриманням вимог підрозділів C і G. Решта неорганічних інгредієнтів може бути вироблена, оброблена і поєднана без дотримання цього регламенту (з застосуванням заборонених речовин і методів виробництва й обробки). Згідно з розділом 205.305, така продукція може маркуватися як органічна лише на лицьовій частині етикетки.

Продукція, що не відповідає вимогам певної категорії маркування, може відповідати вимогам нижчої категорії. Наприклад, якщо продукт містить повністю органічні складники, але рецептура вимагає застосування технологічних добавок або менше 5% дрібних інгредієнтів, які не існують в органічній формі, продукт не можна маркувати як “100% органічний” і слід маркувати як “органічний”. Якщо багатокомпонентний продукт щонайменше на 95% складається з органічних продуктів, але до складу 5%, що залишилися, входить заборонена речовина, продукт не можна маркувати як “органічний”, через присутність забороненої речовини, але можна маркувати як “зроблений з...”. Окрім цього, обробник, який виробляє “100% органічну” або “органічну” продукцію, але не бажає проходити сертифікацію за даною програмою, може лише зазначати на лицьовій панелі етикетки відсоток органічної продукції та маркувати інгредієнти як “органічні” у переліку інгредієнтів. Обробник зобов’язаний дотримуватися вимог до ведення обліку, зазначених у підрозділі E.

**Корми**

Усі сільськогосподарські інгредієнти, які використовуються у необроблених та перероблених кормах, маркованих як “100% органічні” та “органічні”, повинні бути вироблені й оброблені органічно з дотриманням вимог даного регламенту. Різниця між цими двома типами маркування полягає в тому, що корми, марковані як “100% органічні”, мають складатися лише з органічно вироблених сільськогосподарських інгредієнтів і не можуть містити неорганічних харчових добавок або доповнень до раціону. Сільськогосподарська частка корму, маркованого як “органічний”, повинна містити лише органічно вироблені необроблені та піддані переробці сільськогосподарські складники, і може включати харчові добавки і доповнення до раціону з дотриманням вимог розділу 205.237. Окрім цього, упаковки кормів маркуються з дотриманням вимог законів окремих штатів щодо маркування кормів.

**Заборонені методи**

Заборонено маркувати цільні продукти або складники як органічні, якщо такі продукти або складники вироблені з застосуванням будь-якого з наступних методів виробництва чи обробки: (1) складники або технологічні добавки, вироблені з застосуванням виключених методів; (2) інгредієнти, вироблені з застосуванням осаду стічних вод; (3) інгредієнти, оброблені за допомогою іонізуючого випромінювання; (4) синтетичні речовини, не включені до Національного переліку; (5) сульфіти, нітрати або нітрити, що додаються до органічної продукції або застосовуються при її переробці, окрім речовин, які природно зустрічаються у даному товарі (за винятком використання сульфітів у виноробстві); (6) використання фрази “органічний за наявності” або подібного твердження на етикетках чи в рекламі, при посиланні на продукцію, яка складається з неорганічних компонентів замість зазначених органічних інгредієнтів; і (7) маркування як “органічної” будь-якої продукції, що містить як органічні, так і неорганічні форми інгредієнта, зазначеного на етикетці як “органічний”.

Ці сім заборон стосуються чотирьох категорій маркування продукції та не повторюються окремо як заборонені методи у наступ-

них розділах. У таблиці 1, “Заборонені методи виробництва й обробки для цілей органічного маркування”, показано, як застосування семи заборонених методів впливає на маркування органічно виробленої продукції та інгредієнтів, що використовуються у такій продукції.

**Обчислення частки органічних інгредієнтів**

Розділ 205.302 містить методику визначення масової або об’ємної (для рідини) частки органічно вироблених компонентів сільськогосподарської продукції, яка маркується або представляється як “органічна”. Розрахунок проводить обробник під час комплектування готового продукту.

Вміст органічної складової рідкої продукції та рідких складників визначається як об’ємна частка продукту і його інгредієнтів (окрім води та солі). Якщо продукт ідентифікується на лицьовій частині етикетки як відновлений з концентрату шляхом додавання води, органічний вміст обчислюється на основі звичайної концентрації.

Для продукції, яка містить органічно вироблені сухі та рідкі компоненти, визначається загальна частка органічних інгредієнтів у сумі ваги сухого органічного компонента (компонентів) і ваги рідкого компонента чи компонентів (окрім води і солі). Наприклад, продукт може бути виготовлений з використанням рослинних олій чи містити органічні рідкі ароматизатори окрім інших органічних і неорганічних складників. У таких випадках вага рідких органічних олій або ароматизаторів окрім доданої води і солі додається до ваги твердих складників продукту, і їх загальна вага береться до уваги при обчисленні частки органічних складників.

За бажанням обробника, загальний відсоток усіх органічних складників харчової продукції може зазначатися на будь-якій панелі упакування фразою типу “містить X відсотків органічних інгредієнтів”. Якщо загальна частка не є цілим числом, вона округляється до меншого цілого числа. Не обов’язково відображати частку кожного складника у переліку інгредієнтів.

Сертифікований виробник органічної продукції може укласти з іншим оператором контракт на перепакування продукції у споживчу упаковку і/або її перемаркування. У цьому випадку оператор, який займається перепакуванням або перемаркуванням, може на основі

**ТАБЛИЦЯ 1: ЗАБОРОНЕНІ МЕТОДИ ВИРОБНИЦТВА Й ОБРОБКИ ЗА КАТЕГОРІЯМИ МАРКУВАННЯ**

| | Використання заборонених методів | Використання осаду стічних вод | Використання іонізуючого випромінювання | Використання речовин, не включених до Національного переліку | Додавання сульфітів, нітратів, нітритів | Використання неорганічних складників і маркування "за наявності" | Використання органічної та неорганічної форми одного складника |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| **"100% органічна"** Одно/багатокомпонентна повністю органічна продукція | НІ | НІ | НІ | НІ | НІ | НІ | НІ |
| **"Органічна"** Органічні складники (не менше 95%) | НІ | НІ | НІ | НІ | НІ | НІ | НІ |
| Неорганічні складники (не більше 5%) | НІ | НІ | НІ | НІ | НІ | НІ | НІ |
| **"Зроблена з органічних інгредієнтів"** Органічні складники (70-95%) | НІ | НІ | НІ | НІ | НІ (окрім вина) | НІ | НІ |
| Неорганічні складники (не більше 30%) | НІ | НІ | НІ | ТАК | ТАК | Не стосується* | Не стосується* |
| **Менше 70% органічних інгредієнтів** Органічні інгредієнти (не більше 30%) | НІ | НІ | НІ | НІ | НІ (окрім вина) | НІ | НІ |
| Неорганічні інгредієнти (не менше 70%) | ТАК | ТАК | ТАК | ТАК | ТАК | Не стосується* | Не стосується* |

*Не стосується, за умови, що неорганічний інгредієнт не маркується як "органічний" у переліку інгредієнтів і не враховується при підрахунку частки органічної продукції у даному продукті.

наданої сертифікованим оператором інформації визначити частку органічних складників і належним чином маркувати упакування органічного продукту згідно з вимогами цього підрозділу.

**Маркування “100% органічної” та “органічної” продукції**

Розділ 205.303 містить необов’язкові, обов’язкові та заборонені методи щодо маркування “100% органічної” та “органічної” сільськогосподарської продукції. Продукти, які повністю складаються з органічних інгредієнтів, можуть бути ідентифіковані твердженням “100% органічний” на етикетці або в будь-якій зоні упакування. Продукція, що містить 95 – 100% органічних складників, може ідентифікуватися як “органічна” на етикетці або в будь-якій зоні упакування, і обробник повинен ідентифікувати кожен органічний компонент у переліку інгредієнтів.

Обробник може відображати наступну інформацію на лицьовій частині етикетки, інформаційній панелі та в будь-якій частині упакування і в рекламній інформації щодо продукції: (1) термін “100% органічний” або “органічний”, відповідно до складу продукту; і (2) для продукції з маркуванням “органічна” – частку органічних складників у такому продукті. Розмір шрифта, яким зазначається відсоток, не повинен перевищувати половини розміру найбільшого шрифта на панелі, на якій міститься відповідне твердження. Окрім цього, таке твердження має повністю відображатися шрифтом одного розміру, стилю і кольору, без виділення; (3) печатку Міністерства сільського господарства США; а також (4) печатку, логотип або іншу ідентифікаційну відмітку сертифікатора (далі “печатка або логотип”), який сертифікував обробника готового продукту. Обробник готового продукту може також на свій розсуд зображувати печатки або логотипи інших сертифікаторів, які сертифікували органічну сировину чи органічні складники, що використовуються у продукті. Якщо у переліку інгредієнтів міститься низка органічних складників, обробник готового продукту, який займався комплектацією різних органічних інгредієнтів, повинен вести облік згідно з вимогами підрозділу В цього регламенту.

Хоча ідентифікатори сертифікатора можуть зображатися на упакуванні поряд з печаткою Міністерства сільського господар-

ства США, вони не можуть бути більшими за зображення печатки Міністерства. Обмеження на розмір зображення печатки Міністерства відсутнє, оскільки таке зображення може з'являтися на будь-якій панелі упакованої продукції, за умови, що зображення печатки відповідає вимогам Управління з контролю за харчовими продуктами та лікарськими засобами, та Інспекції з безпеки харчових продуктів щодо маркування.

Якщо продукція має маркування "100% органічна", інгредієнти можуть бути ідентифіковані терміном "органічний", але немає необхідності маркувати їх як органічні, оскільки твердження "100%" свідчить про те, що всі складники є органічними. Для продукції, що містить не менше 95% органічних інгредієнтів, кожен органічно вироблений компонент у переліку інгредієнтів має бути означений як "органічний" або позначений зірочкою чи іншим символом, який вказував би на те, що компонент вироблений органічно. Вода і сіль не можуть ідентифікуватися у переліку інгредієнтів як "органічні".

Обробник такої продукції зобов'язаний також відображати на лицьовій панелі назву сертифікатора, який сертифікував підприємство з обробки, що виготовило кінцевий продукт. Обробник може зазначати адресу, Інтернет-адресу або номер телефону сертифікатора. Цю інформацію слід розміщувати під назвою виробника чи дистриб'ютора або поряд з нею.

**Маркування продукції, "зробленої з органічного (з зазначенням інгредієнтів або груп(и) харчової продукції)"**

Щодо сільськогосподарської продукції, "зробленої з...", яка містить 70 – 95% органічних інгредієнтів, цей регламент розділом 205.304 запроваджує наступні необов'язкові, обов'язкові та заборонені методи маркування.

Що стосується необов'язкових методів, формулювання "зроблений з..." може використовуватися для означення органічно вироблених інгредієнтів продукту. Це твердження може розміщуватися на лицьовій та інших частинах упакування. Аналогічне твердження може також використовуватися у рекламній інформації, що представляє продукцію. Проте дане формулювання застосовується з наступними обмеженнями: (1) твердження може містити до трьох

інгредієнтів або груп харчової продукції, які входять до складу продукту; (2) окремо зазначені компоненти і всі інгредієнти у відповідно маркованій групі повинні бути вироблені органічно та ідентифіковані як "органічні" у переліку інгредієнтів на інформаційній панелі упакування; (3) це твердження не може друкуватися шрифтом, що перевищує половинний розмір найбільшого шрифта на лицьовій частині етикетки; і (4) це твердження і необов'язкова інформація про процентний вміст органічних компонентів у продукції повинні повністю відображатися шрифтом одного розміру, стилю і кольору, без виділення.

Наступні групи харчової продукції можуть бути ідентифіковані на етикетці як "зроблені з...": риба, фрукти, зерно, трави, м'ясо, горіхи, олії, птиця, насіння, спеції, підсолоджувачі та овочі. Окрім цього, продукцію, отриману в результаті переробки молока (масло, сири, йогурт, молоко, сметану і т.ін.) можна ідентифікувати як групу "молочні продукти". Для цілей цього маркування помідори класифікуються за їх використанням у продукті як овочі. Як відзначено вище, всі складники продукту, які відносяться до зазначеної групи чи груп харчової продукції, повинні бути вироблені органічно.

Зображення твердження "зроблено з..." на інших панелях етикетки повинне аналогічним чином узгоджуватися з розміром шрифтів на цих панелях. Такі обмеження відповідають вимогам Управління з контролю за харчовими продуктами та лікарськими засобами щодо маркування, та подібні до вимог Колегії з національних стандартів органічної продукції (далі Колегія). Мета цього положення – забезпечити незастосування твердження "зроблено з..." таким чином, що вводить в оману щодо фактичного органічного складу продукції.

Печатку Міністерства не можна зображати на лицьовій частині етикетки продукції, яку марковано як "зроблену з органічних інгредієнтів". Проте, за бажанням обробника та згідно з домовленостями між органічним виробником або обробником і сертифікатором, на лицьовій частині етикетки і на інших панелях упакування можна зображати печатку або логотип сертифікатора.

На лицьовому боці етикетки, в зоні інформації або на будь-якій іншій панелі упакування продукції, "зробленої з...", може міститися інформація про відсоток органічних інгредієнтів у продукті. Будь-

який органічно вироблений інгредієнт, у тому числі інгредієнт з групи харчових продуктів, що входить до переліку продуктів у твердженні "зроблено з...", слід означити у переліку інгредієнтів як "органічний". Альтернативно, кожен органічно вироблений інгредієнт у переліку складників можна позначити зірочкою чи іншим символом та пояснити, що цей символ означає, що даний інгредієнт вироблений органічно.

Назва сертифікатора, який сертифікував обробника готового продукту, відображається під назвою виробника чи дистриб'ютора або поряд з нею. Твердження може включати фразу "Органічну сертифікацію надано (ким)" або "Інгредієнти сертифіковано як вироблені органічно (ким)", що допоможе відрізнити сертифікатора від виробника чи дистриб'ютора. Обробник може зазначати адресу, Інтернет-адресу або номер телефону сертифікатора, який сертифікував обробника готового продукту.

Якщо зазначається частка органічних складників, за її обчислення відповідає обробник, який прикріпляє етикетку на упакування продукту. При визначенні цієї частки обробник може скористатися інформацією, наданою сертифікованим оператором. В ході щорічної сертифікації обробника його сертифікатор зобов'язаний перевірити обчислення і маркування упакувань.

**Маркування продукції, що містить менше 70% органічних складників**

У розділі 205.305 містяться вимоги до маркування фасованої багатокомпонентної сільськогосподарської продукції, яка містить менше 70% органічних інгредієнтів.

Обробники багатокомпонентної продукції, яка містить "менше 70%" органічних складників, котрі бажають заявити про органічну природу свого продукту, можуть це зробити лише у переліку інгредієнтів, означивши органічно вироблені складники терміном "органічний" або зірочкою чи іншим символом. Якщо обробник ідентифікує органічно вироблений інгредієнт, він також може розмістити інформацію про частку такого органічного інгредієнта у продукті. Така інформація може розміщатися лише на панелі інформації, щоб її можна було переглянути в контексті переліку інгредієнтів.

На жодній частині етикетки чи в рекламі обробленої продукції, що містить менше 70% органічних складників, не дозволяється розміщати печатку Міністерства або печатку про органічну сертифікацію чи логотип будь-якого сертифікатора.

Обробники такої продукції підпадають під дію даного регламенту наступним чином: Обробники, які лише купують органічні та неорганічні складники і складають готовий продукт, що містить менше 70% органічних компонентів, не підлягають сертифікації як органічні обробники. Проте, вони несуть відповідальність за належну обробку і зберігання органічних інгредієнтів (розділ 205.101(а)(3)) та за ведення обліку, який відображає органічну сертифікацію інгредієнтів, що використовуються у продукті (розділ 205.101(с)). Оскільки процес фасування включає наклеювання етикеток на упакування готового продукту, ці обробники відповідають за дотримання вимог щодо маркування, які містяться у даному документі.

Таблиця 2, “Маркування споживчої упаковки продукції”, відображає обов’язкові та заборонені методи маркування чотирьох категорій продукції.

**ТАБЛИЦЯ 2: МАРКУВАННЯ СПОЖИВЧОЇ УПАКОВКИ ПРОДУКЦІЇ**

| **Категорія маркування продукції** | **Головне інформаційне поле** | **Панель інформації** | **Перелік інгредієнтів** | **Інші панелі упакування** |
|---|---|---|---|---|
| "100% органічна" | "100% органічна" (не обов'язково) | "100% органічна" (не обов'язково) | Для багатокомпонентної продукції визначити кожен компонент як "органічний" (не обов'язково) | «100% органічна» (не обов’язково) |
| (Повністю органічна; цільна, необробена продукція або продукт, отриманий в результаті переробки) | Печатка Міністерства і печатка сертифікатора (не обов'язково) | Назва сертифікатора (обов’язково; адреса фізична/ в Інтернеті, телефон (не обов’язково) | Позначити органічні складники як «органічні» (обов’язково, якщо відображається інше органічне маркування) | Печатка Міністерства і печатка сертифікатора (не обов’язково) |

| Категорія маркування продукції | Головне інформаційне поле | Панель інформації | Перелік інгредієнтів | Інші панелі упакування |
|---|---|---|---|---|
| "Органічна" | "Органічна" (плюс назва продукції) (не обов'язково) | | | |
| (не менше 95% органічних інгредієнтів) | "Х% органічного..." (не обов'язково) | "Х% органічного..." (не обов'язково) | | «Х% органічного...» (не обов’язково) |
| | Печатка Міністерства і печатка сертифікатора (не обов'язково) | Назва сертифікатора (обов'язково); адреса фізична/ в Інтернеті, телефон (не обов'язково) | Означити органічні складники як «органічні» (обов’язково, якщо відобра-жається інше органічне маркування | Печатка Міністерства і печатка сертифікатора (не обов’язково) |
| "Виготовлений з органічних інгредієнтів" (70-95% органічних інгредієнтів) | "виготовлений з органічних (інгредієнтів або груп харчової продукції)" (не обов'язково) | "Х% органічних інгредієнтів" (не обов'язково) | Означити органічні складники як "органічні" (обов'язково, якщо відображається інше органічне маркування) | "виготовлений з органічних (інгредієнтів або груп харчової продукції)" (не обов'язково) |
| | Х% органічних інгредієнтів (не обов'язково) | Назва сертифікатора (обов'язково); адреса фізична/ в Інтернеті, телефон (не обов'язково) | | Х% органічних інгредієнтів (не обов’язково) |
| | Печатка сертифікатора кінцевого обробника продукції (не обов’язково) | | | Печатка сертифікатора кінцевого обробника продукції (не обов’язково) |

| Категорія маркування продукції | Головне інформаційне поле | Панель інформації | Перелік інгредієнтів | Інші панелі упакування |
|---|---|---|---|---|
| | Заборонено: печатка Міністерства | Заборонено: печатка Міністерства | | Заборонено: печатка Міністерства |
| Менше 70% органічних складників | Заборонено: будь-яке посилання на органічний вміст продукту | | Означити органічні складники як «органічні» (обов'язково, якщо відображається інше органічне маркування) | |
| | Заборонено: печатка Міністерства і сертифікатора | Заборонено: печатка Міністерства і сертифікатора | | Заборонено: печатка Міністерства і сертифікатора |

Неправдиве маркування органічної продукції. Вимоги цього регламенту до маркування спрямовані на те, щоб не допустити використання терміну "органічний" та інших подібних термінів і фраз на упакуванні продукції чи в рекламі таким чином, що створює у споживачів хибне враження щодо вмісту упакування. Отже, ми маємо намір контролювати застосування терміну "органічний" та інших аналогічних термінів і фраз. Якщо терміни або фрази використовуються на упакуванні для представлення як "органічних" таких продуктів, які вироблені без дотримання вимог даного регламенту, ми обмежимо використання відповідних термінів і фраз.

Обробники не мають права визначати або означувати термін "органічний", застосовуючи прикметники на зразок "чистий" або "здоровий", наприклад "чиста органічна яловичина" або "здорова органічна селера". Термін "органічний" застосовується в маркуванні для посилання на сертифіковану систему сільськогосподарського виробництва й обробки. Такі терміни як "чистий", "здоровий" та інші подібні прикметники приписують продукції гігієнічні, композиційні або дієтологічні властивості. Застосування таких прикметників

може неправильно представляти продукцію, вироблену в рамках органічної системи агровиробництва, як таку, що набула особливих якостей в результаті її виробництва з дотриманням органічних норм. Більше того, застосування таких прикметників може наводити на хибну думку, що продукція з подібним маркуванням відрізняється від інших органічних продуктів, маркованих дещо інакше.

Окрім цього, вживання термінів "чистий", "здоровий" і т. ін. регулює Управління з контролю за харчовими продуктами і лікарськими засобами та Інспекція з безпеки харчових продуктів. Ці терміни можуть застосовуватися лише з дотриманням вимог до маркування, запроваджених зазначеними установами. Заборона застосування цих термінів поряд з терміном "органічний" не перешкоджає їх застосуванню в інших твердженнях на етикетці, якщо такі твердження відповідають іншим чинним нормам. Представлення органічної продукції в рекламі також має відбуватися з дотриманням вимог та обмежень інших Федеральних законів і чинних регламентів, у тому числі Закону Федеральної торгової комісії, 15 U.S.C. 45 et seq.

**Маркування органічно вироблених кормів**

Ми додали новий розділ 205.306 з вимогами щодо маркування двох категорій кормів, органічно вироблених відповідно до цього регламенту. Корми, марковані як "100% органічні" можуть містити лише органічно вироблену сільськогосподарську продукцію. Такі корми не можуть містити кормових добавок, доповнень до раціону і синтетичних речовин. Корми, марковані як "органічні", мають містити лише органічно вироблену сільськогосподарську продукцію і можуть включати кормові добавки та доповнення до раціону згідно з розділом 205.237, "Корми", і розділом 205.603 Національного переліку. Це правило не обмежує частки таких добавок і доповнень в органічних кормах, проте обмеження може запроваджуватися різними законами штатів.

Корми, марковані як "100% органічні" та "органічні", можуть за бажанням обробника містити зображення печатки Міністерства і печатки або логотипа сертифікатора. Органічні складники, включені до переліку інгредієнтів, можуть означатися словом "органічний" або помічатися іншим чином. Назву сертифікатора слід розміщувати

в зоні інформації. Можна також зазначити фізичну адресу, адресу в мережі Інтернет та іншу контактну інформацію сертифікатора. Регламент не забезпечує інших можливостей зазначити у маркуванні, що вироблені з дотриманням органічних норм корми відсутні, окрім наведених вище.

**Маркування продукції, що постачається на міжнародні ринки**

Вироблену у США органічну продукцію, призначену на експорт, жозволено маркувати з дотриманням вимог країни призначення або будь-яких вимог до маркування, зазначених конкретним іноземним покупцем. Наприклад, може бути необхідним твердження на етикетці, що продукція сертифікована чи відповідає певним органічним стандартам Європейського Союзу (ЄС). Такі фактичні твердження щодо органічної природи продукції є дозволеними. Проте, це упакування має йти на експорт і не може продаватися у Сполучених Штатах з таким твердженням на етикетці, оскільки дане твердження свідчить про сертифікацію не в рамках НОП. Щоб гарантувати виконання цієї умови, ми вимагаємо зазначення жирним шрифтом тексту "тільки на експорт" на тарі для транспортування і в товаро-транспортних накладних. Обробники також повинні зберігати документацію, наприклад, товаро-транспортні накладні та митні документи, що свідчать про експортування продукції. Лише продукцію, сертифіковану та марковану згідно з вимогами НОП, дозволяється відправляти на міжнародні ринки без маркування тари "тільки на експорт".

Органічно вироблена продукція, імпортована до США, має бути маркована згідно з вимогами цього документу. Маркування і представлення продукції на ринку не повинне наводити на думку, що продукція сертифікована також згідно з іншими органічними стандартами або вимогами, відмінними від цієї національної програми.

**Маркування нероздрібної тари**

У розділі 205.307 містяться вимоги до маркування нероздрібної тари, яка використовується для транспортування або зберігання необробленої або переробленої органічної сільськогосподарської продукції, маркованої як "100% органічна", "органічна" і "зроблена з органічного...". Маркування нероздрібної тари як такої, що

містить органічно вироблену продукцію, має забезпечувати легку ідентифікацію продукції, щоб запобігти її змішуванню з неорганічною продукцією або обробці таким чином, який зруйнував би органічну природу такої продукції (фумігація і т.ін.) Ці положення щодо маркування не стосуються маркування тари для транспортування чи зберігання, яка також використовується як демонстраційна у точках роздрібної торгівлі. Роздрібну тару слід маркувати з дотриманням вимог розділу 205.307.

На тарі, яка використовується лише для перевезення і зберігання будь-якого органічного продукту, маркованого як такий що містить не менше 70% органічних інгредієнтів, можна відображати наступну інформацію за вибором обробника: (1) назву і контактну інформацію сертифікатора, який сертифікував обробника готового продукту; (2) термін "органічний" поряд із назвою продукту; (3) особливі вказівки щодо обробки, яких необхідно дотримуватися, щоб зберегти органічну аутентичність продукту; і (4) печатку Міністерства і печатку відповідного сертифікатора. Обробники можуть відображати таку інформацію, якщо це, на їх думку, забезпечить застосування спеціальних методів обробки чи зберігання, які узгоджуються з органічними методами.

На тарі, яка використовується для транспортування і зберігання органічної продукції, необхідно відображати номер партії товару, якщо такий номер застосовується при переробці й обробці продукції. Значна частина цієї інформації може співпадати з інформацією, яку обробник зазвичай вказує на тарі для транспортування і зберігання, або з інформацією, відображення якої вимагають інші федеральні норми щодо маркування. Немає обмежень щодо розміру чи виділення терміну "органічний" або печатки сертифікатора, якщо такі обмеження не накладають інші федеральні норми або закони штатів.

**Маркування продукції у пункті роздрібної торгівлі**

Розділ 205.308 стосується органічно виробленої "100% органічної" та "органічої" продукції, не розфасованої для продажу, яка продається насипом, наливом і т.п.

Терміни "100% органічний" і "органічний" можуть стояти поряд з назвою продукту на вітринах підприємств роздрібної торгівлі, на

етикетках і рекламі. У переліку інгредієнтів продукту, означеного як "органічний", у пункті роздрібної торгівлі необхідно ідентифікувати органічні складники. Якщо продукт приготований на сертифікованому підприємстві, у матеріалах пункту роздрібної торгівлі дозволяється відображати печатку Міністерства сільського господарства США, а також печатку або логотип сертифікатора. Ящо такі печатки відображаються, зображення печатки сертифікатора не повинне бути більшого розміру, ніж зображення печатки Міністерства.

Розділ 205.309 стосується продукції, "зробленої з...", не розфасованої для продажу, яка продається насипом, наливом і т.п. До такої продукції належать, окрім іншого, багатокомпонентні продукти, що містять 70 – 95% органічних складників. Фраза "зроблено з..." може стояти поряд з назвою продукту на вітринах підприємств роздрібної торгівлі, на етикетках і рекламній продукції. Ця фраза може включати в себе до трьох органічних складників або груп харчової продукції. Якщо таке твердження з'являється на рекламі у пункті роздрібної торгівлі, органічні складники необхідно ідентифікувати у переліку інгредієнтів та у рекламній інформації. На вітринах та у рекламі нефасованої продукції не дозволяється розміщати зображення печатки Міністерства, але якщо продукт приготований на сертифікованому підприємстві, можна розміщати зображення печатки або логотипа сертифікатора, який сертифікував готовий продукт. Печатку або логотип сертифікатора дозволяється розміщати за бажанням підприємства роздрібної торгівлі.

Продукцію, яка містить менше 70% органічних складників, не можна ідентифікувати на підприємствах роздрібної торгівлі як органічну або таку, що містить органічні інгредієнти. Зображення печатки Міністерства та печатки і логотипа сертифікатора по відношенню до такої продукції не дозволене.

**Маркування продукції, виробленої на звільнених або виключених підприємствах**

Розділ 205.310 містить положення щодо обмежень у маркуванні органічної продукції, виробленої або обробленої на звільнених і виключених підприємствах. До таких підприємств належать підприємства роздрібної торгівлі харчовими продуктами, окремі ви-

робничі потужності та виробники і обробники, чий річний обсяг продажу органічної продукції складає менше 5000 доларів США. Більш детально про таких операторів ідеться у підрозділі В, “Застосовність”.

Будь-який оператор, виключений або звільнений від сертифікації, або такий, що не бажає проходити сертифікацію, не може маркувати свою органічно вироблену продукцію таким чином, що наводив би на думку про органічну сертифікацію оператора. Звільнені виробники можуть реалізовувати цільну необроблену органічну продукцію безпосередньо споживачам, наприклад, на фермерському ринку або з придорожніх прилавків, як “органічні яблука” або “органічні помідори”. Звільнені виробники можуть реалізовувати свою продукцію підприємствам роздрібної торгівлі харчовими продуктами для перепродажу споживачам. Проте не дозволяється застосовувати формулювання, які наводили б на думку, що така продукція “сертифікована” як органічна. І нарешті, виключені органічні виробники не можуть продавати свою продукцію обробнику для використання в якості складника або для переробки і подальшого використання в якості складника, маркованого у панелі інформації як органічний.

Ці положення забезпечують чесне маркування, оскільки відображення печатки, яка свідчить про сертифікацію, означає, що продукт було сертифіковано. Ми вважаємо, що ця вимога допоможе розрізняти сертифіковану і несертифіковану продукцію та сприятиме збереженню аутентичності сертифікованої продукції, водночас забезпечуючи можливість органічного маркування для звільнених і виключених операторів.

**Органічна печатка Міністерства сільського господарства США**

Цим регламентом запроваджується печатка Міністерства сільського господарства США, яку можна розміщати на споживчій упаковці, відображати на підприємствах роздрібної торгівлі харчовими продуктами та у рекламі, щоб показати, що сертифікована органічна продукція була вироблена і оброблена з дотриманням вимог цього регламенту. Печатка Міністерства може використовуватися для ідентифікації необробленої та переробленої продукції, яку було сертифіковано як органічно вироблену. Печатка Міністерства

не може застосовуватися для продукції, маркованої як “зроблено з органічних інгредієнтів” (70 – 95% органічних складників) або для продукції, яка містить менше 70% органічних інгредієнтів.

Печатка Міністерства сільського господарства США – це зовнішнє коло навколо двох внутрішніх півкол, на які накладено слова “USDA Organic”. Форма і дизайн зображення печатки завжди має бути ідентичним зображенню на рис. 1 розділу 205.311 цього регламенту. Печатку Міністерства слід друкувати розбірливо і чітко. На споживчій упаковці, вітринах, у маркуванні та в рекламі печатку Міністерства слід друкувати на білому фоні у кольорах землі з коричневим зовнішнім колом та окремими внутрішніми півколами білим (верхнє) і зеленим (нижнє). Термін “USDA” зображається зеленим на білому півколі. Термін “organic” зображається білим на зеленому півколі. Обробник може друкувати чорно-білу печатку Міністерства, застосовуючи чорний колір замість зеленого і коричневого. Якщо дозволяє розмір, на зеленому (або чорному) нижньому півколі можна зобразити чотири світлі лінії, що йдуть зліва направо і зникають за правим горизонтом, які нагадували б оброблене поле. Виробник, обробник або підприємство роздрібної торгівлі харчовими продуктами може вибрати одну з двох колірних схем на власний розсуд.

**Маркування – зміни на основі коментарів**

На основі отриманих коментарів було внесено наступні зміни.

(1) Використання терміну “органічний” у назвах продуктів. Колегія з національних стандартів органічної продукції, керівники органічних програм штатів, сертифікатори і значна кількість окремих коментаторів наполегливо рекомендували Міністерству заборонити використання терміну “органічний” для означення складника у назві продукту, якщо сам цей інгредієнт вироблений без дотримання органічних норм. Серед наведених прикладів було “органічне шоколадне морозиво” і “органічні вишневі цукерки”, при цьому морозиво і цукерки містять не менше 95% органічної продукції, але шоколадний і вишневий ароматизатори не є виробленими органічно.

Ми погоджуємося з коментаторами, що такі назви можуть наштовхувати на хибну думку і порушували б вимоги параграфа 205.300(а). У наведених прикладах слово “органічний” безпосередньо

передує словам “шоколадний” і “вишневий”, і чітко дає зрозуміти, що ці складники вироблені органічно. Шоколадний і вишневий ароматизатори мають бути вироблені органічно, лише в такому випадку застосування терміну “органічний” буде коректним. Якщо продукт містить не менше 95% органічно виробленої продукції, але ароматизатор не є органічним, необхідно змінити порядок слів або додати слово “ароматизований”; наприклад, “шоколадне органічне морозиво” чи “органічне морозиво з шоколадним ароматизатором”. До параграфа 205.300(a) було додане речення, яке уточнює, що термін “органічний” не можна використовувати у назві продукту для означення складника, виробленого без дотримання органічних норм.

Надійшов аналогічний коментар з питанням, як можна маркувати єдиний продукт з двома окремо упакованими компонентами, якщо один з компонентів вироблений органічно, а інший – ні. Коментатор навів приклад закуски “морква з соусом”, у якому морква вироблена органічно, а соус – звичайний продукт. Інший приклад – готовий до вживання овочевий салат, у якому овочі вироблені органічно, а заправка для салата є неорганічним компонентом.

Така продукція підлягає маркуванню відповідно до параграфа 205.300(a). Було б неправильно зазначати на упакуванні закуски “органічна морква і соус” або “органічний овочевий салат з селянською заправкою”.

Відділ 6519(b) Закону уповноважує Міністра вживати заходів проти неправильного використання терміну “органічний”. Міністерство контролюватиме застосування терміну “органічний” у назвах продуктів та обмежуватиме використання терміну у назвах, якщо буде визначено, що такі назви навмисне вводять споживачів в оману. Подібні рішення ухвалюються в індивідуальному порядку.

(2) Маркування кормів. До визначення “сільськогосподарської продукції” Закон включає продукцію, призначену для “споживання тваринами”. Це означає, що регламент Національної органічної програми стосується також виробництва кормів. Американська асоціація контролю якості кормів (AAFCO) і департаменти сільського господарства низки штатів відзначили, що проект регламенту конфліктує зі стандартами маркування кормів, які широко застосовуються. Стандарти “Типового закону і регламенту” AAFCO включені до

норм багатьох штатів щодо кормів. За твердженнями коментаторів, вимога ідентифікувати органічні складники у переліку інгредієнтів конфліктує з нормами щодо кормів, які забороняють посилання на "якість або сорт" складника. Ці коментатори також заявляли, що вимога зазначати частку органічних складників є твердженням щодо кількості, яке підлягає засвідченню незалежними сторонами (тобто не сертифікатором). Коментатори пропонували додати положення щодо маркування кормів на продаж.

Ми додали до розділу 205.301 новий параграф (е), згідно з яким маркування "органічний" можливе для двох видів кормів. Перший – це корми, які містять лише органічно вироблені сільськогосподарські інгредієнти, та до яких не додавалися жодні харчові добавки або доповнення до раціону. Органічні корми другої категорії також повинні містити лише органічно вироблені сільськогосподарські інгредієнти, але можуть включати кормові добавки та доповнення, необхідні для задовольнення харчових потреб та підтримання здоров'я тварин, для яких призначені ці корми. Корми, марковані як "органічні", повинні відповідати вимогам розділу 205.237, "Корми". Цей розділ дозволяє використання харчових добавок і доповнень до раціону, вироблених з дотриманням вимог розділу 205.603 Національного переліку. НОП вимагає згодовування органічним тваринам лише органічно вироблених сільськогосподарських інгредієнтів.

Ми також додали новий розділ 205.306 у відповідь на занепокоєння коментаторів щодо маркування. Новий розділ містить положення щодо необов'язкового відображення частки органічних продуктів у кормах та необов'язкової ідентифікації органічно вироблених компонентів кормів. Вимоги щодо маркування не заміняють загальні вимоги до маркування кормів, запроваджені Федеральним законом про харчові продукти, лікарські та косметичні засоби, та відповідні вимоги, які містяться у різних законах штатів. Технологічні процеси обробки, розробки рецептури кормів та ведення обліку мають бути достатніми для дотримання вимог чинного законодавства відповідного штату.

Ми переконані, що положення нового параграфа (е) розділу 205.301 щодо складу кормів та новий розділ 205.306 щодо маркування дозволить виробникам кормів виробляти і маркувати органічні

корми, які відповідають вимогам цього регламенту та чинним нормам окремих штатів.

(3) Органічні технологічні добавки. Низка лідерів галузі та керівників органічних програм штатів запитувала, чи у проекті регламенту передбачалося виключити застосування сертифікованих органічних технологічних добавок при виготовлені "100% органічної" продукції. Коментатори відзначали, що обробник повинен мати можливість застосовувати органічно вироблені технологічні добавки для створення продукції, маркованої як "100% органічна". Технологічна добавка може бути побічним продуктом органічного сільськогосподарського продукту; наприклад, фільтр, зроблений з лушпиння органічно виробленого рису. Служба сільськогосподарського маркетингу погодилася з цією думкою. Відповідно, до параграфа (f) (4) розділу 205.301 було внесено зміни, маючи на меті забезпечити можливість використання органічно вироблених технологічних добавок у продукції, маркованій як "100% органічна".

З метою внесення ясності до цього питання та виправлення усіх неповних посилань преамбули проекту регламенту, ми змінили заголовок четвертого забороненого методу у преамулі до таблиці 1.

(4) Склад "100% органічної продукції". Сертифікатори та низка коментаторів, які працюють в галузі, привертали увагу до нормативного тексту розділу 205.301(а), в якому описується 100% органічна продукція. Вони доводили, що регламент дозволяє використовувати продукти із вмістом органічних складників не менше 95% у якості компонентів готового продукту і маркувати отриманий продукт як "100% органічний".

Ми не мали наміру дозволяти використання інгредієнта, що містить менше 100% органічної продукції, у якості компонента продукту, маркованого як "100% органічний". Щоб уникнути будь-яких сумнівів щодо природи продукту, маркованого як "100% органічний", ми змінили формулювання параграфа (а) розділу 205.301, роз'яснивши, що багатокомпонентний "100% органічний" продукт повинен складатися виключно з органічних інгредієнтів.

(5) Маркування частки органічної продукції. Ми отримали численні коментарі з проханням запровадити вимогу більш чіткого відображення частки органічних складників у продукції. Більшість

коментаторів пропонувала запровадити вимогу відображення частки органічних складників на лицьовій панелі етикетки будь-якого продукту, який містить менше 100% органічних інгредієнтів. Аргументом було твердження, що відображення частки органічних компонентів на передній частині упакування спростить визначення споживачами органічного вмісту, порівняння конкуруючих товарів та прийняття ними рішень щодо придбання того чи іншого товару. Колегія не рекомендувала відображення на лицьовій частині етикетки частки органічної продукції для всіх продуктів, які містять органічні інгредієнти.

Ми також отримали низку коментарів від обробників, занепокоєних тим, що вимога відображення частки органічної продукції буде тягарем для обробників. На їхню думку, для зменшення витрат на упакування та друкування обробники замовляють великі партії упакування, етикеток та інших друкованих рекламних матеріалів. Якщо матеріали надруковані перед початком вегетаційного сезону і жнив, існує імовірність, що обробник не зможе комплектувати продукт, який точно відповідав би заздалегідь надрукованому на етикетці, зокрема, за часткою органічних складників. Один коментатор, який представляє ассоціацію виробників певного товару, виступив проти вимоги зазначати частку органічних складників, оскільки, на думку асоціації, споживачі не зрозуміють твердження про органічність продукту, якщо відображатиметься інформація про вміст органічних складників, менший за 100%.

Ми вважаємо, що відображення частки органічної продукції є важливою інформацією про продукт, яка може бути надзвичайно корисною для споживачів під час прийняття ними рішення про купівлю того чи іншого товару. Ми також вважаємо, що можливість відображати частку органічно вироблених інгредієнтів може бути позитивним фактором, який спонукатиме обробників використовувати більше органічних компонентів у багатокомпонентній продукції. Водночас ми розуміємо фінансові фактори, з якими пов’язане друкування великих тиражів упакування та етикеток задовго до жнив, коли, власне, і визначиться наявність необхідних інгредієнтів.

Внесено зміни до розділів 205.303 і 205.304 остаточної редакції регламенту щодо продукції, маркованої як “органічна” і “виробле-

на з органічних інгредієнтів”. Ми скасували вимогу зазначати в зоні інформації на етикетці частку органічних складників. На зміну цій вимозі прийшло положення про добровільне зазначення частки органічних складників на лицьовій частині етикетки та в будь-яких інших зонах упакування. Це дозволить обробникам зазначати частку органічно вироблених складників продукції на лицьовій панелі етикетки, де така інформація буде найбільш помітною для споживачів. Від обробників, які не можуть з упевненістю визначити органічну частку своєї продукції або не бажають зазначати таку інформацію, її розміщення не вимагається.

У цих положеннях щодо маркування зі змінами також скасовано вимогу розділу 205.305 про обов’язкове відображення частки органічних компонентів на панелі інформації для продукції, яка містить менше 70% органічних інгредієнтів. Згідно з остаточною редакцією регламенту, таке зазначення частки є необов’язковим, але обмежується лише зоною інформації. Частку органічних складників продукції, яка містить менше 70% органічних інгредієнтів, не дозволяється відображати на лицьовій панелі етикетки, якщо органічні компоненти не ідентифікуються у переліку інгредієнтів.

(6) Позначення органічно вироблених інгредієнтів. Сертифікатор запропонував дозволити ідентифікацію органічних складників у переліку інгредієнтів, позначаючи їх зірочкою або аналогічним символом та розшифровуючи значення такого символа на панелі інформації. На думку коментатора, багаторазове використання слова “органічний” може призвести до браку площі на невеликих упакуваннях, а позначення символом є звичайною практикою у галузі. Ми погоджуємося з цим зауваженням і внесли відповідні зміни до параграфів 205.303(b)(1), 205.304(b)(1) і 205.305(a)(i) нормативного тексту. Таким чином, органічні складники можна ідентифікувати у переліку інгредієнтів терміном “органічний” або позначати зірочкою чи іншим символом з подальшим розшифруванням зірочки чи іншого символу на панелі інформації поряд з переліком інгредієнтів.

(7) Мінімальний вміст органічних складників для цілей маркування. У преамбулі до проекту регламенту ми просили надати коментарі щодо того, чи слід збільшити 50% мінімальний вміст органічних складників для маркування на лицьовій частині етикетки. Мінімальний

50% вміст було запроваджено відділом 6505(с) Закону. Проте, Закон також дає Міністру право вимагати дотримання інших умов, необхідних для впровадження програми. Отже, мінімальну частку органічних складників для маркування на лицьовій частині етикетки можна змінити, якщо така зміна сприятиме досягненню цілей Закону.

У коментарях до першого проекту (1997 р.) і до проекту регламенту йшлося про збільшення мінімальної частки органічної продукції для цілей маркування. В усіх отриманих коментарях, у тому числі від сертифікаторів, провідних органічних асоціацій, ЄС та інших міжнародних коментаторів, рекомендувалося збільшити мінімальну частку органічної продукції для відображення на лицьовій панелі етикетки до 70%, що відповідає аналогічній вимозі ЄС. На думку всіх коментаторів, таке збільшення є необхідним для того, щоб стандарти НОП відповідали міжнародним органічним стандартам. Коментатори також відзначали прогрес в технологіях органічного виробництва й обробки та збільшення кількості органічно вироблених продуктів і напівфабрикатів на ринках. Завдяки цим факторам обробникам буде простіше виготовляти харчові продукти з більшою часткою органічних складників.

Ми погоджуємося з цими коментарями. На наш погляд, вимоги до маркування стають більш суворими, адже тепер поріг для засвідчення органічності на лицьовій частині етикетки стає вищим, що приводить американський стандарт у відповідність з міжнародними нормами.

У преамбулі до проекту регламенту ми також просили надати коментарі щодо того, чи слід обмежувати мінімальну частку у загальному обсязі продукту окремого органічного компонента, який включається до фрази на лицьовій частині етикетки “зроблений з органічного (конкретного інгредієнта)”. Жоден коментатор не відповів на це питання. Отже, обмеження мінімальної частки окремого органічного складника у продукції, “зробленій з...” не запроваджується.

(8) “Зроблений з оргранічного (з зазначенням групи харчових продуктів)”. На думку низки організацій, які працюють у галузі, в якості альтернативи включенню до трьох органічних інгредієнтів до маркування “зроблений з...”, регламент має дозволити ідентифікацію

“груп” або “класів” харчової продукції у фразі “зроблений з...”. Наприклад, суп (з принаймні 70% органічних складників окрім води та солі), який містить органічно вироблену картоплю, моркву та цибулю, можна маркувати як “суп з органічною картоплею, морквою і цибулею”, або як “суп з органічними овочами”.

Ми погоджуємося, що такий варіант маркування забезпечує більшу гнучкість для виробників багатокомпонентної продукції. Всі складники ідентифікованої таким чином групи харчових продуктів мають бути органічно вироблені та ідентифіковані у переліку інгредієнтів як “органічні”. У наведеному вище прикладі, якщо суп містить ще й неорганічну цвітну капусту, можна стверджувати лише: “суп з органічною картоплею, морквою і цибулею”.

Окрім цього, на нашу думку, необхідно чітко відзначити, що вважається групою або класом харчових продуктів. Для цілей цього регламенту продукція з наступних груп харчових продуктів може маркуватися як “органічна” у фразі “зроблений з...”: боби, фрукти, зерно, трави, м’ясо, горіхи, олії, птиця, насіння, спеції та овочі. Окрім цього, органічно вироблене та оброблене масло, сир, йогурт, молоко, сметану і т.ін. можна включати до складу продукту та ідентифікувати як “органічні молочні продукти”. Органічно вирощений та оброблений цукор з цукрової тростини, цукрових буряків, кукурудзяний сироп, кленовий сироп і т.ін. можна використовувати у продукції та ідентифікувати як “органічні підсолоджувачі”.

І нарешті, для збереження послідовності у вимогах щодо зазначення окремих інгредієнтів у фразі “зроблений з...”, можна зазначати у цій фразі до трьох груп харчових продуктів. Відповідні зміни внесено до розділу 205.304.

(9) Маркування продукції звільнених і виключених операторів. Внесено зміни до нового розділу 205.310, який містить положення щодо маркування органічної продукції, виробленої звільненими і виключеними операторами. Як відзначали керівники органічних програм штатів і органічний обробник, преамбула передбачала запровадження обмежень на маркування, згідно з якими звільнені та виключені оператори не могли б ідентифікувати свою продукцію як “органічну”. Після розгляду проекту регламенту ми переглянули новий розділ 205.310, маючи на меті чіткіше окреслити можливості

маркування для виключених операторів. У тексті регламенту більш чітко сформульовано, що такі оператори не можуть маркувати або представляти свою органічну продукцію як "сертифіковану" органічну продукцію, і що такі звільнені та виключені оператори зобов'язані дотримуватися чинних вимог підрозділу С щодо виробництва й обробки. Маркування повинне відповідати одній з чотирьох категорій в залежності від вмісту органічних компонентів у кінцевому продукті.

Державна органічна консультативна рада рекомендувала переглянути проект розділу 205.309 на предмет його застосування до звільнених та виключених операторів, які бажають бути сертифіковані в рамках цієї програми. Ми не вважаємо за необхідне додавати окремі положення регламенту для звільнених і виключених сертифікованих операторів. Звільненому оператору не заборонено отримувати органічну сертифікацію, якщо він відповідає чинним вимогам для її отримання.

(10) Новий дизайн печатки Міністерства сільського господарства США. Провідні працівники галузі, сертифікатори, керівники органічних програм штатів і численні окремі коментатори заперечували проти запропонованого формулювання та дизайну печатки Міністерства. У більшості коментарів відзначалося наступне: (1) запропоноване формулювання наводило на думку, що Міністерство скоріше є сертифікатором, а не органом, який акредитує сертифікаторів; (2) Згідно з Керівництвом ISO 61, державним органам заборонено діяти в якості сертифікаторів або представлятися як сертифікатори; і (3) дизайн печатки вказує на сертифікацію "якості" продукції та дає гарантії безпеки, що не узгоджується з твердженням, що Національна органічна програма займається сертифікацією лише "процесу". Коментатори запропонували низку альтернативних формулювань на зображенні печатки, в тому числі: "Сертифікований органічний – Акредитований Міністерством", "Сертифікований органічний – затверджений Міністерством", "Сертифіковане Міністерством органічне виробництво", "Відповідає вимогам Міністерства щодо органічного виробництва".

На основі отриманих коментарів ми запроваджуємо нову печатку Міністерства сільського господарства США, зображення якої

знаходиться у нормативному тексті в розділі 301.311. Печатка має круглу форму та містить слова “USDA Organic”. Колірна схема наступна: білий фон, коричневе зовнішнє коло, білі та зелені півкола в середині та зелені й білі слова. За вибором обробника можна друкувати печатку у чорно-білих кольорах.

Деякі коментатори пропонували змінити форму печатки Міністерства на коло чи трикутник, який, на їх думку, більше схожий на визнані логотипи, що свідчать про рециркуляцію і раціональне використання ресурсів. Ми не вибрали трикутну форму, оскільки отримали коментарі від обробників, що матеріал для термоусадочного пакування може розриватися на кутах трикутника.

**Маркування – запропоновані, але не внесені зміни**

(1) Термін “органічний” у назвах компаній. На думку багатьох коментаторів, термін “органічний” не повинен бути частиною назви компанії, якщо ця компанія не займається реалізацією органічно вироблених харчових продуктів. Вони занепокоєні тим, що вживання терміну у назві компанії може наводити на хибну думку про те, що продукція такої компанії вироблена органічно.

Хоча ми розуміємо занепокоєння коментаторів, ми не знаємо глибини проблеми. Не думаємо, що на даному етапі дійсно необхідна запропонована заборона. Цей регламент, імовірно – не найкращий механізм для вирішення даного питання. Відділ 6519(b) Закону дає Міністру повноваження вживати заходів, спрямованих проти неправильного використання терміну “органічний”. Міністерство буде контролювати застосування терміну “органічний” у назвах компаній і спільно з Федеральною торговою комісією вживатиме заходів у випадку його неправильного використання. Подібні рішення ухвалюватимуться в індивідуальному порядку. У проекті регламенту це питання окремо не розглядалося. Ми додали відповідне речення до параграфа (а) розділу 205.300.

(2) Маркування “100% органічний”. Численні коментатори з різних причин виступали проти маркування “100% органічний”. Дехто стверджував, що таке маркування не дозволене Законом. Низка коментаторів переконана, що споживачі не зрозуміють різниці

між багатокомпонентними продуктами, маркованими як “100% органічні” та “органічні”. Інші висловлювали занепокоєння тим, що словосполучення “100% органічний” для означення необроблених свіжих фруктів та овочів у відділах відповідної продукції та на фермерських ринках може заплутувати споживачів.

Щодо першого коментаря, конкретно цей термін в Законі відсутній. Проте Міністр згідно з параграфом 6506(а)(11) має право вимагати дотримання інших умов, необхідних для створення національної органічної програми. Якщо продукція є повністю органічною згідно з вимогами НОП щодо виробництва й обробки, ми вважаємо, що обробник повинен мати можливість відрізняти її від продукції, яка, вимушено, є органічною менше ніж на 100%. Ми переконані, що таке маркування відповідає цілям Закону.

Що стосується заплутування споживачів, на нашу думку, споживачі зрозуміють різницю між двома видами органічної продукції та будуть приймати свідомі рішення, купуючи таку продукцію.

Щодо маркування необроблених свіжих фруктів та овочів, які відповідають вимогам для маркування їх як “100% органічні”, виробник або роздрібний продавець може маркувати їх просто як “органічні”, якщо вважає таке маркування кращим для рекламних цілей.

(3) Пояснення, чому продукція не на 100% органічна. Багато коментаторів також пропонували наступне: будь-який “продукт, який не є 100% органічним, повинен містити цю інформацію на лицьовій панелі етикетки...”. Під “цією інформацією”, наскільки ми розуміємо, коментатори мали на увазі причини, з яких продукт не може бути сертифікований як “100% органічний”.

Служба сільськогосподарського маркетингу вважає таку вимогу до маркування непрактичною. Продукція може не відповідати вимогам для маркування її як “100% органічної” з дуже технічних або малозрозумілих причин. У сучасній переробній промисловості часто застосовуються інгредієнти, технології переробки та рецептура продукції, яка є надто складною, спеціальною та, імовірно, нецікавою широкому загалу споживачів органічної продукції. Зазначення такої інформації на неорганічно вироблених продуктах не вимагається з однієї простої причини: така інформація не вважається корисною для

споживачів. Тлумачення різних технологій переробки, які застосовуються у харчопереробній промисловості, буде громіздким та перешкоджатиме розміщенню на етикетці решти необхідної інформації.

Ми переконані, що необов'язкове зазначення частки органічних компонентів та обов'язкова ідентифікація органічних складників у складі продукту на панелі інформації забезпечує споживачів достатньою інформацією для ухвалення рішень щодо придбання товару. Обробник, звичайно, може за бажанням надавати іншу описову інформацію щодо речовин і методів, які застосовуються в ході переробки, і розміщати її з дотриманням інших федеральних вимог щодо маркування.

(4) Відмітка про належність до відповідної органічної категорії. Один коментатор запропонував розміщати на упакуванні органічно виробленої продукції маленьку табличку з переліком чотирьох категорій органічного маркування і ставити "галочку" навпроти категорії, якій відповідає даний продукт.

Ми розуміємо простоту і порівняльну природу такої стандартної органічної етикетки, яка дозволяє легко порівнювати подібні продукти. Проте, на нашу думку, більш інформативним для споживача буде зазначення частки органічних складників, а в цьому випадку запропонована табличка є зайвою.

(5) Неорганічні складники органічної продукції. До нас надійшло багато коментарів стосовно складу і використання неорганічних інгредієнтів у продукції, маркованій як "зроблена з..." та у звичайних продуктах із вмістом органічних інгредієнтів менше 50% (тепер менше 70%). Низка коментаторів, які працюють у галузі, пропонувала запровадити вимогу, що неорганічні складники у продукції, "зробленій з..." повинні бути "натуральними" (несинтетичними сільськогосподарськими речовинами), і не виробленими штучно. Коментатори доводили, що всі складники продукції, "зробленої з..." і продукції, що містить менше 70% органічних інгредієнтів, мають бути вироблені без застосування заборонених методів згідно з розділами 205.105 і 205.301(f). Значне число коментаторів виступало проти ідентифікації органічних складників у тому, що вони називали "натуральними харчовими продуктами".

По-перше, ми не погоджуємося, що неорганічні складники продукції, “зробленої з...”, повинні обмежуватися лише “натуральними” продуктами. Подібне обмеження щодо складу неорганічних інгредієнтів значно зменшить вибір обробників при виробництві такої продукції, таким чином зменшуючи пропозицію продуктів з органічними складниками.

Що стосується заборонених методів, цей регламент у відповідь на вимогу галузі та споживачів не дозволяє застосування у неорганічних складниках продукції, “зробленої з...”, заборонених методів, про які йдеться у розділі 205.105 (виключені методи, опромінювання та осад стічних вод). Проте ми не вважаємо, що обмеження на застосування інших заборонених методів, які містяться у параграфі 205.301(f), сприятимуть досягненню мети, поставленої Законом. Застосування положень щодо заборонених методів до неорганічних складників продукції, “зробленої з...” та із часткою органічних компонентів менше 70%, фактично означало б, що ці продукти повинні бути вироблені органічно. Закон дозволяє застосування продуктів, які не є повністю органічними. На нашу думку, маркування “зроблений з...” і обмеження щодо маркування продукції, менше ніж 70% якої складають органічні компоненти, чітко інформує споживачів, що лише деякі складники такої продукції вироблені органічно.

У разі прийняття таких коментарів запроваджувалося б надмірне обмеження здатності обробника правильно представляти і реалізовувати традиційно виготовлену сільськогосподарську продукцію з деякими органічними інгредієнтами. Обробнику не слід забороняти робити правдиве свідчення щодо деяких складників продукту, органічного менше ніж на 70%.

(6) Альтернативне маркування “зроблений з...”. Деякі керівники органічних програм штатів відзначали, що фраза “зроблений з...” заплутує. За їх словами, багато переробленої продукції принаймні на 50% складається з органічної сировини, але на лицьовій частині етикетки відсутнє відповідне твердження. На думку цих коментаторів, маркування було б зрозумілішим, якби у ньому зазначалася мінімальна частка органічної сировини, а не перелік органічних складників. Вони пропонують змінити категорію маркування на “містить принаймні 50% органічних інгредієнтів” (або, відповідно

до внесених до регламенту змін, “містить принаймні 70% органічних інгредієнтів”).

Ми не погоджуємося з цією пропозицією. Зазначення на лицьовій частині етикетки до трьох органічно вироблених інгредієнтів або груп харчових продуктів забезпечує споживача корисною конкретною інформацією про органічні складники продукту. Така етикетка разом з необов’язковим зазначенням частки органічних складників на лицьовій частині етикетки та обов’язковою ідентифікацією органічних складників надає споживачам достатньо інформації для прийняття зважених рішень.

Деякі коментатори доводили, що твердження “зроблений з органічного (з зазначенням інгредієнтів)” є нечітким і неоднозначним, і що споживачі можуть сприйняти його як засвідчення органічної природи продукту в цілому. Фраза на етикетці “зроблений з...” стосується лише органічних складників, а не цілого продукту. Ми не думаємо, що етикетка вводитиме споживачів в оману.

(7) Використання синонімів терміну “органічний”. Деякі коментатори, які представляють міжнародні органічні стандарти, пропонували дозволити застосування в рамках НОП термінів “біологічний” і “екологічний” як синонімів терміну “органічний”, як це дозволено в інших країнах. За словами коментаторів, ці терміни затверджені Комісією Кодекс Аліментаріус, і їх включення до даного регламенту сприятиме міжнародній торгівлі та укладенню угод про еквівалентність.

Ці терміни розглядалися у проекті регламенту і не були прийняті. Згідно з НОП, такі терміни можна застосовувати як еко-маркування на упакуванні продукту, але не замість терміну “органічний”. Хоча такі терміни в інших країнах можуть вважатися синонімами до слова “органічний”, у США вони не так широко використовуються та є менш зрозумілими. На нашу думку, використання їх як синонімів “органічного” призводило б лише до заплутування споживачів. Щодо запроваджених Комісією Кодекс Аліментаріус стандартів маркування, ми хотіли б відзначити, що Кодекс також передбачає застосування замість слів “біологічний” та “екологічний” терміну, який є звичним для тієї чи іншої країни. Таким чином, застосування

терміну “органічний” у Сполучених Штатах Америки узгоджується зі стандартами Кодекс Аліментаріус.

Що стосується твердження коментаторів, що альтернативне маркування сприятиме міжнародній торгівлі, цей регламент дозволяє альтернативне маркування продукції, призначеної на експорт. Таким чином, сертифікований органічний оператор у Сполучених Штатах може виробити продукт, який відповідатиме органічним вимогам іноземного покупця, маркувати продукт як “біологічний” або “екологічний” на лицьовій частині етикетки, якщо у країні покупця перевага віддається цим термінам, і відправити продукт іноземному покупцю.

Коментатори пропонували інші терміни в якості альтернативи терміну “органічний”, в тому числі “вирощений за допомогою вікових природних методів”, “вирощений без хімічної обробки” та “без залишків шкідливих речовин”. Ці фрази можуть добре сприйматися споживачами, але вони, очевидно, не передають складної природи сучасного органічного агровиробництва. Ці фрази можна застосовувати як додаткове еко-маркування за умови їх правдивості. Не дозволяється їх використання замість терміну “органічний”.

(8) Відновлені органічні концентрати. Сертифікатор заперечував проти параграфа (а)(2) розділу 205.302, який дозволяє маркування як органічно виробленого концентрату, кінцевий продукт з якого отримують шляхом відновлення за допомогою води. На думку коментатора, це положення наводить споживача на думку, що відновлений сік еквівалентний свіжому соку, хоча це, стверджує коментатор, не одне й те саме.

Служба сільськогосподарського маркетингу не погоджується з таким зауваженням. Це маркування узгоджується з чинними методами, що застосовуються у галузі. Закон не забороняє подібного маркування концентратів. Ми переконані, що в інтересах програми дозволити маркування органічно вироблених концентратів, за умови, що як процес виробництва концентратів, так і процес відновлення відповідають органічним принципам та узгоджуються з Національним переліком.

(9) Обчислення відновленої чи сухої маси. Надійшла низка коментарів щодо специфічних проблем, які виникають при розра-

хунку частки органічних складників згідно з розділом 295.302. Обробник відзначав, що при обчисленні частки у процентах слід брати до уваги відновлену вагу органічно вироблених спецій, а не вагу дегідрадтованих спецій, які застосовуються у рецептурі. Подібне зауваження було отримане від продовольчого кооперативу, який запропонував, у випадку, коли органічно вироблений концентрат (в порошковій формі) додається до аналогічного органічно виробленого складника у його природній рідкій формі (не з концентрату), обчислювати частку органічних інгредієнтів на основі суми маси відновленого з концентрата розчину звичайної концентрації та маси природної органічної рідини.

Служба сільськогосподарського маркетингу не погоджується з такими коментарями. Цей регламент вимагає обчислення маси складника без води і солі. Якщо органічно вироблена спеція додається до продукту у природній формі, береться до уваги маса спеції. Якщо цей інгредієнт додається за рецептурою у дегідратованому порошковому вигляді, до уваги при обчисленні слід брати масу дегідратованої спеції. Якщо органічно вироблену дегідратовану спецію відновлюють за допомогою води перед її додаванням до продукту, розрахунки мають ґрунтуватися на масі інгредієнта за винятком води і солі. Було б неправильно при обчисленнях брати до уваги масу відновленого концентрата.

Аналогічно, якщо порошковий інгредієнт додається до такого самого органічно виробленого інгредієнта в природній, рідкій формі, слід врахувати масу порошкового інгредієнта. Врахування при обчисленні маси компонента, відновленого з порошка, підвищить частку такого складника порівняно з урахуванням при обчисленні реальної маси інгредієнта у продукті. На нашу думку, якби ми погодилися з цією пропозицією, обробник мав би можливість використовувати менше натуральних органічних рідких компонентів.

(10) Обчислення органічної частки у десятих частках відсотка. Торгова організація запропонувала округляти вміст органічних компонентів до десятих часток відсотка, щоб охопити продукти, які можуть містити дрібний інгредієнт або добавку, що складає менше 1%. У якості прикладу говорилося про вміст вітаміну D в молоці. На думку коментатора, неправильно інформувати споживачів, що

1% молочного продукту є неорганічним, тоді як харчова добавка вітаміну D може складати лише кілька десятих відсотка.

Служба сільськогосподарського маркетингу не погоджується з такою пропозицією. Округлення процентів до цілого числа є достатнім для інформування споживачів, і не представляє в неправильному світлі органічний склад продукту. Обробник може додати відповідне твердження щодо маси дрібного інгредієнта по відношенню до маси всього продукту.

(11) Перевірка обчислень. Департамент сільського господарства штату запропонував дещо переглянути параграф (c) розділу 205.302 та зазначити, що обчислення частки органічних складників має бути підтверджене прийнятним для сертифікатора чином. Коментатор вважає, що запропоноване формулювання дозволило б обробнику гнучко визначати обчислення, які необхідно перевірити, щоб упевнитися, що частка органічних компонентів у продукті визначена вірно.

Ми не вважаємо запропоновану зміну необхідною. На нашу думку, застосування печатки сертифікатора на продукції означає, що сертифікатор перевірив і затвердив метод обчислення частки органічних інгредієнтів у продукті. Якщо розрахунки не задовольняють сертифікатора, він не сертифікує процес обробки.

Хоча ми розуміємо суть пропозиції коментатора, не думаємо, що запропонована зміна означає саме те, що він мав на увазі. У параграфі (c) розділу 205.302 не зазначено кількість і методи обчислень, які повинен здійснювати сертифікатор, оскільки це залежатиме від процесу обробки, який сертифікується, та від складників продукту. Ми залишаємо це питання на розсуд сертифікатора. Окрім цього, основи обчислення вмісту органічних складників у продукті мають роз'яснюватися в органічному плані. Вважається, що методика визначення частки органічних компонентів у продукті задовольняє сертифікатора або змінюється.

(12) Маркування нероздрібної транспортної тари. Низка департаментів сільського господарства штатів вважає, що тару для перевезення і зберігання органічної продукції необхідно маркувати як таку, що містить органічну продукцію. Інші коментатори рекомендували вимагати відображення на транспортній тарі назви виробни-

ка і сертифікатора. Вони посилаються на такі вимоги як на чинну практику в галузі.

Цей регламент не вимагає органічного маркування транспортної і складської тари, оскільки ця тара не використовується в пунктах продажу. Єдина інформація, зазначення якої вимагає НОП – це номер партії продукції, якщо такий номер існує для конкретного продукту. Можна відображати вміст тари та інформацію для перевізника згідно з вимогами інших норм держави чи штату, або за бажанням обробника. Належна ідентифікація органічної природи продукту зі спеціальними інструкціями щодо транспортування або зберігання здатна попередити контакт з забороненими речовинами, який призвів би до втрати партії продукції як органічного продукту.

(13) Відмова від відповідальності стосовно органічної продукції. Низка коментаторів скаржилася, що органічне маркування і НОП вводять споживачів в оману. За словами коментаторів, якщо при виробництві продукції не застосовуються науково обґрунтовані технології (генна інженерія, опромінювання, хлорування і т.ін.), такі харчові продукти є менш безпечними, ніж звичайні продукти. Деякі з коментаторів пропонували обов'язково розміщувати на етикетках з органічним маркуванням відмову від відповідальності щодо безпечності та харчової цінності продукції.

Служба сільськогосподарського маркетингу не погоджується з цим коментарем. Печатка Міністерства означає лише, що продукт був сертифікований в рамках конкретного "процесу" або "системи" виробництва і/або обробки. Печатка не свідчить про безпечність і тим більше про харчову цінність продукції. Запроваджена НОП заборона застосування виключених методів, іонізуючого опромінювання, осаду стічних вод і низки речовин та матеріалів жодним чином не означає, що звичайна продукція, отримана з застосуванням цих методів або яка містить ці заборонені речовини, є менш безпечною або менш поживною, ніж органічно вироблена продукція. Ми не думаємо, що на органічному упакуванні чи маркуванні необхідно друкувати інформацію про те, що печатка Міністерства або сертифікатора не засвідчує. Інші печатки держави і штатів, а також рекламні фрази розміщаються на продукції, в тому числі харчовій, без заяв про неприйняття відповідальності по відношенню до цих

печаток і тверджень. Заява про неприйняття відповідальності по відношенню до печатки Міністерства або сертифікатора спантеличувала б споживачів. Нарешті, розміщення заяви про неприйняття відповідальності на маленьких упаковках призводило б до проблеми з місцем.

**Маркування – роз'яснення**

Надаємо роз'яснення з наступних піднятих коментаторами питань:

(1) Сертифікація органічного процесу, а не органічної продукції. Низка коментаторів пропонувала більш чітко відзначити в остаточній редакції регламенту, що в рамках НОП сертифікується як "органічний" процес або система органічного виробництва і обробки, а не сама продукція. За їх словами, фраза "... містить або створений з використанням..." у параграфах (a), (b) і (c) розділу 205.301 свідчить про сертифікацію вмісту продукту, а не органічної системи агровиробництва, яка ґрунтується на процесі.

Ми погоджуємося з коментаторами і переглянули формулювання цих параграфів, роз'яснивши, що така продукція має бути органічно вироблена згідно з вимогами цього регламенту щодо органічного виробництва й обробки.

(2) Поступове припинення використання старих етикеток і упакувань. Посилаючися на норми, запроваджені Управлінням з контролю за харчовими продуктами та лікарськими засобами, Колегія, сертифікатори і деякі агенції штатів пропонували дати обробникам принаймні 18 місяців для використання ними своїх запасів упакування та етикеток, перш ніж почати дотримуватися нових вимог щодо маркування.

Цей регламент передбачає 18-місячний термін між публікацією остаточної редакції регламенту і датою впровадження програми. Публікація регламенту є повідомленням для сертифікованих виробників і обробників, що вони мають розпочати планування поступового припинення використання етикеток, які не відповідають вимогам регламенту.

Процес впровадження обговорюється у підрозділі B, "Застосовність". Органічний оператор буде автоматично сертифікований в

рамках цієї програми, коли його сертифікатор отримає акредитацію Служби сільськогосподарського маркетингу. У цей час оператор може почати дотримуватися вимог щодо маркування, проте не може відображати печатку Міністерства до дати впровадження. Служба сільськогосподарського маркетингу сподівається, що сертифікатори та їх клієнти – сертифіковані оператори будуть підтримувати зв'язок і обмінюватися інформацією щодо статусу поданої сертифікатором заявки на акредитацію; таким чином, сертифікований оператор зможе запланувати поступове завершення користування старими етикетками та придбання нових етикеток і упакування. Служба сільськогосподарського маркетингу сподівається акредитувати всіх нині чинних сертифікаторів до дати впровадження даного регламенту. Допускається застосування наклейок, які забезпечували б дотримання нових вимог.

Новостворені органічні оператори, які вперше отримують сертифікацію, повинні негайно розпочинати використання нових етикеток відповідно до цієї програми.

(3) Маркування продукції з дрібними інгредієнтами. Низка коментаторів запитувала, як трактуватимуться дрібні інгредієнти (спеції, ароматизатори, барвники, консерванти, олії, вітаміни, мінерали, додаткові поживні речовини, технологічні добавки та випадкові харчові добавки), необхідні за рецептурою або для переробки багатьох багатокомпонентних продуктів, у продукції категорії "100% органічна" і "органічна". Оскільки дрібні інгредієнти можуть не існувати в органічній формі, або така їх форма може бути важкодоступною, їх застосування у продукті може вплинути на маркування продукту, навіть незважаючи на зовсім незначну частку такого компонента порівняно з рештою інгредієнтів.

Дрібні інгредієнти і технологічні добавки трактуються, як і будь-який інший компонент або речовина, що використовується в органічно виробленій продукції в якості складника чи технологічної добавки. Для додавання в якості інгредієнта або використання в якості технологічної добавки у продукції, маркованій як "100% органічна", дрібний інгредієнт має бути екстрагований з сертифікованої органічної сировини без застосування синтетичних хімічних речовин або розчинників. Для додавання в якості інгредієнта або використання в

якості технологічної добавки у продукції, маркованій як “органічна”, дрібний інгредієнт має, за можливості, походити з сертифікованого органічного джерела. Якщо цей інгредієнт відсутній на ринку в органічній формі, він має бути сільськогосподарським продуктом або речовиною, дозволеною до використання згідно з Національним переліком.

(4) Повторне використання тари. На думку одного коментатора, до дрібних виробників не слід застосовувати вартісні вимоги щодо упакування і маркування, якщо їхня продукція продається безпосередньо споживачам на фермерських ринках і з придорожніх прилавків. Коментатор просив дати дрібним виробникам можливість повторно використовувати ящики для роздрібної торгівлі та етикетки. Коментатор не зазначив, які положення щодо маркування є занадто дороговартісними для дрібних підприємців.

Ми погоджуємося, що необхідно мінімізувати витрати звільнених операторів, та, фактично, всіх органічних операторів. НОП не забороняє повторно використовувати тару, за умови, що маркування на ній не надає хибної інформації щодо продукту, а також якщо при цьому немає небезпеки контакту органічної продукції з забороненими речовинами з попереднього вмісту такої тари.

(5) Роз’яснення заборонених методів маркування. Коментатор виявив низку суперечностей між преамбулою і нормативним текстом щодо семи заборонених методів виробництва й обробки, які нині містяться у параграфі 205.301(f). Ми внесли наступні зміни для роз’яснення цілей регламенту.

Коментатор справедливо відзначив, що нормативний текст параграфа (f) неправильно посилається лише на складники, котрі не дозволено виробляти з застосуванням семи заборонених методів виробництва й обробки, перелік яких міститься у цьому параграфі. Такий текст суперечить преамбулі, у якій вірно записано, що ані цільна продукція, ані інгредієнти, марковані як “органічні”, не можуть бути вироблені чи оброблені з застосуванням жодного з семи заборонених методів. Ми додали термін “цільна продукція” до вступного речення нового параграфа 205.301(f).

Декілька коментаторів відзначили, що всі сім методів є забороненими у виробництві неорганічних складників, що використовуються

у продукції, маркованій як “органічна”. У другому реченні проекту параграфа (b) розділу 205.301 (продукція, маркована як “органічна”) невірно зазначені лише перші три заборонених методи. Ми додали речення до вступного речення нового параграфа (f), зазначивши, що 5% неорганічних складників продукції, маркованої як “органічна”, не можуть бути вироблені чи оброблені з застосуванням жодного з семи заборонених методів.

І нарешті, після додання вимоги наявності на ринку до розділу 205.201, знадобилося внести відповідні зміни до параграфа 205.401(f)(6) щодо використання неорганічних складників за наявності органічно вироблених інгредієнтів.

(6) Відповідність вимогам штату щодо маркування. Одна органічна асоціація штату відзначила, що закон даного штату вимагає ідентифікації сертифікатора при застосуванні терміну “сертифікований органічний” на лицьовій частині етикетки або будь-де на упакуванні. Коментатор не просив вносити конкретні зміни до положень щодо маркування, а саме, щодо ідентифікації сертифікатора на лицьовій частині етикетки.

Цей регламент дозволяє обробнику за бажанням відображати печатку або логотип сертифікатора на лицьовій частині етикетки продукції, яка містить не менше 70% органічно вироблених інгредієнтів. Регламент також вимагає ідентифікації сертифікатора на інформаційній панелі етикетки кожного продукту, який містить не менше 70% органічно вироблених інгредієнтів. Ідентифікація має включати адресу або контактну інформацію; ці дані розміщуються поряд з даними виробника, зазначення яких вимагає Управління з контролю за харчовими продуктами та лікарськими засобами. На нашу думку, цих положень достатньо для виконання вимог щодо маркування, запроваджених штатом. НОП зможе проводити консультації з окремими штатами щодо необхідності альтернативного маркування у конкретному штаті.

(7) Роз’яснення положень щодо маркування нефасованої продукції. Ми внесли зміни до розділів 205.308 і 205.309, роз’яснивши, що приготована звільненими або виключеними операторами продукція, яка продається кінцевому споживачу нефасованою, може маркуватися, відповідно, як “100% органічна”, “органічна” або “зроблена з...”. На

дотримання загальних обмежень щодо маркування продукції таких операторів, які містяться у розділі 205.310, така продукція не може позначатися печаткою Міністерства сільського господарства США, печаткою або іншим ідентифікатором сертифікатора, чи будь-яким іншим чином представлятися як сертифікована органічна продукція.

# ЗМІСТ


| | |
|---|---|
| Передмова до Довідника органічних стандартів США | 3 |
| ВИЗНАЧЕННЯ.<br>Огляд Національної органічної програми | 6 |
| ЗАКОН 1990 РОКУ ПРО ВИРОБНИЦТВО ОРГАНІЧНИХ ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ<br>[З поправками, внесеними Публічним Законом 109-97, 10 листопада 2005 року] | 17 |
| ЗАСТОСОВНІСТЬ. | 45 |
| АКРЕДИТАЦІЯ. | 69 |
| СЕРТИФІКАЦІЯ. | 120 |
| ВИРОБНИЦТВО ТА ОБРОБКА. | 152 |
| МАРКУВАННЯ. | 217 |

*Довідкове видання*

**ФЕДЕРАЦІЯ ОРГАНІЧНОГО РУХУ УКРАЇНИ**

# ДОВІДНИК СТАНДАРТІВ.
## Національна органічна програма сільського господарства Сполучених Штатів Америки

*Книга 4*

*Відповідальний за випуск к.е.н.* ***Євген Милованов***
За редакцією: ***к.е.н. Євгена Милованова,***
***д.е.н. Івана Кириленка, Тараса Васюти, Юлії Ємець,Тетяни Лазарь,***
***Андрія Коняшина, Володимира Ніщети, Миколи Поєдинка***

*Комп'ютерна верстка* ***ФОП Василик А. І.***
*Художнє оформлення* ***Дмитра Конюхова***

Підписано до друку 21.07.2014, Здано на складання 23.05.2014
Формат 60х84/16. Папір офсетний. Друк офсетний.
Умовн. друк. арк.15.58. Обл.-вид. арк. 16,1.
Заовлення №1/07

Видавнича компанія «АРС»
тел.: (032) 253 87 31
Свідоцтво серія ДК № 4239 від 22.12.2011
e-mail: arsbook2011@gmail.com
www.krainabook.com.ua

Друк: ФОП Василик Андрій Іванович
м.Львів, вул.Промислова 27, тел.: (050)501-31-17
Свідоцтво серія ЛВ № 70 від 27.03.2012
e-mail: avasylyk@gmail.com

**Д 58** **ДОВІДНИК СТАНДАРТІВ.** Національна органічна програма сільського господарства Сполучених Штатів Америки. – Львів: Видавнича компанія «АРС», 2014. – 268 с.

Даний Довідник є продовженням реалізації ініціативи Федерації органічного руху України щодо видання основних світових нормативних документів стосовно регулювання органічного виробництва та маркування органічних продуктів.

Основні нормативні документи Міністерства сільського господарства США, які регулюють найрізноманітніші аспекти органічного виробництва, контролю та маркування у цій країні, ввійшли до даного Довідника стандартів НОП (книги 4 стандартів), виданого Федерацією органічного руху України.

**УДК (73)631.155(035)**
**ISBN 978-966-2739-33-6** **ББК 40я2**

EKOLOJIK TARIM

# etko

KONTROL ORGANİZASYONU

## ВИСОКОПРОФЕСІЙНІ ПОСЛУГИ З КОНТРОЛЮ ТА СЕРТИФІКАЦІЇ ОРГАНІЧНОГО ВИРОБНИЦТВА

ЕТКО – міжнародна організація з сертифікації сировини та харчових продуктів, косметики та текстилю.

ЕТКО проводить сертифікацію за:

- Європейськими органічними стандартами (EU 834/2007, 889/2008, АСВ стандарт для третіх країн),
- Американським органічним стандартом (NOP Regulation),
- Канадським органічним стандартом (COR Canadian Organic Regime),
- Глобальним текстильним органічним стандартом (GOTS Global Organic Textile Standards) та іншими.

ЕТКО надає послуги з організації системи та проведенню тренінгів та курсів:

- по виробництву та переробці органічних продуктів,
- по експорту-імпорту органічних продуктів,
- сертифікації згідно міжнародних органічних стандартів.

ЕТКО працює на ринках Кореї, Кіпру, Болгарії, Румунії, Сербії, України, Росії, Казахстану, Азербайджану, Грузії, Індії, Пакистану, Туреччини та інших держав.

160 Sokak No: 13/7, 35040 Bornova-IZMIR, TURKEY
Tel: +90-232-3397606, Fax: +90-232-3397607 info@etko.org, etko@ukr.net www.etko.org

# Пан Еко®

## органічні продукти

***Виключно сертифіковані органічні продукти***
виробляються під цією шанованою торговою маркою
за традиційними рецептами в Україні.
При їх вживанні Ви отримуєте ряд переваг
порівняно зі звичайною продукцією,
про що свідчать дослідження
передових науково-дослідних інститутів світу.

Дізнайтесь більше на сайті:
***www.pan-eko.com***

НЕЗАЛЕЖНІ ТА ВИСОКОПРОФЕСІЙНІ ПОСЛУГИ З ІНСПЕКТУВАННЯ ВАНТАЖІВ, СЕРТИФІКАЦІЇЇ, УПРАВЛІННЯ В СФЕРІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТА ПРОВЕДЕННЯ ЛАБОРАТОРНИХ АНАЛІЗІВ

Компанія «Control Union» це міжнародна організація, яка надає послуги по логістиці, менеджменту якості, сертификаціі та управління рисками. Компанія «Control Union» в Україні представлена ТОВ «Контрол Юніон Україна», яка є членом організацій FOSFA, GAFTA, SAL і сертифікована згідно ISO 9001:2008 та володіє випробувальною лабораторією ДП «Агмінтест». Ключові інспекційні товари це сільськогосподарська сировина та продукція.

## Основні послуги, які ми пропонуємо на території України:

Інспекція

- Підтвердження наявності заставного майна(Stock Monitoring Inspection);
- Інспектування кількості та якості вантажів;
- Підтвердження ваги та відбір зразків;
- Інспекції до відвантаження продукції;
- Інспекції навантаження та відвантаження.

Тестування в лабораторії ДП «Агмінтест»

- Визначення показників якості;
- Визначення якості насіння;
- Визначення ГМО;
- Визначення показників безпеки.

Сертифікація

- Organic production:
- AB logo
- Bio Suisse inspection
- EU organic
- JAS (Japanese Agricultural Standards)
- KRAV
- Naturland inspections
- NPOP
- Organic Korea (Environmental Friendly Promotion Act)
- Organic Korea (Food Industry Promotion Act)
- Polish EU Organic (Rolnictwo Ekologiczne)
- USDA/NOP
- Biofuels & Biomass
- BRC
- ENplus
- FSC® certification
- GLOBALGAP
- GMP+ FSA
- Good Manufacturing Practices (GMP)
- GTP Good Trading Practice HACCP
- ISO 14001:2004 Environmental Management Systems
- ISO 22000
- ISO 9001: 2008

ТОВ «Контрол Юніон Україна»
Адреса головного офісу: 01601, Україна,
м. Київ, вул. Печерський узвіз 3, офіс 604.,
тел. +380 44 390 70 14, факс +380 44 235 67 01
E-mail: ukraine@controlunion.com,
www.controlunion.com

ДП «Агмінтест»
Адреса: Україна, м. Одеса
Овідіопольска дорога 3,
тел. +38 048 789-59-01,
факс +38 048 789-62-22
E-mail: agmintest@controlunion.com

**ФЕДЕРАЦІЯ ОРГАНІЧНОГО РУХУ УКРАЇНИ**

Протягом 2008-2015 років видає, зокрема, наступні книги на тематику, пов'язану з різними аспектами пізнання екології та органічного сільського господарства:

*1. Подолинский Алекс. Биодинамическое земледелие. Вступительные лекции, т. 1.*
*2. Подолинский Алекс. Биодинамическое земледелие. Вступительные лекции, т. 2 и т.3.*
*3. Апанович О.М. За плугом Господь іде.*
*4. Вернадский В.И. Биосфера и ноосфера.*
*5. Вернадский В.И. Очерки геохимии.*
*6. Вернадский В.И. Размышления натуралиста.*
*7. Гете И.В. Избранные сочинения по естествознанию.*
*8. Довідник стандартів ЄС щодо регулювання органічного виробництва та маркування органічних продуктів. Книга 1.*
*9. Довідник стандартів ЄС щодо регулювання органічного виробництва та маркування органічних продуктів. Книга 2.*
*10. Довідник стандартів ЄС щодо регулювання органічного виробництва та маркування органічних продуктів. Книга 3.*
*11. Довідник стандартів ЄС щодо регулювання органічного виробництва та маркування органічних продуктів. Книга 4.*
*12. Довідник стандартів. Національна органічна програма сільського господарства Сполучених Штатів Америки.*
*13. Гендер та органік.*
*14. Кооперація та органік.*

та багато інших корисних, цікавих, пізнавальних праць.

Замовлення згаданих книг надсилайте за адресою:

***04071, м. Київ, вул. Оболонська, буд.4, офіс 1***
***Тел/факс +380 (44) 425-45-90***
***e-mail: ofu@organic.com.ua***
***сайти: www.organic.com.ua  www.organic.ua***

# ФЕДЕРАЦІЯ ОРГАНІЧНОГО РУХУ УКРАЇНИ

Для сприяння всебічному розвитку органічного руху в 2005 р. була створена ФЕДЕРАЦІЯ ОРГАНІЧНОГО РУХУ УКРАЇНИ, яка ставить за мету об'єднувати зусилля виробників, наукових та учбових закладів, переробних та інших підприємств, установ, всіх зацікавлених у виробництві та поширенні здорової, безпечної для споживання продукції, при вирощуванні та переробці якої, враховувались би дбайливе ставлення до землі, людей, що на ній працюють, та до природи загалом.

**Своїми завданнями ФЕДЕРАЦІЯ бачить:**

- сприяння збереженню та відтворенню навколишнього природного середовища;
- розповсюдження інформації та пропаганда переваг органічного, біодинамічного виробництва;
- допомога в розробці систем органічного та біодинамічного сільського господарства для виробників сільськогосподарської продукції;
- сприяння в підготовці нормативних документів у галузі органічного виробництва;
- сприяння розвитку енергозберігаючих технологій;
- сприяння розвитку агроекотуризму;
- сприяння формуванню в усіх регіонах України мережі виробників та переробників органічної продукції, розвитку внутрішнього та експортного ринків таких продуктів.

**За підтримки ФЕДЕРАЦІЇ ОРГАНІЧНОГО РУХУ УКРАЇНИ:**

- у різних регіонах України проводяться тематичні семінари для сільськогосподарських виробників, переробників, наукових установ стосовно принципів ведення органічного сільського господарства відповідно до міжнародних стандартів із залученням передових вітчизняних та іноземних спеціалістів найвищого рівня;
- проводяться прес-конференції, круглі столи, Всеукраїнські ярмарки органічних продуктів, виставки тощо;
- регулярно організовується Міжнародна конференція «Розвиток органічного сектору в Центральній, Східній Європі та країнах Середньої Азії»;
- друкуються книги та наукові статті на відповідну тематику.

**ФЕДЕРАЦІЯ ОРГАНІЧНОГО РУХУ УКРАЇНИ:**

- представляє Україну на міжнародних конгресах, конференціях органічних виробників;
- ініціювала та координує проведення Органічних Тижнів в Україні;
- приймає активну участь у розробці міжнародних нормативів органічного виробництва та тісно співпрацює з Міжнародною Федерацією органічного сільськогосподарського руху (IFOAM) та є її повноправним членом.

**Запрошуємо всіх до плідної та взаємовигідної співпраці!**

Адреса: 04071, м. Київ, вул. Оболонська, буд. 4, офіс 1
Тел/факс (044) 425-55-25
E-mail: ofu@organic.com.ua uaf@organic.com.ua
www.organic.com.ua www.organic.ua www.organicweek.in.ua